

MONNA ROSA

(1951-1953)

(Birinci Sağnak: bahar sağnağı.
Gül sağnağı. Dolunayın çağrısı.)

MONNA ROSA

RÜZGAR

Uçurtmamı rüzgâr yırttı dostlarım!
Gelin duvağından kopan bir rüzgâr.
Bu rüzgâr yüzünden bulutlar yarım;
Bu rüzgâr yüzünden bana olanlar...
O ceviz dalları, o asma, o dut,
Gül gül, mektup mektup büyüyen umut...
Yangından yangına arta kalmış tut.
Muhabbet sürermiş bir rüzgâr kadar.
(1951)

GUN DOGMADAN

YAĞMUR DUASI

Ben geldim geleli açmadı gökler;
Ya ben bulutları anlamıyorum,
Ya bulutlar benden bir şeyler bekler.
Hayat bir ölümdür, aşk bir uçurum..
Ben geldim geleli açmadı gökler.

Bir yağmur bilirim, bir de kaldırım:
Biri damla damla alnıma düşer;
Diğerinde durur göğe bakarım
Ne şehir, ne deniz kokan gemiler:
Bir yağmur bilirim, bir de kaldırım.

MONNAROSA

Nedense aldanmış ilk gece annem,
Afsunlu bir gömlek giydirmiş bana.
İşte vuramadı gökler bana gem,
Dinmedi içimde kopan fırtına.
Nedense aldanmış ilk gece annem.

Biri çıkmış gibi boş bir mezardan,
Ortalıkta ölüm sessizliği var.
Bana ne geldiyse geldi yukardan,
Bana ne yaptıysa yaptı bulutlar,
Biri çıkmış gibi boş bir mezardan.

İyi ki bilmiyor kalabalıklar
Yağmura bakmayı cam arkasından,
İnsandan insana şükür ki fark var;
- Birine cennetse, birine zindan -
İyi ki bilmiyor kalabalıklar.

GUN DOGMADAN

Yağmur duasına çıksaydık dostlar,
Bulutlar yararılır, hava açardı.
Şimdi ne ihtimal, ne de imkân var.
Göğe hükmetmekten kolay ne vardı,

Yağmur duasına çıksaydık dostlar!

Ben geldim geleli açmadı gökler;
Ya ben bulutlan anlamıyorum,
Ya bulutlar benden bir şeyler bekler.
Hayat bir ölümdür, aşk bir uçurum;
Ben geldim geleli açmadı gökler.
(1951)

MONNA ROSA

MONNA ROSA

I- AŞK VE ÇİLELER

Monna Rosa, siyah güller, ak güller;
Gülce'nin gülleri ve beyaz yatak.
Kanadı kırık kuş merhamet ister;
Ah, senin yüzünden kana batacak,
Monna Rosa, siyah güller, ak güller!

Ulur aya karşı kirli çakallar,
Bakar ürkek ürkek tavşanlar dağa.
Monna Rosa, bugün bende bir hal var,
Yağmur iğri iğri düşer toprağa,
Ulur aya karşı kirli çakallar.

GÜN DOĞMADAN

Zeytin ağacının karanlığıdır
Elindeki elma ile başlayan...
Bir yakut yüzükte aydınlanan sır,
Sıcak ve minnacık yüzündeki kan,
Zeytin ağacının karanlığıdır.

Zambaklar en ıssız yerlerde açar,
Ve vardır her vahşi çiçekte gurur.
Bir mumun ardında bekleyen rüzgâr,
Işıksız ruhumu sallar da durur,
Zambaklar en ıssız yerlerde açar.

Ellerin, ellerin ve parmakların
Bir nar çiçeğini eziyor gibi...
Ellerinden belli olur bir kadın.
Denizin dibinde geziyor gibi
Ellerin, ellerin ve parmakların.

MONNAROSA

15

Açma pencereni, perdeleri çek:
Monna Rosa, seni görmemeliyim.
Bir bakışın ölmem için yetecek;
Anla Monna Rosa, ben oteliyim...
Açma pencereni, perdeleri çek.

Zaman çabuk çabuk geçiyor Monna;
Saat on ikidir, söndü lâmbalar.
Uyu da turnalar gelsin rüyana,
Bakma tuhaf tuhaf göğe bu kadar;
Zaman çabuk çabuk geçiyor Monna.

Akşamları gelir incir kuşları,
Konarlar bahçemin incirlerine;
Kiminin rengi ak, kiminin sarı.
Ah, beni vursalar bir kuş yerine!

Akşamları gelir incir kuşları...

GÜN DOGMADAN

Ki ben, Monna Rosa, bulurum seni
İncir kuşlarının bakışlarında.
Hayatla doldurur bu boş yelkeni
O masum bakışlar... Su kenarında
Ki ben, Monna Rosa, bulurum seni.

Kırgın kırgın bakma yüzüme Rosa:
Henüz dinlemedin benden türküler.
Benim aşkım uymaz öyle her saza,
En güzel şarkıyı bir kurşun söyler...
Kırgın kırgın bakma yüzüme Rosa.

Yağmurlardan sonra buyurmuş başak,
Meyvalar sabırla olgunlaşmış.
Bir gün gözlerimin ta içine bak:
Anlarsın ölümler niçin yaşarmış,
Yağmurlardan sonra buyurmuş başak.

MONNA ROSA

Artık inan bana muhacir kızı,
Dinle ve kabul et itirafımı.
Bir soğuk, bir garip, bir mavi sızı
Alev alev sardı her tarafımı,
Artık inan bana muhacir kızı.

Altın bilezikler, o korkulu ten,
Cevap versin bu kanlı kuş tüyüne;
Bir tüy ki, can verir bir gülümsesen,
Bir tüy ki, kapalı geceye, güne;
Altın bilezikler, o korkulu ten!

Monna Rosa, siyah güller, ak güller,
Gülce'nin gülleri ve beyaz yatak.
Kanadı kırık kuş merhamet ister;
Ah, senin yüzünden kana batacak,
Monna Rosa, siyah güller, ak güller!
(1952, Bahar)

GÜN DOGMADAN

II- ÖLÜM VE ÇERÇEVELER

Bir lâmba yanıyor, hafif ve sarı;
Garip bir yolculuk, tren ve Gülce.
Bir hançer bölüyor, ah, rüyaları:
Bir rüya, bir hançer, bir el; ve, ve, ve...

Lâmbalar yanıyor, hafif ve sarı;
Gece kar yağacak sabaha kadar.
Toprakta et, kemik çıtırtıları...
Yarı ölüleri bir korku tutar
Değince bir taş kafatasları.
- Ölümler ki yalnız tırnakları var,
Ve yalnız burkulmuş diz kapakları... -
*

MONNA ROSA

19

Bir lâmba yanıyor, hafif ve sarı,

Açıyor elini göğe bir kadın.
Uzuyor, uzuyor altın saçları
Uğrunda ölünen güzel kızların...

Bir lâmba yanıyor, hafif ve sarı;
Esmer delikanlı, hatıra ve kan.
Yeşil gözlü kızın hıçkırıkları
Sızıyor bir kapı aralığından;
Lâmbalar yanıyor, hafif ve sarı.

Lâmbalar yanıyor, hafif ve sarı;
Çocuklara açar mağaraları
Gün görmemiş kuşlar ve örümcekler.
İlân-ı aşk eden dil balıkları
Aşına suları çabuk terkeder...

GÜN DOĞMADAN

Lâmbalar yanıyor, hafif ve sarı;
Bakıyor ateşe, küle böcekler.
Köpekler parçalar kanaryaları,
Mektupları bir boz ağaç kurdu yer.
Baykuşlar ötüyor harabelerde;
Yanıyor lâmbalar, hafif ve sarı.
Bir kaza kurşunu bulur her yerde
Süvarisiz şaha kalkan atları...
Bir ruhun ışığı vardır göklerde,
Lâmbalar yanıyor, hafif ve sarı;
Ötüyor baykuşlar harabelerde.

Bir lâmba yanıyor, hafif ve sarı;
Titriyor yıldırım düşmüş gibi yer.
Bekledi arzuyla karanlıkları
Anneler, babalar, erkek kardeşler.
Ta içinde duyar ani bir ağrı,
Bir hüznün şarkısı tutturur gider
Anneler, babalar, erkek kardeşler.
MONNA ROSA

Lâmbalar yanıyor, hafif ve sarı;
Her yatak dopdolu, bir yatak bomboş.
Bir neşe şarkısı tutturur gider
Birinci, ikinci, üçüncü sarhoş;
Kurşunlar sıkılır göklere doğru,
Serçe yavruları yuvada titrer.

Lâmbalar yanıyor, hafif ve sarı...

*

Bir lâmba yanıyor, hafif ve sarı;
İnce yelkenleri alıyor yeller.
Titretir kalpleri ve bayrakları
Gemiden toprağa uzanan eller.
Lâmbalar yanıyor, hafif ve sarı,
Bir yosun köküne hasret kalacak
Gizli hazineler, su yılanları...
*

GÜN DOĞMADAN

İnce yelkenleri alıyor yeller;

Bir lâmba yanıyor, hafif ve sarı.
Beyaz pelerinli hür tayfaları
Kendine bağlıyor siyah kediler;
Titriyor gönüller ve kara bayrak,
Bir yosun köküne hasret kalacak
Gemiden toprağa uzanan eller.
Bir lâmba yanıyor, hafif ve sarı.

Bir lâmba yanıyor, hafif ve sarı,
Garip bir yolculuk, tren ve Gülce.
Bölüyor bir hançer, ah, rüyaları:
Bir rüya, bir hançer, bir el; ve, ve, ve...
(1952, Yaz)

MONNAROSA

III- PİŞMANLIK VE ÇİLELER

Rüzgâr eser, yağmur yağar, tilkiler üşür;
Bir odun parçası aydınlatır ocağı.
Anne ateşin önünde perişan,
Anne ateşin içinde hür...
Rüzgâr eser, yağmur yağar, tilkiler üşür.

Yağmurlar sırtıyla sırtımın arasındadır;
Şarkılar dudaklarıyla dudaklarımın.
Bin parçaya böldü beni bir divane sır,
Sesi geliyor sesi günahkâr çocukların;
Şarkılar dudaklarıyla dudaklarımın arasındadır.

GUN DOGMADAN

Gönüller yanarak kavuşacaktı;
Yüzdeki ıstırap, çile ocağı,
Onun bu ocakta yanan toprağı,
Bir gece rüyamda avuçlarımı yaktı;
Gönüller yanarak kavuşacaktı.

Benim gözlerim yeşildir, onun gözleri kara;
Ben günah kadar beyazım, o tövbe kadar kara

Annenin başı elleri arasında,
Parmağında aydınlık günlerden kalma yüzük.
Bir fotoğraf asılıdır duvarda:
Aynaya, geceye, maziye dönük;
Annenin başı elleri arasında,
MONNA ROSA

Bir tüfeğin burnu havadadır,
Ateş almak üzredir, mermisiz.
Ben bir küçük kızım, ben bir deli kızım,
Siz beni ne anlarsınız siz!
Bir tüfek ateş almak üzredir, mermisiz...

Bir saman çöpüne tutunmuş kızların
Eteğini ben çektim.
Neyleyim göğsümü kara dağın sert rüzgârı doldurmuş,
Annemden ilk sütü Gülce'de içtim.
Ankara'ya, çatal dağa bir zindandan gün vurmuş:
Az kalsın yerine ben ölecektim
Bir saman çöpüne tutunmuş kızların...

GUN DOGMADAN

Kediler halılları parçalıyor,
Kırmızı bir ışık düşüyor yere.
Annenin dizinde derman yok,
Annenin kafası iki parçadır.
Hükmedemiyor insan ruhuna ateş,
Rüzgâr hükmedemiyor incecik perdelere;
Kediler halılları parçalıyor.

Ateşte sarı gül açan saksılar,
Kızarmış bir ekmek gibi duruyor;
Kulağıma garip sesler geliyor.
Kuş yumurtasından çıkan insanlar
Ahırda bir ata eğer vuruyor,
Kulağıma garip sesler geliyor.
MONNA ROSA

27

Ben bir şarkı, ben bir tüyüm;
Ben Meryemin yanağındaki tüyüm.
Beni bir azizin nefesi uçurur,
Kalbimde Allah'ın elleri durur.
Cici ayaklarım iplikle bağlı,
Ben onun sılası, kendimin gurbetiyim;
Ben bir azizin hasreti,
Ben Meryem'in yanağındaki tüyüm.

Benim gözlerim yeşildir, evet evet, onun gözleri kara;
Ben günah kadar beyazım, o tövbe kadar kara...

GUN DOGMADAN

Ocak sönüyor, ateş kül oluyor.
Annenin saçları beyaz,
Anne saçlarını yoluyor.
Ateşin içinde gül açar, servi büyür, ardiç büyür, çocuk büyür;
Ocak sönüyor, ateş kül oluyor,
Anne ruhunda ruhuma eğiliyor.

Yaralı kuş kanadını ısıtan
Bir güneş toprağı yarıp çıkacak.
Kadınlar sansa da yaşadığını,
Şarkısız kaldıkça yaşamayacak.
Kadınları şarkılar, geceler aydınlatır.
Kadınları şarkılar, akrepler aydınlatır.
Kadınları şarkılar, zehirler aydınlatır...

Artık ben gideceğim, ata eğer vuruyorlar.
Hatıralarımı birer birer yakacağım.

MONNA ROSA

29

Entarimi parça parça edip
Zehirli kirpilere bırakacağım.
Beyaz bir kayanın üstüne çıkıp
Göğsüme siyah bir gül takacağım.
Batan güne doğru kurs mlar sıkıp
Kendimi boşluğa bırakacağım.
Ayaklarımın altından geçiyor bir deniz...
Ben bir küçük kızım, ben bir deli kızım,
Siz beni ne anlarsınız siz!
Artık ben gideceğim atım kişniyor;
Bir bebek mum istiyor, bir ölü şarkı istiyor,
Ayaklarımın altından geçiyor bir deniz, bir deniz;

Beni onun gözleri çağırıyor, duramam duramam.

Benim gözlerim yeşildir, ah, onun gözleri kara;
Ben günah kadar beyazım, o tövbe kadar kara...
(1952, Güz)

GÜN DOĞMADAN

VE MONNA ROSA

Peygamber çiçeğinin aydınlığında ara
Sana doğru uzanan çaresiz ellerimi.
Sırrımı söylüyorum vefakâr balıklara:
Yalnız onlar tutacak bu dünyada yerimi.
Koyverip telli pullu saçlarını rüzgâra,
Bir çocuğun ardına düşen heykellerimi
Peygamber çiçeğinin aydınlığında ara..

Bir çevre sağ elimden bulanık suya düştü
Ve boğazımı sıktı parmaklar ince, uzun.
Günahkâr toprağıma saçından bir tel düştü;
Sana ne olmuş Rosa, bir derde tutulmuşsun.
Bir ekmek kadar aziz fikirler böyle pişti:
Noel ağaçları ve manolyalar kahrolsun,
Bir çevre sağ elimden bulanık suya düştü...
MONNA ROSA

31

Şu şapkayı çıkarıp atıyorum ırmağa;
Her şeyim sizin olsun, hep sizin kesik başlar.
Rüyasında örümcek başlarsa ağlamağa,
İçine gül koyduğum tüfek ölmeğe başlar.
Günahını sırtına yüklenen kaplumbağa
Gibi ölüm önünde öz benliğim yavaşlar.
Öyleyse şu şapkayı fırlatayım ırmağa.

Bu erkekler kokuyu kediler gibi alır
Ve kediler her gece sürünür yastıklara.
Denizleri bahtiyar eden günler kısalır;
Satılmayan çiçekler, zehirli ve kapkara,
Unutulmuş erkekler ve kadınlara kalır.
Bir geyiğin gözleri düşer eriyen kara
Ve erkekler kokuyu kediler gibi alır.

GÜN DOĞMADAN

Ve yalnızlık, sigara külü kadar yalnızlık!
Ve toprağın rüyaya yılan gibi girişi.
Sana da, Monna Rosa, taş bebeği bıraktık,
Ellerinde kılçıklı balıkların bir dişi.
Senin hâtıran gibi büyük, yeni, karanlık;
Senin hâtıran kadar Allah ve şeytan işi...
Ve yalnızlık, sigara külü kadar yalnızlık!

Bugün yalnız yağmura tahammül edeceğim;
Ta boğazıma kadar çıkan deli yağmura.
Tüyüme horozdan çok itimat edeceğim,
İtimat edeceğim şu belâlı yağmura.
Ruhumu bayrak yapıp ben teslim edeceğim
Asılmış bir adamın iki eli yağmura.
Bugün yalnız yağmura tahammül edeceğim.
MONNA ROSA

33

Bir tren ışığına, güneşe çekmek seni

Ve bir şehir yaratmak, ruhundan Gülce diye.
Parçalanan gemiyi ve yırtılan yelkeni
Katıvermek sessizce söylenen bir türküye.
Ve sonra bir köşede öldürmek ölmeyeni
Ve son vermek bitmeyen, bu bitmeyen şarkıya,
Bir tren ışığına, güneşe çekmek seni.

Sana tavuskuşunun içime girdiğini
Son, en son söz olarak söylemek istiyorum.
İçime girdiğini, tüyünü yolduğunu
Son, en son söz olarak söylemek istiyorum.
İçimde tavusların bir bir kaybolduğunu,
Bana da bir çift ak kanat kaldığını
Son, en son söz olarak söylemek istiyorum.

GÜN DOĞMADAN

Peygamber çiçeğinin aydınlığında ara
Sana doğru uzanan çaresiz ellerimi.
Sırrımı söylüyorum vefakâr balıklara;
Yalnız onlar tutacak bu dünyada yerimi.
Koyverip telli pullu saçlarını rüzgâra,
Bir çocuğun ardına düşen heykellerimi
Peygamber çiçeğinin aydınlığında ara...
(1952, Yılbaşı Gecesi)

MONNAROSA

KAR ŞİİRİ

Karın yağdığını görünce
Kar tutan toprağı anlayacaksın
Toprakta bir karış karı görünce
Kar içinde yanan karı anlayacaksın

Allah kar gibi gökten yağınca
Karlar sıcak sıcak saçlarına değince
Başını önüne eğince
Benim bu şiirimi anlayacaksın

Bu adam o adam gelip gider
Senin ellerinde rüyam gelip gider
Her affın içinde bir intikam gelip gider
Bu şiirimi anlayınca beni anlayacaksın

Ben bu şiiri yazdım âşık çeşidi
Öyle kar yağdı ki elim üşüdü
Ruhum seni düşününce ışıdı
Her şeyi beni anlayınca anlayacaksın
(1953, Ocak)

GÜN DOĞMADAN

ŞEHRAZAT

Sen gecenin gündüzün dışında
Sen kalbin atışında kanın akışında
Sen Şehrazat bir lâmba bir hükümdar bakışında
Bir ölüm kuşunun feryadını duyarsın

Sen bir rüya geceleyin gündüzün
Sen bir yağmur ince hazin
Sen şarkılarca büyük uzun
Sen yolunu kaybeden yolcuların üstüne
Bir ömür boyu yağın bir ömür boyu karsın

Sen merhamet sen rüzgâr sen tiril tiril kadın
Sen bir mahşer içinde en aziz yalnızlığı yaşadın
Sen başını çeviren cellatbaşının güne
Sen öyle ki sen diye diye seni anlayamayız
Şehrazat ah Şehrazat Şehrazat
Sen sevgili sen can sen yarsın
(1953, Şubat)

MONNA ROSA

37

KARAÇAY'IN TÜRKÜSÜ:
DANSEDEN İKİ KARDEŞ

Ben Karaçay ve eller pamuk gibi yumuşak
Eller hafifçe tutmuş birbirini
Ben güneşin altında garip dost garip ırmak
Ben doğmayan bir çocuk için söylenen ninni
Eller hafifçe tutmuş birbirini

Anlat bakır mangal yalnızlığını anlat
Anlat yalnızlığını rüyadan kalma halı
Ayaklara ışık tut vücutlara şarkı kat
Birbirinin içinde iki kardeşin eli
Anlat yalnızlığını rüyadan kalma halı

Aziz misafirlere bir öpücük bir çiçek
Onlar sabaha kadar dansedecek bu gece
Ve çocuk benden süslü cam çakıl isteyecek
Bense akar dururum yalnızca ve delice
Onlar sabaha kadar dansedecek bu gece

38

GÜN DOGMADAN

Ben Karaçay ve eller pamuk gibi yumuşak
Eller hafifçe tutmuş birbirini
Ben güneşin altında garip dost garip ırmak
Ben doğmayan bir çocuk için söylenen ninni
Eller hafifçe tutmuş birbirini

(1953, Şubat)

ŞAHDAMAR

(1953-1957)

(İkinci Sağnak: ateş sağnağı.

Güneş karıncalanmaları.)

ŞAHDAMAR

Siz hürsünüz; siz şartsız ve kayıtsızsınız.
Bir balığın, bir siyah, bir kara balığın
İncecik kılçığı üzerine yemin edersiniz;
(K) harfi üzerine yemin edersiniz.
Rakı içen kadınların, çiçek yiyen kızların
iyilikleri, günahları ve çeyizleri üzerine yemin edersiniz.
İstakozların, kırmızı ve mavi İstakozların
Bir mavzerlik peygamberlikleri üzerine,
Küçük ve büyük, açılı ve açısız
Yeminler yeminler yeminler edersiniz.
Siz siz üzre yemin edersiniz.

Biz hayret eder, kuvvet eder, dudağımızı bükeriz;

Dudağımızı kör makaslarla dilim dilim ederiz.
İki tane elimiz var deriz;
Bin tane elimiz olsaydı
Bini birbirinin aynı olurdu deriz.
999 elimiz kağıt gibi yansın,

GUN DOGMADAN

Bir elimiz güneş gibi dursun...
Biz elbette dudak büker, hayret ederiz

Biz inkâr eder, inkârı severiz
Bayram hediyenizi iade ederiz
Biz mahcup ve onurlu çocuklarız
Başımızı kaldırıp bir bakmayız
Siz rüyalarınızda yaşayıp durursunuz
Siz güvercinleri gözlerinden vurursunuz
Siz ekmeğin hamurunu, aşkın hamurunu samandan
yoğurursunuz
Siz rüyalarınızda yaşayıp durursunuz

Toprağı zindana koyduk biz
Üzerine yedi kilit vurduk biz
Kaç gelinin alnında kaç yumurta kırdık biz
Varsın yarın takılsın benim çene kemiğim
Bir köpeğin ön dişlerine
Ve Fahriye'nin kürek kemiği tam ortasından yarılsın
Biz inkâr eder, şah inkârları severiz

Kafamızı kaldırıp bir bakmayız
Ruhumuzun içinde kar yağar
Anamızdan doğduğumuz geceden beri
Heybemizi emektar makinelere yükleriz
Fikirlerimizi tıfıl vinçlere
İri buğday tanelerinin trenleri yürüttüğünü bilmeyiz
Biz yangında koşuyu kaybeden atlarız
Biz kirli ve temiz çamaşırları
Aynı zaman aynı minval üzere katlarız
Biz koşu bittikten sonra da koşan atlarız

Siz kalbe hançer gibi giren
Siz kalbten ağaç gibi çıkan
Siz bize şahdamarımızdan yakın
Siz yüzükler içindeki kan
Siz inançların sedef kabuğunu
Ebabil kuşlarının gagalarıyla kıran

Bununla beraber üzülmediğinizi biliyoruz
Gün gelecek toprağın altına uzanacağız
Her gece saat beş sularında sizi
Toplar damarlarımızın içinde bekleyeceğiz

(1953, Mart)

KARA YILAN

Güneşin yeni doğduğunu sana haber veriyorum
Yağmurun hafifliğini toprağın ağırlığını
Ve bütün varlığımla kara yılan seni çağırıyorum
Seni çağırıyorum parmaklarımdan süt içmeğe

Pamuğun ağırlığını yapan dağın hafifliğini
Sana haber veriyorum yeni doğduğunu güneşin

Ben güneyli çocuk arkadaşım ben güneyli çocuk
Günahlarım kadar ömrüm vardır
Ağarmayan saçımı güneşe tutuyorum
Saçlarımı acının elinde unutuyorum
Parmaklarımdan süt içmeğe çağırıyorum seni
Ben güneyli çocuk arkadaşım ben güneyli çocuk
ŞAHDAMAR

45

Ben çiçek gibi taşımiyorum göğsümde aşkı
Ben aşkı göğsümde kurşun gibi taşıyorum
Gelmiş dayanmışım demir kapısına sevdanın
Ben yaşamıyor gibi yaşamıyor gibi yaşıyorum
Ben aşkı göğsümde kurşun gibi taşıyorum

Seni süt içmeğe çağırıyorum parmaklarımdan
Kara yılan kara yılan kara yılan kara yılan
(1953, Mart)

ÖTESİNİ SÖYLEMEYECEĞİM

Kırmızı kiremitler üzerine yağmur yağıyor
Evimizin tahtadan olduğunu biliyorsunuz
Yağmur yağıyor ve bazı tahtalar vardır
Suyun içinde gürül gürül yanan
Dudağımı büküyorum ve topladığım çalılıarı
Bekçi Halilin kız kardeşinin oğluna ait
Daha doğrusu halasından kendisine kalacak olan
Arsasındaki yıkık duvarın iç tarafına saklıyorum
Hiç kimsenin bilmesine imkân yok
İmkân ve ihtimal bile yok sizin bilmenize Bay Yabancı
Ve yağmur yağıyor ben bir şeyler olacağını biliyorum
Ellerime bakıyorum ve ellerimin benden bilgili
Bir hayli bilgili olduğunu biliyorum
Bilgili fakat parmaklarım ince ve uzun değil
Sizin bayanmanızın gibi ince ve uzun değil
Annemi babamı karıştırmayın işin içine
İnanmazsınız ama onların şuncacık

47

Şuncacık evet şuncacık bir alâkaları bile yok
Sizin def olup gitmenizi istiyorum işte o kadar
Ali de istiyor ama söylemekten çekiniyor
Halbuki siz insanı öldürmezsiniz değil mi?
Gidiniz ve öteki yabancıları da beraber götürünüz
Tuhaf ve acaip şapkalarınızı da beraber götürünüz emi
Boynunuzdaki o uzun ve süslü şeritleri de
Kirli çamaşırları tahta döşemelerin
Üzerinde bırakmamanızı yalvararak isteyeceğim
Yalvararak isteyeceğim diyorum Medenî Adam
Siz bilmezsiniz size anlatmak da istemem
Kardeşim Ali gömleğinizi mutlaka giyecektir
Halbuki ben Bay Fransız sizin gömleğinizi
Hatta Matmazel Nikol'un o kırmızı ipekli gömleğini
Hani etekleri şöyle kıvrım kıvrımdır ya
Bile giymek istemem istemeyeceğim
Evimizin tahtadan olduğunu biliyorsunuz
Kibrit gibi iç içe sıkışmış tahtadan
Hem şu bildiğiniz usule de lüzum yok
Tepesi demir askerleriniz babamı alıp götürmeseler
O zaman siz görürsünüz Bay Yabancı

Ağaçların tepesine çıkabileceğimizi
Ben ve kardeşim Ali'nin anlayabileceğinizi umarım
Siz uyuduktan sonra odanıza girebileceğimizi
- Ben bunu ispat edeceğim -
Hani sizin şu yüzü kurabiye bir bayanınız var ya
Beyaz ve yumuşak
Hani tepesinde ikisi kısa biri uzun üç tüy var
Onu siz başka yerlerden getiriyordunuz
ayın Bayanınızın gözleri çakmak çakmak yanıyordu
!z ötekini Bay Yabancı gizli gizli öpüyordunuz

Elinizle onu belinden tutuyordunuz sonra öpüyordunuz
Siz bizi görmüyordunuz
Biz ağacın tepesinden seyrediyorduk
Siz onu çok öpüyordunuz
Ötesini söylemeyeceğim Bay Yabancı
Ben siz belki bilmezsiniz on yaşımdayım
Annem böyle konuşmak ayıptır dedi
Annem o kadına şeytan diyor
Bizim kediler de ona tuhaf tuhaf bakıyorlar
Siz şeytanı çok seviyorsunuz galiba Bay Yabancı
Siz şeytanı niçin bu kadar çok öpüyorsunuz
Kabul ediyorum sizinki bizimkinden daha güzel
Ama bizimki sizinkinden daha efendi daha utangaç
Onu hiç görmedim o bize hiç gelmiyor
Hele yağmur onu hiç deliğinden çıkarmıyor sanıyorum
Ben yağmuru çok seviyorum Bay Yabancı
Sizin ıslak saçlarınızı hiç sevmiyorum
Tunusluların saçlarına benzemiyor sizin saçlarınız
Bizim saçlarımıza benzemiyor sizin saçlarınız
Ben karayım beni de amcamın oğlu seviyor
Sizin o kadını sevmiyor Süleyman
Süleyman benden başka kimseyi sevmiyor
Ben de onu seviyorum
Onu ve bizim evi seviyorum
Bizim evin her tarafı tahtadandır
Ayrıca matmazelin üzerine
Bir akrep atabileceğimi de düşünün
Tam karnının beyaz yerinden tutarsanız bir şey yapmaz
Ama onu Matmazel bilmez ki o tam kuyruğundan tutar
Sizin Matmazel bir ölse siz onu bir daha göremezsiniz
Halbuki bizim ölülerimizi teyzem görüyor

49

Onlarla konuşuyor onlara ekme veriyor
Onlar ekme yiyor anladın mı Bay Yabancı
Matmazel bir ölse ona kimse ekme vermez
Onun için gidin şapkalarınızı da beraber götürün
Melekler bir demir parçasının üzerine oturmuşlar
Her biri bir damla atıyor aşağıya
İşte yağmur bunun için yağıyor
Ben bunun için yağmuru seviyorum
Yağmur bizim için yağıyor
Çalılar için Süleyman'ın tabancası için
Kalkıp gidin kırmızı kiremitler üzerine
Bizim tahta evin üzerine yağmur yağıyor
(1953, Eylül)

PİNGPONG MASASI

Beyaz iplik sert iplik ve tak tak
Yuvarlak top küçük top ve tak tak

Pingpong masası varla yok arası
Ben ellerim kesik varla yok arası
.....Öpücüğüne eyvallah ve tak tak
Beraber sinemaya ... evet... ve tak tak
Pingpong masası varla yok arası

Öküzün gözü veya dananın kuyruğu
Kadifekale veya Sen nehri
Ha Sezai ha pingpong masası
Ha pingpong masası ha boş tüfek
Bir el işareti eyvallah ve tak tak
Gözlerin ne kadar güzel ne kadar iyi
Ne kadar güzel ne kadar sıcak
Tak tak tak tak tak tak tak

(1954, Bahar)

LİLİ

Bu kuklaların kukla olmadığı besbelli
Ne söyledilerse tıptıptıpına gerçek besbelli
Altın saçlarım yana atışı yok mu Lili'nin
Lili'nin yağdan kıl çekercesine inancı
Lili'nin yağdan kıl çekercesine yaşayışı yok mu
Kuklalar titremesin ne yapsın
Adam konuşmasını bilmezse ne yapsın
Kuklaların kukla olmadığı besbelli
Lili'nin çekip gideceği besbelli
Lili'nin dönüp geleceği besbelli

Ekmek ha bakkalın olmuş ha Cabaret de Paris'nin
Sen herhangi bir ekmek yiyeceksin işte Lili
Ekmek ne kadar Allah'ınsa Lili de o kadar Allah'ın Lili
Yüzün ruhun kadar aydınlık ya Lili
Gönlün soğuk sular güzel aynalar gibi ya Lili
Anladın ya kutunun içinden çıkan mendil
Olamaz Üsküdar'dan geçeriken bulduğun mendil

52

- Bizi bırakıp nereye gidiyorsun Lili
Demek bizi bırakıp gidiyorsun Lili
Sen daima güzeller güzelini bulursun Lili
Sen istesen de taş yürekli olamazsın
Sen daima güzeller güzeli olursun Lili
Demek gideceksin arkana dönüp bakmayacaksın
Hangi kuş hangi şafakta ölecek görmeyeceksin
Öyleyse al bu kürkü bu veda kürkünü Lili
Tüyleri şiirler olan bu mahcup kürkü
Sen daima sultanlar sultam olursun Lili
Demek sen gidiyorsun Lili
Bizi öpmeden mi gideceksin Lili

Lili'nin güneşin altında duruşu yok mu
Perdeleri sıyrıp çirkin adamı burnundan yakalayışı yok mu
Eline bavulunu alışı yollara koyulması yok mu
Çirkin adamın güzel adam oluşu yok mu
Yaklaşıp onu saçlarından yakalayışı
Uzaklaşıp yollarda yol oluşu yok mu
Lili'nin bir tavşan gibi koşusu
Keklik gibi dönüp bakışı ve yıldırım gibi koşusu yok mu
Adam da tam o zaman kapıdan çıkmaz mı dışarı
Lili'nin adamın boynuna çocukça ve cılgınca atılışı yok mu j

Ben konuşmasını bilmem Lili-
(1954, Bahar)
KÖŞE

1.

Saçlarını kimler için bölük bölük yapmışsın
Saçlarını ruhumun evliyalarınca örülen
Tarif edilmez güllerin yankısı gözlerin
Gözlerin kaç kişinin gözlerinde gezinir
Sen kaç köşeli yıldızsın

Fabrika dumanlarında resmin
Kirli ve temiz haritaları doldurmuşsun
Hâtırasız ve geleceksiz bir iç deniz gibi
Aşka veda etmiş topraklarda durmuşsun

Benim geçmiş zaman içinde yan gelip yatuğuna bakma
Ben geleceğin kara gözlü zalimlerindenim
Bir tek köşen bile ayrılmamışken bana
Var olan ve olacak olan bütün köşelerinin sahibi benim
Ben geleceğin kara gözlü zalimlerindenim
Sen kaç köşeli yıldızsın

(1954, Nisan)

GÜN DOĞMADAN

2.

Evlerinin içi ayna döşeli
Ayna hâtıra gözler ve sevmek
Benim aşkım bin bir köşeli ah bin bir köşeli
Bir köşe gidince bin köşe yeniden gelecek
Ayna hâtıra gözler ve sevmek

Evlerinin içi kabartma bahar
Köşelerde keklik gibi bakıp duran saksılar
Halıların öpe öpe nakış yapar nakış gibi ayaklar
Siz söyleyin insan seve seve ölmez ne yapar
Köşelerde keklik gibi bakıp duran saksılar

Evlerinin içi yeni güllerden
Görülmemiş güneşleri görülmemiş gözlerine getiren
Sağ köşedeki entari sol köşedeki şapka
Beni katil suların ortasına bıraka
Katil sular güneşi gözlerinden götüren

Evlerinin içi gurur döşeli
Benim aşkım bin bir köşeli ah bin bir köşeli
(1954, Mayıs)

55

3.

Sen geldin benim deli köşemde durdun
Bulutlar geldi üstünde durdu
Merhametin ta kendisiydi gözlerin
Merhamet saçlarını ıslatan sessiz bir yağmurdu
Bulutlar geldi altında durduk

Konuştun güneşi hatırlıyordum
Gariptin yepyeni bir sesin vardı

Bu ses öyle benim öyle yabancı
Bu ses saçlarımı ıslatan sessiz bir kardı

Dişlerin öpülen çocuk yüzleri
Güneşe açılan küçük aynalar
Sert içkiler keskin kokular dişlerin
içinden geçilen küçük aynalar

Ve güldün rengârenk yağmurlar yağdı
İnsanı ağlatan yağmurlar yağdı
Yaralı bir ceylan gözleri kadar sıcak
Yaralı bir ceylan kalbi gibi içli bir sesin vardı

Sen geldin benim deli köşemde durdun
Bulutlar geldi üstünde durdu
Merhametin ta kendisiydi gözlerin
(1954, Mayıs)

4.
Taşların ortasında Leylâ'nın gözleri
Leylâ köşe köşe göz göz şiirin ortasında
Ben Leylâ'yı bulduğumdan yahut kaybettiğimden beri
Leylâ ya o adamın bardağında ya o dağın ortasında

Ben Leylâ gibi güneş doğarken uyanamam
Şehir gece gündüz benim içimde uyur
Leylâ'yı götürüp Londra'nın ortasına bıraksam
Bir bülbül gibi yaşamasını değiştirmez çocuktur

Leylâ diyorsam kesik yanaklarıyla Leylâ
Üç köşeli dünyasıyla
Okuyla yayıyla yaylasıyla acımasıyla
Leylâ diyorsam şu bizim gerçek Leylâ

Biz seni işte böyle seviyoruz Leylâ

O gitti bize ağlamak kaldı kala kala
(1954, Aralık)

Beni yeraltı sularına karşı iyi savun
Tırnağını taşa sürten yitik keçilere karşı
Bu çeşmenin üç köşesinden hangisinden su içecek
Senin bahtsız ve mesut Eyyub'un

Atların en güzel biçimini sessizce kalbime indiriyor
İçimde İstanbul çalkanırken bozbulanık çeşme
Bir dans için can vermeğe hazır bekliyorum
Sen orda gelirayak kuklalara insan gibi konuşmasını öğretme

Su akıyor birikiyor kan lekeleri
Kurtulsam diyorum bir eser buna engel
Öyle büyüyor öyle çoğalıyorsun
İstanbul kalmıyor

Hangi köşesinde huzur o köşesinde sen
Hangi köşesinde yeni çağlara uygun odalar
Ben bölünmez bir şairsem
Sen bölünmez bir anne
Bir çeşme

(1956, Haziran)

İŞARET

Ne zaman yandı elin,
Ne zaman ellerini yaktı hâtıram?
Ne zaman bir yüzük gibi taktı hâtıram,
Parmağına, bu gizli ve acı işareti, gelin.

(1954)

ÇAY

Baş köşeyi kim aldı kime verdin
Bir bardak soğuk su gibidir onlar
Ellerinin uzandığı her masada
Taş gibi çay
Bizim içtiğimiz çay da çaydır
Çarpık dudaklı ezik gözlü allı mavili çaylar
Vadilerden renkli yağmurlar gibi gelir
içtiğimiz çay
Dans eden bir kadının ayak bilekleri gibidir
Judy Garland gibi çay
Kan gibi çay
Şehirlerden çok güneş vardır o çaylarda
O çaylar dağları bin parça eder ve getirir
Yaşamayı çağıl çağıl getirir
O çaylardan su içenlerin gözleri
Benim çay bardağında senin gözlerin olur
Senin gözlerin sizin çay bardaklarınızda
Onların gözleri
Çay
(1954, Aralık)

60

KAPALI ÇARŞI

Kendi yastıklarına gölge salmasın
Çocuklarının öpüşleri onlara anlat
Onlara anlat yağmur karşılıklı yağar
Ruhların içindeki müzikle karşılıklı
Kapalı çarşı içinde bir sigara
Bir keman kılıfı senin saçlarına sürünen yağ
Onlara anlat kadınların gözlerinin içinden geçer
Kapalı Çarşı ve Kapalı Çarşı'yi götüren saat
Bir inci gerdanlık dumanları içinde kapkara
Anlamağa başladığı ağır ve çekilmez kelimeler içinde dağ
Senin resmin ince gerdanlığın siyah parlaklığı içinde ışıklı
Işıklı ışiksiz yandan ve önden ışiksiz arkadan ve içten ışıklı
Onlara anlat ki insan kelimelerden ve şiirden yaratılmadı
Tüyler içinde dünya
Bir sandalye kadar hür olduğu gün
Sen cuma gününün hürriyet kadar kutsal olduğunu onlara anlat
ŞAHDAMAR

61

Benim aynamı küçültüp büyülten onlar
Benim aynamı aynalıktan çıkararak
Kapalı çarşılar içinde fikre ve gerçeğe
Neler neler etti anlarsın onlar
Şemsiyeler gibi
Felâketlerin en şakacısına açılıveren onlar
Kendi yastıklarına düşmesin
Dostlarının kadınları üstündeki gölgesi onlara anlat
Kapalı çarşılar içinde
Aslanların ağaç kabuğuna yazdığı şiir
Kapalı çarşı içerisinde

Açık ve keskin yumuşak ve güzel Kur'an sesleri
Kapalı çarşı içinde kapalı rüya çarşıları
Kapalı çarşı içinde öfke ve af çarşıları

Kapalı Çarşı'ya gittiğin zaman
Bir yangın sonrasının gazetelerini okudun
Bir gazete uzun ve kül olmuş bir gazeteydi Kapalı Çarşı
Mavi gözlü bir gazete
Kapalı Çarşı içinde bulutların en senin olanı
Sen bana kapalı çarşı
Şüphesiz o kadar satılan ve almanlar var ki
Şüphesiz bir harita kırığı
Bir yapma deniz parçasıyla kapalı Kapalı Çarşı

Sen kapalı çarşılar üstüne yağmur yağanı
Yağmurun iyi ve doğru yağmadığını
onlara anlat (1954, Aralık)

İNCİ DAKİKALARI

Sen bana yeni yılsın her dakika
Her dakika bir yaşıma daha giriyorum

Sen benim üstüne titrediğim güzel ve yeni
Saatim kadar saadetimin gözbebeği zamansın
Ben bin parçaya bölündüm her parçasında
Her parçasımdayım kırkayak sesli boğuk Arkadaşlığ:
Çalkantısız Üniversitenin yalnızlığın ve ağılamanın
Erkek ağlar mı diyeceksin
Hayber'in kapısı ağlar mı erkek ağlar mı
Ben yel gibi erkekler ağlar diyorum
Bir dakika ağlar yılbaşı dakikasında
Daha gözlerinin gerçek yaşları belirmeden
Ağlamak diye bir şey yoktur diye bir şey
Yüzme bilmeyen bir uyurgezer yüzer ya
Çürük ve havada asılı tahtalar üstünde
Hafif kedi ayaklarıyla yürür gerçekten yürür ya
Sen benim ağlamamı erkekliğime
Uyanan ölmeyen yenilenen
Azgın kışlar içinde keskin baharlar bulan
ŞAHDAMAR 63
Seni bulan yeniden bulan tekrar tekrar bulan erkekliğime say
Bütün bir yıl bütün bir yaşama boyu
Gizli heybelere binbir gece eşyası doldurduğuma say

Ben otomobilleri böylesine yankısız sağır komam
Öyle bir isyan şiiri var ki ben onu yakalayacağım
Bu yunan şehrinin düzenini öper ve yalvarırım
Şehrin ölümünü yanlış anlama
Gözleri kör oldu doğrudur ama o kadar
Ve şehrin gözlerini geri verme dakikalarıdır bu yılgın çanlar

Senin odan gün ışığı en güzel müzik bana
Farklılıklar odası
Giden tren buharları içinde örümcek ağı
Sen güzel örümcek ağı yaşamakla yaşamamak
Doğduğumuz şüpheyile öldüğümüz şüphe arama gerilmiş
Garip bulut farklı müzik güzel örümcek ağı

Ben bir yabancı buğunun kokusunu alıyorum

Bu kokuyu alıyorsam onulmaz kıskançlık yaramdandır
Benim garipliğime bakma benim kıskançlığıma bakma benim

incilerin ilk gerçek ve yeni yorumunu bulur gibi oluyorum
Bu inciler denizlerin en karanlık noktalarında bile yoktur
Benim ak ve kara kayalar içinde bulduğum inciler
Bu inciler sen olmasan bende bile yoktur
Oldukları yerde bile
(1955, Yılbaşı Gecesi)

SESSİZ MÜZİK

Sen kış güneşi misin
Yakarsın ısıtmazsın

Bir ırmağın ortası yoksa
Seni mi hatırlayacağım

Bu dünyada olup bitenlerin
O olup bitmemiş olması için
Ne yapıyorsun

Sizin evin duvarları taştan
Dumanı da mı taştan

Seni kız arkadaşlarından
Sevinç gözyaşları içinde
Öpen olmayacak mı

Ezberlediğin şiir

Beklediğin adam
(1955, Ocak)
65

VEDA

Silâhlara veda
Geceye rüyaya ve sana
Yalnızlığın geyik gözlü köşesinden
Düzenlerin çıkmazına

Çizdiğim resmin
Saat kulesi ağlıyor
Ağzım o çeşit yok
Şişe bu çeşit var

Sen bir gece gelsen
Güneş doğmasa
Gitmeden yine gelsen
Bu yeni geleni
Bu bize bakmanı
Sana bir anlatsam
Güneş doğmasa

GÜN DOĞMADAN

Sandıkların içini göstersem sana
Çizdiğim resmin
Yalnızlığın geyik gözlü köşesinde
Bir rafa koyabilsen
O olup biteni ve onları
Sabaha kadar konuşsak

O ürkek ürkek bakanı sana bir anlatsam
Ateşi karı tüfeği çeksem
Ocağa pencereye kapıya

Kemana veda
Yağmurda şeytan ve şapkası
Silâhın ölümünü kutluyorum

Tren kaçırmış gibiyim

Sana veda
(1955, Bahar)

67

İLK

Yanlış trenden indin seni şehrin aynasından geçirdiler
Sana baktım yıllarca hep aynı özlem penceresinden
Yürüyen ve kaçan yalın ve çocuksu özlem penceresinden
Denize karşı küçüle küçüle giden evleri
İnce ince karşılardın olağan karşılardın
Şen dünya içinde şen dünya içinde bir avuç şen dünyaydın sen

Bahar bilgisi güneş rengi at soluğu ve sen
Seni çağırıyorum geç gel ağlayan son bakireler içinden
Kadınlar taş heykeller gibi gelip geçer sarı kayalardan
Hangisine baksam sen kımıldar sen seslenirsin içerlerden
Çekil karşımdan sultanı cariyelerde aramak körlüğü diyorum
°nük güneşe ve gözlerime doğru gelen

GÜN DOĞMADAN

Sen bir el uzamşıyla aydınlanan yeni ay mısm
Geyik resimleriyle kabarık her köşen
Geyik derisinde akan ilk nehir
Bir el uzamşıyla
İlk sokağın ağzında kaybolursan ağlayacağım
Leylâklarla akrepler gözlerine bakıp insan olurlarsa I
Çocuk cennetinde günahların ilkinini sen işliyorsun demektir Suna
Parlayan denizler gürültüsüz şiirler kapanan kapılar sana ™
göktaşlarını getiriyorlar

Seni sayıklıyor
Denemesi yanlış yapılmış ilk ok

(1955, Bahar)

TUT

Son kaya iniyor kuyu aydınlanıyor
Ses insanın derinlerde parlayan
Son isyan denemesi oluyor güzel
içimde yaman tutuk bir şair doğuyor
Tut elimden
Dosta düşmana karşı bir iyi konuşayım
Tut
Kulede saat kırılmasın
Geyikler sağır
Rüyalar boşuk olmasın

Son kiral ağlıyor, üstünde son kuş yoruluyor
Halkın kayıp annelere saygısı yok
Tut elimden
Düşen tüyleri toplayalım
Tut

isimsiz çocuk ağlamasın
Kuyuda ışık sönmessin

Kırk oda içice dönmesin
Halayıklar sağır
Dualar boşuk olmasın

Son insan yürüyor
Tut elimden kaçalım
Kaçalım kaçalım
Bizi kimseler görmesin
Arayanlar bulmasın
Tren duvarları sarsmasın
Yürek bu kadar hızlı çarpmasın
Kan böylesine hızlı akmasın
Aşkın kulakları sağır
Sesi boşuk olmasın

(1955, Yaz)

KADER YOLU

Etrafımız, uçsuz bucaksız çöller;
Yerler demir, gökler bakır Madonna.
Nehirler çekilmiş, kurumuş göller;
Aramızda deniz vardır Madonna!

Gelir gelmez Venedik'ten aynalar,
Uçtu gökte kara kara kargalar.
Ömrü biçti kılıç gibi levhalar;
Bize kalan sade sabır Madonna!
(1956)

TAHTA AT

Dostlarımız geldi hafif danslar geldi
Şeker verdik aslan yeleleri aldık kırk kapı açtık
Kırk kapı açtık Mavi Sakal öldü
Kırk odanın içinde güzel aslanlar güldü
Sen güldün Asya güldü hafif danslar geldi

Gel kalbini saat yap odamıza
Saatin içine kutsal sözler yaz
Güneş yap aşka güzel ölümleri uslu ölümleri
Gel mesut odalar içinde çözümler güzel bulmaca
Güzel ve mağrur ve katil

İç dünyamı ikili susmalarla bölme
Şiir günlük konuşma dilimiz
Kıskançlığımdan örülme bir perde
Perdeye çarpan beş deniz
Kuvveti yok bende itham etmek hakkından önce

II.

Dostlarımız geldi sağlam izleri var karda
Yapacaklarının yapılabileceği iyi öğretildi onlara
Ve sağlam kutular içine koydular gölgelerini
Karışık bir ses teller üzerinde Londra
Gel bu gece görülmemiş bir şey olacak

Yanlış bir dağın altından yanlış bir su çıkarsa
Kaybolursa taşlar içinde taşlar getiren taş bir bulut
Eşkiya heybesinde çizgili kayığa asıl
Merhametin bildik kaynağı eşkiyalar
Kıldan ince çarpık bilgileri unut
Sessiz derin sonsuz yaslı duvarlar önünde
Türküler içinde en şen en senin olanı söyle

III.

Aşk kadar nazlı saat kadar gerçek
Bir bülbül bakıyor bana doğru
Boş oda kadar tedirgin tehlike kadar güzel
Bir bülbül içimde sedefle kaplanıyor
Payıma korkarım eşsiz bir azap düşecek

Dostlarımız geldi öldü büyücüler
insanla peygamber arası basık bir gürültü içinde
Korkunç ilgiler döner dolaplar
Sedef gurur ve inat içinde

Seni bana getirsin ölüm yatağımdayken
Kırık ayaklı tahta at
(1956, Yılbaşı Gecesi)

74

SULTANAHMET ÇEŞMESİ
Su yerine süs akıyor
Deliklerinden
Eğilmiş ölümsüz ince bilekli
Cariyeler bakıyor
Derinlerden geliyor sesleri
Önünde dokuz minare
Aynalar kadar aydınlık yüreği
Kilise öte yanında yara bere
içinde kendini sessiz bir oluşa bırakıyor
Değiştiriyor deri
Tramvayın köşeleri sarıdır
Ortasında oturmuş mesut bir sağır
Bütün gün türkü çağırır
Erir çeşmenin iki göz bebeği

Ben o kanlı kızgın
Gözyaşlarıyım çeşmenin

(1956, Güz) |

KAN İÇİNDE GÜNEŞ

Polonya'nın kanı beyazdı
İsyan bir bayraktı süt içinde
Porselenlerden yapılmış Polonya
Kırılan heykel ve heykel aşkları
Ve Venüs'ün kırık kolu Polonya

Polonya Polonya sana günaydın
Karanlıklardan çekip kaderini
İlk aydınlığa çıkardın
Ama ben Peşte'ye dönüyorum

Peşte bir kan çemberi
Işıklı çemberler içinde ölümler
Konuşturuyorlar sfensikleri
Öğretiyorlar kelimeyi doğan
Çocuklara kutsal kelimeleri
Kelime en güçlü silâhtır
Tutar şehri ve insanı

GÜN DOĞMADAN

Elektrik lâmbalarımın altında
Kadın kanlan
Kadınlar susmuştu
Konuşan erkekti
Kadın gömlekleri yırtılıyordu
Anne gömlekleri
Ve mesut dakikaları beklemiş
Bütün saatlar
Tırak deyip durdu

Günah duvarına düşmüş
Şehrin beyaz kaderi
Ve kan aynasında
Macar gölgesi

Macar kası gergin

Kan büyüyordu
- İşin kötüsü gözüm görmüyor
- Silâh ıslandı atamıyorum
- Çevrem kıpkırmızı oldu
Ellerim yapış yapış
- Kelimelerimi duyuyor musun?

Dünyaya kan ismini veriniz

Sokak fenerlerine asılmış
Güzel ve canlı ölüm
Aydınlatıyordu gerçeği
Telgraf direklerine çekilmiş
ŞAHDAMAR

77

Düşman ölümleri bir bütün
Apayrı bir varlık insandan
Günah kadar çirkin
Ve Tanrı düzenine aykırı
Bir ur kocaman

Ölüm yayılıyordu ölüyordu gece bile
İşleyen makineler kalmıştı yalnız
Ve onların kolları insanlar
Zalim kelimesinin gözbebeği
İnsan değil âlet
Âletin âleti
Kör
- Tanrı onlarsız değil
Ama onlar - Tanrısız

Geride ve Peşte'de kan vardı
Buda'mn bir kelimelik heykeli kan içinde
Ve güneş yavaş yavaş yükseliyordu Peşte dağlarında
Ve kan pırıl pırıldı
Kızgın ve kaynar
Bin güneş yanıyordu kanda
Küçük fakat sağlam
(1957, Ocak)

78

KAYBOLUŞ

Üstündeki giysi gözünün renginde
Yürüyor yürüyordu arkasına bakmadan
Onu kaybettim bir kış gününde
Yağmur yağmur yağmur yağıyordu durmadan
Ölü taşıyan bir araba
Araya girdi galiba

Koştum koştum yetişemedim
Sanki önümü kapatan bir sütundu zaman
insanlar otomobiller dalgın habersiz zalim
Alıkoyamadım onu meçhullere dalmaktan
Boşunaydı artık çaba
Boşuna mıydı acaba

Dondum kalakaldım olduğum yerde
Gözlerimi kaplıyordu duman duman duman
Gönlüm ne geçmişte ne geleceklerde
Bir mahkûmdum görülmemiş bir cezaya çarpılan
Uğrayan bir azaba
Sığmaz hesaba kitaba

(1957)

KÖRFEZ

(1957-1962)

(Üçüncü Sağnak: gölge sağnağı.
Akşam yıldızının çıkagelişii.)

BALKON

Çocuk düşerse ölür çünkü balkon
Ölümün cesur körfezidir evlerde
Yüzünde son gülümseme kaybolurken çocukların
Anneler anneler elleri balkonların demirinde

İçimde ve evlerde balkon
Bir tabut kadar yer tutar
Çamaşırırlarınızı asarsınız hazır kefen
Şezlongunuza uzanın ölü

Gelecek zamanlarda
Ölüleri balkonlara gömecekler
İnsan rahat etmeyecek
Öldükten sonra da

Bana sormayın böyle nereye
Koşa koşa gidiyorum
Alnından öpmeğe gidiyorum
Evleri balkonsuz yapan mimarların

DENİZ

Balkona çıkarız geceleri
Denize bakarız uzun uzun
Görmek için gözlerini
Ta uzaklarda yaşayan annemizin

Odada bir ses havagazı
Bu ne uzun havagazı
Kaybolan denizi
Ölenlerin ve ölmeyenlerin

Konuşmuyoruz
Kelimelerini aldı gitti
Aramızda büyüyen suda
Unutarak ellerini

Belimiz eğik ve ışıklı
Gün doğarken suda
Ve çocuklar suya inen
Üzgün incir yaprakları
(1957, Yaz)

83

YOKTUR GÖLGESİ TÜRKİYE'DE

Sabahları gün doğmadan uyanır
Dilini yutacak olur içi kanlanır
Gün boyu çalışır aydınlanır
Kederini anlarsanız size ne mutlu
Acır fakir çalışan kadınlara
Titrer bir gönül kıracak diye hanım dizi

İncedir billurdandır yoktur gölgesi Türkiye'de
Bir meçhul Meryem mermerden değil ama kutlu
Gözlerine baksanız erirsiniz kar gibi
Elinizi sallarsanız rüzgârından sallanır
Bir geyik olur sizi arar melûl ve bakır
Görür gibi uyur konuşur gibi susar güler ağlar gibi

(1957, Ağustos)

KUTSAL AT

I.

Cezayir'in atları
Sever çılgınca Tanrı'yi ve insanı
Ne kırmızı ne kara kutsal

Cezayir'in atı böyledir

Siyah atlar ölür
Al atlar ölür
Cezayir'de atlar ölür

Aşkları unutsak yeridir

Kıratlar belli belirsiz

Yaşar ve yaşatır yalnızca

Cezayir süt sirkidir

Yurdunu sevenlerin
Gözlerini kimse bağlamaz
At üstünde can verirler
Atla birlik güneş doğarken
Ve yaşar Cezayir
KÖRFEZ
Gelir bizim çocuklar
İnsan olduğu yerden atların
Atların rengi geçer
Sarı ayakkabılarına

II.

Ölüler evlerden
Çıkamaz girer
Gençlik açlık masalı
Kadınlar Cezayir'de

Fransa anlamıyor

Cezayir'de atların
Gördüğünü kimse görmedi
Kimse bu ölümlerle
Cezayir'i! gibi
Ve Cezayir'i! kadar
Ölmedi

Ama Cezayir yaşıyor

Gidelim gidelim Cezayir'e
Dağları kıvrım kıvrım şehir
Ölümü ikiye bölen nehir
Orda akar aşka kine ve zafere

(1957)

SABUN YASI

I.

Kadın azaltır çocukları için
Kullanmasını yabancıları genç gördükçe
Adam konuşurken eli kaybolur kızlarla
Neden getirmeyi unutmasın

Nişanlı sabun demesini
Bilmeyenlere denir

Ben yaşarken kirli
Ne kirli adamlar vardı
Yıkadılar sonra anladım
Ölü olduğumu
KÖRFEZ

87

II.

Yıkadılar sonra anladık ölü olduğunu
Alıp götürdük gelin gibi öğleyin
Kesip durduk resimlerden geyikleri
Kuşları balıklan eski çiçekleri

Nişanlı ölü nedir
Bilmeyenlere denir

Dalgın bir vaktinizde
Bozmayasmız diye geleneği
Taşlara başladığımız
Siz Yunmuş ölüleri

Ne aşkı ne neşesiyle
Dünya
Onmakta bizi
Gelin gömün bari

(1957, Eylül)

TELEFON FARKI

Ne mum ve ne deniz
Ne ateş üstündeki mumya
Ne aptal şairlerin turuncu heykelleri
Alıkoyabilir beni
Bir huzuru telefon ederim
Üstüninsanların hazırlayageldikleri

Ustüninsanların hazırlayageldikleri
Dünyaüstü dalları ve çiçekleri
Melek melek arşa atılan putrelleri
Ekleyerek aşk kalesinde birbirine

89

Çeşmelerden telefon ederim ben
Sebillerden türbelerden
Saray toz ve dumanlarından
Alinyazısından

Ah benim devrimimin son anıt gibi
Tabiat veya insan ölü veya sağ
Kılcal damarlardan şahdamarlara
Çığlaşan çığlık çığlığa çağrısı
(1957)

90

GÜN DOGMADAN FESTİVAL

Ölüler ve fareler artar
Evlerin kahverengi sevinçlerinde
Mahallenin alt yanında
Tanrı'yi yitirmiş bir çiroz sergi
Ne acımak ne sevmek
Bildiği insanların
Gidelim bulmaya gerçek insanlığın
Çocukluğun sergilerinde ölüleri ve fareleri

(1957, Aralık)

KÖRFEZ ANNELEK VE ÇOCUKLAR

Anne öldü mü çocuk
Bahçenin en yalnız köşesinde
Elinde siyah bir çubuk
Ağzında küçük bir leke

Çocuk öldü mü güneş
Simsiyah görünür gözüne
Elinde bir ip nereye
Bilmez bağlayacağını anne

Kaçar herkesten
Durmaz bir yerde
Anne ölünce çocuk
Çocuk ölünce anne
(1958, Yaz)

SEVGİ

1.

Ah benim sevgim çiçek örneği
Çarpılmışların kinini yeniler
Beni alnımdan vurmak ister
Saraların iftiraların gençliği

Bilirim geçmektir bir sevgi
Ölümün en yumuşak en ayarlı yerinden
Çünkü çocuklar geçer
Ölümün en yumuşak en ayarlı yerinden

Zarif vakitlerin seçkin kadınları
Hazırlardı kızlıklarında (doğum)ları
Kaçmakla kurtulamadıkları
Arada uyguladıkları
KÖRFEZ

93

Çölden farklı olmayan bu korku
Çocukların bu korkudan olur neşeleri
Siyah sepete baktıkça her biri
Sıcak hoşluğunu anlarlar ölmenin

O gün gün ışığından mahrum
Mahrum bırakılmış genç kızlar
Anneleriyle parka çıkarlar
Anneleriyle anneleriyle anneleriyle
(1959, Şubat)

BEN KANDAN ELBİSE GİYDİM
HIÇ DEĞİŞTİRSİNLER İSTEMEZDİM

Kendinden bir şeyler kattın
Güzelleştirdin ölümü de
Ellerinin içiyle aydınlattın
Ölüm ne demektir anladım

Yer değiştiren ben değildim
Farklılaşan sendin
Sendin bana gelen aynalarla
Sendin bana gelen sendin

Artık ölebilirdim
Bütün İstanbul şahidim
Ben kandan elbiseler giydim
Bundan senin haberin var mı

(1959, Şubat)

KÖRFEZ

95

ESKİ KİRAZIN GEREĞİ

Kiraz ölünün kadehinin yanındaki
Fakirler hastahanesinde komodinin üzerindeki
Yemek için değil çekmek için dudaklarla
Ölürken kiraz koymalı ağızlarla

Görebileceği bir yere koydurdu kirazları
Kiraza baka baka öldü
Hangi aydınlık içindeydi biliyorum
Hatırlıyordu çocukluğundaki
Kiraz bahçelerini, eski kirazın gereğini
(1960, Nisan)

96

BÜYÜYÜP DE ÇOCUK KALMAK

Büyüyüp de çocuk kalmak
İşte bu en büyük tehlike
Belki gün doğarken patlak verir
Belki bir bando geçende

Bağbozumu beygir ve kuş
Dünya allak bullak olur
Yere iner insanüstüler ülkesi
Sen de orda uyurgezer

(1960, Mayıs)

KÖRFEZ

97

ÇOCUKLUĞUMUZ

Annemin bana öğrettiği ilk kelime
Allah, şahdamarımdan yakın bana benim içimde

Annem bana gülü şöyle öğretti
Gül, O'nun, O sonsuz iyilik güneşinin teriydi

Annem gizli gizli ağlardı dilinde Yunus
Ağaçlar ağlardı, gök koyulaşırdı, güneş ve ay mahpus

Babamın uzun kış geceleri hazırladığı cenklerde
Binmiş gelirdi Ali bir kırata

Ali ve at, gelip kurtarırdı bizi darağacından
Asya'da, Afrika'da, geçmişte gelecekte

"iz o atın tozuna kapanır ağlardık
Güneş kaçardı, ay düşerdi, yıldızlar büyürdü

Çocuklarla oynarken paylaşamazdık Ali rolünü
Ali güneşin doğduğu yerden battığı yere kadar kahraman

Ali olmaktan bir sedef her çocukta

Babam lâmbanın ışığında okurdu
Kaleler kuşatırdık, bir mümin ölse ağılardık
Fetihlerde bayram yapardık
İslâm bir sevinçti kaplardı içimizi

Peygamberin günümüzde küçük sahabileri biz çocuklardık
Bedî'i, Haybe'i, Mekke'yi özlerdik, sabaha kadar uyumazdık

Mekke'nin derin kuyulardan iniltisi gelirdi

Kediler mangalın altında uyurdu
Biz küllenmiş ekmekler yerdik razı
İnanmış adamların övücüyle
Sabırla beklerdik geceleri

Şimdi hiç birinden eser yok
Gitti o geceler o renk kitapları
Dağıldı kalelerin önündeki askerler
Çocukluk güzün dökülen yapraklar gibi

(1960)

KÖRFEZ

99

SAMANYOLUNDA VEBA

Önceden bilen ölüş şartlarını çocuklarının
Elleriyle değen koklayan hazırlayan âdeta
Sebebine ermeden erişmeden
Korkan ilerdeki korkularla
Noldu zarif lâtif anneler noldular

Nerde çocuklar gece yarılarında sonra
Çıkıp samanyoluna bakan
Bakarak çocukluğu uzatmaya çalışan
işleri güneşin doğuşunu yaymlamak
Bütün o çocuklar neredeler

Kalan ne
Kızların kollarının arasından gözlenen
Samanyollarımdan

Bakışları benekleyen yalnız ölüm
Ölüm geçti canlı ehram ölüm geçti
O taklar geçip gitti insan üstüne kurulu

Ve bağbozumları bizden bozulan
Artık kendimize bile o kadar yakın değiliz
Gece yarıları Samanyolu yok
Gün doğmuş doğmamış

Bütün elmalar çürüdü
Çocukluğumuzun dürbünleri içinden
Geçen siyah halkalı kutsal şehirlerden
Birini bulamadım gezdim bütün karalan

Aşk siyahın beyazdan ayrıldığı
Samanyolunda yürüyen bir karınca
En onulmaz vebayı kutlayan bir güvercin
İki katlı bir arabada
Bu bize yaklaşan bir deniz arabası

Sen ırakta Samanyolu ırakta
Ve ay başka bir ay
Sarısı beyazına akmış
Bulaşmış bir yumurta

(1960, Mayıs)

KÖRFEZ

İPİN UCUNU KAÇIRAN İNSANLAR

Parmaklıkların gerisinde
Başları önlerinde bir çocuktan bekledikleri
Kendi çocukluklarından bir paradı
Kimi hep kundura dikeyiyor görünüşünde
Kimi otomobil lâstiği tamircisi

Biri annem demişti annem
Bana ekmek vermezdi farelere verirdi
Bir adam (bu babasıydı) her gün gelirdi bize
Niçin bilmem her gün gelirdi

Birinin elinde fener vardı
Karıncalara yol göstermek için
Arada bir de şarkı söylerdi
Kendisi için kendisi gibi olanlar için

Biri bütün vücudu kıllı
Dışarda bir cinayet var dedi
İçerde bir cinayet var
Beyaz giyili biri gelince inkâr etti

Her şeyden önce
Masum bir tembellikleri var özenilir
Çocuk çocuk ava gidip geç kaldıklarınının
Zoraki kurnazlığı okunuyor yüzlerinde

Beni kim getirdi burayı gezmeğe
Arkadaşlar hep işin eğlencesinde
Bana maymun var gibi geliyor içerde
İçerde büyük bir göçün hışırtısı var
(1960)

KÖRFEZ

103

BATIŞ

Güneştir düşen turuncusunda menekşeler sunarım
Gece artık hiç dönülmeyecek o yerlerdeki sevgiliye
Çocuklara kekik toplayan o sevgiliye
Bir kekik uzatan çocuk anne deyince
Deniz dibinden çatı çeken
Çocuk üstüne arkadaş üstüne

Güneştir düşen yeşilinde bir yüz döner
Değişmeyen o gençliğiyle sevgili
Ölümden sonraki kurtulma gibi
Döner döner de gelir karşına
Deniz dibinden çıkan ahtapot ölüleri
Eski utanmaları çeker su yüzüne

Güneştir kırmızı ve ben en çömezi bir rengin
Altın hâtıralar hükümetinin
Bitmeyen sultanı o sevgiliye adanmış

Soy utanç soy anış soy sevgi
Gel artmaz azalmaz ey sevgi
(1960)

KANARYA

Sevgiden kireç tutmuşum
Yarım tozlu pencerem
Haber bağbozumundan
Bir beygir ve bir kanarya

Otobüs durağında
Deniz kıyılarında
Her çocuğa her insana
Bir beygir ve bir kanarya

Bir deniz kıyısında
İçim sedef ve kan
Dağıtırım çocuklara
Kitap ve kanarya
(1960, Kasım)

KALORİFER

Odanın tam ortasından kalorifer
Yiğit borularıyla geçer
Utanmış ve gerekli geçer
Yukarıda ısıtır aşağıda yakar

Şanlı paçavralara sarın
Yarının kahramanını
Neşeli vakitlere doğru kalorifer
Odadan yiğit borularıyla geçer

(1960)

GÜN DOĞMADAN

YAPI ARALIKLARI

Çocuklar gözünüzü açın
Gün gelip iş işten geçer
Çember çevirmeyi unutmayın
Yapı aralıklarından bakmayı da

Çocuk dediğin bir eksik yanı olmalı
Ki ilerde vakit kalsın iyiliğe
Ben erginliği çocukluğumda yaşadım
Şimdi bilmiyorum niye

(1961)

KÖRFEZ

KAPAMAK İÇİN GÖZLERİNİ

Kurumuş kullanılmamış karpuzlar mı
Hastalara soy kadınların armağanı
Horoz tüyü nerde incir yaprakları
Örtmek için yüzünü ölen adamın

Dilimizi bilmeyen kül içinden çıkmış
Yere alışmamış küçük çocuklar bulmalı
Kapamak için gözlerini

Örtmek için yüzünü ölen ada
lamın
(1961)

RUBAİLER

1.

Çocuklar bana kalırsa yoklar
Yok çocuk falan yok öyle şey
Hayal edilmiş ekler olacaklar
Ailelerin melankolileri için

2.

Evde ne kadar şapka varsa
Geçmiş günlerin başarısı kini
Çocuklar kullanışlı hale kor
Oyun içinde de olsa hepsini

3.

Doktor istemem Annem gelsin
Yataklar denize atılsın
Çocuklar çember çevirsin
Ölürken böyle istiyorum
(1961, Haziran)
KÖRFEZ
109

ÇATI

Kaç aç varsa hepsi ben
Kaç hasta varsa hepsi ben
Kaç liman önlerinde dönen
İşsiz hamal hepsi ben

Kaç aşktan ters yüz edilmiş
Aşık varsa hepsi ben
Bütün çiçeklerle donanıp
Bütün insanlarla ölen

Atılmış kömür toplar
Annelerinin zoruyla çocuklar
- Başka çaresi ne annenin -
Çocuklarıyla yere çarpılan

Ben o çocuklarla yere çarpılan
Sevgili deyip yere çarpılan
Sedye taşımaktan kolu tutulan
Bu sessiz çılgın çalkantıda
(1961)

AV EDEBİYATI

Ne kadar kuş varsa dağdan geçti
Kurtların en küçük kaprisleriyle yüklü
Deniz illâki deniz diyerek denizi mırıldanarak
Denizi vurmak öldürmek gibidir bir kuşu vurmak
Avcının işi kuşlarla olmak
Kuşun gönlünden geçeni okumak
Kuşu açmak çünkü kuşlar evrenin istiridyeleridir

Kurtların günlüklerini tutan istiridyeler
içinde denizin gidip geldiği kayalara çarptığı
Heykelleri yıkadığı yunan kadınlarının
Avcı aldı mı eline silâhı
Çıkar dağlara ilkin kendini kayalarda dener
Kayalar parçalanır yansıtırlar atalarının sesi gibi sesini
Keklikler kaçır incirlere saklanırlar incirler ne güzel
aldatırlar avcılarını

Susarak bekleyerek
Anlatarak güneşin doğuşunu altböceklerle
Avcı yüksektir silâhını kendi karnına boşaltmıyorsa bundan
Başarısız da olsa her şeyin evrenin üstünde olmaktan
KÖRFEZ

YEŞİL KORO

Avcılar canımın içi avcılar
Siz kuşları vurmazsınız değil mi
İşiniz vurur gibi davranmak
Ölüme yaklaştırarak yaşamayı gerektirmek
Kurtulmanın sevincini eğerek aşağıya
El etmek alkış tutmak uçuşlarına

Avcılar ilkin annelerinin mi sözünü dinlemezler
Bütün dayandıkları annelerinin ölümü mü
Hep çocuklar ondan mı belki
Arada bir unutmak için mi yaparlar bu işi
Neyi unutmak
Bir tilki yerine bir aslanla karşılaşsa ne yapar avcı kişi

YEŞİL KORO

Avcı tüfeğini yöneltmiş avcı vurma bu kuşu
Bu rengi bozma bu düzeni değiştirme
Bu altın tüyler kan görmesin
Seni evde beklerken çocuklar
Onun da yuvasında bekleyen yavruları var
Tüfeğini yere çevir
Bu ölüme ancak yer dayanır
Bu ölümü ancak yer kabul eder
Bu ses göklere uygun ve ayarlı
Üstünde kuş uçmayan ağaçları düşün
Avcı da insandır bakkala kızar konukomşudan sıkılır
Karısından dayak yer ama bıyık altından güler

Onu ne savcı ne polis korkutur
Yaşamının çirkinlikleri artık ne umurunda
Elinin altında bir yedek var
Evinde çiftesi her zaman doludur
Tüyünde maviyledir kutsal kuşku kuşun
Avcıysa yeşilin büyüdüdedir boynuzlardaki yeşilin
Yeşili çıkarmak ister kuşların göğsünden

TEHLİKELİ KORO

Av yaşamaktır balık av olmak için çıkar su yüzüne
Avlamayan av olmaya çıkar
Kuş av olmak için şehrin üstünden uçar

Köprünün direklerine konar martılar
Av dileğiyle oynamak martı bunu yapar
Avcının olduğu yerdedir avın yaşaması
Medeniyet avla başlar

Şimdi de ayı avlamak istememiz boşuna mı
Avlanın avlanın varolduğunuzu bilmek için
İnsan insan olduğuna avla çıkar
Avla bulur tabiatı ve tabiatın ötesini
Avcının yöresine bir bakışı var
Bakışının düştüğü yer morarıyor sararıyor
Kuş kurşundan ölmez bakıştan ölür
Sular çekilir gök koyulaşır güneş batar akşam olur
Yıldızlar asılmayı seyre çıkan ev kadınları gibi
Bir yandan simit yiyen bir yandan küfreden
Öylesine yeni olan genelev kadınları gibi

YEŞİL AYDINLIK KORO

Ben avcı olamam halk ölüden kaçır
Bir gece bekleyemez bir ölüyü
Ölümse ölüm yaşamayı yaşamayla ortadan kaldırmamak
Av ölüme çağıran bir bildiri yapma ölüme
Ölüm ki gerçek ölüm yeşil borazaniyle gelen av partisi
Ben avcı olamam gül koparamam
Tüyü mavi kutsal yağmurdan ayıramam
Olağan avlarla yetinirim bir el bir eli sıkıyorsa o eli avlıyordur
Av karşılıklı olmalı avlayan av olmalı
Yalnız av kalmalı ortada artık avcı mavcı yok
Avcı ortadan kalkmalı her alanda
ARAYA GİREN KATMERLİ TEHLİKELİ KORO
KANA ÖVGÜ

Bir çay bardağı kan istiyoruz
Ölümden çevirecek kandır insanı
Çocuktan anneden her yurttaştan
Kan istiyoruz ay ölüm akvaryumu

Gelin kan verin biz hurda
arşı koyuyoruz bilinmeyene insanın her yerinden
Kökünü çıkarıyoruz ağacın ölüm deneni
"dan damarlarını soktuğu yaşamının içinden

Verin ölümün kökünü getirin kanla
Kandan köprü yapıp geçelim sonsuzluğa
Kandan yapılız gerçeğin ekmeği asfaltı
Kanla geçilir yolların en sağlamından

Avcı da insandır bakkala kızar konukomşudan sıkılır
Karısından dayak yer ama bıyıkaltından güler
Onu ne savcı ne polis korkutur
Yaşamının çirkinlikleri artık ne umurunda
Elinin altında bir yedek var
Evinde çiftesi her zaman doludur
Ayağına poturunu çekti mi yalla dağ
Artık gün ve sıra avcınındır
Kuşların özrünü bile dinlemenin vakti geçmiştir
Çok geç ah çok geç
Bir kere o silâhı doğrultmuştur
Ve o silâh doludur
Ve o silâh omuzdadır
Ve hedefte bir kuş vardır
Ve el tetiktedir

Bir kuş vuruldu
(1961)

REKLÂMLARDA YAŞAMA
Hep çocuk kalacak o
Elinde ekmek gülen çocuk
Bu çocuğun ilerisi yok
Bu çocuk ne iyi ne neşeli

Bir işi yapmak için geldi
Bütün çocukların bir anı onda
O anı yakalamak için
Anneler anne olurlar
(1961)

ŞEHZADEBAŞI'NDA
GÜN DOĞMADAN
Yerleşecek yer aramak
Camiinin avlusunda
Soğuk bir taşa oturmak
Gün doğmadan Şehzadebaşı'nda
Başı avuçlara almak
Kuşların kanatlarını toplamak
Gecenin çatıkatmdan
Gün doğmadan Şehzadebaşı'nda
Yüzü gözü toz içinde
Şiirden mest develerin
Gül dökülür heybesinden
Gün doğmadan Şehzadebaşı'nda

Yoldan geçen bir kaç çocuk
Kubbeyi tutan aydınlık
Mezarlarda yeni sesler
Gün doğmadan Şehzadebaşı'nda
KÖRFEZ
Lâle gibi çeşmeleri
Menekşeden sebilleri
Türebeleri bir şelâle
Gün doğmadan Şehzadebaşı'nın

Külâhıyla Yunus Emre
Sarığıyla Akşemseddin
Kavuşuyla Mimar Sinan
Gün doğmadan Şehzadebaşı'nda

Tek başına veli ağaç
Dallarıyla taşır göğü
Köklerine bağlı toprak
Gün doğmadan Şehzadebaşı'nda

Kafdağmdan daha yüksek
Çin Şeddinden daha uzun
içimizde med ve cezir
Gün doğmadan Şehzadebaşı'nda

Gün doğmadan şehzadeler
Ellerinde meşaleler
Şehzadebaşı'nı gezerler
Gün doğmadan Şehzadebaşı'nda

GÜN DOĞMADAN
Cin halkından kabileler
Katır sırtında geçerler
Kıra kıra kemanları
Gün doğmadan Şehzadebaşı'nda

Kızaran ufka selâm
Süleymaniye'den Beyazıt'tan
Mutlaka olmak isterim
Gün doğmadan Şehzadebaşı'nda

Gün de doğar gün de doğar
Bir gün mutlaka gün doğar
Gün doğmadan neler doğar
Gün doğmadan Şehzadebaşı'nda
(1962)
KÖRFEZ
119

KÜÇÜK NA'T

Göz seni görmeli ağız seni söylemeli
Hafıza seni anmak ödevinde mi
Bütün deniz kıyılarında seni beklemeli
Sen eskimolarm ısınması sevgililer mahşeri

Aklım yeni bir akıldır çiçeklerden
Mantığım mantığın üstünde yeni
İçimde Nuh'un en yeni tufanı
Dünyaya ayak basıyorum yeniden

Göz seni görmeli ağız seni söylemeli
Bütün deniz kıyılarında seni beklemeli

Yüzlerce yıl geçiyor belki bir bulut geçiyor
Ben yeni doğmuş bir çocuk gibi
Herkesin konuştuğu dilden mahrum
Ama yepyeni bir dil konuşmanın sevinci

120

Bütün deniz kıyılarında seni anmalı
Sen buzulların erimesi eskimolann ısınması

İkinci sokaklarda bandolar mızıkalar
Yaklaşan çok yaklaşan muhteşem bir gün var
Bütün yollarda zafer takı
Eriyen kar derin denizlerde katafalk

Gün doğuyor her yer çiçek ve kar
Bütün çocuklar kurtuldu demektir

Göz seni görmeli ağız seni söylemeli
Hafıza seni anmak ödevinde mi
Bütün deniz kıyılarında seni beklemeli
Sen eskimolann ısınması sevgililer mahşeri
(1962)

SESLER

(1962-1967)

(Dördüncü Sağnak: geometri sağnağı.
Doğaüstü kent çizgileri.)

SESLER

123

SESLER

1.

Çocukların ayağını boyayan kadınları
Geçtim bir bir durup bakarak yüzlerine
Altından saçlarına
Bir deniz günele karışık değiştiriyordu renklerini

Kırmızı beyaz kırmızı beyaz dama
Açık deniz kenarında
Fareden ve çiçekten yapılmış bir çatı

Deve şiir uzmanı fil bilgi meleği
Bense sanat edindim
İpimi kelebek kanadını
Pervane yaprağını kemirmeği

Liman eksilen denizi tut
Şehir kuruyan karıncaları topla
Ben ağımı ortasından kestim

GÜN DOĞMADAN

2.

Karpuz kesilmemiş ölüünün yanında
Kadınlar çamaşırları açma saltanatında
Hiç kullanılmamış suların kenarında
Atalar yeni yapılan kentin civarında
Tren kan tarla ve sen o kadınsın
Horoz seslerinin portresini çizdiği
Sünger içlerine gizlenmiş
Şairlere bitmeyen menekşe
En derin denizde yosun halinde
Büyük kalabalık bir caddede kaybedilen

Ve dağ hamam balık
Çocuk kiraz mavna

Ölülerin yatağı sonsuzluk çayırları
Fildişinden bir doktorum
Elimde denizlerden bir kolleksiyon
Bana yalnız ölen gelir
Ben ölümden sonrasına bakan bir doktorum

Liman eksilen denizi tut
Şehir kuruyan karıncaları topla
Ben ağımı ortasından kestim

3.

Kilise kırılan çanlar camiler uzayan minare
Renkli pencerelerden içeri giren ışık
Kurşunu kıran mermeri yaran ışık

124

SESLER

125

Mum diken namaz kılan kalabalık
Aynı tehlikede erimiş
Heykel insan ve deniz
Cambaz altından ip kaçırmak isteyen insanlık
Ben ben ben bütün bunların dışına çıktım
En soğuk sularda yıkanmış gibiyim
En soy arap atlarına binmiş gibi
İçimden bir aysberg geçiyor
Eskimoları otobüs duraklarında aştım

Liman eksilen parçalanan denizi tut kurutma
Şehir kuruyan karıncaları topla
Sıcakta kuruyan ağımın ortasında

4.

Bir turist deniz kıyısında otel arıyor
Otellerde garsonlar boştur bakışıyorlar
Laubali yolculara dönük hepsi
Keskin renkli elbiseli kadınlar
Bir Avrupa şehrindeymişcesine memnunlar
Bu şehrin neyi eksik ki şoförü hamalı çiçekçisi var
Arasıra sığındığım cami kıyıları
Gülen canlı mezartaşları ölümle diri mest
En çok şaştığım insanların geçmiş vakti kazarak çıkartmaları
yer altından

Bir parça parça çıkışı var onun da
aonra o parçaları güne göre dağıtıyorlar

GÜN DOĞMADAN

İki nişanlı turiste göre
Arasıra turist olasım gelir doğduğum yerde
Denizler kaçır Dikilitaş devrilir Çemberlitaş yıkılır gibi olur
Hamamlar kar odaları gibi soğuktur
Bu yerde bitmeyen bir kış vardır bana mahsus

Liman eksilen denizi tut
Şehir kuruyan karıncaları topla
Ben ağımdan korkuyorum
Ben ağıma güvenemem
Geldiler oturdular bana söylediler onu
Kimsenin bilmediğini bulutu biçen kılıcı gösterdiler
Dilleri en ince şiirden daha ince cince
Anlattıkları şehir bütünüyle mermerden
Kadın ellerinden inilir denizlerine
Orada her şey sessiz bir ses içinde
Geceyle gündüz farklı loş bir aydınlıkta
Güneş batmakta olan bir bahar suyunda
Geldiler oturdular anlattılar
Dedikleri falan da filân da orda
Falan ki bir gemide batmıştı son hayali sendin
Filân ki bir otobüs kazasında can vermişti

SESLER

127

gir kayada

Palan ki senin en sevdiğindi hastahanede tek başına gitmişti
Filân ki bir parkta iki olmuştu biri alınmıştı tarafımızdan
Martılar uçuştur arılar bal yaptı aslanlar ağladı anlatırlarken
Atlar kişnedi katır tepindi eşek anırdı onlar anlatırken

Karıncalar doğan güne doğru koşuştular
Kediler farelerden vazgeçti onlar anlatırken
Yılan oynadı akrep bir kere daha intihar etti
Balıklar midyeye midyeler istiridyeye döndü
Çiçekler açılıp kapandı güller yandı
Onlar anlattılar
İçimde ölen öldü kalan kaldı ben aynı

6.

Arkamdan trenler geçiyor koşuşuyor
Balıkçılar kayıkçılar akşam yolcuları
Deniz kıyısına inen kızlar
Öğrenciler yenilen yenilmeyen gençlik
Işıklar yanıyor deniz fenerleri
Deniz büyüyor büyüyor büyüyor
Kayalar birer birer atalarımıza dönüyor
Yunanlı romalı arap

kaya uçan bir arap süvarisi

Gerçek memleket mi ortaya çıkan
Yeni şehirler yere mi batan
Kalk git diyor içimde bir insan sesi
Mavi beyaz yeşil insan
İçimde yeni bir heykel yontuluyor kandan
Bir fırtına büyüyor kandan
Başlıyor içimde bir kan gecesi
Git diyor içimde bir insan sesi git kulak ver o sese
Mezarlara yerleşmiş adsız ölümsüz o sese

(1962)

SESLER

129

KÖPÜK

Portakal buğusudur yalayan seni beni
Kentte başlarken gece horozun terkettiği
Bir kadını havlıyor taşıyor o ıssız köpekler ki
Kırmızı bir karpuzun ortasından kesilen o köpekler ki
Deniz mi dedin ne denizi
Ben Kristof Kolomb'un uşağı değilim
Ben ırmakçuyım denizci değilim
Kulağımda ne bir aşk ne de bir kürek sesi
Bir meydan uğultusu barbar bir inşaat sesi
Bir kere kente girdin
Bir kadını al onu yont yont anne olsun
Her kadın acıma anıtı bir anne olsun
V°cuklara açılan mavi kırmızı pencere anne
aen bu şehrin sokaklarından geç sonsuz pencerelerle
lr insanı al onu çöz çöz çocuk olsun
Ve sonra yıpratılan ne
Mavi bir ahkonan

130

Bu köpekler neyi havlıyor hangi kadını
Bu horozlar neyi ürperiyor çocukları mı
Sabah ki marul ortası kırılan bir gemi direkte
Vakit çiçek bozuğu bir akşam tepkisi
Bana ayrılan hangi arap atının terkisi
Hangi çadır düşüncesi ve çöl

Bir mermerin rüzgârdaki savruluşu çöl
Kadın giyeceklerinin kıvranişı kızıl da
Bir kırmızı biber salgını develer
Yeter suyun anıtlaşması çelik çiçek biati

Bir kere kente girdin
Felçli kadın karyolaya bağlı haliç
Ergenlik gençkızlık işletmesi karyola ki
Karyola ki bekâr bir ölümün fener alayı şöleni
Azrail'in boyuna buluşa erdiği gerdeğe girdiği
Eleni Eleni karyolada düşünen kadın
Yalnız ve som karyolada düşünen kadın
Her erkeği papaz sanıp günahı günah olarak çıkartan
Her gece güneşi ısırın
Köpekler neyi havlıyor hangi gülü
Horozlar neyi ürperiyor savaşı mı
Bir yumurta ortasında gece yarısı
Sen ey şair ki ellerini kollarını çarmıha gerdin
Ölüm ki tabiatüstü hayatların meneceri
En yeni buluşu intihardır

Pipon yanıyorsa seni ölüm çeker
Gül yetiştirmiyorsan seni ölüm
Samanyolu jet iziyse seni ölüm
Rüya bir lâğımın anıları olur
Onarılmış bir soda gün doğar kırmızı
Ölüm bana günde iki kere göz kaş eder

SESLER

131

Gün doğarken ve gün batarken
bir fil hortumunu dolar bitkilere
Sonra --
. karpuz ikiye bölünür bir hasta evinde
yenilmemek üzre için ile birlikte
i te bunun gibi sizi aziz eden yaşlanmak
Yaşlı bir hastada tortusu olur ölmenin
Ve siz ey bir karpuzu ikiye bölmenin
Ustalığına ermiş kutsal kişiler akşam sularında
Karpuzun eskittiği gözlerim
__ Kim karpuzu onarır kim kaynak atar ona -
Konuşan sessiz bir tarihi yükselten karpuzun
Kırk derece
Ölümün tantanayla gelip otağını kurduğu
- Başarırsa gelen askeri
Başaramazsa başka yere gönderir çeriye
Kim bitirir bu sonsuz çeriye bu her gün yeni çeriye
Hep planlar kurar
Aklı fikri insandadır
En yeni buluşu intihardır -
Ölüm bir ay çekimi zamanı dönemi denizidir
Kalkar kalkar seni çeker
Gül kokusunu alıyorsan seni ölüm çeker
Ölümün terkisi birden genişler
Yollarda sincap kalıntıları görürsün
Kedilerin köpeklerin aç kaldığını düşün
Koyunların develerin sraya girdiğini kesilmek için
intihar dedikleri patronu da sınıdık
Ağzını aradık iş yok onda
Kullanışsız ve antik bir şapka
Meksikalıların şapkasına benzer
Ölümden bir demet derlenen ölümlerle

enen insan ölümleriyle kervankıran yıldızına bakmak

132

Çıkmak Samanyolu'na
Doğu ne batı ne
Suvare ve matine
Duvarda bir resim akıyor gençliğe
Çiçeklere çiçeklerdeki mirasa
Sarı Saltık Ahi Evren çalılımlı bir kiraza
Çılgın öğlende
Nerden nereye ey köprü ey iskele
Yabancılar yalancılar hırsızlar
İki yatık iki dik karşılıklı iki tahta
Arasında bir insan
Tophane ölülerine ait tabutlar da figüran
Sonra ilâhilerin paraya çevrildiği an
Sonra küçük kızlar su satan

Gelin gelinlerin gecesini taşıyalım yatağımıza
Ki ölüm insanları kıra kıra varmadan yatağımıza
Bu yatak şimdilik kutlu yataktır
Ölüm ki aç bir köpektir arar bizi
Bir köpek havlayan en çok şafak aydınlığında
Akşam kente bir Meryem gibi girer
Bir çocuk kutsal bir çocuk doğurur gibi
Her yünden bir ses yükselir bu karanlık nedir
Kurban kesilirkenki karanlık
İbrahim'in bıçağındaki karanlık loşluk aydınlık
Keskin ışık
İsmail
İsmail bir çocuk başından serçe geçen
Mavi bir gül nöbeti sertçe geçen
Omzundan arşlar dökülen
SESLER

133

A tık dünyanın yarısı ay yarısı güneş
Kılıksız borçlanan ve çiçek ödeyen güneş
ufuklara çiçek ödeyen güneş
k herşey öbürüne ışık tutmakla ödevli
Otomobilin ışığı yol için söz gelimi
Birinci Dünya Harbi
İkinci Dünya Harbi
Artık her şey öbürüne ışık tutmakla görevli
Işık tutmakla var ışık tutmakla ayakta
Herkes kendini kurtarabilir ancak bu karanlıkta
Öbürüne ışık tutar sade
Öbürüyse ışık tutar sade
Birer birer yakılır bütün sağlık çarşafaları
Yaşlıksa taşınacak pusat değil
Her köşe köşebaşları deniz dibi dişli köpeklere yurt
Köpekler bu dişlere sahip değil bu dişler o köpeklere sahip yani
Diş geriye geriye doğru uzamış uzamış incelmış yumuşamış
tüylenmiş de bir köpek olmuş sanki
Yoksa kıyımda mı avlıyorsun sen ey şeytan
Geçtim akrep kokan duvar diplerinden
İncir düşmüş loş yollardan
Bir haber gibiyim Musa'dan

Sabahlan moditen akşamları equanil
Syor boyuna geliyor yalnızlığın gülmeleri

'ize kentler çizen kent iten kentler çeken
ardına kentler bağlı
Kent tüküren kent soluyan bir gemi
^Iküfül Dağrının bahçeleri
"1Z orda açar özel bir peygamber çiçeği

GÜN DOĞMADAN

Ağız yakan özel bir peygamber çiçeği
Sultan Şehmus ve Veysel Karani
İncir yaprağıyla sildiler gözümü çocukken
Ve sen ey sıcak doğu gecelerinin bitmeyen göz ağrısı
Çocuklara mahsus çocuklara ait çocuklara dair göz ağrısı
Kırmızı mürekkebi andıran gözotu
Yalancı fakat acının yemişi kanlı göz bezleri
Türbe önlerinde sahicisinden daha gerçek
Daha fizikötesi sara taklitleri
Ve ağızlarda mecusi meşaleleri
Tembelliğin kehribarı Bitlis Saroyan
Ağızları yakan sigara ilk çağ kokan kav
Birinci Dünya Harbi namazı
Babamın namazı
İkinci Dünya Harbi namazı
Ölümsüzlük gençlik aşısı o ikindiler
Evi sokağı çarşığı onaran Yasin
Paslanan güneşi sığayan sûre
Atalara doğru yürüyen sûre
Eve ve ellere can veren sûre
Geceye zikzaklar çizdiren sûre
Güneşi batıran doğuran sûre
Hamile Meryem'i doğurtan sûre
Evin taşlığına çiçekler serpererek
Yağmuru çatıda döndüren sûre
Huzuru geceye ekleyen sûre
Gece gündüz bir bekçi gibi
Ebedî bir gözcü nöbetçi gibi
Evin yüreğinde bekleyen sûre '

Vahşi bir kiraz yedik eski bir eskimo okulunda
Ve yeşil bir dondurma mezarlıkta

SESLER

135

- Bir fosfor dondurması koyarak gel
Bir çocuk şapkasının içine -
Ve gül Nemrud'un yaktığı ateşte açan
Koncalanan açılan gelişen İbrahim'in elinde
Tatlı bir su içe gerçekler saçan bir mağara
Urfa'da yıldızların yıldızdan ayın aydan
Günün günden fazla bir şey olduğu orada
Uzanan bir yarı ölü eli kirazdan kiraza
Kirazsa hep aynı ıraklığı bozmamakta korumakta
İçilemeyen bir su bardakta
Aklı düzeltmenin mümkünü kutsal balıklarla

Her şey bir kere daha yanlıştır gibi

Şeker şeker diye soluyan şaha kalkmış
Bir tutamlık barutu kuşlara attık gibi
Bir kış gibi geçti eşeklerin aydedesi
Fıstıklarsa
- O gün kasabada bir yaz
Bağbozumu tadında

Sarhoşluğun yankısından
Şıra yosunundan çeşme ışığından
İğde sesinden bir kalabalık
Sızarak cami aralığından

Ayvalarsa

- O gün kasabada bir çarşı
Bir bayrak gibi açmıştı yası
Yas bir meşale yüzlerde
Güneşten yanmış bir harman

- O gün kasabada
Antik her şey baş kaldırmıştı

GÜN DOGMADAN

Her şey Asufdu
Rap rap rap
Duvarda bir satrap
Tavanda bir akrep
Rap rap rap
Güneşti önleyen çağın siyahını
Kafka'yı kemiren
Camus'yü tedirgin eden
Sartre'a zaman zaman yığılma veren
Heidegger'i düşündüren
Kierkegaard'ı bunaltıp
Heidegger'i düşündüren
Schopenhauer'deki öfke
Nietzsche'deki savaşçılık
Faulkner'i sarhoş eden
Van Gogh'u Van Gogh eden
Chagall'ı Chagall eden

Kirazıarsa

- O gün kasabada
Kuşluğun kuşluk olduğu
Kuş-luğun çılgın ağaçların
Başına bir yurt olduğu
Kalp krizi
İnsanların derlenip
Bir araya gelip bir bütün
Bir tek insan olduğu
Dağ yolunu tuttukları
Durup durup Zülküf'ün
Bahçelerini andıkları
Doruğunu andıkları
Herkesin birbirine

SESLER

Güneşten bir demet
Bir kaç tüy
Bir güldeste
Bir firkete
Bir avuç çıplaklık
Ve portakal büyüü
Ve özgürlük sundukları
Dağıttıkları
Payından pay
Ekmeğinden ekmeğe bağladıkları
Yas mı sevinç mi
Ölülük mü dirilik mi
Din mi barış mı

Savaş mı sevgi mi

- O gün

Başkasının düşününe giden
Kendi düşününe giden kızlar
Karacadağ pirinci ayıklamayan
Her çocuğa birden anne olmayan
Kızlar dönüp dönüp başlarını
Saklanıyorlardı

- O gün

Düğün düşün böceği ve düşün çorbası
Eşeklerin aydedesi ayın öcü alındı mı

- Depremden artakalmışlardı biz de
bir halkevi yapamamıştık da ondan
oraya gitmiştik siyah incir ağaçlarına
Çıkardık ilk defa tadardık O hep Erzincan'ı
anlatırdı öğle olmadan öğle namazını kılan

GÜN DOĞMADAN

öğle olduktan sonra öğle namazını yeniden kılan
büyük annesini bense oruç tutardım menengiç kah-
vesi içerdim akşamları yolumu hep bir çocuk
beklerdi döğüşmek için
Ama ben onu dövmezdim o da beni dövmezdi
Sonra Afrika olan Ömer - çünkü biz Onu
Afrika yapmıştık oyunda O Ömer tek başına bizi yenerdi
Yani kardeşi Avusturalya Ali'yi/ kardeşim
Avrupa Ali'yi ve Asya beni
"Gider içerde güçlenir güçlenir gelirdik"
Ama Afrika Ömer O hep kış yaz tarlalanan
Dağlarda koyunlara çiçeklere ateş yakan
Böcek ezdiren bütün düşün böceklerini ezdiren
Ve hep düşün çorbası içen O Afrika Ömer
Hepimizi tek başına yenerdi
Barbar kıvırcık saçlarına
Narlar nardan taçlar takardı
Koparır koparır narları yerdik
Çubuklarımızı vişneyle tazelerdik
Yalnız nar ateşini ve vişne alevini severdik -
Düğün düşün kızların koşup katıldığı
Düğün düşün son kızlardan bir kokteyl

- O gün kasabada bir düşün

Ölümün düşünü
Herkesin düşünü
Çocukların kağıttan
Çerden çöpten ve taştan
Kaldırım taşlarından düşünü
Deniz kabuklarından
Bir uygarlık taşıyan çemberleri
İçi boydan boya ta temele görünen evleri

SESLER

139

Çatısız yapıları
Bir düşünü ateşleyen
Ona buna bulaştıran gözleri

Çocuklar geceye çan
Geceye karşı itfaiye erleri

- O gün kasabada
O gün kasaba
O gün kasap

Ben ölmedim yalnız kaldıysa da ayaklarım
Eridiyse de başım incelmiş de üst yanım
Bir porsuk karnını geceyi deşip buraya çıktım
Daha dün kirecin rüyası bu kente indim
Gün doğmadan kiralık ev aradım Şehzadebaşı'nda
Geceye bir kartal gibi çarparaktan
İsa bu gelip konmuş elime Ayasofya'dan
Kirli sarı çıkıp bir giysiden
Vakte bakan zeytin yaprağı serabından
Şarabın arabından
Bir zenci sancısından
Bir düşün dışından
Karlar eridikte yönelirdik kadınlarla
Kuzeye batıya dağa doğru
Yüzümüzü biçerdi yıllanmış soğuk
Su kıyısına dizilirdik yandan önden arkadan ışık
Kabe yüzüklerindeki ışık
Çamaşır yıkardı kadınlar kızlar
Biz çocuklar suda kışın giden
Büyüklerden bize bulaşmış ölüm tüveyçlerini
Yıkardık ısınırdık
Kızlara vuran ışık yalnız o ışık artardı
Annelerde derinleşen kış çizgileri
Biz çocuklar buğulu

140

GÜN DOĞMADAN

Çul ve su
Dağ suları dereler koyun çiçekleri
Yalnız erkekler çarşıda ve yosun tutmuş hastalar yataklara bağ
Bir bahar boyu yıkar kasarları kadınlar kızlar çamaşırları
Çık arı sudan ey el değmemiş boya
Kasabaya inmemiş yani ölmemiş boya
Ey bakire su kasar yapan Meryemlerinle
Işığa bakan ışıklı kızların gölgesini
Suya iten biz çocuk İsalarınca
Seni andım ve ölmedim
O kadınlar çömelmiş olarak
O kızlar eğilmiş olarak
O çocuklar ayakta
Hepsi aynı yöne bakarken
Hepsi doğuda olan bir yağmur savaşıma dönükken
Yalnız o ebedî kasarlar anımda
Şimşeklerin dere kıyısına ilıştirdiği o kızlar
Suyun ayaklarından okşadığı o çocuklar
Her çamaşır atışında tek bir kelime
Söyleyen kıyı ağaçlarına o kadınlar
Yataklarında küflenen hastalar
Eriyen karlar içinde pazarlık yapan
O çarşı yemişi erkekler
Yalnız bu değışmeyen haki tablo aklımda
İsa bu saçaktan saçağa atlarken

Eteklerinden bahçelere kan dökülen
Saçından sakalından geceye bir çiğ düşen
İsa'dır bu benim yanımda oturmuş bir taşta
İki bin yıllık bir hece taşma
Taş nerde bitiyor nerde başlıyor İsa
Sürekli bir alışveriş var aralarında

(1964)

SESLER

141

KAV

Otomobil birden çıkıyor yoldan
Bir deniz kıyısında duruyor
Büyü bıçağı koparıyor onu gri harmanili kayalardan
Yalnız sırtlarından sezilen haçlı erleri kayalardan
Kayalar kapatıyor onun arkasını som
Düşünceyle şekerlendirilmeden
Günse eriyor yön yön Van Gogh'su bir kırmızılık
Kirazların ve güllerin tifoya kardeş çıkan rengi
Kokuları bile kıpkırmızı olan güllerin
Ve otomobilden inen sensin iki avucunda deniz
Çevrene üşüşen zeytin ağaçları
Arkandan inenler o kimlerdir ki avuçlarına gülüyor
Oluşa gülüyorlar kuşlara çocuklara
duşların bir başka biçimi olan o çocuklara
Ki senin ellerini görmek bir kurtuluştur çocuklara
er> yüzünde Akdeniz memnunluğu sen Truvalı Helen
Sana gelmiş bütün Yunanlılar atlı arabalarla

Atlarla otomobillerle uçaklarla
Bütün kiraz yangını çocukları andıktan sonra
Evrenin akşamından döndünüz evlerin parmaklıklarına
Almışsın üstüne örtücülüğünü siyahın kahverenginin
Ağaç gövdelerinin kavların rengini
Tabiat seninle canlı ve yeni
Tabiatı duruşun ve bakışınla verimlendirmişsin
Ey geçmez gençliğin telâssız sesi
Sesinle ölümü ürkütmüş terletmişsin
Bir piknik yeraltı gençliğine gözlerin
Saçların bir başlangıç eski zaman leylâklarına
Bir vakit gelse ki kapansam ayaklarına
Geçen zamanı yanlış bir rüya gibi yorumlasam
Resmini Yunanlılardan kalma kayalara oysam
Gitsem Bergama Tiyatrosu'nda seslensem ismini
Benimle birlikte tabiat çağırsa seni
Eski çağ çağırsa seni
Yeni çağ çağırsa seni
Her piknik gezintisinde yaptıkları gibi
Çiçek kuş arı ve mavi gökte güneş
Seninle donanırlar çocuk oyunlarında dağ düşünlerinde

Ve kayalar ilk olarak atalardan arınmış
Büyümüş denizden gelen sabırsız seslerle
Sonbahar papirüslerini birer birer atmış.
Kentse yüzyıllarca ilerde ve ötede
Sen halk ve çocuklar ve bir portatif çadır
Ve kalakalmış bir oto uçurum kenarında
Haftaiçi gelgitleri denizde kanayıp ıslanmış
Güneş sevinçli yaslarla kararmış
Tabiatla konuşmaya başlarsınız bardakların derinliğinde
Çin çay bardaklarının

SESLER

| birinizi yitirirsiniz tabiatın sisinde
Biriniz Kafdağı'nda biriniz Çinseddi'nde
n niz yüreğinizin telâssızlığın aydınlığını emer de
Akşam üstüne boşanır yanar beyaz gecelerde
i nt kokulu yalnızlık panayırlarında
Ben bir peri masalı gibi anılırım o anda
Celip geçen bir nöbet gibi o anda orada

Saçılan eşya toplanır otomobil çalıştırılır dönüş başlar
Tabiatla son alışverişi yapar çocuklar
Deniz yavaş yavaş siyah bir kabuk bağlar
Cayırlar üzerinde soğan yumurta kabukları büzülmüş kağıtlar
Sende kadınlığın yalnız o sonsuz gülümsemesi ve toparlanması var
Gözler hep arkadadır acaba unutulmuş bir şey mi var
Mutlaka unutulmuş bir şey var
Gün bir bomba gibi düşer ve batar
Arkaya son bir göz atılır otomobile doluşulur
Şimdi sizi tabiatın koparan geri alan bir asfalt
Şehrin düşüncelerini yayınlayan kalorifer bacaları
Oraya buraya koşuşan insanlar
Ve bütün ışıklar yanar
Son S
oz
Sen tabiatın içinde tabiatla birlikte fakat tabiatüstüsün
"la örtülü yüksek çamlar gibi ancak uçakla gözlenebilirsin
în Leonardo Da Vinci'nin ya Van Gogh'un kalemile
çizilebilirsin

Aragon'un söylediği gözler senin gözlerindir
Sen her an bitmeyen bir pikniktesin
Bütün Roma sütunları dikilmiştir senin için
Emperyal Kahvesi Akman yapıldı seni anmak için
Meydandaki anıt bile sen yanından geçtikçe alımlı albenili
Bir bakışta bulurum büyük halk tablosunda seni
Hıçkırıklarım çarpar her gün gök aynasına
Kendimi kaptırıyorum eski rüya oyunlarına
insanlar parça parça geçiyorlar yollardan
Sarhoş katil namuslu adam
Ben bir köprü parmaklığına dayalı bekliyorum
Bir piknik dönüşü gelip bu köprüden geçersin diye bekliyorum
(1964)

SOMUT

Bağda bahçede evde
Gezinmiyor ki o yüksek öfke
O savaş kokusu av hali
Mutfağa kilere dönük av borusu

Her eşyanın bir konumu yok evde
Mirasın mirası çocuk sesleri
Geceyle ışıkla o tabiatüstü yarış
Soğuğa sığa o insanüstü tepki

Tüyü onurdan horoz
Yankılı at gözegöz köpek
Pınar hışırtılı kedi

Ve evin mercan gözlü fareleri

Su indi bozuldu barış
Değişti insan ören çizgi
Kışsa bir şimşek gibi geldi
Eve kar yağıyor boyuna şimdi

(1965, Mayıs)

146

TAN

Akşama kalyon kalyon çıkartma yapmış gibi
Toz içinde kırıldı bir güvercin
Bir yeşil çizgi ve bir palmiyenin
Eğilip de bir kelime söyleyişi ovoidan

Gecenin öğleye düşüşü yuvadan
Kılıcın patlayıp donuşu durmadan
Bana bir bildiri büyü sultanından
Kızıl bir yıkılış çürüyüşten de ileri

Mor bir suda eridi eridi eridi ışık
Aya bakıp öksürdüm öksürdüm öksürdüm öksürdüm
Gül vakitlerinin hükmünü sürdüm
Sur dibi bir kıyamet kopuşunda

(1965)

SESLER

147

YAZ

Kara incir ve nar
Piran ülkesinde bir pınar
Suyunun derin sülüklerden
Örölmüş saçları var

Yazdı arabayla geçtik
Bir yılda iki kere Dicle'yi
Köpek boşluğa uludu uludu
Ve teslim oldu uslu suya
Ve köpekle Dicle bir süre
Birbirinde eriyerek aktılar
Ve organla bağılıymış gibi arabaya
- Sirtında nehirden bir kaç parça -
Korkunun yapraklarını birer birer bırakarak suya
Ulaşıp bir portakal ağacı gibi durdu
Evimizi andıran arabanın yanma
Araba araba yürüyen ocağımızdı
Tersine dönmüştü yalnızca

Tekerleri de bir kışlaydı
Seferberlik ölülerinden bir kışla
Köpek gibi sevinçliydi yerinde duramıyordu o da
Giderek bir Piran'a gelerek bir Piran'dan
Aşıyordu samur Dicle'yi doğudan batıdan
Ama Piran geride kaldı
Ashab-ı Kehf mağaraları kapandı
Veliler yağmur ateşlerinde yandı
Çocukluğun o Dicle kokan bir yılı
Yeniden yapılan o eski kasabada kaldı
Şimdi bir surdayım yüzüm yağmur gibi çizgili
Ölü bir kaynakta ama asıl ölü benim

Savaşta ölmedim
Savaşmamak için öldüm

Namazı gördüm namazı
Cayır cayır yakıyorlardı
Bir kaç milât adamı
Kızgın bir arı oğulunda

Elim bir ak at oldu
Burda savaşmak şart oldu
Tam öğlen vakti

Namazı uzatıp alana
Kopyalana kopyalana
Döndürmeli bir çağlayana

İçinde mermer ekili yaz tarlasını
Kanatlarında doğuyu karartan yarasasını

SESLER

149

Duvarlara yazan gecenin anayasasını
Ağaçlaşan ve ağaçkakanların yediği hastasını
Gel de bir alacakaranlık gibi yanaştırma yanma
...Yaz geceleri yusufu tutun kuşlarını eritirdim
Kuşluklarda halamın bir vakit fazla namazından
Açardı gök sofrasını mucize annesi
Kadınları yalnız kadınları buruşturan akrebi
Parmakların ucundan emilerek alman zehri
- Hiç çatlamamış dudakların aldığı zehri -
Ben hiç emmedim amma dudağımda
Kaynar o yaz akreplerinin izi
Kelimelerime ve şiirime hep o
Çocukluğun zehri
Kurtaran zehir karışır
Tutkal gibi yapışır
Kanalların ve kanadalarm
Kayaların ve havuç uçlarının
Narın ve karıncanın
Suyun ateşin ve yaranın
Kırık köpeğin ve devrik boğanın
Ateş varlıklarının su yaratıklarının
Kiraz yazılan vişne çakılan yazıtlarının
Cin atasözlerinin peri sayıklamalarının
Meryem gibi doğurduğu o uyurgezer yazlar
(1966)

150

BAHÇE GÖRMÜŞ ÇOCUKLARIN ŞİİRİ

İlkin sakin kiraz bahçeleridir andığım eski günlerden
Şehrin çocuklara mahsus kaydıraklardan olduğu
Fi tarihinde kutsal sözleri kale almadıkları için
Harap bırakılmışlar tabiatüstü güçlerle

Bir kere elime aldım mı çocukluğumu
Üstüne kerametler yazılı derilerde
Geleceği bildiren derilerde
Başlar yeni bir mantığın bağbozumu

Paganini bakışlyıa ölümü inkâr eden
Anneleri şaşkırtan çocukları büyüleyen

Sevimli kâhinlikleriyle fakirleri sevindiren
Ve siz ey çingene kadınları

O yıllar savaş yularıydı geceleri karartma
Gündüzleri ftrm önlerinde birikirdi halk
Biz çocuklarla büyükler arasındaki fark
Bir yanda şehir bir yanda kiraz bahçeleri

(1965)

ÖDÜNÇ GECE

1.

Ay kesik yol urgan urgan bu gece
Bin yıllık yağmur toptan yağmış gibi
Tevrat'tan bir yaprak kopmuş
Ölüme bulaşmış akşam yemekleri

Bu gece eşsiz bir duvar devrilmiş
Surda burda rüzgâr yamyamları türemiş
Gümüşlü horoz gürültüleri işitilmiş
Ay yeşil bir yaprak gibi inmiş yere

Ben bu gece çok çıraklık ettim
Yarılan yağmura aşılana ateşe
insanları birden gökyüzüne ayarladım
Gecede bir göz oldum bir sabah doğurganı

GÜN DOĞMADAN

2.

Bu gece ölümler şehri terketmiş
Otomobil tekerleğindeki hava gibi
Ateşin üstünde bir topak kar
Mezarları bir şimşek ikiye bölmüş sanki

Bu şehir yerden bile ağır bu gece
Altında bir tek ölü olsun kalmamış
Ölenlerdir incelten hafifleten oysa
Uçacakmış gibi yapan şehirleri

Ay kesik ve ben yiğit bir kabir eriticisi
Geceleri dolan üstün ve tembel bardak
Cami dolaylarında sur kapılarında
Toprak kaçkını ölümlerin toplayan tüylerini
(1965, Eylül)

SESLER

GÜZ ANITI

Bu yıl gene güz tabaklanmış
Bir üzüm yatsısıyla işe erken başladı
Bulutun erken tuzladı fırçaladı
Yağmuru horozlar gibi vakitsiz öttürdü
- Bu yağmurun başını derhal kesmek gerektir -
Deniz büyük bıçaklar altında
Üsküdar kasaplarının amansız bıçaklarıyla
Pastırma gibi doğrandı
Sabah artık çiğ et gibi
Kuşluklar maymunların elinde dinamitlendi
Yüzü kıpkırmızı çıktı koyunlardan

Kuşkusuz tepelerin öğle güveyileri
Birden bastırdı ayın dalgınlığı ikindileri
Ve akşam o benim çekilmez dostum
Konuşması bir çanı andıran dostum
Sirk kaçkını bir kaplan gibi geldi
Geldi geldi de ne oldu
Geldi geldi de yanıma
Çok zina yapan yaşlı çirkin bir kadın gibi çömeldi
Ama ben onu başışlayamam bilsin bunu iyi bilsin

GÜN DOĞMADAN

O eski bir göçmen değil mi
Onu üstüne yazacak ben değilim
Ona gerekli belgeyi veremem
O kâğıdın sabrı da yok yanımda
O sabır kentini yakan da biraz
Kendi çocuklarıdır
İyi saatte oisunlardır
Babasız bebek kümeleridir
Hadım seraplar içdiş sanrılardır

Bu yıl gene güz
Geçer gibi bir savaşın çatı katından
Yakıp günübirliğin kurşunî tozlarını
Tifo samanlarını
Yeni ev badanasında
Sarhoş ve sarsak
Boşalmış bir plaj soluğuyla
Tezelden çıkageldi
Geldi geldi de ne oldu
Üzümü atlayıp şaraba geçti
Anlar mı ki
Üzüm şaraptan biraz ötededir
Şarabı bırakmak biraz daha öteye gitmektir
Görünmeyen bir sancak taşımaktır
Bağların bir yıllığı
Kurutulup kış boyu evlerde
El altında tutulacak
Lâmbalanacak
Kış gecesi başa lâmba takılacak
Ve
Yıkık bir sonbahar duvarıdır eşek
Geçen yaz ve gelen kış heybelerinde

SESLER

155

GÖK GÜRÜLTÜSÜ ANITI

Keçiler keçiler incil sesli keçiler
Krom yüklü bulutlar geçince
Birikince kül duman sis çamuru
O ses o et yiyen ağaçların
O eski şehirlerin yıkıntı sesleri
O putların alacakaranlığı
Yağmurdan önce yere dökülünce
Gökteki birikintidir gökteki birikinti
Gökleşmiş birikinti
O kılıç birikintisi
Göğün öfke kıvamı al basması
Şiddetli gül özü gül toplamı
Bir ikindi vakti

O gök gürültüsü işitilince
Aşınca mermer kulakları bile
Keçiler kafatası çingiraklı keçiler
Kaçar kaçarlar dağa doğru

Yırtmsa da olduğu yerde bekçi köpek
Çoban kavalı liflemekle eritse de
Dağın yankı kovanı gök sesi
Çınlayınca doğudan kuzeyden batıdan
Kalaycılar kuyumcu eskileri
Bulut içinde donatınca çarşı dükkân
Yağmurdan önce çalan bulutun çanı
Şiddetli meleklerin şiddet meleklerinin
Bütün şehirlere ilkin giren borazanı
İsrafil'in sûrundan küçük bir dünya örneği
Kulaklara giren rüzgâr beyazlığı
Yaz annelerine yatakları kaçırım diyen en yab
Bin kollu taş yontucusu gök işçisi
Elektrikten balyozunu sallayınca
Kıyıllarm ürküttüğü dut düşer
Nar Tanrı Cennetine yaklaşmış gibi
Bütün verimiyle daha erken kızarır
Anlar ki dönmeyecek o genç nişanlı
Dönmeyecek askerden anlar bunu evin kızı
Ve çarşıda pazarlık bir an için sona erer
Ve bir şehir büyüklüğünde bir tabut
Bacaların siyah ellerinin üstünde gider
Ve çocuk der anne bu bağırm
Hayvanın ddi ne
Cevapsız biı somdur bu
Amıı çocuk bir boğa gibi düşünür onu
Korkar bu sestem evin ocağına vaklaşır
Ve ocakta ateş daha bir
Yaşlı ve karanlık bir incirdir

Deniz bir sancak gibi sallanır
Bir savaşta vere düşmüş de
SESLER
157

Düşman atlarınca çiğnenmiş
Olmaktan güç kurtarılmış gibi
Ve ağaçlar birden duyarlar toprak anayı
Benimsenler biraz daha köklerini yapraklarını
Bir gül kırılır ve düşer yere güllerin akşamı
Bir kuş ilk defa uçar ve başarır
Konmaz artık sivri olmayan hiçbir yere
Bir bulut kopar ve alçalır
İçinde açılır yamyassı bir ayna
Ve kayalar hep kendilerini seyreder orda
Dağın bütün madenleri
Bir akşam kervanı gibi toplanır
Usta sesini yükseltmek zorunda kalır
Çocuksa her vakitki gibi sıkışmıştır
İzin isteyemez öylesine sıkışmıştır

Bütün alınlar yere değer
Caminin bir saçağı düşer ansızın
Namazda Gök Gürültüsü Sûresi
Bir kılıç gibi kınından sıyrılır
Boyuna yeşil kavisler çizen

Bir kemer mimarı olur havada
Gök şehrin üstünden bir tank gibi geçerken
Ses sezer yeni heykel olma dileklerini
Ağ ağır ağır çekilirken
Usul usul o göğün mucizesi
O sonsuzluk ipinin yağı
Büyük Yağmur boşanır zincirinden
(1965, Aralık)

KIŞ ANITI

Ben çok yılan sarf ettim yaz anıtına
Bir çığ yuvarlayacağım kıştan yana
Sabahı yakalayan değil bir kızın ağızındaki
Bir kızıl bayrağı gibi şimdi
Gökten dimdik evrensel kefeni indireni
Deniz benim hemşerimdir
Ama yalnız yağmur basbayağı arkadaşlık yapabilir
Bana ve benden öteye
Tabiatı teneşire o yatırır o yıkar
Bir ölünün başında kırılan bit gibi
Göğe saçılan yağmur kepekleri
İlkin seni kendine hazır bir hale getirir
Sonra sana söyler söyleyeceğini
Sonra sana bir ırmak kıyısında
Uçmuş ölülerini bir bir gösterir
Sudan çıkarıp çıkarıp anıtlarını
Amyanttın tabletlerini

SESLER

159

Ölmeyen ölülerin vardır onları da
cu ellerinde kılıç sallayan babandır
p0ğu çıbanları tarlalarının çiftçisi
İki cihan savaşının tek hamalı
Her ölümün yöresinde bir ışık gören
Şimşek aydınlığında saate bakan geceleri
Ömrü boyu yol yaptı kayalardan
Elmasla evlere uygun cam kesti
Yoksul evleri onunla pencereledi
Her sokak onun eliyle çeşmelendi
Lâmbasız komadı odaları
Gömleksiz bırakmadı çocukları
Seraplara alıştırmadı kadınları
Yeniledi onları ama yeniliğe adamadı
Sonra anne kiraz hali kardeş teyze dayı
Amca hala gelip olurlar bir bir kışın halkası
İşte kış böyle iğnenin deliğinden geçer
Arasından yağmur çizgilerinin
Develerin tabanını dağlar
Sen geçmiş mutlulukların zehirli memesini emmeden
Daha buraklı köşklerin vakitsiz çayını içmeden
Daha o meşhur kirliliğinden
Tramvay kovalarından aktarılmış sularla arınmadan
Sallapati yürüyerek mezar taşlarını devirmeden
Sama karışıp incirleri incitmeden
Düşlerinde akrepleri öpmeden
Yağmur seni saydam bir kulağa çevirir
Ey göz beni gör ey kulak beni dinle
Şimşekle yazılmış kitaplara oku

Ateşle biçilmiş ekinleri topla
Ugünme gölgesi toy bir tavşanı andıran ellerinle

160

Ben olmasam göğü bile ekşitirsin vehminle
Bıraksak el korsun yanardağlara bile
Akşamı bahşiş verirsin bir yemekte

Yağmurdan sonra karın saltanatı gelir
Kar köpüklü bir deniz gibi kendini yükseltir
Çamları sürüsünü bekleyen çobanlara çevirir
Dağlan gökten inmiş bir sütuna döndürür
Dokuz buyruk levhasına Musa'nın sağ eline
Eşyaya vurmuş bir miraç gecesine
İkiye bölünerek ceylan doğuran aya
Güvercin heyamolalarıyla ilerleyen Ayasofya'ya
Karın saldığı o beyaz kentin bulanıklığında
Az raslanır bir mutluluk sularında
Birden o yırtıcı sise düşersin piramidin tepesinden
At ki ayağı burkulmuştu yıldızların devrilmesinden
Güneş ki yalnız nedense ısrarla hep o ata vuruyordu
Adam ki elleri acı çeken atm sağrısında
- At ki o elin şifalı ışıklarıyla yaşıyordu -
Sana bir tabutun çivilerini çakar gibi
Kelimelerini zeytin taneleri gibi seçerek
Eski bir yazıt gibi birer birer söylemişti:

"Şam ve Bağdat kırklara karışmıştır
Elde kala kala bir Mekke bir Medine kalmıştır
O da yarım kalmıştır
Urfa ufala ufala
Bir pul olacak çarpık balıklar üstünde
Belki bir toz bulutu
İstanbul'a küflenmiş
Bir Avrupa akşamı dadanmıştır
Eski şehirlerin kimi göğe çekilmiş
SESLER

161

di kat yerin dibine batmıştır
yavaş çiseleyen yaz yağmuru Babil'dir
Lût şehri ansızın gelen gök sesidir
Bardaktan boşanan İskenderiye'dir
rta bir güz kırağısı Kudüs bitmeyen bir kış
Roma her şimşek çakışında bir kere daha yakılır
Atina'yı bir lodos çizer ufuklara
Sonra birden silinir ters dönmüş bir fırtınayla
Bir boğa rüzgârıyla sabahın lâmbası bir poyrazla
Nuh şehri boğulmuştur
O kurtaran geminin enkazı yoktur
Çünkü o gemi ölmemiştir
Bir şelâle üstündedir sağdır dipdiridir
Bir yay gibi yeni bir çağa gerilmiş
Bir tufan öncesinin telâşu içindedir
Üflenecek Sûr için kulağı kiriştedir
Her deprem ölü bir şehrin öfkesidir
Zavallı bir diriliş girişimidir
Eski olan kendini yapmak için
Yeninin düzgün taşlarını devirir

Böylece gündüz bir kere daha taşların altında kalır
Afrodit'in heykeli tam ortasından biçilir
Putlar öğlenin yüksek fırınında erir
Bir mangal dolusu kül haline gelir
Her deprem sanki muzip bir tarihinin işidir"

At doğruldu başını daha dik tuttu
Adam doğruldu atm ipini tuttu
Gün doğruldu doğu kubbelerini tuttu

humma yeli üfürdü atlı adamı güneşle birlikte

önünde kaldı yalnız uçsuz bir yol ve bucaksız bir ülke

(1966)

GUN DOGMADAN

FIRTINA

Yağmuru şarap yapan bir gece yarısı
Çenemden öteye bir gece yarısı
Yeni bir teknikle
Ay yalvarıyor sulara
Yağmurdu zeytin şarabıydı gece tekniği
Ay gölgesi bana vuran bir at kükremesiydi
Fırtınada dönen yağmurun ayakkabısı pelerini
Şarabın şapkası gecenin geceliği
Şapka ki şaraba ait
Kıyıda balık avlayan bir deve fırtınası
Uzamış yer boyu buğulaşan ölülerin sesi
Tepeleri öttüren saydam saçlarının seli
Ben her taşı beş yüz yıl önce konmuş
Bir camiye tutunarak buluyordum kendimi
Bir yağmadan böyle kurtarıyordum kendimi
SESLER

163

Sayfalar uçtu yaprak dağ kelime
Çocukların yüzü eğilip kırılıp çarptılar birbirine
Ne fırtına kuşları kadeh gibi tutuyordu elinde
Döndürüp döndürüp boşaltıyordu mermere
Kent kemiriliyor ya üstten tepeden
Her tırtığında ölen evrensel bir lehimli beden
Artık ışık ateşin kemiğidir yalnız
Tüyler yemişi kumdur içtiğimiz yunduğumuz
Kibrit dünya kibriti söndü arının ağı parçalandı
Çölün tarihi tükendi
İki deniz arasında
Ve bütün sular yerine
Şiir seçen cins kulaklar adına
Çalışmaktadır çarpılmış bir fırtına
Develeri ata ve atı yılana
Çeviren bir fırtına
Bütün canlılar yılana dönüp
Fırtınanın özü olup aktılar
Tozları ki gözlerimizdi
Islığı sesimiz çiğliliğimiz
Doğura doğura gidiyordu fırtına
Analardan aldığı büyük analıklarla
Köprü çöktü çürüktür denizlerin sesi
Çam salyalarından zeytin duraklarından geçtik
Gülün üstüne şarabın altına doğru geliyordu ak fırtına

GÜN DOĞMADAN

Denizin ötesinde bir dağ ve bir ülke var
Bütün geçmiş zamanların köleleri ordadırlar
Vakti ayışığı gibi harcayanlar ordadırlar
Poyrazı yazı diye okurlar
Dünyaya dair bilgiler kitabıdır rüzgâr
Haki bir bildirimdir lodos onlardan bize
Bir savaş günlüğü gibi kesin ve keskin
Bir cinlinin sesi kadar kirli hileli girişik ve girişkin

4.

Yeni değil eski bildik bir fırtınadır bu
Odiseus bunda erdi suların yedi türlü sırrına
Sanıkla ölü arasındaki farka
Öç bilgisi ustalığına
Batmışız gün olmuş boğaza kadar
Her öç kumunun gelip yerini aldığı bu akışa
Bir üfürüşte bütün evleriyle ve eviçleriyle
Tersine döndüğü Âd ve Semud'un
Ki yerden yüz metre yukardan
İçeni kalmamış aptal bir şarap
Boşanmıştı bir şehir ölüsünün üstüne
Sarı koyu bir lekedir o şimdi bile
Ağırbaş taşlar üstünde
Suyunda balık olan Nuh halkı battı
Firavun'un erleri eridi
Sesinde çalınmış bir çığhğa dönüştü
Lût'un sesini çeviren kırıntılar
Ne eş ne dost tanıdık fırtınadır bu
SESLER

165

Babil'in bağlarını dağıtan yağmacı
Yüzünün kayamsı çizgilerinden tanırız onu
Mezarlarımızı eşeleyen kaynar tırnaklarından biliriz
Yahya Peygamberin başını alıp kaçırın da o
O kesik kutlu başın kanları aka aka
Söyledikleri şimdi bile kulaklarımızda
Çınlar çağın helezonlarında

KORO

Oyun oynandı iyice
İnandı kandı büyüye
Bir karnaval gecesinde
Belkıs sattı saçlarını
Gecenin en kanlı anı
Altın tepside olanı
Yahya'nın başı sandı
Sattı saçlarını Salome

I

Horoz ötene kadar
Şafak şokene kadar
Güneş doğana kadar
Belkıs sattı saçlarını
Ah gök çatıyı çökerten
En kalın sûru delen
Yerin altından gelen
Bu Yahya'nın sesinden

GÜN DOĞMADAN

Bu Yahya'nın sesinden
Sesinden öfkesinden
Karıncı vadisinden
Hüthütün belgesinden

Kentten ulu bir çölü
Çarmıh gibi yüklenen
Kutlu bir dertle gelen
Musa Yahya İsa'dan

5.

Deniz uzayıp elipsleşti
Akşamı yaklaştırmayan bir alacaaydımlıkta
Akşamı yukarda tutan
Çanların üstünde durduran
Kuşların tepesinden kaydıran
Tepesinden aşırın
Ürpermiş tüylerinden kaydıran
Geceye bir saman giydiren zaman geldi
Fırtınanın hazırlığı tamdır tayfı belirmiştir

Yılan sıcaklarına son göğün kalayı doldu
Dağ tepti
Küf kabardı
Karikatür eridi
Dünya bir köy köpüğüdür
SESLER
167

6.

Fırtına yeşil fırtına kızılağaç ve öteden
İnsan çiçeklerinden peri tüveyçlerinden
Yoksul kadınlar yemeğinden
Kırağı vurmuş gebelerden
Darağacındaki iplerden
Üstüne tan ağarmış genç yataklardan
Heykelkırın güzünden
Babasız çocuk bebeği
Pars stili

'Ay kurumuş bir hurma dalı..."

Taş dayanmaz ağarsa üstüne bir tan
Heykel dönemleri geçti ağladılar ve ben duydum

7.

KORO

Üzüm kurusuyla açılmış oruç
Başına çiğ yağmış namaz
Bu fırtınanın önünde
Bunlardan başkası duramaz

Ufukları tozdan arıtan
Ateş sularında yunmuş
Şehit gömleğinden başkası
Duramaz bu fırtınanın önünde

Getirin bütün savaşları getirin
Tarihin özünü yakın denizde
Yalvarış seslerini biriktirin
Akıtın bu fırtınanın önünde

Bu fırtınanın önünde
O çocuktan başkası duramaz
O kabartacaktır toprağı
Bir dağ kurarak ölülerden

Kuran sayfalarından inen
Büyük melekler ordusu
O gencin önünde arkasında
Yürürler bu kadim fırtınaya doğru

8.

Fırtına kömürdü elmas oldu
Gül açıldı insan oldu
Bülbül çerden çöpten atladı
Her sabah yağmur demetlerini
Derlemeye çağırın benim o biçiliş sesim
Kayalarda yeniden ulu bir yuva yaptı

Ekin gibi biçildim öldüm ama dirildim
Kemiğin ve etin ateşini attım öteye
Sûrelerin gözlerine alıştım bir asma kütüğünde
Üzümde çelikte ve bozkır adağında
Tarlaların bile deliklerini dolduran
Yalnız ayışığından ürken
Ayın bölünmesinden ürperen
SESLER

169

Ay bölününce üşüşecek o gök erlerinden
O ululuk yeniçerilerinin konuşmalarından sakman
Alıştım o fırúnaya

Artık bu dünyanın enine
Bu dünya yüksekliğince
Bu dünyanın derinliğine
Kendimi bir avuç buğday gibi
Öfkeyle direnerek ve güvenerek
Sa vurabilirim

Savrulabilirim
Ben yeryüzü harmanı

(1966, Kasım)

OVA

Arılar evin penceresine yerleşti
Perdeler tül perdelerse örümcekler sağolsun
Yemek arkadaşımız genç bir gelincik
Öğrenememiş göze batan bir korkmayı bile

Yağmur biter sesi bitmez çatıda
Bir uğursuz rüzgâr gibi uğuldar
Ağaçlar güz gelmeden solar
Yapraklarını dökerler bir cüzzamlı gibi

Biliyorum bekliyor uyku beni
Yarısı düşlerden kavrulmuş bir yatakta
Öyle durur bir düşman gözcüsü de
Ve ormanı tükenmiş aslan baba

Bu kentte ve başka kentlerde
Bize uygun ev yoktur
Kutlu evlere uymayız biz de

SESLER

171

Ölsek yeraltını yadırgamayız
Kurtulmuş da oluruz
Paslı somyaların
Aç köpeğinkini andıran
Diş gıcirtısından

Sabah kalkıp da tartılsak
Bilge bir kantarda
Biraz eksilmişizdir
O kadarını yatak yemiş

Bir ülke de işte böyle kalkıyor ortadan
Halk artsa da çoğalsa da
Evler göğe ulaşmış yitiliyor

Geçenlerde gözüme bir at ilişmişti
Tunç bir ırmağa bakıyordu boyuna
Suda geçen en küçük böceklerle bile
Hayret ediyordu hayrandı sanki

Görüyorum tabiatı her yaratık
Kolaylıkla kayıyor tepelerde
Tepelerde gün sağ ve dipdiri

Tepelerde karlar taze üzüm kılığı
Evinde donmuş olan
Cihan savaşı atlısı
Islak kepenkli çarşıya yağmıyor

Cami camlarında
Bir namaz azığı buğusu
Genç bir ermişin düşü
Seçiyor doğuyu batıyı

Petrol rengi bir bengisu
İnsan yüzünün aklığında
Deve yüzünün konukluğunda
Baba kesimlerinde ana ovalarında

Tabut tersine dönmüş iyice
İçi boşalmış da insandan
Sabun barışı düz yatıştan
Küçük liman konuşmasından
Ödevi bitmiş zeytinyağı tükenmiş deriden

Uçmuş mağaraları doğumlara
Ölüm doğumlarına sur yağmurlarına
Hac dönüşleri ışıldağında
Al tutmuş atlar avına

Kes sesini kitap çobanı
Sen nasılsa arta kalmışsın
Ortaçağın çılgın asmalarından
Ürküten bir şarap gibi

(1967)

HIZIRLA KIRK SAAT

(1967)

Beşinci Sağnak: akış sağnağı.
Geceleyin abıhayat için millet yolculuğu.)

HIZIRLA KIRK SAAT

175

Bu çok sağlam surlu şehirden de geçtim
Beni yalnız yarasalar tanıdı
Az kalsın bir baş bekçisi beni yakalayacaktı
Adım hırsıza da çıkacaktı
Her evde kutsal kitaplar asılıydı
Okuyan kimseyi göremedim
Okusa da anlayanı görmedim
Kanunlarını kağıtlara yazmışlar
Benim anılarım gibi
Taşa kayaya su çizgisine
Gök kıyısına çiçek duvarına değil
Kedi yavrularından başka
- O da gözleri açılmamış olanlardan başka -
El uzatmaya değer
Soluk alır bir nesne bulamadım
Bir gün daha öldü
Ey batıdaki mağaralar
Beni afyonunuz bağlasaydı da
Uyusaydım
Bu katı bu sert kente gelmeseydim
Bir kaç eski ölünün kemiğini fosforladım
Işıklarını arttırdım bin yıl sonraki çocuklar için
Yaşlı bir adamın şapkasını düşürdüm
Karpuz kopardım
?ağdan taş yuvarladım

Irmakta yıkandım
Ölümsüz çamaşırlar giyindim
Çivi yazısıyla yazılmış bir taşa oturdum
Yanımdan tak kuran işçiler ve turistler geçti
Çok eski bir şairin (ben miyim yoksa)
Taktım aklıma şöyle bir dörtlüğünü:
"Giydiklerin öyle ölümsüz büzülmüş ki
Seni bir bardakta kaynayan
Abıhayat sandım
Elim uzandığı yerde kaldı"

Şimdi ayı bekliyorum
Ay doğunca onu yerime gözcü bırakacağım

Aradığım bu ülkede de yok

Taşlar hâtıra yazılamayacak kadar
Fazla kararmış

HIZIRLA KIRK SAAT

177

Ey yeşil sarıklı ulu hocalar bunu bana öğretmediniz
Bu kesik dansa karşı bana bir şey öğretmediniz
Kadının üstün olduğu ama mutlu olamadığı
Günlere geldim bunu bana öğretmediniz
Hükümdarın hükümdarlığı için halka yalvardığı
Ama yine de eşsiz zulümler işlediği vakitlere erdim
Bunu bana söylemediniz
İnsanlar havada uçtu ama yerde öldüler
Bunu bana öğretmediniz
Kardeşim İbrahim bana mermer putları
Nasıl devireceğimi öğretmişti
Ben de gün geçmez ki birini patlatmayayım
Ama siz kâğıttakileri ve kelimelerdekini ve sözlerdekini
nasıl sileceğimi öğretmediniz
Bir kentten daha geçtim
Buğdayları yakıyorlardı
Yedikleri pirinçti
Birbirlerine açılan borular gibi üfürüyorlardı
=>onra birbirlerinden borular gibi çıkıyorlardı
Pirinçler gibi çoğalıyorlardı
"arını yalnız atlarmı cana yaktım buldum
°PUP çıkıp gittim yelelerini

Bir beni anan doğuran kadınlar kaldı
Çocuklarını kaçırmayın diye al kadınları
Elmalarını ısırıp öfkeyle
Rüzgârına bir çıban tohumu ektim
Böylece iz bıraktım
Benim mirasıma yeryüzünde
Yel çıbanı çıkaranlar konacaklar bilmeden
Benim oğullarım onlardır
Yapraklarımı onlar okuyacaklar
Onlar taşıyacaklar ellerinde
Sayıklayan çiçekleri
Taşıyacaklar yüreklerinde
Tifo beneklerini
Öpüp duran melekleri
Evlenmeyecek olan onlardır
Denizlerin yarasını
İyi eden
Denizlere doktor olan
Onlardır
Savaşlarda şehitlerin
Ölümünü alıp kaçan onlardır

Ey ulular sizin bana öğretmediğinizi
Ben zamandan öğrendim
Kuruyan hurma dalından öğrendim
HIZIRLA KIRK SAAT
179

Damıtılmış petrolden öğrendim
Yavrusunu arayan bir deveden öğrendim
Hapsedilmiş yarı yanık
Sancaklardan öğrendim
Yıkılmış taş kemerlerden öğrendim
Harap handan köprülerden öğrendim

Ey ulular sizin bana öğretmediğinizi
Ben yarılmış aydedeye öğrettim
Delikanlı ateşlere öğrettim
En umutsuz bekârlara öğrettim
Kundaktaki çocuklara öğrettim
Öğrettim fundalara keçilere keçiyollarına

4.

Ben kötülere iyilik saçarım
Bu ceza olur
İyilere iyilik
Kötülere kötülük
Yapacak kadar güçlü ve seraplı olamam
İyi bir kentte
Camide namaz kılan
Omuzları birbirine .dayalı
İki müslümanm arasından geçtim fark etmediler
Hutbede imamın sözlerinin arasına tek bir kelime
Karıştırdım tek bir kelime
Bir kaç kişi irkildi
Gerisi susadı susadı
Çıkar çıkmaz çeşmelere koştular
Ama su yabancı ve acı geldi
Çocuklarını görünce o vakit
Dindi iç ırmak yankıları
HIZIRLA KIRK SAAT

RAPOR

Ben Hızır... gün... falan saatta... yerde
İnceleme yaptım
Anne suçsuzdu ve öldü
Baba suçsuzdu eski incirler gibi hışırdıyordu
Küçük çocuk suçsuzdu
Bal rengi bir akıl sarasına bağışlandı
Öbürleri suçsuzdu
Çiçeğe yeni durmuşlardı
Suçlu bendim
Geç kalmıştım
Evin kötü düşü balkona ağmıştı
Komşu evlerde ayın başlamamışta
Kendimi iki yüz yıl insanoğluna görünmemeğe mahkûm ettim
imza Hızır
Pulsuz
Tarih Çinseddinden Sonra 5000
Şahitler bütün oğullarım

182

6.

Kağıt endüstrisinde
Müthiş bir gerilemiş tekniği
Papirüs
Mermer
Tuğla
Ceylan derisi

İpek
Kumaş
Odun
Saman
Kepek
HIZIRLA KIRK SAAT
183

7.
Bugün iki çocuğun konuşmasına kulak konuğu oldum
Biri beni öbürüne çiziyordu
Hızır'ın çizgileri derindir diyordu
Su ışıltısıdır karanlıkta gözleri
Sağ kolunun çizgisi parlarsa
Tanda bir palmiye gibi
Sol kolu karanlık kış gecesi
Yaşı hep altmış üç
Yüzü yeni gelmiş bir vahiy gibi
Gözlerinin önünde hep Rahman Sûresi canlanır
Kalbi hep Yasin okur
Kulağında ilk âyetlerin depremi
Ben Hızır'ı gördüm kardeşim
Ermişler için topluyordu zeytinleri
Konuşması hint ilâhisi
Ürküntüsü çocuk çilesi
Genellikle dağ havasını taşıyan biri
Yemesi bir gülün dirilişi

Benim konuşmalarım
Çin yazıtları gibi
Çevre benim söylediklerimi kaydeder
Ama kaydetmez kendisine söz söylediğimin sözlerini
Taşların kalb atışlarını duyanlar
Yalnız onlar okur benim söylediklerimi
Kayalar takvim yapraklarımdır benim
Ay kaç kere tanıklık etti
Taşıdığım yoksul kadınlar tabutuna
Çok köle pazarında bulundum
Az kurtarış yapmadım insan satımında
İnsan alımında az göz gezdirmedim
Kaç olta kırdım balık avında
Kaç ip kestim idam sofrasında
Kaç yılı aradan kaydurdum
Takvim hesabında
Kaç kulaç su geçtim
Kurban töreninde
Kaç çocuğu kaçırdım
Kitap sineklerinin
Tılsım salgınından
İlgim salgınımdan
Zülküfül bana dedi
Sen su ver ben yemek vereyim
Sen can ver ben kan vereyim
HIZIRLA KIRK SAAT
185
Sen sağı çağır ben şehidi çağırayım
Sen ovaya in ben dağda oturayım
Ne kutlu ortaklıktı o
Zülküfül bana dedi

Yeraltında sesim var
Zülküfül bana dedi
Doğuranlar bendendir
Ana sesi bendendir
Örtülü ödeneğimdir ocak
İn kiraz bahçelerine in
Kirazların yankısını dinle
Denizi kirazlarda ara
Ölümlle kirazlar arasında
Köpekle karyola arasında
Bardakla araba arasında
Bir ilgi kur
Mağaralarda çekilen kuralarda
Yamyamın ülküsünde
Kabakulakta
Bile bir bilgi ara

Hızır Hızır, işçi demek
Meleğe öykünen demek

Benim kitabım bu kadardır
Yazıtım kısadır
Anıtım yoktur
Bahar senin öncün
Güz benim artçım
Yaz İsa'nın
Kış Yahya'nın

186

Bahar yaz güz kış
Ben sen İsa ve Yahya
Bir gülü yetiştirmek için
Yaratılmışız
Şükür Tanrıya
HIZIRLA KIRK SAAT
187

9.

Öldükten sonra insan nasıl dirilecekse
Ölmeden ben öyle dirildim
Kaç eleğimsağma altından geçtim
Çocukken çok gözledim samanyollarımı
Yaz akreplerinin bile bakamadan edemedikleri samanyollarımı
Kaç kez yedim doğu sabahlarının
Yaz aylarında çatlattığı narlarını narlarını
Gelinler götürülürken perşembe akşamları
Kaç kez yerinde durdurdum güvey atlarını
Baharda çayırlarda yuvarlanırken vakit çobanları
Saatları kıra kıra ilerleyen bengisu zamanı
Cebrail Cebrail bengisu uzmanı
Bir bozkır gibi yaklaşır kuşatır beni
Karanlıkta uzaklarda insan konuşmaları
Andırır cırcır böceklerini
Arada şarap! diye bir ses yükselir
Bir kadeh patlar
Ateş fışkırır çakmak dağlarından
Kurban kokusu yükselir
Gürültüyle geçer kaf kabileleri
Kara incirlerin sütünden sütunundan
Zehirlenen ihtiyar kadınların

Destanını söyler katır çingirakları
war sofrasında açılan gümüş tabaka

Borçlu baba sesi
Ayın doğduğu saçaktaki komşularla
Kaplumbağa artığı en tatlı üzümlerle
Ey donanmış sofra saati
Cebrail'e anlattığım buydu işte
Cebrail bana ne armağan etti
Bilir misiniz ne armağan etti
Dünya ırmaklarının kaynak yerlerinden bir kolleksiyon
Dicle'nin uçak yakıtı maviliğini
Fırat'ın benzin yeşilini
Nü'in kül rengi bulut stilini
Bengisu bir kokteyl mi
Kokteyl belki ama ne kokteyli

BENGİSU KOROSU

Biz bir Hızır'ız ama belki bin Hızır gibi
Biliriz yeryüzünde bengisu illerini
Namazda yürüyoruz ışıldayan meşalelerle
Oruçta aydınlığımız İsa'yla Meryem'le
Kulağımızda hep Zebur düşünleri
Düşümüzde İncil şölenleri
Ufkumuzda Tevrat ülkeleri
Sina dağından yapraklar
Ve Kurl an ordusunu
Başkentlere götüren bir kumandan gibi
En soy arap atının üstünde
Dimdik duran bir başkan gibi
Bengisu alayının önünde

Bir göçmen kuş öncüsüdür bengisu
Baharda gelir, dünyaya
Kışın göçer aya
HIZIRLA KIRK SAAT
189
Kış yaranın sargı bezi
Yazın ovada dağda sesi

Yusuf gömleğinin yıkandığı kaynak ondandır
Mısır in kapıları onunla açılır
Davud'un demirini eriten o
Karıncanın karnından konuşandır
Hüthüt onun üstünden yedi kere uçandır

Evrin günlük sularla
Devrim irinle kanla
Bizse dirilişi gözlüyoruz
Bengisu bengisu kayna ve çağla

Şuayb'ın görünmeyeni benim
Ben öğrettim Musa'ya eşyanın ötesini
Şarapsız tütünsüz metafiziği
Köpeği

Yoksulu duvarım yıkarak koruyan benim
Balıkçının kayığını delerek
Çocukları gece yarısı
Ayakları ters dönük
Çağırın ve sonsuz kar çöllerine alıp götüren
Benim adamlarım değil mi
Arkadaşları kılığında
Arkadaşlarının seslerini çıkararak
Kızilelma megallo idea
Zenciyi linç eden boya
Kadınlar bir ışık lekesi tavanda
Rimbaud en çoğul ışığa
Bite ve sese
Ağrı'da
- 40 mantığında
Kösedağı'yla konuştum
+40 ta da
Çok penguenli ve bir koca katırlı kabileyile
Yüzleri güneşten yanmış kabile
Ulu kazanlı kabilelerle
Çıktım gittim işde nar kavun tarlalarından

HIZIRLA KIRK SAAT

191

Az konuşuyorlardı
Katır ayaklarının sesleri döktürüyordu öğleyi
Yürüyen yalnız ulu bir kitaptı sanki
Yalnız Reisin şemsiyesi vardı
O da güneşten korktuğundan değil
Yüceliğini ortaya koymak için
Hepimiz kırk yaşlarında erkeklerdik
Başımızın içinde arı uğultusu
Yine de aydınlık ve keskinlik
Bir buyruğa kapılmıştık açıklanmamış
Güçlüydük sağlamдық polattık
Çok ırmak aştık
Meşelerde hüthütler gördük
Kayalarda eskilerin almyazıtları
Arada bir, bir atlı ilerliyor
Bir atlı geriliyordu
Yeni buyruklar sessizce veriliyordu
Sancaklar hızla dönüyordu üstümüzde
Kartalımız vardı
Eski kuşak olarak
Maymun ülkelerinden geçtik
İnsan bölgelerini aştık
Melek surlarına yaklaştık
Kentlerinde de çeşmelerinde de
Kadehler kırdık şıkıdam şıkıdam
Mermerleri bir is gibi yüzümüzü kararttı
Güntutulmuşa döndük
Sonra Kur'an okudular ayıldık
Öyle aydınlandık ki
Doğudan da batıdan da

GÜN DOĞMADAN

Birden gün doğmuştu sanki
İki güneş dört aydede
Birden doğmuştu sanki

İşte o vakit kadınlar belirdi
Hepsinin adı Meryem'di
İlk defa evlendiler bizimle
Daha çok gittik
Ama nasıl anlatayım
Ötesini

HIZIRLA KIRK SAAT

11.

İkindidir sularımın biati
Elini öptüğüm gün ustası
İnci döküp gittiler keçiler
Siyah bir ses bırakarak arkalarında
Şaka yapıyormuşcasma
Hayata alışan oğlaklarıyla
Yazın Dicle kıyılarındaki kuma
Gömülen eşekten daha çok ne var
Güldürecek çocukları
Görmezlikten gelecek babaları
Eşek kurumuş bir Dicle'nin yankısı gibi
Bütün bir Ortadoğu demekti
Okuyanlar okumuştur eşeğin boyun çizgisinde oğul yazısını
Kadın oğlundan alamadığı mektubu yani
Eşektir bilen meşe yapraklarındaki
Yalancı kudret helvasının anlamını
Koyunların ikindisinde eşek de gitti
Kasabadan o meşhur ölü de geçti
Testiler sokaklara boşalttı gizli bir seheri
Bu ölü hangi batmış imparatorluğun bayrağı
Götürülüyor yalınkat bir müzeye
Yerebatan Sarayı'na
Alınarak tekbiri
Veralt! Camii'nde

GUN DOGMADAN

Benim ben ben Hızır
Çankıranım ben
Hamam soğutan
Görklü bakışlara gece aralayan
Yumurtada bekleyen
Kafataslarını koruyan
Bahçelerde
Hıdrellez pikniklerinde
Ateş avcısı bilge develerin
Öfkesini gün batımlarına taşıyan
Yaşlılığın gençliği gence genç
Çiğ yuvarlayıcısı
Kaya atıcısı
Dağ bölen
Depremi özü
Şimşek mayası
Hardal kokusu
Çekirge sabrı
Arı vahyi
Ölü etkisi
Bitişik odadaki boşluk
Cihan savaşlarının ilk başyazısı

İlk insan
Son türbe
Ben
Hızır
HIZIRLA KIRK SAAT
12.

kadın sana fısıldayacaklar muştu sana
Tutunacaksın doğurmamış bir anne gibi hurma ağacına
Çölün içinden yükselen bal ve çekirge karışımı
Deve duyarlığıyla yüklü serapsız heyemolalarla
Ey kadın sana fısıldayacaklar muştu sana

Sen ki yoruldun çamaşır yıkamadan bir ırmak kıyısında
Çok güneş alan artan ışığı mağarana vuran
O yumuşak sudan öğrendin öğreneceğini muştu sana
O sade giyimli yaşları bellisiz bilginler ki
Eski kuşakların türlü dilini konuştular da
Sen bir tek kelime konuşamadın yıllarca
Sağ duvar konuştu sol duvarla
Su hurmayla
Ay keçilerle koyunlarla
Sen bir birsam halinde konuştuğunu sandın içindeki çocukla
Her dil senin için çağdaş oldu
Ölmüş olan en eski İbranice
Hititlerin ve Himyerilerin dili
Sonra şölen bitip bütün diller çekilince
için bir nar gibi kızardı o sessizlikte
işte o vakit çocuk doğuran kelime geldi
Doğmadan konuşmayı öğrenen insan geldi
O doğmadan seninle konuşan bir erdi
Uzun bir kıştan sonra gelen ilk gün ışığı gibi

GÜN DOĞMADAN

Uzun bir sessizlikten sonra gelen o ilk kelimeyi
Bir insan gibi bir er gibi gören
Karşılıyıp konuklayan kadın muştu sana
Ateş almış günü gecik resmî yapraklar gibi
Bir dağ ucuna yığılmış o kent ki
Seni en çarpık bir düşmanlıkla
Karşılama hazırlanmakta
Öyleyse ey bir kelime doğuran kadın
Muştu sana

Yankı yapan kutlu kadın muştu sana
Bir meleğin bir sözünden gebe kalan kutlu kadın
Ayrılığın şiddetinden gebe kaldın
Aydınlığın artışından oldu İsa
Artık çıkabilirsin temmuz öğlesine ama
Üç gün yüce bir oruca borçlandırıldın
En çok konuşman gerektiği anda
Ayazmaların aynasında boy gösteren
Dişbudak ormanı gibi azgın bir kalabalık
Önünde o ulu konuşmanı yapacakken
Bir yaratış susmasına adandın
Yalnız işareti serbest bırakan
Doğurman cinsinden bir oruca borçlandın
Çocuk erdi
Su durdu
Muştu sana
Hadrianus'un kütüphane mermeri

Çeşme oldu aydınlık bir kuşluk kitabına
Çocuğun mucize alfabesine
Loş aralıklarda

GÜN DOGMADAN

13.

İlyas'la buluştuk mu buluştuk da
En ince durumundaydı kabuğuyla yumurta
Bir çan gibi çınlıyordu otlarsa
Elimiz az kaydırak oynamadı şen bir mantarla
Dağlarda son karları sürüyordu sularsa
İlyas dedim
Ey en yumuşak isimli kardeşim
Güvercini doğuya mı uçuracağız ilkin
Doğu o yer senin ana oğul memleketin
Asma yapraklarını mı özledin
İçindeki sesler mi ürkütüyor seni kemiklerin
Okumadın mı şubata ses veren
Vakitsiz belgesini cinlerin
Eyyüb Zülküfül Yuşa ve senin kanamadığımız
Şit ötesi yakalanmaz izleri örtülerin
Yahya'ya tanıklık etmiş arı kayaların
Yeniden çalkaışı ben miyim dersin

İlyas, konuğu iyi ağırlamadık
Tüccar gün ışımadan gitti
Parola oldumolası iyi verilmedi
Nöbetçi vaktinde değiştirilmedi
At yavrusu ata benzetilmedi
Bumbar yemek kumarın en iyisi
HIZIRLA KIRK SAAT
İsrail bir tarihi gece gezerek geçirdi
Altını artın bildi
Gümüşi gümüş bildi
Elçiyi elçi bilemedi
Sonra İsa geldi
Önce çocuk olup dedi
Sonra büyüüp dedi
İşte bütün bunları sen bildin bir de ben bildim
Doğu birikti birikti birikti

Çoban dedi ki
En soy bir arap kabilesinin Arapçası gibi
Bir süt ısmarladım size
Bu en bilge keçimin armağanı
Bu başış oruçlardan oruçlara aktarıldı
Ayın bir iğneye döndüğünü görünce dolanırdı
Dağın çıkılmamış yerlerini

Sonra çoban sabahın alacakaranlığında
Hasta bir kuzunun evine gitti
Uzun bir süre ışıltısı kesilmedi
İlyas'm sabrı gibi

Ben ve İlyas uzun bir süre
Süt hayallerinde yandık
Ellerimiz ve yüzümüz uyanıkken
Vücut sıcaklığımız arttı ama
Gözlerimize ne oldu bilmem ki

Ey ismini okyanus köpüklerinden
Yunusların aynalarda yansımından
Almış olan kardeşim,

200

GUN DOGMADAN

Ölen insan

Al tutmuş toprağı alkışlamadan
Biz yeşilin yıldönümünü kutlayalım
Baharı muştuluyalım
Enlemlere boylamlara
Sabır yatırma
Adı Mehmet olan çocuğa
Müthiş bir ruhun tıbbı gibi
HIZIRLA KIRK SAAT

14.

Ben, kışın kefen gelini
Çamların diri ölüm toplumundan da
Üzüm kürelerinin benzerliğindeki yalnızlığından da asmaların
Kurtulmuşum kaynakayan bir çölüm belki
Birden doğup büyüyen içine insan sesi karışmış
Sonra ansızın küçülüp kaybolan
Kum tepeleri
Şehit, insanın birden bana dönüşümü çevrilimi
Bir çok cami mimarının görünmeyen danışmanı
Genellikle ben oyarım göğe minareleri
Bilgimin çokluğundan vakit darlığından
İşimin başımdan aşkın oluşundan
Bir türlü geçiremedim yalnızlık serüvenlerini

Dağdan gözleyen bir Hızır vardır kasabayı
Bunu en iyi bilen
Kadınlarına alışmamış ısmamamış bir kasaba beyi
Her gece kutsar beklenmedik bir çeşmeyi
Hep yoksul değilim arada zenginim belki
Suların kaynağındayım
Gül kokusunda
Elma terinde
Şafakta uykuyla uyanış içinde
Bir yanar bir sönerim
Uzayan bir fenerim

GUN DOGMADAN

Savaşta cepheleyim
Yaraların bezi benim
Tutsak olmayan bir erim
Çünkü tutsağın yüreğindeyim
Kan değilim kandan da ötedeyim
Özgürüm ama yalnız değilim
Ey insan prizmaları
Sizden uzak değilim
İlyas benim kızılötem
Ben sizin morötenizim
Ben en çok horozlarla gezenim
Geceleri namazım
Sabahları ezanım
HIZIRLA KIRK SAAT

15.

Nuh'un bir işçisiydim
Günlüğümü biriktirdim tahta aralarında
Bulursanız Nuh'un gemisinden bir parça bir kalas
İçinde altın vardır işte bu işarettir sana
Altının üstünde Nuh'un mührü
Dünyanın en ilkel yazısıyla
İlkel ama sade ilkel ama canlı
İlkel ama güzelliğiyle çarpar insanı
Ben İbrahim'in sır kâtibi
Yakub'un dedektifi
Yusuf'un hapishane arkadaşı
Düş yorumu öğretmeni
Ama görmedim yavuz bir öğrenci
Aydın kılıçların şelâlesi
Musa gibi

Öğretmeseydim duvarını devirerek yoksulu kurtarmayı
Çıkartabilir miydi Musa
Mısır'dan İsrail'i
Uelmeseydim bir yoksulun övüncü kayığını
Geçirebilir miydi Musa
Kızıldeniz'den İsrail'i
Bir vuruşta on pınar
. tartabilir miydi çakmak kayalarından

GUN DOGMADAN

Oldürmeseydim hiç acımadan
Gözünün önünde o çocuğu
Bütün suçsuz çocukların katili
Firavun'u boğar mıydı daha yeni kurumuş bir deniz

Musa sürüyü Şuayb'tan öğrendiyse
Yolu dağı yaylayı benden öğrendi
Şuayb'tan öğrendiyse köpeği
Kurdu benden öğrendi
Benimle kahve içti geceleri
Onunla namaz kıldıysa sabahları
Benimle dua etti akşamları
Ondan aldıysa Tanrı sevgisini
Benden aldı korkusunu
Ama ben karanlıklarda yittim
Musa ışığa vardı
"Kırklar yediler geldiler
Beni alıp götürdüler
Bir çok yeri gezdirdiler
Sonra geri getirdiler"
Deseydi Musa yalnız beni anlatmış olacaktı
HIZIRLA KIRK SAAT
205

16.

Şekere alışmış akrebi öldürmezsen
Şekerden zehir yapacaktır
Çocukların için bunu iyi bil
Bu öldürdüğüm çocuk için bir örnektir
Her yaz bahçelerde binlerce akrep öldürülecektir
Geziye çıkan çocuklar için
Gün görmemiş menekşeler derilecektir
Baharı gecikmiş kentler için
Kurban bayramında ortalık ışımadan uyanılır lâmbalar yakılır
koyunlar üstüne bir ışık düşer dağ ışığından önce

Kurban bıçak sesini duyar horoz sesinden önce

Saatlarını çabuk tüket ey ulu gece
Kurban bayramıdır en derin bayram bence

Bu ne uslu yumuşak yaratıklardır ki
Kilometrelerce
Günlerce
Yolu aşarlar sabah kuşluk öğle
ikindi ve çöldedirler akşamları
Ve sonra yorgun doldururlar çarşıları
Ve top patlamadan önce
Her biri başları gün doğusuna dönük
Bir evin önündedir
Çocukların önündedir

GÜN DOGMADAN
Çocuk ellerinden alırlar son dünya yeşilliğini
Bir bengisu gibi içerler
SOn sularını

Saatlarını çabuk tüket ey kutlu gece
kurban bayramıdır en derin bayram bence

Kır/an dinlemiş ve ondan boyun eğmişlerdir sanki
Yaşamın sırrına bizden önce ermişlerdir sanki
Kendilerini bir ses uğruna kurban vermişlerdir sanki
Ölmeden önce ölümden sonrasını görmüşlerdir sanki
Dağlarda yankılanmışlar derelerde ağarmışlardır sanki
Düşlerinde Mekke'ye varmışlardır sanki

Saatlerini çabuk tüket ayını ve yıldızlarını yak ey gece
Bizim kalbimizdeki kurbanlar kesilmeden önce
HIZIRLA KIRK SAAT
207

17.

Fırtına Lût'a ait
Saçlarım yağmurda uzar
Gözlerim aydınlanır kaynak sularında
Yemeğim pişer yeraltı ılıcalarında
Buğdayda ısıırım kararırım samanda
Yazlığım samanyollarında
Kışlığım avcıyla av arasında
Baharım kayıkla kayıkçı arasında
Güzüm balıkla balıkçı arasında
Samyeli gölgeme ayna
Zafertakım eleğimsağma
İçin şarabımı böğürtlenlerde kırılmaz bardaklarla
Şarabım bâdısa
Yunus'a aittir balina
Diş ve tarak Yunus'a aittir
Demir ve Zebur ve ses ve öfke Davud'a aittir
Ve dert ve sabır ve yara
Ve yaraya dayanmak sanatı Eyyûb'un işi
Zülküfûl'dür gün doğmadan
Geri döneceklerin kefilisi
Bu halkın hilesini en iyi Yuşa bildi
İşte o zaman ateş en keskin bir şuurla
Ortasına doğruldu ganimetin

Bir kente girdim mi
Bahar yağmuru gibi girerim

GÜN DOĞMADAN

Rüzgârların arkadaşı atlar gibi
Büyütürüm güllerini
Arıtırım sularını
Bakarım mermerleri gebe mi
Tabutları teneke mi
Aydınlık mı ekmekleri
Kirlî mi yıkanmış mı gömlekleri
Güzü mü andırıyor gözbebekleri
Dinleniyor mu erik ağaçlarında
Yeni yıl kelebekleri bahar kelebekleri
Kükürt mü serpilmiş bağlarına
Gözlerden akan bir kireç mi

Başaksa bana ait
Çocuk benim ülkemdir
Ana karnı geleceğin belgesi
HIZIRLA KIRK SAAT
209

18.

Günleri bıraktınız takvimle uğraştınız
Suyu özlediniz de aramadınız
Harût ve Marût'u dilsiz eden
Saçlarından peygambere büyü ören
Uykuyla ilgili su ve kuyu bilgilerini
Taşları deler deler de su gelir
Işıklı bir engerek gibi
Vecde gelmiş bir devenin
Bol anlı sesi gibi döner döner de
Bir Tanrı mahkûmunu arar
Suyu arayan adam değil
Suyun aradığı adam ol sen de
Sen doğu olursan güneş sana gelecektir
Sen kuşluk olursan kuş sende ötecektir
Sen kuyuda oturacak bir ders taşı bulursan
Bir kabri dışından oyan yontan değil
içinden insan biçiminde kışkırtan olacaksın
Her lâmbanın bir kuyusu vardır
Ordan aldığıyla aydınlanır
Kuyusuz Bedir Bedir midir
Bir Bedir kuyusuna doldurulmadan önce
Kureyş uluları
Sağken işitmişler anlamışlar mıdır
Ey aydınlanmış saatleri
Ölüyle konuşulan saatler

GÜN DOĞMADAN

Tabutta demlenen şaraplar
Eski vergilerden damıtılmış viskiler
Bardakları kıran şampanyalar
Bir kuyuya balık olmuş haydutlar
Mağaralara kapı olan duvar olan
Kuyulara duvar olan
Örtü olan kayalar

Kuyu zeytin nar
Yeşeren bir kuyu arar

Bahçede uyuyan çocuğu
Yüzüne vuran
Kirpiklerini kınakına gibi yakan gün uyandıramaz da
Anne uyandırır babanın eşi uyandırır
İğde ve gül kokuları çeşme gümüşleri
Hurma çiğleri serçe ışınlarıyla
Bahar uyandıramaz da
Günlük süt için ayaklanmış
Evin keçisi koyunu ineği uyandırır
Çoban sürüsünü geniş bir kuşluk alanında toplamıştır
Ekmekler ve aylıklar alınmıştır
Kimi yoksullar da içleri ürpererek
Çobanın paylaşmasına da katlanarak
Yükselmeyen bir sesle bir yalvarışla
Biraz daha vakit kazanmışlardır
Dağ hazırdır
Gece kamaşmalarından kurtulmuş
Sürüye bir kent olacaktır
Sürü kuşlukta tutacaktır eteğini
Bırakılmış bağlarını
Kaba bir köylüye dönmüş ardıçların
Yatırılmış meşelerini
Ayı soluğunda turunculaşmış alıçlarını
Çocuklara beklenmedik bir yemiş ufku dağdağanlarını
Kırlarda bize kahve sunan menengüç ağaçlarını
dolacaklardır

212

GUN DOGMADAN

Keçiler koyunlar ve sığırlar
Kuşaktan kuşağa iletecekleri bilgileri
Gündüzleri dağda toplayacaklar
Evlerde durmamacasına yazacaklardır geceleri
Bunlar kır papirüsleri
Bir şiirin ipek sayfalarıdır
Su düşmeyen bir koğuşa saklarlar onu
Sonra güneş açınca
O sayfa ağızlarında
Tekrar çıkarlar çayırlara
Benim rengimi Hızır rengini boyamaya
Başbaşa vermiş birbirine iyice yaklaşmış koyunlar görürsün
İ Sayfalarını kalb sesleriyle karşılaştıranlardır onlar
Her biri kendi sayfasını öbürüne okumaktadır
Unutmamak için bilgilerini
Arasına kendilerine tekrarlamaktadır
Çocuk tam sürü kalkarken
Güneşin koğaladığı bir yolda koşarak
Kendi küçük sürüsünü büyük sürüye katacaktır
İşte o vakit kurtulmuştur ağırlığından evin
Korkuyla utançla umutla yüklü sis dağılmıştır
Kendi kendine konuşmanın yemişi
Çocuğu şehre döndürecektir
Daha üstün daha büyümüş ve daha yeni
Bir de vardır dağdan sürüyle inip
Çocuğu bir mevsim gibi çağırarak
Kara üzümün kurusundan yükselen
Çobanın ayak tozunda gün kaydıran

Koyundan keçiden inekten
Ve köpekten
Ayak altlarında ezilmiş böceklerden
Yeni bir çatı kuran
Akşam saatleri
HIZIRLA KIRK SAAT
213
20.

- Kapadın mı iyice taşı
- Taş kendi kendine kapandı
- O kıvılcım saçan nedir içerde
- Gözlerimizdir
- Şehir bizim ansızın yitişimize ne diyecektir
- Şehir evlerini büyütecek
Badanasını yenileyecek
Fırınlarını kapatacak yeni fırınlar açacaktır
Süt sağacak
Köpüklenecek
Şarabın kıvamında yenilikler
Devrimler yapacak
Ve bizi unutacaktır

- Bizi unutmayacaktır
Her bey değişiminde
Her üye seçiminde
Her çocuk ölümünde
Her sayfa açışta
Her kitap yayımlanışında
Her kitap yakışında
Her sürü dönüşünde
Bizi ansıyacaktır
Her su kuruyuşunda
Her açlıkta her vebada
Her şimşek çakışında

Katedrali uğuldatan gök gürültüsünde
Mermer yaran depremde
Bizi ansıyacaktır
Her define bulunuşunda bizi unutsa da
Yeraltından her levha çıkışında
Bizi hatırlayacaktır
Gebeler bizi yalan yanlış sezerler
Doğumlarda aydınlıkça bilirler
Çocuğun çevresindeki ışık

- Ki onu yalnız anneler görürler -
O ışık bizdendir bunu bilirler
Çocuklar şubat ayında
Kara düşen kurt izinde
Bizi ansırlar
Yüreğe inen bir çivi biçiminde
- Bizi unuturlar
Senato seçimlerinde
Sofrada değil belki şölende
Biz nerdeyiz arkadaşlar düşün nerde
Biz konuşuz şölende
Ama gün olur anılmayız

Manastırda bile

- Hey ancak göz kıvılcımını seçebildiğim arkadaş
Peki bizim o evren beneği
Köpek nerde
HEPSİ BİRDEN (bir korkuyla) - Evet köpek nerde
- Köpek ne dışarda ne içerde
Kayanın kendisi belki
Mağaramızı evrenden ayıran
Kayserden ve Kayser kentinden ayıran

HIZIRLA KIRK SAAT

Zarın perdenin belgenin ta kendisi

Sabah yıldızı ışıırken dışardadır

Gün doğarken içerdedir

Bir kadın doğursa dışardadır

Bir baba ölse içerdedir

Bir savaş olsa içerdedir

Bir barış imzalanırsa dışardadır

Deniz inse içerdedir

Deniz çıksa dışardadır

Çoban çoban içerdedir

Sürü sürü dışardadır

HEPSİ BİRDEN (korkuyla, ürpertiyle, coşkuyla, Azrail'i görmüşcesine, İsrail'in sürünü işitmişcesine) - Peki köpek nerdedir

- Arkadaşlar sizi bir alacakaranlık uykusuna çağırırım

Köpek kemikten yapılmış

Üstüne sayfalar yazılı bir deridir

O bulunduğunuz zaman biz de bulunacağız

Bulunup bileneceğiz demektir

Eşsiz demektir

Mağaramızı kılıçlar koruyacak demektir

Kent para fırın ve ateş değişecek

içine bizim alınyazımız karışacak demektir

Gün saatini bizim yerimize

Kıtmir kuracak demektir

Köpek bir gün bize

O boz tüyleriyle

Islak diliyle

Bir çocuk sesini andıran sesiyle

Hepimizin çocuğu geri dönecektir

Bir külün içinde yüzyıllarca duran

Biçimini yakalayıp geri dönecektir

Deniz kıyısında kayık karan

Genç kızların ışınlarını taşıyacaktır derelere

Ve çölde ilerleyen bin tonluk bir deve

Gibi bize bir siteyi yüklenerek dönecektir

Gün vurduğu zaman ağızına mağaranın

Bizden alman vakit bize geri verilecektir

Çiğnenmemiş çayırılıklardan

Devşirilen yeşillikler yüzümüze sürülecektir

Bir el uzanışıyla

Gelecek çağlara çağdaş olacağız

Uykumuzu en ulu ders olarak okutacaklar çocuklara

Uykumuz korkunun ötesinde

Yeni bir kımıltı demek uygarlıklara

Uyudular ayakları ses çıkarmadan çakıltaşlarında

Güneşte pişmeyen bir yumurta

Tapmaklar için kesilen taşların biçiminde

Gökten başka denizden de anlaşılan gecenin gelişinde

Solan kadınlarda eriyen gülde
Uyudular uyuyarak onardılar
Isıttılar insan yüreğini
Kentler battı kentler çıktı uyudular
Mağaranın ağzını kapatan kaya
Değirmen taşı gibi döndü yüzyıllarca
En az gerekli gün ışığını vererek içeri
En yüce bir yaşama için gerekli
Kâbusları süpüren umut için gerekli
Rüya gören sayıklayan beyin için gerekli
Kurban sanatının şehidi eller için gerekli
Kelimeyi dürbün gibi geleceğe çeviren
Dağ görünüşlü diller için gerekli
Tenleri bir Hızır konuğu gibi yeşil ve al
Uyudular gençliğin mağara konukları
HIZIRLA KIRK SAAT
2X1

21.

Çağır çağır su kıyısına çağır
Tatlı uslu bir ırmağı andıran
Kayıklara yakışan bir haliç parçasına
Şubatı hızla aşmak isterdin
Gidilmemeliydi çünkü başkalarıyla
Karanlık taşıyanlarla vücutlarında
Kayaklarla karlı dağlara
Martta kış pusunun ayıklanmasında
Günüşişiyiyle dağlardın
Kristal medrese camlarını
Söyleyemediklerini söyletirdin leylâklara
Mayısta
iğdelere nisanda
Çağır o tepe insin su kıyısına
Senin ona söylediklerini
O denize söylesin deniz sana
Şiir geceleri
Büyük Pastane'de kulağa çalınanlar
Şehir gezmeleri
Fotoğraf çekilirken elde tutulan bir bardak su
- Elden geçerek yüze vuran alabalık aydınlığı
İsa sesi Meryem kuşağı
Ve sendeki o meşhur Yahya tepkisi
Islak bir ortaçağ yolunu andıran iç sokaklar
Kir

GÜN DOĞMADAN

Elden taşarak yüzü oyarak saçları kömürleştirerek geçen
oyun kiri
İçinde taşıyıp da bir türlü atamadığın taşra akrebi
Hey üst katları titreten vakit oğlağı
Çin Fransız Kültür Merkezi
Çağır çağır o rüzgâr gelsin
Belki içinde bir fısıltı bulabilirsin
Denize yüklersin
O da bir bahar açılmasında
Kısır kadınlara veriversin
Ve deniz şu kıyısına indiğiniz
Hiç değişmesin
Çağır çağır akşamı

Gençlikte birlikte gezdiğin
Taşıldığın umutsuzlukla birlikte
Lâmbadan ürken
Aydınlığı yaşamanın sonu bilen
Yatak kâtibin tahtakurularına
Çağır o yolculukları
Seni götüren geri getiren treni
Bitmez bir kaya akıntısının
Anlamını düşündüreni
O arştan düşen
Konuşamamaktan
Dudakları kurumuş kayalar
Ve kızların sulara vurmuş ışıklarından
Sıçrayan çizgilere susamış kayalar
Ne kadar benimserdi bu suyun
Kumu altına çeviren bu suyun
Bir yüksek fırın olmuş
Göğdesine çarpmasını
HIZIRLA KIRK SAAT

Çağır yüzündeki acıyı
Bir bahar çiğinin düşmesiyle açıklayan babayı
Her gün bahçesinden
Gül devşirmek isteyen
Senin için güle sabırsızlaşan
O anneyi
Annenin sağlık günlerini
İt it denizin dibine it
Gül yerine elinde bir belgeyle gelen
Henüz atların kokusunu yitirmemiş
Eski tavlalardan bozma
Hastahanelerin alt katlarını
Kule diplerini
En çok hava isterken
Havadan uzaklaştırılmış
Kalb hastalarının yoksul öcünü
Onların sevgisini öce çeviren gençliğin geçişini
Bütün sevgileri sen kendin kendin için öce çevirdin
Ve üstüne büyük harflerle yazdın
BAŞKA YERDE KULLANILMAYACAK

Başka yerde kullanılmayacak bu deniz
Peşinden sürüklediğin lanetleri
Bir kitap yaprağına çevirmekten
Sen bu suyu anlamadın daha
Bengisudan daha bol ne vardır dünyada
Karalardan daha büyük yer tutar o
Gir yıkan içinde yüz öteye
Gez üstünde kadim balıkçılar gibi
Ye etinden kat özünden gövdene
Çıkar derinliğindeki inciye

Ki senin o gençlik aşkıdır
Sevgilinin seni çileye iten o öğütleri
Senden uzaklaştırarak kendini
Bir demirci gibi döğdü döğdü de demirini
Kurabildin kendinde ve çevrende
O demirden kendi Medine'ni
Çağır çağır bu suya Medine gelsin
Bağrındaki saatinden bir ses yükselsin

Çöl şilinsin yol bitsin
Hurma hayaletleri belirsin
Deve neşeyle durup ilerlesin
Bir İmrülkays aruzu gibi ilerlesin
Çevremiz o konuklarla dolsun
Çay bile incitebilir onları
Bu yumuşak su kıyıları onları dile getirsin
Sen uslu bir çocuk olup dinle
Dolup taşarak karadan denizden gelenle
Semaver buğusunda titreyen evlerle
Denizden karaya akan köpüklerin uzun kuşusuyl
Dinle sen ermesen bile
Bir ermişe erebileceksin
Ermiş bir sözün olmasa da
Bir ermişin sözünü duyacaksın
Çağırmasını bilersen gelecektir
Doğu'yu Batı'yi bilen gelecektir
Bir ölümden sonraki
Öğle sıcağımdaki sebil gibi
Gün gelecek su kıyısındaki
O türbe ışıyacaktır
Bursa'daki Ulucami'nin
En suskun taşları bile konuşacaktır
HIZIRLA KIRK SAAT
22.

Eve dönüş gecesi ne geceydi
Eşeğin üstünde türkü söyledin
Köylüler bile farkındaydı sevincinin
Yıldızlar mutlu bir sofrada
Yükselip inen gümüş kaşıklardı sanki
Ya salonun o aydınlık hali
Ama birden karşınıza çıkan
İçinizi bir incir yaprağı gibi büzen
O kardeşteki göz ağrısı
Anne telâş
Çocuğa dönüp çaresiz duran
Size dönüp bir umutla ışılan
Siz ki bir doktordan öte iyi ediciydiniz
Dağlardan inmiş bir göz iyileştiricisiydiniz
Peki kaç gün sonra o göz ağrısını
O yukardan inen görüş sıtmasını
Yumurta hummasını
Neyle kestiniz neyle dindirdiniz
Şimdi onu benden dinleyebilirdin
Ama yıllarca sonra
O göz ağrısının çağrışımı gibi gelen
Bir kulak bir diş ağrısı
Alıp götürdü kardeşi
Lânetli bir peri
Yol gösteriyordu ışık tutuyordu sanki

Bengisunun yankısı ve aksi
Kara bir su kıyısına
Bir arı oğulu dünyasına
Nar sevdasına

An o çocukluğu ki
Karlı kurban bayramlarını

Kuru üzüm iftarlarını
Bağa taşan ev seslerini
An an ki
Kurtuluşunu şimdi bulursun belki
İçinden güneşe varan ses babadır gündüzleri
Ayı kurcalayan ses anadır geceleri
Ne mutlu sana
Bulursan insanlarda
Andıran birkaç çizgi
Gün batmadan önceki kardeşleri
Gün doğarkenki kuşluktaki
Öğledeki ikindideki

Bir balık görünce nasıl çırpırsa bir martı
Gün batınca nasıl çırpırsa
Boğulmuş bir kuş gibi
Bir deniz
Çocuğu ölünce öyle çırpınır bir anne
Annesi ölünce bir çocuk öyle çırpınır
Çırpın çırpın ki belki görürsün ölümden ötesini
Senin mesleğin bir bakıma bir ölüm mesleği
Bozulmuş saatleri ölümlle iyi etmek
Ölümlle açmak kurumuş dudakları
Ölümlle açmak kapanmış gözleri
HIZIRLA KIRK SAAT

Öleni ölümlle diriltmek
Ölümlle sağ tutmak sağ olanı
Ölümlün ışınıyla görmek
Karanlık gecede
Karataştaki
Kara karıncayı

23.

Ne cennet ne cehennem ne dünya
Araf im ben
Cennet demektir benden biraz ileri gidersen
Arkada bıraktığım ateş kayaları
Dünyadır cehennemdir
Araf dünyanın cennete yakınlığı
Dünya Araf tan buraya uzanmış bir diş gibi
Araf ı ben dolaştırırım yeryüzünde
Bir ağaç hışırtısı gibi
Taşlar maymuna dayanır
Ağaçlar sese çıkar
Gel dinle bağdaki eski asmaları
Kır akşamda batan üzümün bardağını
Çevir harf çıraklarına
Av sularını avlanmış suları
Petrolde el yüzün yıkanmasından
Tüter buhurdanı şiddet işçisinin
Bir geyik karnında kanında erir bir hay dutun tüfeği
Ve haydutun kanında yeşerir jandarmaların yiğitliği
Sel alır dağdan indirir bizi
Üstümüz boyalı aş kırmızısı çamurla
Eşkiya dürbününde görünürüz ama
Aramıza yağmur girer
Borçluyuz hayatı ansızın gelen bu yağmura
Aslanı uslandıran

HIZIRLA KIRK SAAT

225

Asılanı ıslatan bu yağmura
Taşların yaklaştığı bir düşün dünyasında
Gölgeni büyüttün sen boyuna
Bir kav evine döndün
Yanık bir azık oldun ezik çakmaklara
Anne merdivenden indi yalvarışlarla
Dostun ölümünü yeni öğrenen bir yüzdü artık baba
Yüz çizgileri derindi zaten daha derin oldu
Ayakkabı çıkarılmadan giyildi yeniden
Unutuldu iyice fark edilmiş kuşluk ikindisi
- Kuşluktu ama ikinci gibi -
Alıp götürüyor o arkadaş kuşkusuz
Birlikte boyadığımız iplikleri şimdi demek ki
Gidiyor ama kim gibi
Zekeriya gibi mi İsa gibi mi
Baba düşünüyor
Yeni bir Dicle kıyısından dönmüş olarak
Sırtında kırların ilk ırmak izleri
Bu yürüyüş bir düşünüş gibi
Kafanın bir duvarından bir duvarına
Kasaba kuzeyinin sülükle döğmeli sularına
Karıncı köylerine cin yurtlarına
Hızır'ın içinden geçmeye çalışan bir şeytana
Çocuk ve süt umulan peri yurdu bir pınara
Pazartesinden pazara
Cumartesinden cumaya
Eve varıldığında
içinde bir Yunan heykeli büzülmüş gibi
Ölümün kıyısında kıvrılmış örtüler
Örtüler birdenbire artar çoğalır nerdeyse ürer bir evde
Bir göz yeni örtülmüşse size

Sen bütün bunları çıkardın
Evden bir yıl uzaklaşmış bir babanın
Gelir gelmez çıkıp kasabanın
Öteki ucuna gidişinden
Düş yorumu ustalığın böyle başladı zaten
Bir dağ doğurtabilirsin bir bozkırdan
Gül toplayabilirsin bir çıbandan
Narlar menekşeler devşirebilirsin bir kurbandan
Bir azizi sağlarsın bir Roma yangınından
Bir cami çıkartabilirsin bir katedralden
Sen ne denizler gördün
Güneşin batışında
Kesildiği andaki bir kurban gibi
Kıvranan
Ve çamlara çarpmış yaralanmış
Cam parçalamış kargalardan
Bir çan çalıyor
Bütün eski köprülerinde Avrupa'nın
Bir sancak kaygılanıyor
Sancısından dünyanın
Erleri yeni yeni yerleşiyor yerlerine Araf in
Işıklan bir kez daha yanıyor Cennet'teki dâvanın

HIZIRLA KIRK SAAT

227

24.

Sofra sofraya değer sofraya

Sofra sofraya bakar yaklaşır sofra sofraya
Böylece gökten sofra iner dağa
Şairlikten sonra başlayan azıklarla
Şarap dense de şarabı aşmış bir şarapla
Susuz topraksız ve göksüz büyümüş bir buğdaydan
Yapılmış ekmekle donanmış bir sofra
Kansız ve etsiz bir sofra
Ne kedi ne köpek sofra der buna
Ne hintli ne rum sofra der buna
Hızır avına çıkmış bengisuya
Bengisu kâbusuna kanmış insan sofra der buna
Sen de günlük sofrayı bir kaç kere
En çok da çocuklukta o güz oruçlarının
İftar durumlarında sandın böyle bir sofra
Doğudan gelen davullarla sahurda
Bir sofrayı böyle bir sofra sandın
Evin saati gösterdi hep böyle bir sofrayı
ikindi Ku/an'ından sonraki sofralara
Kattı zamanından bir zaman belki
Kana dönüşen bir şarap değil
Duaya çevrilen bir şarap içildi o sofrada
Ten olan bir ekmek lehimi değil
Gönül azığı olan bir ekmek yendi o sofrada
Zeytinse hem ışık verdi hem sofra katığı

İdris İshak ve Şit azığı
İlyas gölgesi
Bir Yusuf akşamı
İlerde bengisu doldurulmak için
Bünyamin'in yüküne saklanmış
Gümüş su tası
Yakub'un koyun postu
İbrahim atlası
Bekçiyse Musa'nın asası
İşte böyle bir tören içinde açıldı gök sofrası
Bu bir yas mıydı düşün müydü
Büyük bir şehirden geçen
Bir kasaba halkası
Sona eriyor demekti bir dağ çağı
Orda anlatıldı gece yarısı
Bir iç çağrısı gibi sofradan
Ve İsa'dan yükselen
Havariyun'da yankı yapan
Gelecek dönemin Mekke çağrısı
Gelecek vakitlerin mescitleri kurulsun diye
Onlar yıkıyorlardı mihrabında
Putperest ateşler yakılmış
Ön cephesi yerinden oynamış tapmağı
Orda anlatıldı Cebrail'in yaprakları
Orda katıldılar Bedir Savaşı'na
Yeşil sancak tuttular
Durdu sancak
Orda da görüldü alkışlandı
Hendek Savaşı'nda
Kayaların kıvılcımlarında
Yanıp söndüğü gibi

HIZIRLA KIRK SAAT

229

İstanbul ve Roma'nın silüetleri

Ve önlerinde
Yeşil sancaklı sultan tuğları
Arzı soyunmuş
Arşı giyinmiş asker
Şimşekle devrilmiş bir boğa gibi
Yere serilmiş bir Haliç
Sonra "ayrılış" konuşmasında
Sustu İsa
Sustu İsa'da her havari
Sustu yüz yirmi dört bin sahabi
Sustu zaman
Sustu bengisu
Su sundular yaralı sahabeye
Durdu arz karıncaları
Sustu arş sesi
Durdu develerin üstünde güneş
Hurmalar bir vadiden bir vadiye gidip geldiler
Ve durdu yaprakları
Dört kitap durdu ve dinledi
"Şahit ol ya Rab!"
Sesi kaldı yalnız ortada
Onlar da o sofrada
Bizim gibi şahit oldular

25.

Şam'dayız
Mevlâna ve Mesnevi
Muhyiddin ve Yasin
Şems ve Füsüs
Şems nasıl değiştirdi
Bengisu sarnıçlarından geçirerek
Mevlâna Celâleddin'i
Ve Yasin bir delikanlı biçiminde
Ağır ölüm hastalığında
Nasıl iyileştirdi İbn-i Arabi'yi
Mekke çatısında Füsüs'un ve Fütühat'm yapraklarını
ayıklayan
Güneşin yağmurun ve rüzgârın yardımcısı kimdi

Şam çarşılarında Şems'e rastlamadı mı
Yolun bir kıyısında o öbürü bir kıyısında
Şems bir soruydu
Bir cevaptı Mevlâna
Benziyorlardı bir arada
Kişinin kendisiyle yaptığı bir konuşmaya
Muhyiddin'in İbnürrüşd'e dediği gibi
Bir evet bir hayır demedi Mevlâna
Hep evet dedi Şems'e bu konuşmada
Şam çarşılarında Mevlâna
Aradı durdu Şems'i
HIZIRLA KIRK SAAT
231
Bir yitirip bir buldu Şems'i
Şems bir bengisuydu O'na

Mevlâna Şam'da Muhyiddin'le konuştu
Ona Şems'i sordu
Muhyiddin kabrini açarak
Sabır kitabından bir yaprak çevirerek
Şems'in kendisini gösterdi

Sonra yorgun bir Şam öğlesinde
Sıcakta çekirgeler kavrulurken
Çömeldi bir su kıyısında
Hızır'ı gördü alı yeşili gördü suda
Şems'i gördü ve buldu kendini

Şam çarşılarında Şems alındı Mevlâna'dan
Kendisine Mesnevi verildi

Gökten bir kartal geçse
Ve yere düşse gölgesi
Bu acaba Şems'in mi gölgesi

Yerin altından gelirse
Bir su şırıltısı sesi.
Bu ses Şems'in mi sesi

Çöllerde kumda varsa
Kızgın bir ayak izi
Bu iz Şems'in mi izi

İşte böyle böyle kurdu Mesnevi'yi
Şems'in ayrılığı
Dudaklara dokunup da
Ağza konamayan
Bir bengisu gibi
HIZIRLA KIRK SAAT

Bağdat'tayız
Dönüp duruyoruz yırtıcı kuşlar gibi
Çevresinde bir darağacımın
Koparabilir miyiz acaba
Etinden çileli etinden
Döğmeli ciğerinden bir parça
Hallac-ı Mansur'un
Kur'an okuyan yüreğinden
Bir ışık kapabilir miyiz
Eriyen gözlerinden
Bir bakış geçer mi içimizden
Bir taş atarak
Bir gül alabilir miyiz
Elinde biten
Günlük ekmeğini yarıyarıya yemiş
Adam da gelmişti oraya
Yağmur kapmış bir adam da gelmişti oraya
Bilginler büyücüler su vurucuları
Köle tüccarları çan onarıcıları da
Sultan saçını tarıyan kadın
Eski bir define arayıcısı
Matematiğin bulucusu
Füsus okuyucusu
Şeyh Galib'in muştucusu
Haznedar ve kütüphane memuru

Hepimiz hepimiz ordaydık
Bu pamuktan hafif insanı çekemeyen
Darağacına yardımcıydık
Gene de hepimizden ağır geldi
Hallac-ı Mansur'un vücudu

Dicle kıyısında atlılar gördük
Giysileri ilerdeki dönemlerin giysileri
Hepimiz boşalmıştık
Akşam eve dönen işçiler gibi
Her yanımızdan altın akıyordu sanki
Güneş soluyordu doğdu doğuracak bir sığır gibi

Açıldı Muhyiddin'in kabri
"Ürkme Mansur, benim" dedi
Bir deniz kabardı sanki
Denizde elektrik balıklarının gizleri
Ayazmada bir çini
Dağıldı vücut
Kimisinde bir parçası kaldı Mansur'un
Kimisinde darağacmın izi
HIZIRLA KIRK SAAT

Mursiye'de Tunus'ta Mısır'da
Kudüs'te Mekke'de Konya'da
Malatya'da Şam'dayız
Yolları bir urgan gibi
Ayağına sarmış Muhyiddin'iz
Güneş hep arkada biz öndeyiz
Durmamacasma açılmış bir kabiriz
Surlara işlemiş bir ölüyüz
Duvarlara geçmiş bir diriyiz
Başkanın önderin başkentinde
Bir darağacı var ki
Onun önünden geçerken
Bir anda
Mansur olup asılan Muhyiddin'iz
Hızır olup suda
Anadolu'da
Bir ses duyup
Dönüp duran
Hızır'ı görüp Şems diyen
Mevlâna olan
Bir dervişiz
Kendini kutsal yapraklar gibi
Uçuşur sanan değil miyiz
Kitap taşlarını eriten

Yerine minare hayali
Kubbe mayası ekleyen
Hızır hardalından yakılar hazırlayan saralılara
Vaktin delirmişlerini
Sirenlerin sesinden
Eflâtun büyüsünün yankısından kurtaran
Kitaplarını Kabe yüzüğüne çeviren
Bir site kuran sabah yelinden
Bir uygarlık secdeden
Kütüphaneleri meleklendiren
Muhyiddin-i Arabi değil miyiz
Doğu ankası
Batı ankası
Ş harfiyle uzlaşan S sesi
Yeni bir vakit alfabesi
Hızır'ın kelime denetçisi
Şifre bağlayıcısı
Gelecek zaman fiillerinin uzmanı

Saatın anlamı
Ayasofya şelâlesi
İşte size birkaç görünüş
Ak kara dünyasından
Muhyiddin'in
HIZIRLA KIRK SAAT

Şimdi de Ehramlar ülkesindeyiz
Sağda Musa'nın bayrağı dikili
Solda Firavun'un
Vakit bir büyü vakti
Bir büyüün öbür büyüden ayrılma vakti
Park akşamı
Denizi bir koşuda ata çevirme işlemi
Beyaz elin koyundan çıkma vakti
Ölü ağacın yılana dönme vakti
Yılana kutsal bir ödev yüklendiği saat
Ki yılan böylece eski bir günahını ödeyecekti
Ehramların ölüm saati
Göz dönemi
Yahya saati değil İsa saati değil
Musa saati
Toprağın üstünde
Toz içinde yapılacak bir şey var
Bir değişim
İşte bir değişim saati
İnsan tapıcılarından
Mısır kadınlarından
Ürpertili altın bileziklerin
Bir daha verilmemesine
Ödünç alındığı saat

Firavun'un ayağının allından
Fırladı bir karakedi
Ve o ve onun halkı
Bunu bir uğursuzluk saydı

Gece yarısı Nü'de
Fosfordan bir timsah inledi
Firavun ve halkı
Bunu bir uğursuzluk bildi

Bir ehram yıkıldı
Mısır çarşılarından
Geçen canlı bir cinli çıldırdı
Firavun ve halkı
Bunu bir uğursuzluk saydı

Gökte vaktinden önce gülen
Bir dolunay belirdi
İsrail
Kendine yeni yeni gelen İsrail
Bunu bir uğur saydı

Şehrin horozları
Bütün bir gün
Ötüp durdular hiç kesilmemesine
Firavun ve halkı
Bunu bir uğursuzluk bildi

Bir gemi battı Akdeniz'de
Firavun ve halkı bunu bir uğursuzluk bildi
Geri dönmedi bir sünger avcısı
Kraliçenin gözdesi
HIZIRLA KIRK SAAT

Firavun ve halkı
Bunu bir uğursuzluk saydı

Nil'in üstünde uçtu
Uçak büyüklüğünde yeşil kelebekler
Kızıldeniz yeşilirmak oldu bir öğlede
Yeni yeni kendine gelen İsrail
Bunu bir uğur bir muştı bildi

Bir çocuk doğdu
Ve doğar doğmaz güldü
Yeni yeni doğan İsrail
Bunu bir uğur saydı

Bir bilgin gece yarısı
Bir incirin yaprakları altında
İbrahim'den kalma
Bir sayfa yakaladı
Ve ayağa kalkan
Musa'nın kamçısıyla dirilen İsrail
Kabrini yırtan İsrail
Harmanisine bürünen Yusuf boyu
Bunu da son ve yeter bir muştı bildi

Musa'yla büyücüler karşı karşıya geldi
İsrail ve Mısır karşı karşıya geldi
Kızıldeniz bir ceylan derisi gibi gerildi
Kurumuş da olsa ağaçta
Bir can vardı ki
O canı canlandırmayı
Musa'nın eli bildi
Ve ağaç cıvayı yendi
İnanç yendi bilgiyi

En çetin savaşı mı verdim o gece
İki dünya savaşı ondan bir yapraktı nerdeyse
İlkin anne ölümünü kullanarak geldi üstüme
Sonra akli kınamış bir kardeş yedeğinde
Ne anne anneydi ne kardeş kardeşti gerçekte
Anne ve kardeş biçiminde
Bilmem hangi ülkeden devşirilmiş iki imge
Kendi hayalinden iki kesitti belki de
Ama ben güvenmedim bu belgelere
Teslim olmadım yine de

Sonra bir hortum olup beni çekti çektiyse de
Düşmedim etin kızgın mahşerine
Kollarım uzayıp uzayıp takıldı palmiyelere
Başım çarpıldı tüy tüy kavaklara
Yükseldim bir cin cenderesinde döne döne
Sürüklendim en yaban denizlerden timsah siperlerine
Aklımdan geçirmedim
Bayrak indirmeyi

Teslim olmayı yine de
Sonra indim yine olduğum yere
Sonra bir tırnak katranı gibi aktı çevremde
Eridi kollarım ayaklarım en yılışık asitte
Cama çevirip göğdemi de
HIZIRLA KIRK SAAT

241

Okumaya çalıştı en yılgın kuşkularımı
Ama bir nokta kaldı ki
Yüreğimin yüreğimin yüreğimin yüreğinde
Onunla ördüm kendimi yeniden
Artık bana diyebilirsin
Yeniden kendi kendini ören
Teslim olmayı geçirmedim
Bir kere bile içimden

Sonra taş oldu toprak oldu oldu maden
Övgülerle geldi ezilip büzülüp önümde
Ateşler ulu ateşler yaktı adıma tepelerde
Denizi uysal bir su gibi akıttı önümde
Gecede ve gündüzde
Aydan ve güneşten
Ve akşamdan ve öğleden
Sofralar donattı
Keskin bir içki yaptı ikindiye
Sabahı sundu sade bir kahve gibi
Adıma anıtlar dikti kentlerden
Dinlendirilmiş mermerden
Aldansam belki buna aldanırdım
Fakat ona taş yağdırdım
Dört bucak ve dört yönden
Arkamda ve yanımda
Güçlü surlar vardı sûrelerden
Onun uğursuz sesini yankılatmadan
Kendine geri gönderen

Öyle baştan çıkarıcıydı ki yüzü
Yeni sürülmüş diyebilirdiniz Cennet'ten
Tüy tellenmiş tavustan

Pul pullanmış yılandan
Doğmuş gibi doğudan
Bir çarpılış insandan
Bir yamukluk melekten
İnsanı kavrar yıkar
Bir ses gibi denizden
Bakıştır aslandan
Kavrayıştır ormandan
Soğuk bir gecenin
Aydın yüzlü ayından
Ne örnekler ne örnekler
Ne sarkıtlar ne dikitler
Ne suluklar ve sarnıçlar
Getirdi bir şamanın
Köpüklü evreninden
Yine de bir dirilik
Bulmadım bunlarda ben
Alı kızılı gördüm onda ama
Karayı ve sarıyı gördüm
Görmedim onda eser
Maviden beyazdan yeşilden

Bu bilgiyle kurtuldum
Onun düzenlerinden
Çocukluğumda öğretmişti annem
Aldanışı aşmayı
Köprüden düşmemeyi
Saçaklarda kolaylıkla gezmeyi
Yılan zehrini
Çatlamış dudaklarla emmeyi
Soygunda soyulmamayı
Uçaktan düşülse de ölmemeyi
HIZIRLA KIRK SAAT
Büyüyü fark etmeyi bayındır bilgilerden
Bir kelimeyle
Ulu bir kelimeyle
Yüce bir isimle

Yılan oldu çevremde döndü durdu o gece
Üfürerek camcı gibi somyanın demirinden
Saldığım denizi aşmak için
Kayıklar kırpardı seccadeden
Geceyi çağırarak pencereden
Kurumu derleyerek bacadan
Korkularımdan ördüyse de ulu bir kefen
Yatağı kabir yapıp bir ölü gibi durdum
Yeter bir zamanın süre avında
Dirildim bir örnek gibi mahşerden
Anladı bende beni aşan kudreti
Çekip gitti kapıdan
Bir tahsildar gibi
Uzun uzun direnip de
Eli boş dönen

Bakır mangallarda
Lokantalarda
Kızaran vakti anlat
Bir ulu cami avlusunda
Gölgesinde güneş saatinin serinlediği
Öğle sıcağında
Topluluk namazını bekleyen
Bir arı oğulu gibi vızıldayan
Savaş anılarıyla
Yaz bahçesine yol alan evin eşeği gibi
Çocuklarla çevrili
İçindeki şimdiden büzmeye başlayan
Bir tabutun vaktini anlat
Tabut değil bir kabile çadırıdır belki
Kum getirin özgür çöller kumunu
Pekiştirmek için direnişini
Baş yanında duran bir şahin
Göğe açık duruşuyla deyimlesin
Elma kızarma saatinin
Av çağrısını
Bir heybe asm ayak ucuna
Bu da boşluğuyla karınca çılgılığıyla
Anlatsın bize
Uzak ülkelere doğrulmuş
O yolculuk çarpılışını
HIZIRLA KIRK SAAT
Annenin huzursuz hazırlılığını
Deniz kıyısında duruyormuşcasına

Bakan çocukların
Kalb çarpıntısını
Son içilen sabah kahvesine
İlişen sorgulu at gözlerini
Kadınlarca
Gizlice baktırılan
Kalburlarda düzenlenen
Çingene fallarını
Ve bir örtü üstünde
Halep'te
O yaşlı tüccarın armağanı
Dağlarda karşı tutulmak için
Kuzey yellerine
Alışveriştikten sonra
Mağazanın loş ışığında
Anlatılmış dağ öykülerinin
Etkisiyle aralanmış bir armağan zamanı
Ey kuzey soruları
Ey güney cevapları
Ey batı yankıları
Ey doğu sancıları
Anlat Urfa'da
Nizip'te Bilecik'te Cizre'de
Büyümüş bir Dicle kıyısında
Yaz gecelerinde
İleri gidilmez
Ve geri dönülmez
Bir sevgi durağında
Alçak damlarda

HIZIRLA KIRK SAAT

247

Ansızın parlayan
Bir teneke benzini
Bir evden kaçan
içinde sakladığı isimle birlikte
Bir kızın son hayalini
Damlardan damlara koşuşulur
Uyurgezer gibi konuşulur
Bağrışılır bir kâbus çitinden
Atlanır kan dâvalarının tel örgüsünden
Tarla kavgalarından
Suların pay edilemeyişinden
Atlanır geçilir de
Varılamaz alevlerin ötesinde
O genç kızın ateşte
Aşkın ölümsüz geometrisi
Kesilmiş son biçimine
Yıllarca sonra bir gün
Bir bahar gecesinde
Açar özlü gençlik sandıklarını
Saçları acıyla ağarmış bir anne
Bir güney doğulu kadın
İddiasız anıtı
Birinci Cihan Savaşı'mn
Rasladığı bir kız entarisine
Siler bengisudan arı
Gözyaşlarını
Anlat anlat bu gözyaşlarını anlat
Bir gül gibi açan
Her çocukta

Vakti gelince
Doğu çıbanlarını
Öfkeyi aşan baba sesini
İncir ağaçlarını ürperten
Güz kuşlarının koşularını
Komşu illerden gelmiş
Ünlü konuklar için yakılmış
Bahçeyi aydınlatan lüks lâmbalarını
Bir duman kuzgunu olarak
Batıdan gelip kentlerimize konmuş
Fabrikaları

GUN DOGMADAN

31.

Ayın şakırtısına koştular
Ayağın zaferini kutlarken
Altın parçası çakıllar
İlk çocuğunu doğurmuş
Bir kadından daha çok al tutmuşlar

Akşam sütünü sağıp kadınlar
Alçak dam kıyılarına toplandılar
Hışırdayordu meşeden haymalar
Damıtılmıştı daha yeni
Uygunun ilk kırağısında çocuklar
Onlar da şangırtısından sarsıldılar

Ay bir deprem sayrısıydı o gece
Beklenen bir deprem hurmalar üstünde

Şehir konukları gözcü oldu
Ululardan biri sözcü oldu
Bize ayı böl dediler
Ayı böl inandır bizi dediler

Birinin kılıcı bir meşale gibi
Yandı gecede

Biri bir Roma senatörü gibi
Bürünmüştü harmanisine
HIZIRLA KIRK SAAT
249

Biri çöle dönüktü
Çöl uzayan bir gençlikti

Yeni bir şiire acıkmışcasına
Develer de aya bakmaktaydılar
Ay onlar için de
Yeni bir aruzdu bu dernekte

Bize ayı böl dediler
Ayı böl parçala bizi inandır dediler

Ayı böl parçala dünyaya fırlatalım
Sesin yeni sancağını
Roma'yı bir kere de biz yakalım
Halic'i kuşatalım
Zincir kiralım köle kurtaralım
Çöl atını Okyanus'a uzatalım
Arab'ın ayağını

Büyük denizlerde yıkatalım
Bizi zamana fısıldayanı
Biz dudaklarımızla değil
Yüreklerimizle fısıldayalım

Ey ay bölün ey dolunay bölün
Doğudan batıdan
Birden görün
Sana okuduğumu anladınsa
Anladınsa nedir yerdeki bu serüven
Bizi en derin deniz dibi
Yosunları gibi
Döndüren
Bu serüven
Nedir anladınsa
Bölün

BATI KOROSU

O les eveils et reveils des reves des abeilles du matin
Les cas de separation de nous des nuits de Satan
Les crepuscules des hommes incarnes des sultans
Ressuscites des jardins argentins du temps de l'Ottoman

La lune est la seule souveraine des deserts fremissants
Descend et monte sur les chameaux fluorescents fleurissants
Une verite pour l'humanite connaisseante
Pour la cite propheetique un licite document

Böl ayı yıkalım ayın ve Ev'in içindeki yapıları
Atalardan miras biçimleri
Tazeleyelim beyaz badanayı
Döndürelim üzümü üzüm sınırına
Kanı kan sınırına
Anne diyelim kardeş diyelim çocuk diyelim kadınlara
Sıfır yüzdesinde tutalım faizi
Gömmeyelim toprağa
Varlığından utandığımız kızı
Böl ayı kurtar saralılarını
Ay çarpışları

Bir sülün
Gibi elim sana dönerse
Ay bölün
Bir gülün
Ateşten geçişinde
Ne taşıdığını yüreğinde
An bölün
Ocakların ağıtını yansıt
Babasız kalan çocuklar için
HIZIRLA KIRK SAAT
Ay bölün
Koyundan ayrılmış kuzular için
Baharda
Tanrı aşkına bölün

Bize ayı böl dediler
Ayı böl bizi inandır dediler

Ayı yerde ölçen
Büyücülerden

Bir dürbün dağı kurmadan
Ay ayrılır
Ay akar
İncir yaprağından süt gibi
İki elimize

Ay savaş gmleğidir
Yırtılır kılıcımızın ucundaki
Bir hız buğusundan

Ay yayılır
Doğumumuzun doğusuna

Ay bir ldes kemiği
Kırılır iki parmağımızın arasında
Bu ziyafette

Ay bir yaydır
ormcek ağı gibi ipekten
Düşer bir kuş tneğinden
Yoksula un oğten
Kuş saçaklı değirmen
Olan kucağımıza

Ay yeni doğmuş
l anneli
Bir çocuk gibi
Teslim edilmiştir bize

Biz lmden
Ve yalımdan arıttık
Ay yerleşecektir
Yerimize

Aydan
Yamuk yamuk gelen
Bir yumuşak yumruktur
Yağmur size

Ayı
Manastır damından gözleyen
Konuşmaya konuşmaya unuttuğu dilden
Öte
Bir ses gözleyen
Sesimizi arayan ufukta
Rahipler anlar
Belli belirsiz biraz
Yazın ilk aylarında
Geceleri olgunlaşan ayda
Kirazlar bilir biraz

Ay bir atın tayında toyunda

Ayı bl ayı parçala dediler
Ayı bl bizi inandır dediler
HIZIRLA KIRK SAAT
Ayı bölmek için yeter bir bakışımız
Bir el uzatışımız
Bir kelime syleyişimiz
Ayı yüreğimizde diriltişimiz

Yankısına dönüşümüz suda
Ölümü anışımız ayışığında
Hızır'la helâlleşmemiz
Bir bengisu mehtabında
Bir deniz buluşumuz altında

Ay bölündü bir kasabada
Yürüdük kaldırımlarda
Kitap okuduk ayışığında
Anneler son yemek izini yıkamada
Çocuklar gündüzün
Bıraktığını ararken ağaçlarda
Bir güneş daha batmada
Bir gün daha solmada
Heykeller yaprak yaprak kurumada

Ay bir iftar gibi üzüm salkımında
Dolaşan bir mimar mermer bir mimberde
Döne döne inen
Bir minareden
Ayın bölünmesinden doğan Elhamra
Ay bir zeytin dalı Kurtuba'da
Mısır'da ışıklı bir hurma

Öyle bir içki içildi ki
Kırılan ay bardağında

Altımızdaki atlar
Soluk aldılar
Asya'nın doğusunda
Afrika'nın Avrupa'nın batısında

Kuruyan şehirler vardır
Hızır
Ay bölünüşünden dökülen
Tüveyçler taşır onlara
Ve o kentler
Bir akşam
Gençleşirler

Ağrıyan gözlere
Ayın tozu sürülür

Durmuş meme
Pörsük anne
Ayın parçalanışındaki
Sıcaklıkla
Döner ilk iş gününe

Savaşlarda Kur7 an okuyanlar
Ayı parçalara ayırırlar
İki ay parçasından
İner ordular iner asker

Çoban vardır
Kayalara oturur

HIZIRLA KIRK SAAT

Kuzulara değmiş çubuğuyla

Ayı böler
Ay bölünür
Açılırken güller

Ayı
Bu dünyanın yeşili
İkiye böler
Öte dünyanın
Akı

Biz ayı bölersek
Ay boyuna bölünecek demektir

Ay
Dalgalı bir suda
Nasıl kırılırsa
Bizim
Bengisu pınarı
Elimizde de
Öyle
Bölünecektir

Ay bölündü gece gezimiz gibi
Kopmamak için direnen bir nar kadar bile direnemedi
Solunda ölen çocuk Hiroşima Nagazaki
Sağında bir Cebrail kelebeği
Kur'an ören bir ipek böceği
Kentlere yaylalara
Mezmun sesine önceden alışmış dağlara

Sırtında bir evren taşıyan
Sedef tenli atlara
Ay köpüğü atlara
İnsan ufkunda ağaran
Yeni adağa

Gece eve dönülürken
Kevserden
Bengisudan
Bardak bardak içmişcesine
Her gören yarılan ayı
Sarhoştı
Yaralıydı
Yarı yarıya
Gerçek yurt ereğinden

Bütün bunlar
Hep bir tılsımdır dediler
Ay bölündü
Bu da bir tılsımdır dediler
Kirli yatak tılsımdır
Masaya büzülüp atılan
Hâkî gömlek tılsımdır
Batı doğuya gün eğriliğinde
Çeliğin yüksek fırınında ağaran bir tılsımdır
Ağaran gün tılsımdır

Kapıyı çalıyorlar ay diye
Pencerenin camını kesti

Bir Hızır akşamının elması
HIZIRLA KIRK SAAT
257
Çocuk ve kızkardeş içerde
Bir güz gibi
Bir güz bağı gibi
Bozuldu kalem
Kâğıdın tiftiği atıldı bir anıtta
Yolcunun coşuşunda
Boşuna kınanmış
Bir yolun kavşağında
Yak yıldızlarını ayını ey kutlu gece
Bir kurban gibi yeniden başlamak gerekiyor işe

32.

Yaklaştır kıyameti
Burda bir kadın ölmektedir
Uzaklaştır kıyameti
Burda bir kadın ölmektedir

Yaklaştır sesi sesi
Burda bir kadın ölmektedir
Can vermektedir Galata Kulesi
Burda bir kadın ölmektedir

İşe yaramaz oldu göğüs borusu
Neden dezenfekte ederler karyolaları
Ölümlere mahsus
İslâv manastırlarını andırır
Hastanelerde
Su bir süstür sürahilerde
Haziran iğreti bir mevsim bu yerlerde
Bu yıllarda
Bir kadın ölmektedir

Taş atmayın denize
Taşınızı sonra
Kışın geri verir size
Kalp hastalarını
Çıkartın en yücelere
HIZIRLA KIRK SAAT
Getirin ağızlarına
En saf havayı döndüre döndüre
Dondurma sunar gibi çocuklara
Sunun ölen o yaşlı kadınlara

Yaklaştır kıyameti
Burda bir kadın ölmektedir
Hatırlayarak çocukluğundaki
İncirlerin yanında duran anneyi
Alinyazısı döğmeli
Bahçelik ocak taşlarını
Çamaşırları hemen kurutan güneşi
Ailenin toptan dalgınlıklarında
Çamaşır yutan inekleri
Çok kez bir kadın elinde kalmıştır yarısı bir gömleğin
İneğin kursağında boya vermektedir yarısı
İnsan çamaşırını yiyen inek
İçine insan kokusunu sindiren çoban uyruğu
Ne düşünmektedir dersin

Bırak bu kuşukları bu düşünceleri
Yaklaştır kıyameti
Uzaklaştır kıyameti
Bu gece
Göğe çıkma mucizesi
Miraç gecesi

Yok Mekke sokaklarında
Bir çıtırtı sesi
Şimdi vaktidir
Cinlerin dünya uçlarında
Kufan dinlemesi

Yaklaşırlarsa yanacakları
Uzaklaşırlarsa donacakları
Bir ins ve cins kıyameti
Suların gecede parlayış saati
İstiridyelerin açılış vakti
Genç kadınlarda süt artma mevsimi

Yaklaştır kıyameti
Uzaklaştır kıyameti
Bu gece
Miraç gecesi

Üç kişi gidip doğuda durdular
Dikteler yeşil sütunlar
Meşaleler yaktılar
Göz oldular gördüler
Kulak olup dinlediler
Bilinç olup bildiler

Mutlu Arabistan toprağında
Yükselirken seherde bir toprak kokusu
Ki soy develerdir onun birinci tiryakisi
Şam'la Mekke arasında
Su serap hurma ve ateş arasında
Yol alan şafak kervanları
Bilirler miydi
Bir gök yolcusunun gözlediğini
Geride bıraktıkları izleri
Konakladıkları konakları
Yedikleri yemekleri
Alışverişlerini
Kölelerini
HIZIRLA KIRK SAAT
261
Martılar da uçarken
İyi bilirler denizin dibini

Peygamberler de
Birer deniz avcısı değil miydi

Kudüs'te
Hazırlandı kaya
Yerden yükselmeye bir parça
Ata binen süvariye
İlk dayanak ve ilk adak
Şehit gidişine kasaba taşlarının katılığı

İsa da gelmişti
Arkasında bir fosfor çizgisi
Musa da gelmişti
Mermer levhalar dikilmişti
İbrahim de gelmişti
Çevresi ateş bir çemberdi
Zeytindi sağı Kudüs'ün
Solu volkandı
Yusuf da gelmişti
Sağ yanında Bünyamin'di
Süleyman da gelmişti
Gelişini kadim bir karınca bildirmişti
Dâvud da gelmişti
Yankılanmıştı
Gür bir demir sesiyle
Mescid-i Aksâ'da
Ayak sesi
Eyyûb da gelmişti
Kudüs iyileşmişti

Lût da gelmişti
Tuz diye bağırmişti
Havada bulut
Salih bir gök gürültüsünü
Muştucu göndermişti
Zülküfûl'dü salan
Kudüs gecesine
Yer aşkın bir boya gibi
Yeşil kelebekleri

Cami'nin önünde arkasında
Melekler vardı gümüş defterli
Gümüş kalemlerle
Peygamber imamdı
Kıldılar namaz
Melekler ve peygamberlerle
Miraç gecesi
Yarasasız bir geceydi
Yaklaştır kıyameti
Uzaklaştır pişmanlığı
Derinleştirdi saati
Bu gece
Miraç gecesi

Sonra her şey çekildi yerli yerine
Bir çöl önünde
Yalnız kalan o peygamberdi
En umutsuzluk anıydı sanki
İsmail'in üstüne dönen bir bıçak saati
Şifin eteğinin görüldüğü
Saklandığı zeytin içinde
HIZIRLA KIRK SAAT
Zekeriya'nın söz orucunun
Faydasız kaldığı vakitti dersin
Birden göründü Burak

Burak aldı ve gitti peygamberi
Yıldırım çeken bir paratoner gibi
Bu yürüyüş titretiyordu Cebrail'i
Ürpertiyordu o vahiy erini çemberini
Eritiyordu kelimeleri

Emiyordu bahar başaklarımdaki
Ses sütünü göğün şiddetli çekirgeleri
Sabır tek başına yönetiyordu töreni
Hızla geçiyordu göz önünden
Panoramik İsa Musa belgeleri

Sonra bir boşluğa varıldı
Hızla bitmişti Burak'ın saati

Burak yağdan çekilen kıl gibi çekildi
Cebraail bir iki adım daha attı sonra geri çekildi
Bir iki yanıkla atlattı bu direnişi
Çünkü yükseliyordu karşıdan
Son sınırların silueti
Yürüyordu insan üstüne
Dört koldan ırmak ırmak"
Ateş kenti
Öz ülkenin volkanı
Peygamber ancak Refref le geçti
Ateşi yardı
Yatıştırdı kabaran suları
Zırh yaptı sûreleri

Her biri alnında inci taneleri
Terdi
Zaferdi bu
Zaferdi
Ağarıyordu doğu
Yemen seheri
Gibi bir seherdi bu
Ateş bile bir bâdısabaydı
Sular bile bir bâdısabaydı
Refref bir bâdısabaydı
Sûreler bir yeşil bâdısabaydı

Sonra
Refref de durdu geriledi
Peygamber geçti atıldı ileri
İleri ileri sütunlardan ileri
Taş heykellerden ileri
Kelimelerden ileri
Gün doğuşundan doğusundan ileri
Kalbden öteye ileri
Düşünceden ileri
Yalnız aşktı sevgiydi onun pelerini
Alnını kurulayan anne eli
Sonra gördü ve bildi Görüneni
Görünmeyen görüneni
Atıp bütün köprüleri
Tattı o Tek Denizi

Yaklaştır kıyameti
Uzaklaştır kıyameti
Bu gece Ümmühani'nin evinde
Bir şölen var ki
HIZIRLA KIRK SAAT
Haber verin insanlara
Peygamber gitti geldi
Bu bir düştü düş dcfrildi
Sizin yaşadığınız bir düştü belki
Düş değildi ama O'nunki

Düşten bir uyanıştı
Bir dirilişti toprakta
Haber verin insanlara
Sabah olur olmaz
Horozlar artık bundan sonra
Başka türlü ötsünler
Ve dağıtın dostlara
Gök armağanı
Namazı
Beş kere
Günlük bir miraç gibi
Ki gidip geldiğine
En büyük bir şahitti

Sütunlar çökse ne dersiniz
Save gölü kurusa
Ne dersiniz
Sönmez ateş sönse
Geyikler durulsa Yezbül dağında
Çölün davulu çalmsa çalınsa
Kabile süt kabileleri duygularında
Dağlar ağarsa
Başaklar sararsa
Ne dersiniz

Bir çocuk doğdu Amerika'da
Bir zenci zincirinin şiiri
Ve bir çocuk Avrupa'da
Radyo bulucusunun dedesi
Savaş koparan çocuklar
Şairler sultanlar müneccimler
Bu gece doğdu
Sabaha vardılar
Mekke'de
Küçük bir evde
Zeytinyağından bir lâmba
Odalarda
Dönüp duran yaşlı kadınlarla
Loş bir salonda
HIZIRLA KIRK SAAT
267
Bekleyen büyükbaba
Amcalar dayılar
Bir sır söyleyen yaşlı bir adam da var

Gece yanan anne
Aydınlık bir bardak uzandı
Beyaz bir yastık kıyısından
Hızır eliyle içilen sudan
Meryem'in duyduğu kelime gibi
Kabartmalaşıyordu
içinde yavaş yavaş
Sağ çocuğun çizgileri
Altın getiren bir deniz gibi
Aşılıyordu buram buram güz engebeleri

Arafat'taki çiçeklerden
Gelen bir akşamdı odaya
Yumuşak tenli rahibin bildiği
Hazırlık olsun diye olaya

Hurmadan bir kentin sesini duyan
Meryem çarşafı açıyor
Suya bırakılmış çocuğu
Kurtaran kadın Asiye
Savıyordu al kadınlarını dışarı
Çok melek vardı ki
Doğan günün yüzünü fırçalıyordu
Ayın yüzünü cilalıyordu
Ateşini tazeliyordu
Cinlerin bakireleri

Kabartmalaşlıyordu
içinde yavaş yavaş
Sağ çocuğun çizgileri
Altın getiren bir deniz gibi

Ağır madenini duydular
Atlar
Nur Dağı'nın
Yeleleri gelişti yönünde
İlerdeki savaşların
Develerse
Köpük saçıyorlardı ağızlarından
Yüksek bir bilgi sarhoşluğundan
Düğünlerde

Akan suyun sesi değişti
Esen rüzgârların doğrultusu
Gün döndü
Açtı mevsim
Akarak doldurdu
Kan boşluğunu gül
Volkan boşluğunu gül
Şarabı köpüklere
Boğup geçen süt
Süt devrimi

İstanbul'da bir balıkçı
Haliç'te bir hayal gördü
Gitti eve
Yorganlara saldırdı
HIZIRLA KIRK SAAT
269
Bizans sarayında
Kristal bir kadeh kırıldı

Bozuldu durdu
Güneş saati
Kudüs'te

Roma'da
Zindanda
Ateşlerden geçmiş bir adam
Hiç konuşmayan yıllarca
Doğruldu
Ayağa kalktı
Yüzü ay olup aydınlandı
Günaydın dedi
Günaydın

Ey kutlu anne günaydın
Ey doğan çocuk günaydın
Kabaran deniz
Günaydın
Koşan muştı kölesi günaydın
Günaydın bütün insanlar
Günaydın yeryüzünün yüz akı müslümanlar
Günaydın
Kur'an Cebrail
Günaydın
Sûr İsrail

Günaydın başbuğlar
Fetih Sûresi' nin
Gerçekleştirdimi ordular

Mevlüt yazan şairler
Umutsuz insan için
Ufuklarda
Toz koparan veliler
Yüreğinde bir denizi
Çalkalayan kadınlar

Günaydın
Alnında ter birikmiş
Ekmeğini kendi
Elinden devşirmiş
İşçiler
Sabır yaprakları
Günaydın

Kur'an'ı kentlere sindiren
Kişi sulh zamanı
Gözün aydın olsun
Günaydın

Kanını savuran susamış rüzgâra
Savaş zamanı
Sancağı
Kanının basıncıyla
Dimdik duran
Şehit
Günaydın

Günaydın Tevrat'ı aslından okuyan
İncil'in öz sesini duyanlar
Gerçek musevî gerçek ise vî
Gerçek hıristiyan
HIZIRLA KIRK SAAT
Havralarda
Manastırlarda
Kendilerini çekip çıkaranlar dernekten
Gün yüzüne özlem çekenler

Günaydın
Bedir'de Yermük'ta
Hendek'te Uhut'ta
Birinci Cihan Savaşı'nda
Yemen'de Kafkaslarda
Can verirken bile
Salâvat getiren

Şehit olurken
Tekbirlerden
Bir cennet kenti yükselten
Dudaklarında

Diyarbakırda
Kemerler kırılmıştır sıcaktan
Gündüzde bile
Bir toz var yaz yaralarının
Bir akrep kabartması surlarda Asufdan
Güneşi bir taş gibi fırlatan
Dicle'nin köpüklü dudaklarından
Aslan başlı çeşmelerden
Taçlı güneşli aslan heykellerinden
Lâtin harfleriyle yazılmış
Kaç kitap gelmişse Bizans'tan
Eriyecektir bakır gibi mahzenlerde
Karartacaktır yapraklarını
Yükselen bir duman zamanı bodrumlardan

Bal aktı incirlerden
Yağ aktı zeytinlerden
Yeni bir ülke buldu narlarda
Türlü hastalığın bakıcısı arılar
En küçük minicik bir zikirdir karıncalar
Kızgın taşlar üstünde
Dizilirler bir teşbih gibi
Evrensel bir teşbihtir
Nuh Tufanı'nm armağanı
HIZIRLA KIRK SAAT
273

Arılar karıncalar
Filler güvercinler
Cudi tepelerinden
Yayılan akan
Mezopotamya'ya
Dünyaya
Nasıl ki
Filler görürler düşlerinde
Hindistan'ı
Ve çölü ev develeri
Bir şaman gibi coşarlar
Haykırırlar ip kırarlar
Saray yıkarlar
Ağızdan ak bir köpük gibi savururlar
İçlerinde serap biriktirdikleri
Bir özlem öfkesini

İran bir kalkan gibi döğülür
Rum bir mızrak gibi dağlanır
Asya çalkalanır
Avrupa bozbulanık buğulanır
Havralar sallanır
Manastırlar şaraplanır

Yeni bir yumurta çiftliklerde

Horozların ağızlarından
Arada bir çıkar insan kelimeleri

Mağaradaki suyu
Fısıldar güller

Yeni bir kelime var
Hep dağlara bulutlara doğru yürür uyurgezerler
Akraba arar vadilerde
Yeni bir akraba cüzzamlılar
Bir kurtulmalık bekler ufuklardan
Esir fıçılarında yıllanmış köleler
Çözülen şimal bağlarında
Küflenmiş üzüm kefenleri
Sülük sebilleri
Büyü devletinin höyükleri

Hepimiz için çek çileyi
Ey Mekke sabahlarının konuğu
İçimizde yağın yağmurdan
Saçlarımızdaki çiğden
Bir havuz taşıyan kaya kovuklarına
İbrahim bucaklarına
Yaprak yaprak açıp okuyan Hira'yı
Orada kabul eden ilk kelimeyi
Öğretmen gibi ders veren öğrenci Cebrail'i
Cebrail en yüksek matematik
Yok eden geometrileri
Bir sembol ülkesi bir cebir ili
Arılara bal yaptıran
Şarap doldurtturan en soy kafatasma
Çocuk doğurtan
Üçyüz yıllık uykuları
Sur gibi burçlar gibi yükselten
Ölü dirilten
Karınca konuşuran
Ay bölen bir bilginin dili
Tanrı sesi
HIZIRLA KIRK SAAT
Tanrı deyişi

Seheri bir elektrik akımı yaparken Cebrail
Bir sancak gibi indirirken şafağı
Zincir gibi boşanırken kubbelerin kıyameti
Hepimiz için çek çileyi
Ey babasız büyümüş
Görünüp kaybolan bir hayal gibi yitirmiş anneyi
İki dünya
Cin ve melek beyi
Şairlerin örtüsüne özendiği
Gölgesiz Peygamber

Çek bizim için de çileyi
Getir bütün yılgılara
Gözde ve içteki yaralara
Çelikten onarış olan o ilk kelimeyi
Hira'nm minyatürü
Bile en güçlü bir doktordur bize

Bu sıtma başka sıtma
Ey kadın örtebilirsin örtebildiğin kadar örtüleri
Bu üşütme ne güz ne bahar üşütmeleri
Ne kış ne yaz üşütmeleri
Ne bulut ne deniz

Ne dağ ne ırmak uşutmeleri
Yeni bir kitabın
Bir yolculuk dönüşünün
Bir yaprak evrilişinin
Mevsimin ilk yemişinin yenisinin
Nar tadmanm karpuz kesmenin
Kevserin

By bozmanın
Ateş söndürmenin ve yakmanın
Su kurutmanın fışkırtmanın
Gölge boşamanın uşutmeleri

Kalk ey örtülere
Bürünmüş Peygamber
At stnden
Seni ülkelerden lklerden
Ayıran rtleri

Kalk ey
rtlere bürünmüş Peygamber
Bu sıtmayla iyi edeceksin
Tifoları vebaları
İnsanlığı kâğıt kâğıt
Buruşturan czzamı
an sarasını
Havra harmanını
Gğyle gnemen Harran'ı
ile mleği İskenderiye'yi
Sen dirilteceksin
Atlarına okyanuslarda su vereceksin
Sen vereceksin bengisularını
Son susayışlarında şehitlerin
Geri vereceksin
Antik dönemlerde çalınmış hakkını mermerin
İsa'nın Musa'nın ibrahim'in
Safa ve Merve'nin
Hacer-i Esved'in
Cennetlerden ağlayan
Nil'in Fırat'ın Dicle'nin
HIZIRLA KIRK SAAT
277
Sen arıtacaksın
Bu kelimelerin lvleriyle
Lanet volkanlarını
Sen devşireceksin menekşelerini
En yüce dağ doruklarında
Gözlerin kanatların
Gece secdelerinin
Muştu siperlerinin
İlk günlüğünü
Sen yayınlayacaksın
Sen kuracaksın
Seher ocuklarının
Tek kentini
Sen bildireceksin
Dünya geldi geleli
En önemli haberi

Babam düşünmüştü bir vakitler Bedifi
Hendek'i Uhut'u Huneyn'i

Mekke'nin almışını
Rusya'da esirken
Birinci Cihan Savaşı'nda
Kar yağıyordu Baku'da
Önce bizim aldığımız
Sonra geri verdiğimiz Baku'da
Dolmuyordu açık pencereden
Bir güney ayı ve baharı
Ne de bir sansar samur
Yosunlu bir su içinde
Yalnız ta uzaklarda duyulan
Bir zindana ışıklı kapılar açan
Kurl an'di tek avunuş tek umut tek düşünce
Savunuyordu
Tutsaklıkta onu
En kesin belgelerle
Kadifeden meleklerle
Namazlar içinde yürüyen
Bedi/in kılıçlar korosu
Hendek'in kent getiren kıvılcımı
Kuşatmasaydı çevresini
Olmasaydı koruyan bir çerçeve
Mekke'ye giriş ve dönüşten bir barış kupası
HIZIRLA KIRK SAAT
279
Bir tad bırakmasaydı ağzında kevser iyimserliğinden
Süreler bir bengisu olup
Akmasaydı ellerinden başından yüzünden
Dayanabilir miydi
Ezilen kırılan kılıçtan geçirilen
Bir esir kampında
Bakışları acıdan donmuş Baku'da
İsa ve Meryem adına mumlar dikilirken
Ekmek ve eşitlik adına başlar kesilirken
Evren de bu kıyamete
Katılırken doluyla karla şimşekle
Kardeş kardeşi vurmuş ama Bediide
Yeni ve gerçek kardeşlikler kurulmuş
Çiçek çiçeğe durmuş bahar gelmiş
Çocuklar kurtulmuş
Kılıç akmış geri hurma getirmiş
Bir kılıç Fırat'ı alıp getirmiş
Kan akmış ama sular durulmuş irin durmuş
Bir kılıç Dicle'yi taşımış ucunda
Ta
Mekke'ye kadar
Bir kılıç Nil'i ikiye bölmüş
içinde Firavun fosilleri görülmüş
Peygamber Arafat'ta
Taşıyordu bu karlar
Şimdi söyleniyormuş gibi seslerini
"Kâbeye giren kurtulmuştur
Bana gelen kurtulmuştur
Bu eve giren kurtulmuştur"
Giriyordu o kılıç oğlu kılıç
O son ateş Osmanlısı

Rus tutsaklığı falan dinlemeden
Kâbeden içeri
Dönüyordu yorgun Rus askeri
Ebrehe'nin fili gibi

Titreyerek ve ürpererek
Kamp kapısının önünden gerisin geri
Babamsa okuyordu boyuna okuyordu
Fetih sûresini
Fetih sûresini ;
Zaten yoktur bir yenilgi sûresi
Her sûre bir bakıma bir Fetih Sûresi
Her âyet bir ülkeye bedel bir erdir
Her sûre cihana bedeldir
Kur'an'sa arşın manifestosu
Reddin reddi protestosu
Her eri Hızır olan bir ordu
Başbuğların başbuğu
Öç değil öç kırandır
Sevgidir
Evrenin memesinden sevgi sağandır
Çocuklukta okunmuş cenk öykülerini
Hayber kapısının zorlanmasının kelimeler arasında
Kış geceleri babaya sorulan soruların
Açıklanması anlaşılmaz eski bir kelimenin
En son anda
Gelip kurtaran Ali hayâlinin
Düldül'ün ayak tozunun
Zülfükar ipeğinin
Kafkaslar7 da
Savaşta ve tutsaklıkta
Ağın balığı çekip alışı
Toplayışı gibi denizden
HIZIRLA KIRK SAAT
Alışı olurmuş
Daha ölüm gelmeden
Ölüm gibi gelen
Umutsuzluk kıranından
Korku heyheyinden
Ölüm samından
Bu çölde bu uyumsuz evren tüneğinde
Er olan asker olan yalnız biziz
Bedir'in ve Kur'an'ın askerleriyiz
Armağan götürürüz kentlere
Gök armağanı Kufan'ı
Açarız dünya önünde bu sofrayı
Kim ki Tanrı'ya dayanmamakta dayanmakta kendine
Yakarız kendisini de kentini de
Kim ki ortak olmuş yoksulun yarı ekmeğine
Kendini bir yerde bulur
Ağzını ekmekle birlikte bir başka yerde
Kim ki Tanrı kullarına bakarsa yukardan
Kartallarca inişimizi görür ansızın yukarlardan
Kim ki sesini yükseltmek ister Tanrı sesinden
Deriz, ey rüzgâr önündeki sinek, işte Basra Körfezi
Buyur yeryüzü cehennemi
Buyur gökyüzü cehennemi
Kim ki daha yukarı tutar surunu yapısını Kabe'den
Biz bir ordumuz çatlayan yer, yarılan kaya
Fıskıran kaynar su depreminden
Bileğimizde Hayber'in döğmeleri
Yüzümüzde gülbeyaz Bedir demetleri
Saçımızdaki kına Hendek çiçekleri
Belimizde en sağlam kuşak
Mekke Fethi'nin kemeri

Âyet âyet sûre sûre yürüdüler
Mekke'den Medine'ye erdiler
Gün oldu Mağaraya girdiler
Örümcek ağını pekiştirdi bir gecede bin yıllık
Güvercin bir kerede bıraktı sıcak yumurta
Yeni doğum yumurtası bir yıllık
İnançsızlar sedefsizler gelip gelip döndüler
Değişimi büyük dönüşümü
Taş içindeki atan bir çift kalbi
Göremediler işitemediler sezemediler
Onlarsa âyet âyet sûre sûre yürüdüler
Sessiz bir kıyamet gibi yürüdüler
Ömer de gün ışığında
Kılıcını kuşanarak
Yayını gererek bütün gerginliğiyle
Yiğitliğin en ulu forumu gibi
Meydan okuyup meydanlarda
Çıkıp gitti
Yatansa Ali'ydi Peygamberin yatağında
Ölümü komşu gibi konuklayan kutlu döşekte
Ateşe dayandığı gibi ibrahim
Sabretti yılan zehirine Ebûbekir
^ ilan zehiri kamış şekeri gibi geldi ona
Zaten yılan da
HIZIRLA KIRK SAAT
283
Süslü pencere
Aldatan pancurlu
Ama her şeye rağmen
İçinden cennet görünen
Bir kamış değil miydi
Onlar ki bir ney gibi çalarlar yılanları
İçinden okurlar pencere içinde pencere uzayan bir Mesnevi
Açarak iki ak kanat
Gitti arkalarından Osman
Hepsi geçerek bir çile mağarasından
Kardeş ve oğul ana ve babayı
Baba ocağını ata yurdunu
Gençlik bahçelerini
Atarak bir çırpıda bir yana
Yüreklerinde bir yurt özlemi duysalar da
Çölün kızgın taşlarını
Yapıştırarak gördükleri özlem hayallerine
Yürüdüler ve gittiler arkalarından
Yol patika dağ ve mağara
Yabancı keçilerin başış dönemi
Sona erince
Her türlü azap ateşi yenilip çekilince
Seraplar ve sanrılar bitince
GÖÇ BİTTİ

(Göründü gönlün sularında
Uyandı tatlı bir sabah havası
Ve karşıladılar onları
Yollarda
Kent sokaklarında
Anıt gibi erkekler
Damlarda ufku giyinmiş kadınlar

Gök çiğinin tüveyçleri çocuklar
Yeni bir yürüyüşün
Yer sarsan gök titreten
Yürek yumuşatan bir yürüyüşün marşıyla
"Bir gün doğdu üstümüze ay doğdu
Ufuktan
Yükselen ve hep parlayan")
HIZIRLA KIRK SAAT

37.

Siz bir pastanede oturup kıyameti beklersiniz
Annesinin ölümden önce tabutlaşan
Karyolasının başı ucunda
Bir yaz hafakanında
İster istemez kendini
Kıyamete alıştıran bir kızdan
Daha becerikli misiniz
Taş kıranın alnından akan
Terde
Ekşimtirak bibersi bir kıyamet
Eserin çile çizgisi
Artıp da dökülen şarabın tortusunu
Yalayan bir köpeğin yürek ezgisi
Kudüs'te bayrak değişimi
Ağlama duvarından
Ağlayarak çekilen
Gülerek yaklaşan asker mevsimi

İsa adına İsa
Akşamın kristali katedrallerde
Çarmıha gerilmektedir boyuna
İki bin yıl önce değil
Asıl şimdi
Bir zeytine ve bir sulha
Götürmek isteyen Musa
Adına asıl şimdi

Kan ve savaş öpüştürüyor
Filistin'de İsrail
Ve ekmek adına toprağa atılan öç tohumu
Doğudan başlayarak
Büyütüyor karamuğunu
Buğday susuyor
Konuşuyor karamuk kuşağı
Gök yarılmadan
Su çekilmeden
Anne unutmadan yavrusunu
Dağlar atılmadan
Bunlar mıdır kıyametin işareti
Doğan gün diyor yakın
Batan gün diyor yakın
Akşam tanışım diyor
Gelecek olana
Katlanacak tomara
Kaya içindeki kadın izine
Suların tepelerden şimşekle ineceğine
Sağır bir çağlayanın
Göksüz bir depreme tufana
Çocuğun doğuya
Yatağındaki sıcaklığın batıya atılacağına
Ey su durul durul ki

Ben de senin gibi
Tanık olayım
Gelecek olan
Mercana bakayım da
Süngerini çekeyim de
Dürbünü olayım bir saatin
Sarhoşmuşça konuştuğu develerin
Atlardan fırlayıp çıkan koşu çizgilerinin
HIZIRLA KIRK SAAT 287
Büzülme güzündeki memelerin
Saatinde bir heykeli
Ben yerleştireyim denizdeki fıçıya
Kırılan heykelleri fıçılara
Bırakırlar arka arkaya sular
Dicle'ye ve Fırat'a
Kara incir hoşafına
Katarlar akim mayasını
Tarih katranını
Ben denizlerin çok gördüm
Öğleleri beklediğini o heykelleri
Denizin uyurgezerliğinin sayıkladığı o mermer kırma dönemini
Yatakta bir kıyameti bekleyen
Çınar gibi değil
Sarmaşıklar gibi yaşlanmış
Gözleri görmez olmuş
Elleri tutmaz olmuş
Savaş görüp kurtuluş belgesi aramış
Eski askerler vardır
Dut toplarken
Ölmüş kocasını
Ve çocuklarını
Bir kıyamet gibi düşünen
Yaşlı nineler
Ağzın yalancı dirilişi dondurma
Çekilen bir ordu gibi uzaklaşan
Akşam tepelerinin baş bereketi
içindeki ölüden çok
Dışındaki taş örtüsüne önem verilen kabir sefaleti
Toprağı ölüyle donanmış bulanmış değil
Ölüyü toprağa indirgeyen unutuşun kara kışı

Kış yine geldi karakış yine geldi
Beton apartmanlar titredi
Asfalt bir eşeğin tırnağında eridi
Katırlardan beklenmedik bir ses yükseldi
Denizlerin karaya gelen ucu
Bir lanet çingırağı gibi
Beddua mercanını taşıdı yaraya
HIZIRLA KIRK SAAT

Kıyamet gününden önce
Hızır çekilecektir yeryüzünden
Sonra yeşillikleri yaylaların
Eski zaman duvarları gibi yükselen çınarların
Çinilerin minyatürlerin duayı ansızın boyaların
Güneşte bir kuş gibi çırpman kasabaların
Göz ağrısı getiren tozların
Yeşili kırmızısı sarısı çekilecek önce
Evlerde avlularda duyulacak bir eksilme
Yoldan bir ölü götürüyorlarmış da sezmişler gibi
Çıkacaklar dışarı ama

Yollar ıssızdır sonsuzca
Hızır'ın gidişiyile birlikte
Yol ıssızlığı gelişecektir
Yaşamıştı bunu bir anda
Daracık bir odada
Peygamberin baş ucunda
Ali
Peygamberi yıkarken buruşmuştu dünya
Deniz gibi vahşi mercanlar gibi yakıyordu elini sıcak su
Ömer bir horoz sandı dünyayı
Boğazında keskin bıçak
Ölümünde Peygamberin
Ebûbekir dört yanında çırpınışını duydu kanadını Cebrail'in

Topraktan yükselişini sûrun
İç odalarda
Çarşaf arkalarında
Ağlarken peygamber kadınları
Duydular kıyameti bir anda
Daracık bir saatte

Sonra Ali odanın yalnızlığından
Dört duvardan bir fısıltı duydu
Göründü sancakların en yeşili
Ve ordusuyla birlikte Mehdi
Belirli bir süre geciktiren kıyameti
Kıyamet elinde bir belge
Bir tüy gibi hafifleten kıyameti
Mehdi
Şehitlik yapan ölümü kıyameti
Mehdi
Bereketin geri gelişi
Kıyametin birinci fecri
Hızır'ın ete kemiğe kavuşması
Bir kadir gecesinde
Seçilenler seçildiler
HIZIRLA KIRK SAAT

Bir kadir gecesinde
Dönüşmeye başladı kaderi
Yeryüzünde
Karıncanın azabına uğratılmış müslümanların
En yoksulu insanların
En çok ezilmişleri
Ezilmişlerin bile ezdiği
Acılarından yenilgileri
Susan susturulan
Değiştirilip dönüştürülen
Tarihi ekşitilen
Faydalanılan şelâlesinden
Ama içecek sudan yoksun edilen
Sökülüp atılan coğrafyasından
Bağbozumu mantığından
Çocuklarına düşünce tozu serpilene
Kuşlukta kuşkulu
Öğlede eğlenen
Bir küme yapılan halkı
Götürülüp uçurum kıyısına
Bir ölü kuzgun gibi bırakılan kenti
Güneşin batmakta erken davrandığı
Her gün son akşam gibi gelen bir akşamda

Cam kesmesi bir konakta
Ölüm dirim toplantısında

Bir gül ansızın patlayıp açılacak bir saksıda
Ve kalkacak bir insan ayağa
Ve ışık ışık ışık
Arkasında solunda ve sağında
Ve uzatacak ellerini dışarıya
Ah bu ne beyaz ne beyaz
Musa'nın elleri
Ve yüzü İsa yüzünün benzeri
Sonra bir değişim daha
Bir değişim daha
Kendinde Özetleyen bütün peygamberleri
Son Peygamberin kendisi sanki
Hızır da işi bitip de aradan çıkan köprülerin en yükseği
Mehdi
HIZIRLA KIRK SAAT

Konuşacak Mehdi
Geldi derleniş günü
Derleniş toparlanış vakti
Artık her gün her gece
Bir kadir günü ve gecesi
Kur'an iniyor dağlardan tepelerden
Yağmur onun yedeğinde
Horozlar en keskin sesleriyle ötmede
Koyunlar ışıldıyor yünlerinde
Yeni ve keskin bir bilgelik keçilerde
Doğudan batıya bir şimşek atlardan
Heyamolalarla inip çıkan
Bir eleğimsağma develerden
Kadınlar örtünürler Meryem örtülerini
Bacalar yeniden tüter
Oyunların en sertinin yanışından
Bırakarak gökyüzünde bir ocak sisi
Dağlarda bir başka coşkunluk çağlıyor
Menekşede çiğde kekikte ses var

Bir vahiy uğultusu anlarda
Karıncalarda hikmet suskunluğu
Barışı ve çalışkanlığı sağduyunun
Derleniş toparlanış diriliş saati
Geldi
Yükseldi bir ağartı müslüman ufuklardan
Müslüman mevsim ve iklimlerden
Kelimeler sıçradı yıllarca beklemişlerdi taşlarda
Bir başkalaşım oldu yazılarda
Seslerin durduğu yerde
Gizlice süren bir âyet sonu yumuşaklığı
Duruşlar bir süreden inmişcesine ağırbaşlı
Davranışlar ölçülü tartılı
Büyük dönüş başlamadan önce
Kendini bırakarak evrenin koştduğu o Bütüne
Bir kanat çırpmasıyla karıştığı Varlığa
Düzeltilip dünyayı yeniden
Toplumu diriltten insanı erdiren
Şeytanı bir duvar ucunda sıkıştıran
Dam saçaklarında koğalayıp

Eski sınırına iten
Kentlere mutluluğu
Bir ikindi anıtı gibi getiren
Her eve mermer dağıtan
Şelâle paylaştıran
Kan kanalı uzatan
Engelibeli bir gebelikte
Yatağından korkan kadınlara

Süt verin süt verin çocuklara
Alarak nar incir gibi yemişlerden
HIZIRLA KIRK SAAT
Şit evi sığmağı zeytinlerden
Meryem'in dayanağı hurmadan
Tükenin var olun varlığıyla Varlığın
Ki göreceksiniz kesin kesin
Yüzünüzü nereye çevirirseniz çevirin
O'dur var olan var eden
Biçim veren değıştiren
Dağıtan toplayan
Hiç olmamışa çeviren
Bir çırpıda gelip
Geçmişe döndüren zamanı
Sesi seslendiren yeri yerlendiren
Sonra açıp yeli yürüyen bir kabir gibi
İçine yeri yerleştiren gömen
Bir kan pıhtısından meniden
Bir insan türeten
Sonra onu büyüten
Sözüne kulak yapan ağız yapan
İşine onda bir yetenek özü mayalandıran
İnanış veren sabır veren
Kur7 an'a da şeytana da
Eş yapan yoldaş yapan sırasında
Bir örtü gibi birden açan dünyayı
Sonra birden toplayan ortalığı

296

En büyük kolleksiyon sahibi
Kafataslarından kemiklerden
Güneşten aydan yıldızlardan
Cennet ve cehennemlerin
Kaybolduğı doğduğı girdabından
Her çağ bir başka ses
Duyulan mızrabından
Doğmamış ve ölmeyen
Gelmemiş ve gitmeyen
TAHA'NIN KİTABI
(1967-1968)
(Altıncı Sağnak: insan sağnağı. İnsanda
insanlığın yeşerip solması ve yeniden dirilişi.)

TAHA'NIN KİTABI
BİRİNCİ BOLUM

DEĞİŞİM

Taha'nın bir kavis görmesi
Taha dağın ucunda
Bir kavis gördü
Dönen bir göz yayıydı bu

Kirpiklerden ve güneşten
Dünyanın sularda kırılmasından
Doğma bir yaz yayıydı bu
Taha'daki değişme böyle oldu
Emdi emdi de Dicle'yi
Bir çocuk nasıl emerse annedeki memeyi
Bütün bunlar iyi dedi
Bir güz başlangıcı da olsa iyi

300

GÜN DOĞMADAN

Bir atın savaşa akışında mı olur böyle bir eğri
Yoksa bir mimarın boğulurken gördüğü son kent çizgisi mi
Bir kundak kıvrımı mı
Belki de gözün ileriye fırlattığı
Yakınlaştınlmış geometrik bir anı
Soyut bir yahudi tapmağı

Taha'nın kavis üzerine sayıklaması

Bir yağmur yağmış
O yağmura karışmış Zülküf'ün elleri
Ve bir Mesnevi bebeği
Ehram gölgesine bir yağmur yağmış
Toprak ağarmış bir Tevrat gibi
Sonra dört bir yanı Hızır'ın suları sarmış kuşatmış
Çok eleğimsağmalar görmüş bu evren köpeği
Sonra gün açmış
İşte olsa olsa bu kavis
O eleğimsağmalardan kalmış

Ben sünnet olurken
Göstermişti kirvelerim
Horozlarla birlik havadan geçen
Böyle bir eleğimsağma yayı

Bugüne dek
Beni hiçbir yay hiçbir ok değiştirmede
Yüreğimle karşılaşınca
Bütün kılıçlar kırıldı
Bir saman çöpü gibi
Gözümün önüne gelen
TAHA'NIN KİTABI
Bu kavis
Neden değiştirdi beni
Neden döndürdü beni çevresinde
Neden öldürdü beni

Eleğimsağma şiiri

Bu eleğimsağma bu bahar öğlesi
Bizden bir çıkma bir dipnotu
Güneşe ve evrene

Bu bize
Babil yokuşlarının
Ebabil kuşlarının armağanı

Bir çeşmedir

Kan verip
Süt aldığımız

Gecemizdir
Saatları
Virajlarda
Ak tutan

Hurmamız ve serabımızdır
Ayla birlik bölünen
Yüreklerimizde

Şiirimizin
En gizli aruzudur
Köpüksüz
Kalbimizdir

GÜN DOĞMADAN

Imzamızdır
Kalbimize
Atılan

Son ikindilerde
Çağlayan
Beyimizdir

(Oh gentleman the last afternoon gentleman)

Sonumuzdur

Kim ki geçer altından
Oğlansa kız olur kızsız oğlan

Oğlaktır kuzudur çinidir
Atların yüreğinde çınlayan
Bir çingiraktır bu

Bir soytarının samanyoluna olan
övgüsünü kınama

Taha bir kavis gördü
Onu eleğimsağmamın parçası sandı
Sonra birden samanyolunu anımsadı
Samanyolunu öğen
Bir okul şöleninde
Bir soytarıyı anımsadı
Aldı soytarıların en soytarısı:
TAHA'NIN KİTABI
303
Plan gerek plan
Göge bir plan gerek
Mermerlerin planı

Şeytan gerek şeytan
Göge bir şeytan gerek
Mermerlerin şeytanı

Bu ses sirkedendir
Bağdan değil sirkedendir

Çan içindeki sirkeden

Çan içindeki sirkeden
Göge bir insan ağıdı
Göge bir keman ağıdı

Aldı soytarıların en soytarısı:

Saman çalan hırsızlar
Ateş çalanlar kıvılcım aşırıanlar
Yıldızlardan gümüş kırpanlar
Aym nurunu üleştirenler
Kaçmışlar döke döke kaçırdıklarını

Şimdi büyüdük masal sona erdi
Sona erdi güneş hikâyeleri
Bilmem neyin nesidir Samanyolu dedikleri
Bilmem neyin nesi

Salonun ötesinden bir yankı cevap verdi:
Sen samanyolunu öğdüm sanıyorsun aslında samanı
öğüyorsun

304

Ay burçlarında gezeyim derken gecenin sarnıcına
düşüyorsun

Kadehleri içip şarabı kırıyorsun
Doğuştan askersin savaşı kınıyorsun
Bir karınca kadar sabrın yok velilik taslıyorsun
Duvar mısın sur musun
Köprü müsün han mısın yıkılıyorsun
Rolün sembolleri biziz ama aktörlüğünü sen yapıyorsun
Biz eser verdik sen tuluat yapıyorsun
Samanyolu destanı

Bir keçi bir Samanyolu'na bakarsa ondan bir İncil doğmaz
İncil'i daha iyi anlar Samanyolu'na bakarsa bir çoban
Güldür çiğ gibi yağın samanyollarından
Uyanır uyanmaz güneşe saldıran doğu çocuklarına
Güzün badem kıra kıra erişir kadınlar ona
Geceleri vurur bir zikir gibi kimi toprak mezarlara
Su gibi yansıtır ağıtları aya ve bakıra
Gökte akan tunçtan bir Dicle'dir ama
Işık salmaz kavunlara umut vermez kan kırmızı karpuzlara
Geceleri Kur'an'ı indirir arılara karıncalara
Gündüzleri bir yakıdır zeytinlere incirlere narlara
Bir verimdir annelerin süt başlarına
Serpilen bir toz göz yaralarına göğde pınarlarına
Kışın kardır çamlara yazın rüzgâr çınarlara
Evrensel bir kuşak yükselen ezanlara
Aralarında sürekli bir alışveriş dağla mezmurla
En uzun papirüs tevatrlara
Bir dondurma serinliği erken gelmiş bir sabah ışıyışı
TAHA'NIN KİTABI 305

Alnı yeni zamanların gelecek çağların mimarlarınca
zorlananlara

Sus sus dinlen dinlen ey çan uyumun yok samanyollarına
Cadde sokak ev bütün kent uygun kurulmamışsa
samanyollanna

Mutluluk ne mümkün o kentin insanlarına
Zafer takıdır kurulmuş geceden geceye

Babil'den Mısır'dan Kudüs'ten Mekke'den yükselen
Gökyüzünde bir mıknatıs gibi dönen
Meryem'in yalvarışından İsa'nın neşesinden
Zekeriya'ya yaklaşan bir testere titreyişinden
Yahya'nın başını bir yemiş gibi getiren
Elma koparan bir el gibi kıvrılmış altın tepsiden
Gökyüzünde bir mıknatıs gibi dönen
Kazılmış bir mezar gibi düz ve evlek
Bir serpinti düğün sonu çiçeklerinden
Bir sergi kaynak suyundan ay kepeğinden ve sülüklerden
Yarısı ashab-ı yeminden yarısı ashab-ı şimalden
Ve düşümler düşümler kahve döğen dibeklerden
Ve bir eyer çıkmış çerkez kızlarının ellerinden
Gökyüzünde ve içimizde bir mıknatıs gibi dönen

GÜN DOGMADAN
İKİNCİ BOLUM

SAVAŞ

Taha'nın bir kavis görmesi

Kavis görmek Taha'nın gözünde gelenekleşt mi
Bu içten mi gelmekte dıştan mı saldırdı
Biçimlerde başlayan yeni bir değişim mi
Gün mü doğdu kendiliğinden ağaran tepeler mi
Ağaçlar mı çınlıyor yeni bir ağustos böceği mi
Bütün olup bitenler bir yaz düşü mü bir gerçek mi
Bu yaz gökyüzünden boşanan hep ipek mi
Güneş de yanıp duran kızgın bir petek mi
Yıldızlar bal arıları ay bir arı beyi
Samanyolu narlara yönelmiş güz narlarma oğul demek mi
TAHA'NIN KİTABI
307

Kavis görmek Taha'nın gözünde yeni bir gelenek mi
Yoksa bu yaz güneş yanıp duran bir kelebek mi
Kalbimiz ezilen bir çiçek mi bir böcek mi
Yoksa yeni gök giysileri örülen yepyeni bir ipek mi
Büyük kan dolaşımında bir bozukluk mu
Küçük kan dolaşımında kırılan bir zemberek mi
Kış mı karakış mı kan karıncalanması mı karında
Yeni bir çocuk mu İstanbul sularında
Bir boğa böğürtüsü mü horozlarda
Ne çok kıravat asıllı kasaplarda
Bütün bunlar yokmuş gibi hesapta
Kavis görmek Taha'nın gözünde sürecek mi

Getir bir esinti ey yel peygamberlerden
Kentlere doğru altın gibi akan çöllerden
Hurma gölgesinde su düşleri gören
Karnında kent taşıyan develerden
Ben bir deve gördüm Basra'yı köpük köpük saçılıyordu
ağzından

Bir deve de Bağdat'ı lokma lokma yutan
Bir hörgücünde Şam bir hörgücünde kızıl bir akşam
Kudüs'ü Mekke'ye taşıyacak bir deve bulsam
Dicle'de suvarsam onu Fırat'ta yıkasam
Kızılırmak toprağından kına sürsem saçlarına
Sakarya'yı zincir gibi şıkırdatsam
Bardak bardak sunsam Porsuk'u kevser gibi
Refref gibi uçuracak zezem sunsam

Taha'nın yarasalarla savaşı

Birdenbire çöktü yeni harç yapılacak
Kaynayan bir kireç gibi bir akşam

308

Bir hava baskını varmışcasına
Sığınak diye evlere kaçışü bütün bir insanlık buram buram
Yarasalar kurtlar gibi çıktı
Küflü bir peyniri andıran geceden
Biri sesiyle bir caddeyi süpürerek konuştu
Birin sesi bacalarda yüksek bacalarda tutuştu
Nasıl anlatsam ben size bu sesi bu sesin fısıltı değerini
Birin sesi sanki atlardan örülen bir kemerdi
Birin sesi çalgın atlara vurulmuş bir eyerdi
Birin sesi kubbe kurşunlarından ağır
Birin sesi lağımlar birliği gibi akıyordu
Birin sesi bütün aynaları paslandırıyordu
Birin sesi balık balık balık
Birin sesi تنها birinin sesi kalabalık
Sesleriyle görüyorlardı bütün işlerini
Seslerini geriyorlardı evrene erişen tellerini
Bu gece yarasalar baskın yapacaktı kente
Taha farkına vardı birdenbire
Ne yapsaydı kavisin bir oyunu muydu bu
Seslense sesini yarasa sesleri bastırıyordu
İkinci yoktu ki suları çağırırsın
Kuşluk yoktu ki kuşları çağırırsın
Ne sabah ne öğle ne güneş
Gece cinsinden bir dert bu köpürmez
Kalbini sararak Kur'an muşambalarına
Bütün benliğini verdi yarasa duvarına
Sonra birden hatırladı çocukluğunda öğrendiği o uranyum
kelimelerini

Eski bir handa
Yarasa lûgatında
Bir yarasa diyordu ki

TAHA'NIN KİTABI

309

Kan kazan bir karabasanım ben
Bir yarasa diyordu ki
Çağlarda çağlayan bir cavlan bir çağlayanım
Çalı çırpı çadır çıkın bir çavdar uygarlığıyım ben
Bir yarasa diyordu ki
Raslantılı rakamlardan bir rahibin rabbıyım

Taha'nın yarasalara birinci hücumu

Az çok anlamıştı Taha yarasaların ağzını
Hıncını özlemine mimarisini kabir tomarını
Tekniğini bilmiyordu belki bilmiyordu savaş imkânını
Ama biliyordu baskın niyetlerini
Bir kavisten arta kalan kâbus
Bir kâbustan arta kalan bir kavisti bu
Bir tavus kavisiydi bu
Gelmiş yerleşmiş ülkeye
Çocuk bezlerine sinmiş bir kızamık yaprağı

Nasıl çıkaracaktı özü boşaltılmış
Çınlayışını yitirmiş ama kuşatıcılığımı arttırmış bir sesi
Ölüm de öyle değil mi
İçi boş ama kıyısıyla doğrayan bir çerçeve
Ha ölüm geometrisi ha yarasa sesi
Sonra sessizce sıcak yatakların dürülmesi
Sonra bir sonsuz toprağın küçük bir bucağında
Bir bozbulanıklık ufak bir su akıtma denemesi
Kıyamete kadar süren
Bir mezar boyu bir deprem arşı
Durmamacasına bir kilit sınaması
Pancur açmak kapamak o öğleye

310

Nerdesin yarasa etkisinden
Kurtaran kesin belge
Nerdesin zeytin uygarlığı
Durmadan içinde çıban yıkanan Zülküfül ırmağı
Kurtuluşu yok bir çıban
Gelir yakalar insanı insan çıkarken çocukluktan
Bir çıban ki doğu demek yel demek
Bir çıban ki annelerin bir işi de bu demek
Bir çıban ki ilk aşkla birlikte gelir gider
Bir çıban ki ilk aşk gibi yer eder
Aşkın göğdeye vurmuş gölgesi sanki
Sanki kiraz sanki nar lekesinin bereketi
Evlerden çıkıp ona saldırdılar
Onu bir ölüm muştucusu sandılar
Bacaların üstüne tünemişti yarasalar
Güçlü bir zafere yaklaşmıştılar
Taha bu ilk tepkide ilk hücumda
Yarasaya kör olan
Bir linçten zor kurtardı kendisini
Doktorun karşısında

Doktor bir kavisim var bir kavisim
Geçen günden beri bir kavisim var
Ondan bir akıntı mıdır yarasalar
Bir kavis önünde linç mi demek kurtarılacak bir kent ki
Yeşil bir toprak selâmeti
Bir kabrin bir cihanlık cömertliği cesareti
Kitaplardan kitaplara
Atılarak erişilmiş bir saygı saati
Bir kırağı yapığında son direniş çiçekleri
TAHA'NIN KİTABI
Ölen bir hıristiyanda bir yahudi zambak sesi
Çarşıların boşluğunda ben bir eski çeşme yası
Affedersiniz doktor siz süryani misiniz
(Hayır ben süryani değilim ama arkadaşım süryani)

Ben çok İncil gördüm çıkmamış boyaları
Biraz daha gerilmiş yazıldığı ceylan derisi
Ama silinmiş ölüme karşı dayatan
Laza^1 ayağa kaldıran muştı demesi
Bütün defneleri kırdık bir güveç neşesi
Fırınlara açıldı narlar kurudu
Kuyu deştik sular çekildi
Doğ ey kuyruk yıldızı Ülker kümesi
Bilirim en çorak toprağın bile var bir kehâneti
Bir kerameti

Bir gelecek zaman ticareti
Demet demet muştulan
Demet demet nimetleri
Doktor siz süryani misiniz
Yani eski bir süryani
(Hayır ben süryani değilim ama arkadaşım süryani)

Bilirim bilirim İncil'den yola çıktınız
Ama yolu çabuk şaşırdınız
İncil'den kendinize bir şeyler katacağınıza
Kendinizden İncil'e çok şeyler kattınız
Sevdiniz öyle sevdiniz ki sevdiğinizi tutup mermere işlediniz
Ama sonra tutup mermere taptınız
Mermeri kadeh kadeh
Bir alacakaranlık gibi içtiniz
Sonra kustunuz mermeri

Çağlarca kustunuz mermeri
Ey mermer kusan ırk
Ey oruçsuz tiyatro
Acıkmış iftarsız acıkmışlar
Güneşten başka ne bulmuşsa yemiş olanlar
Doğuya hücum demek doğuya hücum var
İşte size bir kent ki
Yanlış yanan bir linç ampulünden
Size eşsiz bir şölen var
Kemiklerimin ışıklarından
İyi sanat doğrusu misyonerlik
Doktorluk gibi doktor
(Hayır ben süryani değilim ama bir arkadaşım var)

Siz Çin diyorsunuz anlıyorum
Bir pirinç hastalığı falan
Geçiyorsunuz da bengisulardan
Bir Hızır hızarından
Bir tabut pınarından
Gözümün hastalığından
Nasıl ki Meryem de bir çocuk sezmişti Cebrail sularından
Nasıl ki yeşil sancaklar inmişti bir gün Diyarbekir surlarından
Kurtarıyordunuz beni
Bana bir gemi gibi yaklaşan
Üsküdar akşamlarından
Fatih Camii gibi aydınlıktınız
Bir fakir ölüsü kadar sessiz ve sade
Sağımda kırgın solumda çılgın
Önümde Yakup Yusuf ve İshak'tınız
Arkada kaynak suları kadar berraktınız
Dün akşam üzeri güneşi siz hatırdınız
TAHA'NIN KİTABI
313
Başkası değil doktor güneşi siz hatırdınız
Ama inandım ki doktorsunuz değilsiniz süryani
Doktorsunuz doktordan başka bir şey değilsiniz yani

Taha'nın yarasalara ikinci hücumu

Eline yas çubukları alarak
Göze göz dişe diş yaprak yaprak
Havada kollarını bıçak gibi açarak
Taha yürüdü yaralarının üstüne
Biliyordu kentten kendine bir fayda yoktu

Kent savaşçı değil belki bir savaştı
İçki değil
İçki sofrasında kırılan bir bardaktı
Göze göz dişe diş yaprak yaprak
Göğe gerili yarasa tellerini kırarak
Bir ırmak kıyısının öğle sıcağının güneşini
O güneşin anısını yardıma çağırarak
Kalbe uyum yapan marşlar mırıldanarak
Lâleli çiçeklerini kar içinde bırakarak
Taha o gece savaşını bütünüledi

Aldı soytarıların en soytarısı ve dedi:

Uyumak gerek uyumak
Kirpiklerin kıyısında
Kımıldanmaksızın durmak

Arabistan Arabistan
Örtüler örtüler örtüler
Göç etmeli buradan

Güvercinlere aldanan
Zeytinlere özenen
Bir adam ve eski meydan

Ödevimiz tutsak olmak
Hazır olun kardeşlerim
Yollar geceye çıkacak

Bu mermer ki şaraptır
Sütun sütun bardaklara
Doldurun için sevaptır

Yeni çağ ve yeni zaman
Geldi ve geçiyor aman
Kurtulur ona yapışan
Kurtulur ona yapışan
Kurtulur yeniye koşan

Duvarın ötesinden bir yankı cevap verdi:

Bir yer var orada ipekten sedirler
Orada inci gibi çocuklar
Orada öbür tarafından eşyayı gösteren kızlar
İnsanlar uzanmış sonsuzluğa bakar
Altından ırmaklar akar
Orada yetmiş iki vakit var
Fakat her vakit de bahar bahar bahar
Bir mevsim geldi mi öbür mevsim gitmeyecektir
Bir mevsimde dört mevsim birden devşirilecektir
Gökgürültüsü en uysal uşak bir doğum eğlencesi
Şimşek evrensel sigaraları yakmağa mahsus çakmak
Yıldırımlarda yıkanırıldadı

TAHA'NIN KİTABI

315

Çamaşırılar eskiseydi solsaydı
Bir gün bir tabutla birlik çık Edirnekapı'dan
O yerin kokusunu alırsın taşlardan topraklardan
Ezip büzerek Üsküdar sokaklarını
Tadarsan yudum yudum

Karacaahmet sularını
Bir anda gidip geldiğin o yer olacaktır
Her yönden sana haber gelecektir
Artık dağ taş Cebrail'dir
Daha doğrusu Sûr İsrafil'dir

Doktorun karşısında

Ben çocukluğumda çok cebir okudum doktor
Cebire çevirdim boyuna bilgileri
Bir ara yok olmuştu geometri
Enlemler endi boylamlar boydu
Dağlar yükseklik ırmaklar çizgi
Ülkeler ya üçgen ya dörtgen ya yamuk
Sonra a b c ... n
Sonra 1 2 3 ... sonsuz
Coğrafya da böylece cebre giderdi
Tarih zaten cebirdi
Felsefe (0), din (1) di
Sonra aradım cebirin cebirini
Cebirin cebiri de elbet bir cebirdi
Ekmeği cebir diliyle istedim de vermediler
Suyu rakama çevirdim içirmediler
Yalnız kan kaçıyordu elimden

Bir türlü kanı soyuta çeviremedim ben
Bakmayın gözlerimin içine
Gözlerim cebirden bir deprem
Ta arkamdan gelen o sesi duyana kadar
Hey Taha dur sınırı geçiyorsun
Bir taş var orada nereye gidiyorsun
Belki de konuşan bir akşam ışığıydı
Güneşten gözüme gelen bir göç kırışıydı
Güneşe Kapalıçarşı'da batmıştı Kapalıçarşı'da batmıştı
Sahaflar yanmıştı bütün kitaplar ıslanmıştı
Çınar ve mermer kuru şadırvan ve güvercin
Yanmıştı için için
Çökmüştü ufkumuza bir ateş keskin keskin
Ve bulmuştu yepyeni bir cebir yarasalar
Artık batı yok eden sayılar
Artık doğu tükenen rakamlar
Fakat bir gün gelecek
Çağırmasını bilirsen gelecektir
Doğu'yu Batı'yi bilen gelecek
Kendi cebirine çeviren gelecektir
TAHA'NIN KİTABI
317

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DİPNOTU

Evin ölümü

Genç çağrışı denediler orda çocuk vardı
Kitaptan çağırıyordu sebepsizdi sebepsizdiler
Kasabada tellâl çağırttılar tellâl çağırttılar
Evin petrol lâmbasını şekerle söndürdüler çiçekle söndürdüler

Batının fısıltısı içlerindeydi
Oğul önce gitmişti onlar da gidecekti

Mimar batıdaydı ev oraya gidecekti
Bir Nuh olsa önleyecekti belki
Sular ama ta dağlara vurmuştu

318

GUN DOGMADAN

Aldattı bir muştı onları
Çöktü kış erzakı gibi biriktirilen sabırları
Bir çağrı vardı ortalıkta ayağa kaldıran yatırırları
Kurudu birden doğu kaynaklan
Kaynadı birden batıda anne karnının suları
Kışın bakışıydı çağırın
Ev yerleşmedi yeni yerine
Alışamadı kulak kuşkulu semt seslerine
Göz toprağı arıyordu toprak yoktu
Bir rum kınaması balıkların dudaklarında
Ve anne düştü ilkin
Anne indi demire
Bir ağıt var çamaşır ipinde bile
Artık kurşundan gölgeler baba ve kardeşler
Durup suçluyorlar birbirlerini
ilerlerken lanetliyor her biri kendisini
Öldü anne ve mutfaklar kilitlendi
Kilerler boşaltıldı farelerce
Anne gitti ve evler döndü yazlık otellere
Anne gitti ve sular buruştu testilerde
Artık çamaşırlar yıkansa da hep kirlidir
Herkes salonda toplansa da kimse evde değildir
Bir vakitler anne açarken kapıyı
Şimdi kimse yok kapayacak kapıyı
Anne gitti ve açıklandı ki
Yarasalar da incir buğusu gibi bir şeydi
Bir bakıyorsun güneş gök saçıyor başak başak nimetleri
Yerden fıskırıyor kaynak kaynak su buğday demetleri
Bir bakıyorsun güneş gök saçıyor ateş
Yer fıkırdıyor lâvla depremle kaynıyor her şey
Yenildim diyorsun at yıkıldı atın kitabı soldu
TAHA'NIN KİTABI

319

İçinde o ceylan derisi o meşhur heybe kayboldu
Nerede doğar doğmaz âyetle karşılanan çocuk
İncileriyle sedefleriyle deniz altında kalan o kitabın haberi
Karartma yapılan gecelerde ayışığın değeri
Kum pusatları vecd erinin kuşkusuz secde yiğitlerinin
altında çöken develerin sayıklamaları
Hurma ağaçlarının kabuklarından yapılan
Sert liflerin vücutlarda savaşa hazırladığı
Ölümü aşkın aydınlıkların bardağı
Anneler ki içmiştir o bardaktan kireçsiz bengisuları
Çocuklara miras bıraktıkları
Samanyolu gökkuşağı eleğimsağma ebemkuşağı
Yeni açılmış bir dergi tazeliğinde bir kıyı sabahı
Yenildim diyorsun peki nedir bu pastane bu kafeterya
konuşmaları
Karlı dağ özlemleri Hızır çamaşırları
Sefer I. notları. Küçük kritikler. Yeni bir öykü dünyası
Bir idam mahkûmunu andıran grev gözcülerinde
Devşirilen gelecek zamanın bir çağrı dosyaları
Hey Taha dur sınırı geçiyorsun
Bir taş var orada nereye gidiyorsun

Bir on yıl daha geçti siz adanmıştınız
Sıyrılmış kılıçlara değil irinli akşamlara
Anneler ölümü reddededursun toprağın arabistanmda
Evde tuz denizi sızdırsın
Kendi benliğini kıra kıra
Konuklar o konuklar neden evimizi doldurdular
Hep gün doğarken. Hep belli belirsiz dolmuşlar
Uykudan yeni kalkmış göz oğuşturan şoförleriyle
Dalarken yeni bir av duygusuyla

GÜN DOĞMADAN

Dünkü kentin mirası loş bir umutla
Mutsuz soluksuz o kentin en iç sokaklarına
Hey Taha dur nereye gidiyorsun
Bir taş var orada sınırı geçiyorsun

Sonra kardeş düştü tutsak düştü
Kan ter içinde satıcılar ölçeri yok
Bir set çekmek için kumsalda
İnsanlıkla kendi aralarında
Beton atıyorlar taş biriktiriyorlar
Duvarlar çetin pencereler yüksek
Gittikçe kapanıyoruz içimize
Duvarlar duvarlar duvarlar
Duvarlarla çevrilerek
Sonra baba düştü en sonra bir sonbaharda
Bozgunun acı bir sürgün verdi babada
Bozgun Ay yıkılıyor laboratuvar laboratuvar
Bildiri küf başlayan anıtlar
Kentte kavrulmuş turistler dolaşıyorlar
Çekirge aşkları karyolada kunduralar
Yağmur bile bir kumar gibi iniyor üstümüze
Şimşek işliyor gece ve gündüz göğdemize
Yeni bir kitabın çıbanından
Yükseliyor yeni bir kan çağılıtı içimizde
Gömü çiçekleri döğmeleri derimizde
Ölsek bir döğünen mi var arkamızda önümüzde
Hey Taha dur sınırı geçiyorsun
Bir taş var orada nereye gidiyorsun
TAHA'NIN KİTABI

321

Sefer 2. notları

Öldü götürdük bir gelin gibi
Söndü odayı boşalttık
Gitti kırlar aydınlandı
Boyuna ev yeniledik
Çareyi eskimiş yapraklarında aradık
Kiralık ev koçuklarındaki kitaplarm
Suhrabat'tan Çevirgel'e Çevirgel'den Mevlüt'lere
Yokladık deniz diplerini ayın ters yüzünü güneşin çekirdeğini
döndüre döndüre

Öldü başka kadınlar yıkadı
Söndü yas tuttu semtin bütün kızları
Gitti bir toyluk bir çıraklık kapladı çarşıları
Her günkü aydınlık aradı durdu camileri
Çeşmeler abdestlerde bir azlık duydu ikindileri
Çekildi doğum sancısının vurduğu yer
Tükendi ilerlediğimiz saatler
Sustu çağılıtlarımızın minare şelâleleri
Kavis yarasa doktor sefer 2. notları

İşte yalnız budur kalan ortada bunlar

Kontrpuvan

Bu bir kitap değil evlilik kuruntuları
Kokteylin yerini alan şiir yıkıntıları
Siz neyi eleştiriyorsunuz Doğu'yu mu Batı'yı mı
Biz dünyanın üşümüşleri Sibirya'ları
Hayâlleri taş kırar gibi kıranlar
Anlamaları omuzlayıp meydanlarda bağırانlar

Kıral tokatlayanlar kafalarıyla tank ezen
Bir kıyamet gibi başkaldıranlar
Bir mahşer gibi saldıranlar
Çocukluğumuzda menekşelere dokunmuştuk
Bugün için dokunmuştuk
Ölüm ki en çok o menekşelerden korkar
Dokunduğumuz o menekşelerde
Bizi ölüme yaklaştırıp uzaklaştıran bir Araf var
Dağlarda yıkandı çalılarda kurudu
Güneşte arındı bizim giydiğimiz çamaşırlar
Biz sürekli oğuluz anne gider mi bizden
Köpük değiliz özüz biz baba bizde
Ben şu duvarın kardeşiyim
Şu duvar da benim kardeşim
Şu şair şu öykücü şu çay ısıtan kadın
Bir ırmağa özlem çeken genç kızlar
Hepsi benim kurtuluş kardeşlerim
Bilirim yürekleri eski kentler gibi zengin
Güneş ısıtamamış başlarını
Dünya yaratıldı yaratılalı
Ay ısıtamamış onları
İbrahim'le aydınlanmışlar
Lût'la çile tozuna batmışlar
Musa'yla yolculuk aşından tatmışlar
İsa'yla gök sofrasından utanmışlar
Derken yüz yıllar geçmiş
Çölün sesi yükselmiş
Kumun şarabı yemişlenmiş
Semaver yanında kadın nasıl aydınlanmışsa
Gök yeni bir kitabın ayışığında çağılıtısında
Öyle yeşil öyle al öyle bir sancılı öyle sevinç coşkunu
] hızların saçları gibi salgın

TAHA'NIN KİTABI

323

İşte o vakit o peygamberin
Kanadı sığamış göğüslerini
Alınlarını aydınlatmış bir ak secde
Yolculuklarını kanatmış bir seccade
Gönüllerin kanıyla kanatmış
Bakmışlar ölüm çok eski oldukça eski bir ölüm gibi
Artık anne yeni bir anne getirme dileği
Baba yeni bir baba örmenin örnek heykeli

324

DÖRDÜNCÜ BOLUM

ARAYIŞLAR
Geçmiş zaman

Kaplumbağa böğürtlen üzüm ve bağbozumları
Akan suda orucun aydınlığı ve iftar
Her sahurda davul davul Samanyolu'na bakmak var
Düşünlerdeki gümüş kemerler kızların taktığı
Şerbetliyiz küçük ölümlere akrepten gelen
Kırkayaktan ve yılanlardan yükselen
Gün doğumunda kapımızı çalan çingenelerden
Öğrendiklerimize inanmasak da ödememiz gerekli bu bilgiyi
Her sabah ileriye sürdüğümüz koyun ve keçi
Süt ve çay değiştirsinler birbirini
Bir ineğin üstüne çıkmış bir horoz var
TAHA'NIN KİTABI

325

Her gece görüntüler görüntüsünden ürktük
Çerçiler köy çerçileri eski hamam işleticileri
Getirdiler eski derilerden gelecek vaktin haberini
Bir saat değişmedi evde
Ve güneşin ağaç oyuklarına vuran ışığı bahçelerde
Kiraz dut ve nar değişmedi
Yağmur değişti belki fakat kar değişmedi
Yılbaşılarmı kutladık kar helvalarında
Kendi yılbaşımızı susarak kutladık petrol lâmbasında
Zeytinyağı kıtlığa en dayanıklı
Bitle çevrili evler döneminde

Güzde şu yaprakların belirsiz bir ateşle
Çıt çıt yandığı ama ışık yerine
Ve ısı yerine
Su ve sabır yerine
Bir ölüm soyulması
Ölümün ağaçlardan ve yıldızlardan
Samanyollarından sıyrılmasını ayrılmasını sağlayan
Güller ki vaktiyle açılmışlar ve kapanmışlardı onlar yerine
Narları kırarak oradan
Oradan bir kırmızı diş bakışıyla bakan
Güzde unutulmaya çalışılan toprak siper
Hız kazanmış kristal camların arkasından
El sallamak söz ve yazı yerine

Arzın merkezi gibi soğuyorum gün gün
Benim kalbimden başlıyor ölenlerin ölümleri
Bu yıl ilkin benim kalbimden başlıyor sonbahar
Saatim kırıldı çakmağım sustu
Başladı güz uykuları saat farkıyla
-Bu saat bizim hicret devemizdir bu saat

Kav 2

Günaydın bana geri gelen şiir
Bana geri gelen anıt
Bana geri gelen kalbim
Bana geri gelen kalbimin ayışığı
Gözleriyle iyileştiren yaralarımı
Kalbim güneşim efendim
Günaydın yüreğimin kuşluğu
Sürekli kuşluğu
Günaydın alacakaranlık
Ama nasıl alacakaranlık
Bizi yataklardan koparan
Dağlara yaklaştıran
Dağlara doğru fırlatan

Grevlerden grevlere koşturan
Yanardağ
Alacasıyla anne karanlığıyla baba
Loşluğuyla kardeş aydınlığuyla abla
Kırmızı kırmızı bir karasevda
Siyah siyah bir kuş lâmba
Hız kazanmış kristal camlarla
Gelen ve giden
içimizde ve dışımızda
Son durak İstanbul
İlk durak Ankara

Sen hoş geldin kalbim kalbimin kenti
Bir sürü meryem gözü ellerin efendim ellerin
Senin için bütün Őenliđu bu kentin
Askerler ki yürüyorlar senin için senin için
TAHA'NIN KİTABI
327

Martılar birden boşalan liman
Güvercinlere kader bağlamış ısmarlamış yoksullar
Bu kentin insanları dönüp dönüp bakıyorlar
Sana bakıyorlar
Bir de baktık kentin üstünde yepyeni bir sabah var
Sabahımızın ışığu der gibi bakıyorlar

Ben gün görmemiş bir kaplanın yüreğindeki mermer
Zülküfül türbesinden akmış demir izi isi
Sen beni bakışınla bir anıta çevirdin
Tuttun tuttun bu kentin
Dünyanın ortasına diktin
Gözyaşlarımdan bir yemiş bir duvar yükselttin
Son gömleğini o denizde o duvarda erittin
Kalbim ki başını almış gidiyordu tuttun yerine yerleştirdin
İçinde kum kaynayan dağlanan bir sabah gibi
Erittin erittin kalbimi erittin
İşte o vakit buldum o ışığu

Gel ekle bu yola ekle beni
Çemberlitaş'm yanma
Akman'ı Emperyal Kahvesi'ni

Bileklerimi gece tutmuş
Yüzüm kaçmış bir karanlığu
Gel ekle beni aydınlığu
Bulanık yatağımın konuğu
Gel ekle beni

Bıraksan
Ayaklarına kapansam ne var

328

GÜN DOĞMADAN

Ayaklarından başlıyor umutlar mutluluklar muştular
Benim için ve bütün insanlar için
Aşka batmış çılgın balıkçılar gibi
Muştu şarabmı
Ayaklarından içmek isterim

Tövbe onulmaz tövbe geliyor geliyor üstüme
Kalbimin kalbine çarpmasından
Bakmasından gözlerinin gözlerime
Cehennem bile artık zavallı bir şair kalbimin önünde

Seni zaman sayan kalbim
Kalbimin aldanişı da bu kadar işte
Ey kalbimi kurtaran
Paslı bir morg bıçağından

Tövbe onulmaz tövbe geliyor geliyor üstüme
Bir çocuk büyüyor üstün bir memede
Koğdum kanın yağın gölgesini narlardan pınarlardan
Şehirler şehirlere yürüyor içimde
Bir adam var mağaralardan kalma muştulu belge
Sen bir muştı gibi geldin indin kalbime
Ve iyi ettin onu ve iyi ettin beni
Artık işim yok hastalıklarla vehimlerle
İntiharlarla elle başla hazırlanan ölümlerle
Tövbe onulmaz tövbe Zülküfül tövbesi geliyor geliyor üstüme
Çarpıyor ne çarpıyor öğüt tanımaz kalbim
Kalbim güneşim efendim
Ölmüşleri diriltiyor sesin
Toprağı kabartan bir iklim
Olan ayaklarına kapansam ne var
TAHA'NIN KİTABI
329

Ayaklarından başlıyor benim için
Umutlar mutluluklar muştular

Kalbim eskiden bir savaşçıydı şimdi bir köle
Kime köle senin kalbine köle
Cami üstlerinden alarak en gümüş ikindileri
Kovalarla taşır senin yeşil harmanili
Yatağına bu köle
Uyanırken en arı yerleşmiş aydınlıklarda uyanasm diye
Açar pencereleri tüyden hafif elleriyle
Ellerinle açılmıştır kat kat perilere
Gün görmüş evlerin çamaşırları gibi bu köle

Son söz

Bozulan saat onarıldı ama artık eski saat değil
Susan çakmak doğruldu ama eski çakmak değil
Seni ben kalbime çarptım kalbim artık eski kalb değil
Erimiş menekşelerden yılmışım
Bilgisiz pazıların ürküttüğü
Yılanlarca akreplerce
Dişlenmiş kıskançlığın arasında

Taha kapının önünde

Taha gözünü açtığında kapının önünde buldu kendini
Her yanı bir kulak olmuş bir muştı aramakta
Bir horoz çizilmiş kapıya diri ama ötmesiz
Akan kanı kavisin sırrını aramakta
içerde bir nehir mi var hapsedilmiş
Kav ve kavis yıkanıyor ocaklarında

330

Ölüm ateş saçan bir köpek ve bir eleğimsagma
Tifo ateşidir kuduz köpeğidir
Kolera eleğimsagma
Bir şairin müsvedde kağıtları gibi yanar
Bir insanlık üstüste katlanarak elinde vebanın
Değmesin bir vücuda gözleri kanserin

Boşanır yaz sıcağında üstünden ölümün sular serin
Taha'nm her yanı bir kulak olmuş bir muştı aramada
Açılmış sanki göğsü bütünüyle bir mehtaba
Ay yanar narlarda veremli bir göğüs gibi
Tutar göğü sularda kırılan bir horoz gibi
En belirli bakış akşamın bakışları
Evleri döndüre döndüre batıran o kış
Yakışmış çocuklar ve genç kızlar bahara yalnız
Isınmış saçları ısınmış ısınmış ısınmış
Taha'nm her yanı bir kulak olmuş bir muştı aramada
Ne bahardan bir gül ne yazdan bir yemiş
Ne kıştan imdat ne sonbahardan şada
Bir ara dinlendiriyor yüreğini Beethoven
Dört duvardan yavaş yavaş gelen
Gözlerden bir çılgınlık akıyor geriye geriye doğru
Van Gogh'un elleriyle kırılan bir başak mı bu
Cermen baltalarıyla Frank sopalarıyla İskandinav buzullarıyla
geçti Wagner

Bir ses ki Asur kabartmalarından beter
Beklenen muştunun heykeli mi kırıldı battı
Sona mı erdi eleğimsağmaların saltanatı
Akşam akşam dar sokaklar ağızda kayboldu bir bir
Hayallerimizin icadı putlar düştü yoğrulmuş tanrılar
Ergenin şeytan aldatmacaları
İnsanın ilk karşılaştığı denizlerin
TAHA'NIN KİTABI

331

Önünde yaktığı kireç alevlerinde hisar
Her hastalık bir putun kırılması mı demek
Putların toptan kırılması mı demek ölmek

Bildi seher avıdır iyileştiren bütün hastaları
Bir kurban gibi sebil eden putları
İçerde boşanıyor gümüşten zincirler belki
Bir karaca sürüsü geçiyor bir dağdan sanki
Evet kapının ta yanında Taha
Bir muştı ummakta bir ses hâlâ
Ham mermerden bir kar çiçeği bekler gibi
Önünde yaktığı kireç alevlerinde hisar
Horoz yumurtasından bir nesil sökün etsin der gibi
Taha o ıssız kapının ta yanında
Bir kulak kesilmiş bir muştı aramakta
Ki elmasın cam kesmesi gibi
Gelip geçmiş o dost bu kenti delik deşik ederek
Dost kan gibi boşanmış atardamardan
Bir tabut içi kadar soğuk bırakmış bizi burda
Kent bir tabuttur artık çivisi insan
Boşala boşala kapının önünde Taha
Dönüştü yıllar yılı boşalan bir mezara
Etten sıyrılan kemik gecede parlar
Çürüyen kemiklerin üstüne doğan soluklar
Gibi ayaklanmış kavrulmuş bir mezar

Bilgi

Ne kadar da yüksek kitapların yüksek fırını
insan beyni dışında bir besi bilmeyen tanımayan

332

GÜN DOGMADAN

Çay içer gibi bir kristal bardakta

En keskin kafataslarımı içen
Ey başlarını vurarak duvardan duvara
Birkaç bilgi otu toplayan koyun keçi soyu bilgin
Bildinse gözümüzün önüne
Yıllanmış ağaçların güneşten kalma kavı gibi gelen
Bu kavisten bize de bir haber ver
Bir tapmak üstünde uçmuş bir güvercin mi
Ki ne rahipleri var ne Eski Yunan şimdi
Bağır sak kıvrımlarının ne çabuk unuttun tutkusunu
Gezsek seninle ayı yıldızları bir bir
İçimizdeki bu dert yine aynı derttir
Aynayı anlayayım derken kırdın
Buldum diyerek ocuk gibi haykırdım
Kadınlardan uzaklaştıktık belki byne kapılarak
Ama uzaklaştıktık sabahtan öğleden akşamdan da
Kanı bilirsin bilemezsin baba bağıını
ly keser biçersin ama dindiremezsin ölüden gelen sağınağı
Bir kaputa eviren kasabayı
Birinci Cihan Savaşı'nı
Ağlayan kaputları
Bir parçası nasıl ağartır saçını bir kadının
Genliğı hiç bir delikanlının
Vuramadığı bir kuş olan bir kadının
Eski zamanlarda
Saçları uzardı hamamlarda
Ezilmif bakır taslarla dökülen sularla
Unutulmuş silinmez bir temizlik çamaşırlarda
lm insandan ayıran en keskin izgi
Yine de yamalı ve alçakgönüllü o amaşırlarda
TAHA'NIN KİTABI

şiiir

Evet yine de şiirdir beni arasıra dinlendiren
Acıma aralıklar verdiren
Ufuklardan ufuklara taşıyarak kelimeleri
Ne yapılar kurdum eleğimsağma gibi
İçimdeki buluttan yağıştan şimşekten ışıklardan
Gizli bir yapı taşından ders okudum ben
şiiirin birden kaçışını denizlerden
şiiir içimizdeki zindanların mahkûmu
Katil hırsız esrar üstüne esrar içen
Bardağı şarapta kıran sarhoş
Bir kadından öbür kadına uçan kuş
İçimizden fırlayan kömür tebeşirlerde
ryen ayakları en düz yerde
Yağmuru sızdıran kırık bir kiremit gibi
Her vakit hele kış günleri
İimize uygun bir çatı değildir
ten vgden ölümden ve aşktan ötede
Varolmanın gereğı gibi ilerde
Kahrolurken insan
Dönerken çevresinde fareler fareler fareler
Sararmış bir kâğıttır şiiir bile
Unutulmuş bir hol lâmbası gibi
Yanar sner sner yanar yanar sner

Arases

Ey kapının önüne gelip de kapıyı almayan Taha
Bilgi kırık şiiir yüzlek

GÜN DOĞMADAN

Kendi içinde ve dışında
Dönerek dönerek dönerek
Kapının önüne gelip kapıyı çalmayan Taha
Nisanda bahar denizde iyot bulmayan Taha
Sevgilinin saçını ne bulunur
Ölmüş kedilerin kemiklerinde

Ses

Bir şiir halinde gelen
Bir bilgi halinde gelen
O ses olmasa
Kapıdan ne umar ne bekler Taha
Kapı ki dostun yüzünde açılır
Nar çatlar kapının gıcirtısı
Gül açar içerdeki kokuyu saçar
Her vaktin kapıya bir çarpışı var
Kapı ki bir mezar kenti gibi
Toprak testilerde su satılan bir Eyyûb Sultan gibi
Geçiyor Taha'nın ta yüreğinden
Gidip de Eyyûb Sultan'da
Bir ahşap evin penceresinden
Serviler içinde yükselen
Gün doğmadan önceki
Kızaran alaca aydınlığa bakmak
Annedir bu gelen ufuklardan
Öldükten sonra gelen anne
Sanki sizi tam o sırada doğurmakta
Sanki tam şimdi doğmaktasınız Eyyûb Sultan'da
Deniz de yeni çivitlenmiş çamaşırı
TAHA'NIN KİTABI
335
O yarı yanık sisiyle
Evin içine kadar yükselmekte
Sanki tam şimdi Taha
Bir kere daha doğmakta
Yeniden bir kere daha doğmakta
Eyyûb Sultan'da Eyyûb Sultan'da

GÜN DOĞMADAN

BEŞİNCİ BÖLÜM

TAHA SABIR KENTİNDE

Taha'nın dışında olup bitenler

Güneş geç kalmış gibi fırlar dağlardan sabahları
Küçük kasabalarda
Erken açılan çarşılarında
İlk çay gerçek çay sonra onun zamana bulanmış
Ne ölüm karışmış ne iş saati
İlk çayda bir İsa masumluğu gizli
Odun yükleri koyunlar keçiler ve ilk pazarlıklar
Erkeklerin kaynaşması kadınlardan erken başlar
Kadınlarsa gündüzden dönük ta geceye
İçte saklanan fısıltılar yemeğe karışır
Yemek bir ip gerilir geceler ülküsüne

Geceler ülkesine yol alır otomobiller
Kâhinler gibi oturmuş içine şoförler
Ne şakacı kâhin şu makine rahipleri
Büyük şehirlerden getirmişler tozlarını
Büyük uygarlıklar biberini
Bürolar keskin keskin geometri kokar
Evler deniz dibi yosunlarıyla yumuşak
Ve çocuk okuldan eve dönüyor koşarak
Sonbaharı içiyor sarhoşlar bir bahçe kıyısında
Al yosunlarda
Göğü bir şişe gibi kırarak
Bir şarap şişesi gibi
Ve bir ordu yürüyor durmadan
Durarak
Sancağı gösteriyor bir kumandan
En yüksek kayalardan
Krateri bir kartal biçiminde donmuş
Yağmur savuran dağlara doğru
Haykırarak
Yazları kızlar soğutuyorlar bir karpuz gibi su kıyısında
Dokunan bir ipek gibi savuruyorlar
Sonra bahar bahar bahar
Bir kentte ihtilâl
Bir kentte grev
Bir ülkede savaş var
Çiftler geçiyorlar ağaç altlarından kolkola
Bir yolda ki taşlan eski menekşelerden kalma
Ben bir bardağın arkasına saklanarak uzatıyorum sana
Sen bardağın içinden uzanarak
Bu demeti alsana
Ben bu park ırmağının asma köprüsünden

338

GUN DOGMADAN

Birden geçiyorum
Sen ırmakta benim hayalimi kovalasana
Ve hepsinin üstünde ölüm altında ölüm
Kış var yatır gibi
Kışla örtülü bir yatır gibi
Kışlalar
Boş kışlalar
Yukarıya yükselsek ölüme yükseliyoruz
Aşağı insek ölüme değişiyoruz
Koro

Bütün bir yaz içimde çınlayıp durdu Taha
Sonra bir kış tozu gibi kayboldu Taha
Yüzlerce çağ geçmiş gibi aradan
Taha benden ırak kaldı ben Taha'dan
Rüzgârı alıştırdım bir kitaba
Denizi kullandım bir bıçak gibi yarada
Dağlara yalvardım uykumun arasında
Baktım hıristiyanlar ceviz dalı koymuşlar
Dizlerinin altına kiliselerde ve baharda
Çocukluk mu kırılan sokaklarda kırmızı yumurtalarda
Geç ey hıristiyanlık bir çocukluk gibi geç
Taşımda toprağımda saçlarını bırakma
Bomboş kalmış eski kışlaları dolandım
Sokaklarda limanlarda gölgeden seçerek Taha'yi aradım
Ay korosu

Yoğurt bal ve ay
Karıştırıp yeyin bu yemeği
TAHA'NIN KİTABI
339

Yoğurt bal ve ay
Şairler aşıklar kâhinler
Karıştırıp yeyin bu yemeği
Bu Taha'yı bulma yemeği

Bütün dertlerin ağrıyan gözlerin
Boyuna patlayış duyan kulakların
iyi edicisi ve tek iyi edicisi
Yoğurt bal ve ay
Gece pazısı ay bileği
Ve biraz da kırmızı zeytin biberi

Yeni bir çağın önüne
Yeni bir kitabı koyuyorum
Bir sayfada Kur'an'a
Bir sayfada Kabe'ye açılıyorsun
Bir sayfada dönen hacıları kutluyorsun
Bir sayfada at sağnağı
Bir sayfada aşı saati kıyamet beneği
Bir sayfada bir kenti güçlendiren o kişi
O üçüncü kişi
Bir sayfada tuza dönüşen Lût kavmi

Ben ayın mimarlarıyla
Konakladım havuz başında
Gün devriliyordu balta inen çam
Ölümün ısındı suyu
Yoğurt bal ve ay pınarında

Kaçış ve dönüş

Taha dağın ucunda bir kavis gördü

Şehre indi ama şehri ölü buldu
Yarasaların soluğundan tütsülenmiş
Üstünden bin kış ve bin sonbahar geçmiş
Doktor bütün hastalıkların mayası
Bütün bir yaz çınlayıp durdu Taha
Sonra bir kış tozu gibi kayboldu Taha
Kavgaya tutuşan çocuklar gibi
Didik didik etti tozlarda kendini
Örtü yapabilir miydi dağda yapraklardan
Kitap okuyabilir miydi
Kendi sesinden başka ses duymamış sulardan
Dağın tepesinde açar mıydı bir sofraya kadim melek
Uzakta bir ışıltı mı var Meryem mi
Gebeliğini sezen hurmaların meydan şenliği mi
Kerpiç evler arasında yürürken Taha
İsa'yı düşünüyordu bir kez daha
Ateşe söz geçiren neydi
ibrahim'in etinde kemiğinde
Şehir bir kere daha cehennem bir kere daha cehennem
Yanar mıyım ona yaklaşmayı denesem

Taha'nın ateş üstünde konuşması

Su için köleler çeşmeler eskimeden
Su taşa yapışmadan su taşa
Gün vurmuş kızların testilerinden
Geçiyorum sessiz bir ikindi gibi ben
Saatlerinde kırılmaz bir miraç yeşeren

Dört mevsim geçmiş beşinci mevsimdeyim
Ateşteyim bir ateş mevsimindeyim
TAHA'NIN KİTABI

341

Bir kitap gibi savruluyorum
Ateş üstüne çıkıp orda ders gören
Kitap okuyan mermerden
Gelecekler var arıların çiçeğinden

Ben bir ateş kurbanı o toprak için
Dünyanın dağlarında eriyen eriyen
Bir ses yeni bir kıyametten
Gizli doğurulan çocuktan bir sesim ben
Yalnız bir depremle bölünen Afrodit'ten bir sesim ben
Küçük bir işaret aşiret işareti annemin cennetinden
Parti ne partisi ben oyumu öldükten sonra kullanırım
Elimi çıkararak bakırlaşmış kabrimden
Elimdeki kâğıtlarda bir dünya var ışılan
Bir dünya sönen
Ah ardıçların sevinci semaverde bir deniz ihtiyar yanaklı
çocuklar
Dimdik akan düşen bir arı beyi levhası yağmur göğün
kraterinden

Mavi kara bir ter akıyor borsanın ve insanın biberi kraterden
Bir ateş Nemrud'un buzu Firavun dondurması
Ben yeşil bir yağmur gördüm uçuşan gözleri vardı
Zülküfül'den

Korkulara karşı acı afat suyu içtim
Şerbetlendim yılanı akrebe karşı
Baharda aşî işaretini alnıma kırmızı toprak tazesinden
Aşure yedim muharrem ayında
içmedim kana kana su Kerbelâ günlerinde
Ben yeşil bir yağmur gördüm
Annemin kova kova taşıdığı çeşmelerden

342

Çamaşır yıkadığı en çok gülleri suladığı
Askerlerin ardından serptiği
Savaş günleri bizi bırakıp giden
Babamın tutuklandığı günlerde
Evin temelini harçla karılarak dökülen
Ben bir yeşil yağmurda
Pas tutmaz bir kurban sabahında
Uzaklardan geçen bir treni anımsarım
Bir yaz gecesi
Doğudan batıdan çıkıp havada birleşen
Leylâ Mecnun ateşi gök ve yer çakmağı kabul edilen
Ben o yağmurların eleğimsağmalarından
Kudret yemişim gözyaşı kullanmışım
Kabir açmışım kitap ezmişim
Ateş üstünde ikinci konuşma - alköl

Kitap yak ki çok kitap okuyayım bu kitabı
O kitapların ışığında okuyayım bu kitabı
Alkol uygarlığında göz sağlam değil
Çok yüz erimiş ah alkol yapraklarında
Çok yüz yapışmış alkol duvarlarında alkol duvarlarına

Gündüzsüzdür alkol, gecesi yarı ışıklı
Ay kırık çürümüş güneşli
Ölü yıkayıcısı horoz gibi
Ten tünemişken mezar taşlarına

Saat bir doğu çıbanıdır kolda
Bahar bile ihtiyar bir çocuktur alkolda

TAHA'NIN KİTABI

Kırılan buz diş minesi karıncalarda
Sert ayaklarıyla kaldırımlardan geçen

Alkol hiç kullanmadığım sonbahar
Hiç kullanmadığım su ötesi
Koşuyu kaybetmiş at köpüğünden miras
İncir yemekten bıkmış sarı rüzgâr

Alkolü yasaklayan din ne kutlu
Okuyabilirsin kitabı gözlerin sağlam
Yüz yerinde duvar yerinde
İnsan ve kitap yerliyerinde

Taha'nın dışında olup bitenler

Buz tutan kavurmalar kokusunda
Ev-mezar geçmeleri sıra
Bulgur ve serçe
Su dibinde anne
Ölülerle konuşmalar
Diri ölü karışımı ve baba
Ev-mezar geçmeleri ve sıra
Üzüm tanelerinden bir aynada
Ölüleri yıkayanlar horozla
Gecenin yalnızında
Yarısında bir ışık
Bir şada yarısında

Yanardağ kıyısında yaşama
Yukarda bir yanardağ

Kızgın küllerini savuruyor
Bu ölü şehrin üstüne
İşte bu şehre alıştı Taha
Kırağı çalmış evlerine
Kahvelerinde dayanılmaz bir çağrıyla
Çağırın gecelerine alıştı Taha
Geceye bir alkol gibi alıştı
Kışlarında terlediği üşüdüğü yazlarında
Bu şehre alıştı Taha
Gül açmayan baharlara
Yaprak düşmez sonbahara
Kurbansız bayramlara
Öğle öten horozlara
Ancak geceleri rastlanılan köpeklere

Tütün kokan kedilere
Kesin kesin alıştı
Yalnız sahaflarında grev yok
İşçiler lâğımları akar bırakmış
Kurmuş kitabelerdir artık çeşmeler
Bir semtine yerleşti
Özler durur öbür semtini
O nerdeyse cehennem orası sanki

Ateş vizyonları - birinci vizyon

Büyük bir kentte
Güneş batanda
Kızılılık mı kızılılık ortalık
Geçerken kalabalıkların içinden
TAHA'NIN KİTABI 345
Birden isminin çağrıldığını duydu Taha
Oydu bu açık açık onun sesiydi
Omzunu sığamıştı o ölü arkadaşı
Kendisi yoktu ama güçlüydü elleri
Güvenliydi bir inanç gibi diri
"Seninleyiz seninle sağol sağol
Korkma Taha biz memnunuz sen de memnun ol"
Sığama bir sonsuzluk gibi kalmıştı omzunda

Ateş vizyonları - ikinci vizyon

Bir ev kerpiçten sıcak yaz kadın
Hasta kadın paçavralar
Yanma ilişmiş bir genç
Ölecek olan bir kadın

Ateş vizyonları - üçüncü vizyon

Ova dümdüz sıcak kahverengi
Tüfek ve insan karışmış birbirine
İnsanlar avlıyor birbirini
Taha'nın kendi kendini avladığı gibi

Buyruk veriyor kendi adamlarına Taha
Koş ovaya işte oraya ta oraya
Kendi eli de tüfeğin tetiğinde
Düşmanı kollayarak göz ucuyla
Birlikte değerlendirirken savaşı

Karar ve hüküm

Hurmalar da Meryem gibi mi gebe kalırlar
Bir deve kızdı mı Roma Devleti gibi mi höykürür
Çöl çıban gibi vaktinde mi gelir
Çöl mü düşer çıbanlardan yerlere bir bir
Çöl mü ürer büyük kentlerde sahaflarda devrim devrim
Denizin kuma vurmuş rüzgârlaşmış gölgesi mi dersin
Çöl yakışır mı Taha'nın kundurasına anneli gümüştan
Ki dönük eski sandıkların topraklaşmış aynasına
İki tabuttur ayaklarında kunduralar Taha'nın
Taştan hincını alırlar boşalmış tabutların
Ayaklarına sinmiş ölü kara su inmiş gibi

Denizden geçmiş ölümler sinmiş ayaklarına
Yanmış gibi bir kış geçirmiş bir kerpiç gibi bir duvarda
Yıldızlara bakarak kaynayıp durdu Taha

Birden içinden bir ses bağırdı
İlyas İlyas
Bir kavga çıkartma
Denizde bir kavga
Çıkartma
Dolaşıp duruyorsun kızıl bir kayıkta
İlyas
Denizde bir kavga çıkartma
Şehirde bir kıyamet
İlyas
Denizde bir kavga
Kopartma
Güneşin batışına bakıp bakıp
İlyas
TAHA'NIN KİTABI
347

Denizde bir kavga çıkartma
Şehir son çizgilerini de kaybetti akşamda
Ölümlerin acısından bir düşün havada
Kiliselere cevizlerin kırılışını andıran
Yalancı bir diriliş çanı
Bir kibrit ateşinde
Yükselen bir cin ezanı
Geceye batıp batıp kendi dumanında
Bir mahşer bir kıyamet çıkartma Taha

Çile

Taha anladı birden bunu
Çarpıklık şimdiki zamandan gelmiyordu
Yarasalar yok değildi elbet vardı
Ama şartlar değişse yarasarlar da susardı
Onları yaşatan özü bulmalı
Ortamını düzeltmeli doğrultmalı
Yüzünü birden geçmiş zamana döndü Taha
Vaktin derinliğinde yaşadı yıllarca
Baş geriye gitmiş taşı eritmiş gitmiş
Vücut incir gövdelerinin araşma terk edilmiş
Süt buruk ten yanar yaprak pencerelerinde
Taha'ysa karıncalanmaktadır ta derinde
Kiliselere cevizlerin kırılışından
Yalancı bir dirilik çanı
Bir kibrit ateşinde
Yükselen bir cin ezanı
Taha perilerin sabrıyla
Kelebekler baharıyla

İlerliyor bir masal içinde
Masal akşam Taha bir ateşböceği
Masal yaprak Taha gözleri yeni açılmış bir böcek tohumu
Masalla tarih kaçıştı birden
Taha'run kırıştı gözleri
Süleyman değiştirmiş rüzgârın şuur şartlarını
Yıkılmış rüzgâr dinamitiyle Asurların asırların surlarını

Belkıs araya cam girse bile
 Bir gecedir bir ecedir Süleyman ülkesine
 Dâvud söz dağ yankı
 Devlet ürperten mızrağı
 Dev cin rüzgâr Süleyman
 Ama bir vadide bir karıncadan utanan
 Karıncanın heybetine hayran olan
 Hüthütten haberi aldığı zaman
 Surları rüzgârla deviren Süleyman
 Titredi dikkatinden bir karıncanın bir karıncadan
 Sonra birden ortada Yahya'nın başı
 Eğildi önüne Taha'nın başı
 Yahya'nın gözleri Taha'nın takıldı gözlerine
 Taha kulak verdi
 Yahya'nın dudağında donmuş olan sözlerine
 Sözler donmuş ama ölmüş değil
 Mumyalanmış gibi kelimeler
 Sanki üstünden bir yeraltı denizi geçmiş
 Fosforu lâvı bir mumla kaplamış kelimeleri
 Bir hayat var bu kelimelerde hâlâ duyulabilir
 Kalbten gelen gözyaşı gibi kelimelerdir
 Kelimeler kanlı bir baş şehit sisi
 Ve etrafında dönen bir kadın hayâli
 14"

TAHA'NIN KİTABI

349

Salome ve ülkenin yarısını bir ölmezlik için bağışlayan kiral
 Bağışlayan ülkenin yarısını
 Ama başarısızlığa uğrayan kiral
 Surun taşları gibi donmuş nöbetçiler
 Yahya'nın üstünde bir haberi sabırsızlıkla bekleyen gece
 Ağızdan ağıza Kudüs'ü aşacak haberi
 Roma'yı sarsacak haberi
 Çocuklarda yankılanacak
 İsa'da ağlanacak haberi
 Haberi işte bu haberi duydu
 Yahya'nın dudaklarından duydu Taha
 Ve surları rüzgârla deviren Süleyman
 Titredi korkusuz bir karıncadan
 Yahya'nın sözleri dirildi Taha'da
 İsa'nın gözleri görüldü Taha'da
 Acılarda saklambaç oynadı Eyyûb'la
 Yaş bir çmar gibi kesildi Zekeriya
 Kaleye hücum ettiği an Zülküfûl
 Kılıcı uzatan Taha'ydı
 Bir kere daha kayalık leylâklarında
 Zülküfûl'den bir tad aradı Taha
 Halkın söylediğine göre onun kanıydı bir çiçek
 Ki açmazdı gerçekten o dağdan başka hiçbir dağda
 Ağzı yakan bir çiçek özel bir çiçek
 Gerçekten bu çiçekten süt umar
 Sütü kesilen kadın
 Su umar
 Suyu kesilen bahçe
 Soy umar soyu kesilen erkek
 Yahya'nın başı da bu çiçekti
 Kalbe bir mızrak gibi inen bu çiçekti

GUN DOGMADAN

Secdeden secdeye sıçrayarak Taha
 Selâm sana Zülküfûl

Selâm sana Yahya
Selâm sana İsa
Selâm sana İbrahim
Selâm sana Musa
Selâm sana Süleyman
Selâm sana Dâvud
Selâm sana Yuşa
Selâm sana Ahmed
Selâm sana Muhammed
Selâm sana Mustafa
Mustafa selâm sana
Ey seçilmiş seçilmiş
Mustafa selâm sana
Ey öğülmüş öğülmüş
Muhammed selâm sana

Ateşi gördü kurbanı yarılan denizi
Yahya'nın kesilmiş başını altın tepsiyi
İkiye biçilen zeytini
Karadan korkup da çekilen denizi
Bedir'de bir toz toprak içinde
Zaferi tatü dişleri aydınlandı sevinçle
Güneş batarken çölde
Taha da Peygamberle birlikte
Zafer sevinci içinde
Baş geriye gitmiş taşı eritmiş gitmiş
Vücut incir gövdelerinin arasına terk edilmiş
TAHA'NIN KİTABI
351

ALTINCI BÖLÜM

TAHA'NIN ÖLÜMÜ

Ölen şehirlerdir Taha değil
Kuruyan nehirlerdir
Lâmbadır sönen kış dökülmüş içine
Sonbahar yaprağı ırmağı emmiş
Asfalttır çekilen sıva bereket toprağının
Bu Taha'nın ölümü değil yürüyüşü mezarların
Kabirlerin şamarıdır çağın yüzüne
Geceye batışıdır taş bakışlarının
Tarihle öpüşme bitmiş demektir
Güneşten aya
Aydan geceye inmiş demektir masal
Fal
Kadın ellerine ısmarlanmış olan

Fincanlardan fincanlara armağan
Sahanların bakın zehir özleminde
Ekmek rafların en gerisinde
Ev eskimiş yıpranmış depreme gebe
Taşlar birer birer minarelerden düşmede
Kubbenin kurşununu kesmiş bir elmas
Cam kesmeye mahsus olan
Her gece kalbimize musallat olan
Cami kubbelerini eriten şimşek
Kalbimizin özünü kemiren akşam
Ağaç yutmuş kabrin taşını yazısını
Ölüler kalmamış haykırdı Taha ne de babalardan bir anı
Sur yıkıntılarını ölüme açılmış
Ölü kalmamış ama ölüm tutuyor güneşi toprağı

Ölü kalmamış ama ölüm hayat halini almış
İçine girdiğimiz yılan turşulu ölümle
Değişe değişe bozulmuş ölüm bile
Nerde ölümün o ak o yeşil
O siyah kırmızı keskin rengi
Artık ölüm ne gri ne kahverengi
Ne gök rengi ne yer rengi
Ölüm bir grev gibi kaplamış ülkemizi
Ta can evimize kast eden bir grev gibi
Batı bu karanlık grevin gözcüleri
Doğu sonsuz bir grevin
Çocuk düşüren bir anne gibi
Güneşi düşürmüş son seheri
Taşlar birer birer minarelerden düşmede
Geceler bir inme gibi inmede
Bir felç geldi gökten ve topraktan
Doğudan batıdan
TAHA'NIN KİTABI
Kollara bir zincir gibi yapışan
Ayakları ateşin gıcirtısıyla yakan
Kalb Yakup ve Yusuf öyküsünden boş
Kafa bütün karıncalarla sarhoş
Dudağı kesen bir şarap gibi
Felç inmiş ağızımıza yakan bir kireç gibi
Ağız mermerle örülmüş
Kapatılmış yedi uyuyanlar mağarası
Develer çöle dağılmış
Ateş sönmüş kervan batmış
Kervana yol gösteren yıldız yanmış
Saksılarda kömürü soluya soluya can vermiş çiçek
Sevgiliye uzatılmış ama sevgili ölmüş
Baba demiş hasta çocuk ama baba gitmiş
Kapı çalınmış ama kimse yok önünde
Belki bir yabancılık belki bir rüzgâr çalmış
Dağ çingenelerine ısmarlanan fallardan
Bir daha bir haber alınamamış
Bu yıl baharda menekşeler bile açmamış
Anneler kirazları beklerken
Bir bardak suda ölüm kaynamış
Ölen şehirlerdir Taha değil
Taşlarını fırlatan minareler
Veriyor son felç hıncından bir haber
Felç öfkesinden bir sayfadır önümüze açılan
Okuyabildiğin kadar ölüm dersinden
Taha birkaç kelime kaldı söylenmedik
Felçten önce birkaç kelime söyle
Son birkaç kelimeyi de söyle
Öleceksen bari öyle öl öyle
Uğursuzluk akşamı çökmeden

Kısa süren
Kutsal bir öğle gibi
Son birkaç kelimeyi söyle

Arkadaş aynalar kırılmış
Gerdeklerin şiddetinden değil
Savaştan dönen yiğitin
Sevinç mızrağından değil
Aynalar farelerin tıkirtısından bezmiş
Kırılmış kırılmış aynalar kırılmış
Kırılmış yarasaların soluğundan

Baharı kalmamış ondan kırılmış
Ortasından çatlayan bir zamandan kırılmış
Aynalar kırılmış Taha'nın yatağına bir adım ırakta
Taha ırakta aynalar ırakta
Yatak bir karantina kazanı gibi kaynamakta
Felç bir kar gibi şehri gömmekte beyaza
Dağların beyazına değil ölümlerin beyazına
Köpük ölünün sarasının tükürüğü
Duvar yanmış bir Kufan sağlam kalmış duvarda
Fırlayacak kuvvet yok kol yastığa dayandığında
Ayakları şimşek yakmış
Ezmiş bir gök gürültüsü kaburgaları
Yatak yapışmış vücuda nasıl koşacaksın Taha
Nasıl koşacaksın taş araya girmiş Kur7 ana
(1967)

TAHA'NIN KİTABI
YEDİNCİ BÖLÜM

TAHA'NIN DİRİLİŞİ

Dört melek ve Kur'an'la
Dirildi Taha
Onulmaz bir ölümlerle
Kavuran bir felçle
Öldüğü halde
Dört melek ve Kur'an'la
Dirildi Taha
Cebraile Mikâil'le
Üç Sûr ve İsrail'le
Azrail'le bile
Dirildi Taha
Yatağında bozulmuş bir bağ gibi
Kavrulmuş yapraklar gibi

GÜN DOGMADAN
Dağılmış ve kendi kıyametini
Ve kendi onulmaz mahşerini yaşamışken
Nemrud'un ateşinde yanmışken
Firavun suyunda boğulmuşken
Dört melek ve Kufan'la
Peyamber soluğuyla
Dirildi Taha
Açtı sofrasını Mikâil
Nimetler sofrasını
Bal zeytin ve nardan
Su getirdi dağlardan pınarlardan
İlkin dudağını ıslattı bengisuyula Taha'nın
Geçti bir eleğimsağma omuzlardan
Taşıyan o gülümsemesini Hızır'ın
Hızır güldü
Kur'an'ı Cebraile açtı
Sofrayı Mikâil açtı
Ölümü öldürdü Azrail
Sûrunu üfledi İsrail
Dirildi Taha
İşte böyle dirildi Taha

Durun anlatayım size melekler
Taha'yı nasıl diriltiler
Anarak İsa'nın doğumunu
Anarak Muhammed Mustafa'nın doğumunu

Melekler
Taha'yı dirilttiler

Hızır'ın gülüşünü
Ölmüşken bile işitti Taha
TAHA'NIN KİTABI
Bilmiş olanın gülüşüydü bu
Uzun uzun uğraşıp da derdin özünü bulamayan
Doktorların üstüne gelir gelmez
Yaraya parmak basanın gülüşü
Taha'nın dökülmüş özünü pul pul toplayarak
Silkerek saçlarının içindeki ölü toprağını
Üstüne yüreğindeki fosfordan serpererek
Ayrılmış kemiklerini
Birinci yaradılış dizisine getirerek
Ve durmadan gülerek durmadan gülerek
- Melekler de bir mevlüt korusu
Bir ilâhî çağlayanı -
Hızır diriltti Taha'yı

Sonra et bağlama dönemi geldi
Vücut bahardaymışcasma çiçeklendi
Kalbdeki eller ellere doğru yürüdü
Ciğerdeki ayaklar ayaklara doğru
Bir akşam deniz nasıl yarılır da
İçinden bir ay çıkar eksiksiz
Taha'nm kalıntılarının içinde
Öyle bir Taha doğuyordu derinden derine

Bir Taha doğuyordu yeniden yeniye
Leylâk kimyon sis ve şafaktan kinaye
Yas içinde bir çubuk göğeriıyor

Açtı sofrasını Mikâil
Açtı nimet sofrasını
Bal zeytin ve nardan
Su getirdi dağlardan dağ pınarlarından

Hızır gülüşünü kesti
Şimdi yüzünde huzur
Başka dirilişlere doğru
Bir hazırlanış soluğu

Bir Taha geliyordu camilerden
Denizli kubbeden türbe yelkeninden
Minarelerden minarelere giden yankıdan
O konuşuluyordu şadırvanlarda

İnerek Kurl an'm kelimelerinden
Pervaz pervaz âyetlerden
Duvar duvar sûrelerden
Bir Taha geliyordu camilerden
Bir daha geliyordu

Açtı sofrasını Mikâil
Açtı nimet sofrasını
Bal zeytin ve nardan
Su getirdi dağlardan dağ pınarlarından

Sonra sıra Azrail'e geldi
Çekti ölümü damarlardan

Siniri çeker gibi öz etten
Çekti kendine ait ölümü

Ölüm bir sütun dikildi batıya
Doğum bir sütun dikildi doğuya
Açtı sofrasım Mikâil
Açtı nimet sofrasını

TAHA'NIN KİTABI

359

"Oku Rabbinin adıyla!"
Dedi Cebraîl Kur'an'dan
Üfledi Sûrunu üç kez
İsrafil durulmuş yapraklardan

İlk üfleyişte kemikler dirildi dizildi
İkinci üfleyişte etler yerine geldi
Üçüncü üfleyişte ruh indi
Bir Taha geliyordu pınarlardan
Bir daha geliyordu
Su ve peri
Keçilerin gecesi
Havada bir çiçek
Kavis mimarı
Ateşböceği
Bir daha geliyordu
Kan ve deri
Hızır'ın gülüşünde dağlanan
Tabaklanan
Bir sonbahar mermeri

Katırların sırtında taşıdı
Heybe heybe ölümünü
Kendi ölümünü Azrail
Taha'ya bağışlandı zaman

Taha'nın açılınca gözleri
Bir yeşil kanat çırpınışında
Bir deniz çarpışında
Bildi gittiğini Hızır'ın

Hâlâ meleklerin
Kul'an yankısı vardı kulaklarında
Hâlâ ölümün çıkış acısı şahdamarmda
Gök boğum boğumdu eleğimsağma
Kavissiz bir ufukta
Bir gün doğmada
Bir gün batmada

Elini uzattı sofraya
Elini uzattı zeytine ve nara
Elini uzattı yeni aya
Hamd olsun dedi hamd olsun
Yeniden oldum hamd olsun
Bu dağdır hamd olsun
Bu yaz bu insan hamd olsun
Bizi yaratana
Sonra öldürüp
Yeniden yaratana
Sonra tekrar öldürecek olana
Şu dünyanın çiftçisi yapana
Yeri göğe donatana

Cehennem'e ve Cennet'e
Belli bir işaret koyana
Hamd olsun

(1968)

GÜL MUŞTUSU

(1969-1970)

(Yedinci Sağnak: gök sağnağı. Yer sağnağı.
Tutuşan göller. Hidrellez rüzgârlarının kapı
aralayışı.)

GÜL MUŞTUSU

363

GÜL MUŞTUSU

I.

Bahar dediğin de ne
Bulutun içinde kaybolan kuş
Cihetsiz serçe sesleri
Duman ve buğu
Atardamarda bir kitap
Aşk uğruna yaralanmış bir Karacadağlınm kucağımıza
yıkılışı: gül

Güllerin içine yağdığı
Bahar aydınlıklarının
Şeyhe yaklaşan bir mürit gibi
Doluşu bahçemize
Hani bir vakitler de ölmüştük
Leylâklar altından geçerken o sevilenler
Ve sen deli çocuk gül batıran torpido

Saat oymağını sürgün eden
Kızıl çiçeklerde dikenli bir İncil ezberleyen
Sonra müslüman olan çayırlar boyunca
Gözü ilişince dağ medüzalarma
Çapası dalınca vakit toprağına
Bulutların gerisinde bir ikinci atlası
Açıldıkça açılan mayasız ekmeğ gibi
Kızgın saclar üstünde
içinde barındıran cümle insan ağrılarını
Kadın dediğin de ne
Kaybolan cihetsiz gençlik sesleri
Toprakla karılmış kadın ayakları da var hesapta
Sen de varsın hesapta
Üç mevsim ölsen de
Hiç olmazsa dirilirsin baharda
Şapka uçuran rüzgâr
Gözükür bir dağ ucunda
Göğsünü aç gül habercisi bu doğuluya
Gözle görünmez doğulu sabah rüzgârına
Sonra git kentin kır batı kapılarını
Kış kepenklerini parçala
Ölüyü dirilt yumurta kaynatır gibi bir tavada
Kabirleri yara yara
Ulaş toprağın ötesindeki
Gül lâmbasına
Dedenin yaktığı lâmbalar ki
Biriktirilmiş at terlerinden fitilleri
Hey bağı at sağrısına yapışık doğan
At dediğin de ne
Baharda

Bulut içinde lâcivert bir gölge mi
GÜL MUŞTUSU

II.

Köpüklü dağlardır denizin ucunda biten
Sallanarak karşıma dikilen
Eski çocuk gül gibi dağılıp gitti atlarda
Atlar kan çizgileri ufuklarda
Çocuklar
Tiftiklenmiş öyküler bahar akan mezarlarda
Genç ölmüşlerdir dedelerim
İlgim yok benim bu erken ağarmış saçlarla
Denizin düşüyüm ben karada
Lanetlenmiş bir öğle sıcağında
Kararmış bir düşünüm ben
Güneşte yanmış bir gül sesi
Gün doğarken dama çarpan bir güvercin
Kerpiç taşıyarak gölgesini kısaltan
Ah yüzü kurumuş bir bağın çalı çırpısına dönmüş
Yaşlı kadınlar korosu
Sessiz bir yası yüzleriyle okuyanlar
Bir cihan savaşını
Matem tülbentinde damıtanlar
Benim kadınlarım

Konuşmamaları bile bir tarih olan
Evlerini örten budakların ötesinden
Bir çağırış bekleyenler
Ölen döner ve çağırır
Gülün açışı gibi
Bahar söylenmeğe başlar
Eriyen karlarla birlikte
Derken kır otun diliyle
Fısıldar bir dirilişi
Bir serçe mayıs sabahında
Tak tak vurur tahtaya
İhtiyar kadın
Bakar maşrabasmdaki soylu suya
Gök düşer aydın suya
Gök düşer evde uyuyan çocuğa
Kırağı ve çiğın altın arabasında
Çocuk birlikte dir
Savaştan dönmeyen babasıyla
Büyükannenin eli bulutların içinde
En verimli duanın hasadını biçmede
Eski zamanlarda söylenmiş apaçık
Ama gelecek zamanlarda sırra dönüşen
Yüce erlerin sözlerinden
Sözlerin gençleşen hayallerinden
Kabarmış yeşil damarlı elleriyle
Almyazısıyla döğmeli gül devşirmede
Araştırıyor gözleriyle kuşlukta biriken
Muştulu kader seslerini
Bir şey olacak biliyor ama ilerde
Aşağıda çarşıda ve şehirde
Tren yolunda lokomotiflerde
GUL MUŞTUSU
Hiç görmediği büyük şehirlerde
Bir şey olacak biliyor ama ilerde
Bağdat'ta Şam'da Kudüs'te
İsmi söyleyemediği

Söylenmesi âdeta yasak olan
Batı illerinde
Güneşin battığı yerlerde
Kaynayan bir cehennem gibi coşarak
Işıklı ve kutlu din topraklarını
Toza dumana ve kana boğan
O yerlerde
Ama şimdi bütün bunlar ilerde
Bahar gelmiş gülü zorlamada
Bulutun içinde gülün özü döğülmede
Sonra bir yağmurla
Ufak bir esintiyle
Dökülecek bahçelerin üstüne
Çocuğu olmayan kadınlar yarasına
Birebir bir merhemdir
Yıkılmış bir dünyayla
Kana boyanmış bir geçmiş zamanla
Yapılan bir dünya arasında
Acımasız mimarların
Ulu inşaat sesleri arasında
Değişen ne var
Baharla birlikte
Yoğurt peynir süt ve kuzu sesleri
Özü değişmemiş bir bereket gibi
Soylu fakirliğin bereketi olan
Geliyor benim eski zamanlardan kalma
İhtiyar kadınlarımın evine

III.

Kerpiçte bir değişme var
Ölü tozunda bir doğrulma
Tüyleneiyor mezartaşları
Sızıyor saçaklardan kiremit kanı
Oluklardan akıyor
Dökülmüş çiçek tozlarıyla bulanmış su
Arılar arılar içeceğiniz su bu su
Kerpiç damlarımızın oluklarından akan
Baharla karışık su
Eleğimsağma damlaları
Kar marmeladı
Her damlasında şimşek
Bir avuç suyunda yıldırım
Gök gürültüsünün salkımı
GUL MUSTUSU
Her tanesinde çocuklara müzik ve patlangaç
Çayırlar için kıvam
Koyun sırtlarının canlı yün besleyicisi
İnek karnındaki karanlığı
Kışı ve geceyi
Kış karanlığını boşaltıyor kıra
Baharın boşaltıyor geniş beyazlığına
Yavru doğurur gibi boşaltıyor soluğunu
Ve en yüksek ağaçların
Tepe locaları leyleklere ayrılmıştır
Güneyli ama yine de Romalı senatörler
Çöküş Roma'sının kaygısız senatörlerine
Ölüm pelerinini giymişler de gelmişler
Boyuna törendedirler
Sezai'm gömülme töreninde
Bütün bunlar olacak ama ilerde

Benim bütünleyeceğim yerde
Ölümlle dirilişle
Kerpice kattığım gülle duamla
Kır ortasına saldığım mezarlarımla
Tabutla değiştireceğim tabiatı
Cam keser gibi elmasla
Keseceğim baharın ipliğini
Güneşten gelen iplikleri
Bahar ki hiyeroglifler yeşil yapraklarda

IV.

Yaratılışa dönmüşümdür baharla
İlk yaratılışa
Gül saçarım düşmanıma bile
Bir ilgi var ölenle bulut
Doğanla güneş arasında
Taş bile çiçeklenir baharda
Şiddetli yağmur alıkor
Komşu evlerin buluşmasını
Yepyeni bir alışveriş var
Çeşmelerle kızlar arasında
Genç çocuklarla
Çeşmelere koşan kızlar arasında
Birbirlerini bulacaklardır
Aydın ve su bahar aynasında
Verilmeyen
Verilmediği için gülen
Gülen ağlayan ve yankıyan
GULMUŞTUSU 371
Toprak duvarlar arasında yansıyan
Taze ve canlı loşluk testideki su
Ve bahçelere taşman semaverler
Buğularıyla birbirlerine selâm verirler
Sulhun sessizliğin sağlığın
Havayı soluyan ciğerleri
Gibi kaynayıp dururlar
Uçarı bahar konuşmalarında
Kırmızı yumurta
Elimizi göğsümüzden açan ekmek
Pınar tüyü menekşelerle
Bir aşk gibi sarar çay zamanı
Ey aya düşen kızlar
Baka baka ayı uçurumlaştıranlar
Aya çiçek fırlatanlar bir bahar gecesi
Sırları ifşa edilenler gök gürültüsünde
Kırın yeniliklerini bekleyenler
Dağlara açılan yolağızlarda
Ve ufku gülle çevrili kentler
Şiraz özentili kasabalar
Kiraz ağaçlarıyla Şiraz'a dönüşenler
Sizi buluyorum bir kere daha içimde
Yaşlıysam da gençsem de
Bir ölüm gibi gurbetleşmiş biriysem de ülkemde
Taşları düşlerimle bir kılıç gibi ikiye böldüğümde
Yerine gelmemiş adaklarımla
Kurban gibi boynunu uzatan kelimelerimle
Taşlan ikiye böldüğümde
insanı ölmeden içine gömdükleri
Hayâlden ırak
Akşam taşlarını

V.

Dicle'yle Fırat arasında
Bir eski şehir cennet titremesi
Sarı güller çevirmiş dört yanını
Yabancı bir şehir gibi
Kırmızı güller yerli
Kuzuların doğması nasıl beklenirse o ülkede
Güllerin açması da öyle beklenir gün doğmadan önce
Bahar yağmurları böyle güllere gebe
İner gökyüzünden bahçelere
Nişanlarda gül şerbeti içilir
Hastalara gül şurubundan ilâç
Gül bir yeni yıl gibi
Yetişir evlere muştı gibi
Hızır fısıltısı say onu
GUL MUŞTUSU

373

Baharın salâvatı güller
Yeryüzüne gelerek sabahları
Yataklara dökülerek
Aşk ezanını okurlar gençlere

Dicle'yle Fırat arasında
İpekten sedirlerinde Kur'an okunan
Açık pencerelerinden gül dolan
Güneşin beyaz köpüklerinde yanmış
Bir şehir bir eski kanatlar ülkesi
Ölüm kıyısında bahar bekleyen
Gül ağacından tabut yapıp içine giren
Ülke
Gökyüzünü deniz gibi kullanan
Yaz geceleri
Samanyolu'nun bir köpük gibi koşarak
Dağlarına bağlarına çarptığı
Yıldızlarının yere yakınlığından
Fazlalaşmış akıl hastaları
Bir gülün ölümle ilgisini
Gülle ölüm arasındaki sırrı
Arar gibi
Bir gülün hesabını sorar gibi
Şiddetli kan dâvalarının ülkesi
Kadınlar büyütürler çocuklarını
Bir aşu vurur gibi şahdamarlarına
Göstererek öldürülmüş babalarının
Kanlı giysilerini

Batısına Fırat'ı alıp
Doğusuna Dicle'yi

GÜN DOGMADAN

Bir diriliş sûru gibi saklayarak geleceklere
Kurumuş bir su yatağı gibi kaynayan
Üzeyr deresini
Bir kutlu yaprak gibi
Doğuda sallayarak
Zülküfül tepesini
Göğsünü vakte geren yoksul ülke
Zenginliği baharda çobanların kavallarında çocukların
türkülerinde
İğde kokularında üzüm asmalarında güllerde

Zengindir gülleriyle bu ülke her şeyden önce
Kırk yıl öteye gitseler de
Bu yerliler
Gül açar gül kapanır boyuna gönüllerinde
Yaşlısıyla genciyle
Gül taşırlar dünyanın bütün ülkelerine
Bir tek denizle avunurum o ülkesiz
Deniz ki gelip çarpınca karaya
Sanki bembeyaz güller açar dudaklarında
Güneş ki doğuda ay ki gökyüzünde
Bir işarettir bana
Unutmamak için o ülkeyi
Develer çölde neyse geceleri
Ben de öyle saklarım anılarımda o ülkeyi
Bir kere daha doğsam orda doğarım elbet
Batsam orda batmak isterim
Bir güneş gibi
GULMUŞTUSU
375

VI.

Toprağın çağırmasına ulaşan yağmur
Tohumların diriliş çağrısına
Çocuksu çağrıya uyarak inen su
Çayırların yağmur çizgilerinde
Göğe yükselişleri
Çocukların göğü tılsımlayan özlemleri
Bir çubuk ucuna tüyler ve paçavralar takarak
Kapalı kapıların önünde haykırarak
Gök boşanışını çağırmaları
Baharı maskaralaştırmaları
Dağsa ayrı bir çırpınıştı
Keklikten kekiğe geçiş sağlığında
Duman ve sis badanasında
Ağaçlarsa bir düşünün eteğinde
Güneş yağmur ve rüzgâr
Koyunlar ve kuzular
Arı kuş kelebek ve pervaneler
Bir düşün haberinin çilesinde
Tabiat genç ve yalın bir anne
Ağaç su gök ve taş doğuracaktır
Açılacak doğum ehramları
Akrep bile emzirilecek karataşm memesinden
Emzirilecek yemişlendirilecek kanlı fırtına
Kudret devşirilecek meşe sesinden ve yapraklanndan

VII.

Karacadağ siyah dağ akrep dağının taş
Bahar gecelerinde
İkiye bölünmüş bir ay gibi
Buluşup ayrıldı doğu ve batı ateşleri
Ufuklar
Rüzgârlar
Tutuştular
Kar ve geyik karışarak
Eridiler aşu boyalı toprakla birlikte
Dicle büyüsün diye
Dicle'nin ovaya dönük gözleri
İrileşsin diye
Dutlar döküldüler tepelerden

Yere inmiş
Bir pembe meleksi toz şeftali çiçekleri
Mutlu dede ölümünün eflâtunu
Kasaba sırtlarında
Çocuklara bir şafak yiyeceği
Bir seher özü
Badem çiçeklerinin içinde
İğde çiçeklerinden ve gülden önce
GUL MUŞTUSU

377

Kadife tüylü çağlalarla
Mayhoş baharı tattık
Hıdrellez bahçelerinde
Ve havuzlarda taze gün ışıklarıyla
Çizgilerini ütöleyen ceviz yaprakları
Küfünü buğusunu dağıtıyor dağ manastırlarının
Kapanmış gözlere ilâç gibi
Açılan her bahar yeniden geleceğine İsa'nın
Kuzuların oğlakların çağırışıyla
Yıldız kollayışıyla çobanların
Dağ ucunda bir kırmızı çizgi sabah günü
Ve dağa ılık bir banyo ikindi
Yüklenmiş bütün eski ve yeni kabile yüklerini
Yakaları kalkık gibi
Dağa hep dağa doğru giden
Katırların inatçı sessizliğiyle
Sonsuzluğa bakıp da kişneyen atların kesik dudaklarında
Güneşin önüne dökülmüş bütün bir sefalet
Yıka yıkayabildiğince bunu ey sağlık ülküsü
Yıka bütün bu kış yoksulluğunu
Bütün bunlar bir başlangıç güllerin açılmasına
Bahçeleri aydınlatan bir mevlüde
Üstüne gül yaprakları dökülen masalarda
Güneşin parçalandığı çatallarla kaşıklarla
Gül suyu içilen çay bardaklarında
Andığımız mutlu zamanlarda
Su içtiğimiz bakırdan kaplarda
Dağdan ovaya dökülmüş
Bir kucak dolusu gül gibi
Kokuyordu küçük Şiraz
Doğduğumuz kasaba avuçlarımızda

GUN DOGMADAN

Hey çalınmış ışık sabah kızlarının süpürgelerini aydınlatan
Taş aralıklarda
En derin bir deniz dibinden gelmiş gibi
Açık yosun yeşili elleriyle
İpek örtülere bürülü kelimelerle
Salâvatlarla gül derer
Gül dağıtır
Gül satarlar
Bir gençlik gibi açılan sokak ağızlarında
En çok gül sebilinin kenti bu kenttir
Her evin penceresinde dizili gül şişeleri
Ölüme çare gibi boşaltılan
Büyük hastalıklarda
Üstündeki küf tabakası aralanarak
Yudum yudum bardaklara
Biz çocuklarsa
Güllerle doğduk birbirimizi her baharda
Gül fırlattık birbirimize taş yerine

Gülle ıslattık birbirimizi
Gül sularında yıkadık saçlarımızı
Gül sularında yıkadık leğenlerde
Gül taşıdık okullara kitaplar arasında
Pencereden uzanan bir gül
Güçlendirdi bizi imtihanlarda
Şimdi gençliğin şu son yıllarında
Karıştırdığım gençliğimin kitapları arasında
Elim tozlanır bir gül yaprağının kuru çıtırtılarıyla
Gül yaşamış biliyorum
Ellerimde yüzümde ayaklarımda
Güneş görmemiş kirler akıp dururken çevrede bu yıllarda
İstanbul'un bir sarnıcında
GÜL MUŞTUSU
379

Gül devşiriyorum anılarımda boyuna
Gül ölmeden önce gerek
Odanın havasını değiştirsin
İçilmeden duran loş suya yansısın diye
Dokundurmak için baharı
Ölünün ellerine
Gök gürültüsünün şimşeğın yağmurların
Bulanık sellerin kuzu sıçramalarının
Çoban aşklarının yıldız kaymalarının
Hasat yangınlarının
Cami aydınlıklarının
Ay titreyişlerinin özü olarak
Ölüyü öteye en hafif çekişlerle
Tekbirlerle salâvatlarla
Acımasız çekip götürsün diye
Gül gerek bardaklarda
Tabut için değil
İnsan için
İnsan ölmeden önce

Son insan ölmeden önce
Bir ülkü incek bahçelere
Beton ölümler arasına sıkışmış
Ay verimi küçük parklara
Gül tarhları gelecek
Küçük parklara büyük kentlere yeniden
Doğduğum kasabadan
Size bir mutluluk haberi gibi
Gül gelecek
Kıyamet demek gülün geri gelişi demek
Gül peygamber muştusu peygamber sesi

Doğunun açılan ahnyazısı
Yırtılan kalbimin çile çiçeği
Çiğ
Linyit sisini dağıtan bahar sesi
Benim sesim
Bir kere daha duyulan ayak seslerim
Tabiatı aşan alkışlarım
Kâğıt yakan kafam
Kalem kıran yüreğim
Gönlümün köleliği
Muştularım
Toprağa
Suya
Göğe

Güneşe
Aya
Bitkilere
Hayvanlara
Cinlere ve meleklere
Bütün insanlara
Gül aydınlığı
Okunan bir kitap
Bir muştuyum ben
GULMUŞTUSU
381

VIII.

Yazda kuruyan yılan kabukları gibi
Kurudu kış kış savaçcısı çekip gitti
Yalnız kışın kefeninden izler kaldı
Yüce yalçın dağ tepelerinde

Sen engel olamazsın kış atlısı
Bahar gelince gülün açılışına
Karanlık kılıçların kırılır bir aydınlıkta
Dua gibi loş bir sabah aydınlığında

Bu gelen diriliştir kuşta ses
Menekşede koku gür çayırarda yeşillik
Ölümden sonra gelen yeşillik
Varlık üstüne meleklerden saçılan dökülen

GUN DOGMADAN
Gül doğar ay gibi bir gecede
Dünya toprağı boşuna direnmede
Alçı gibi yapıştırılmış bir rüzgârla tepelere
İnkâr kentinin harmanı savrulmuş yokluğa hiçliğe

Gül yaprağından kubbe
Gül fidanından çatı
Gül kokusundan anne
Gül şurubundan aşk sanatı

Yeni bir uygarlık gibi
Gökdelenlere cila
Inka duyarlığı
Maya büyüğü gibi

Ölülerin üstüne dikilen güller
Onları diriltmeye yeter
Yeter ki insanın canını yeşertecek
Yaradılış baharının soluğu üfürülsün yüceden

Ufuklar yeşil soğan boruları gibi
Diriliş çağrısına ayarlınsın
Gökten Hızır'ın damlaları boşansın
Aksın içimizde muştuların ırmağı

Nar çiçeğe dursun
Düşün ağaçtan dutlar
Kurtların yemesine hazırlansın
Dedelere gök azığı kirazlar
GUL MUŞTUSU

383
Ağaç delen kuş

Kiraz yiyen kurt
Üzüm ezen kaplumbağa
Diriliş uygarlığına küçük çile katkıları

Sıcak kentin serabı
Ağdı ufuklardan üstümüze
Mahşerde savrulan palmiyeleri yelpaze
Günahlarımızın som cehennemi çöllerin

Ey gül sen bahar yağmuruna karışan
Diriliş şarabı olursun bize
Ölüp de dirilmiş çocuklar oluruz biz
Seni kana kana bahar bardaklarından içince

Seni içtik yılan ve akrep yaklaşmaz bize
Güneş yakmaz ay büyülemes bizi
Müneccimlerin yıldızları kaynaşsa da üstümüzde
Kara güne gölgemiz düşse bile

Kan kıyamet kopsa da şehirde
Ölmez adam can verse de
Sonsuzluğa ayarlı bir sedirde
Beklenen gül açılacak seherde
Baharla gelen yemyeşil bir seherde

IX.

Gül şarabından içtik sabahları
Namazın ta kendisi gül şarabı
Bir şarap oruçlarımızdır damıtanı

Çölde akan suyun
Çocuk düşüyle sallanan hurmaların
Kuşluk ve ikindi gölgelerinin
Güvercin kadehlerinin şarabı

Gün doğmaz bu şarap doğar
Gül açılır ve bu şarap
Şaraba karşı bu şarap
GUL MUŞTUSU

385

Saçılır göğümüze
Savaşçı bilgin anne
Çıkarız birbir bir sisten
Çanların alacakaranlığından
Toprak karabasanından
Ölüm kasabasından
Gün doğusuna
Sabah çağrısına
Diriliş pazarına
Gül şarabının
Atları yerinden sıçratan
Coşkunluğu sarhoşluğuyla

Kınama beni güneş adamı
Ak kundaklardan çıkıp
Gökyüzü beşiklerinde sallanan
Yeraltı maden damarlarından
Daha ağırsam
Kınama beni ayağa
Daha kalkamadıysam

Üç mevsim bekler
Bir bahar ister
Uygun bir rüzgâr
Ve bir sabah
Yanmak için
Gül dalındaki fener

Bir destan bir çağ ister
Destan şarabını yıllarca

Gül bardaklarından yudumlamakla
Ayağa kalkar bir insan

Bir cihan savaşının kâbusu
Bir beylik - ağalık tavusu
Bir devrim horozu elinden
Kutsal bir miras gibi
Gül şarabı şişesini
Devirmeden bozmadan
Kurtarıp taşıdı bize baba

Bir sabah namazdan sonra
Gül açılmış bahçelerde
Apaçık gördü ilerde
Bu şarabın biz sarhoşlarını

İşte uyandık kınama bizi güneş adamı
Uyandık Ashab-ı kehf gibi
Güllerin açılma vakti
Ağacağız kente şimdi

Gül uygarlığı
Gül şarabının uygarlığı
Gül kokusundan mest olup
Ölüyken dirilenler gibi
Ağacağız kente şimdi
GUL MUŞTUSU
387

X.

Çeşmeleri yosun bağlamış
Bir ülkedenim ben
Ne çam iğneleri arasında güneş yıkıntısı
Ne kırılmış kadehinde mevsim
Vakti kirlenmemiş plajlarda
Ne güllerinde
Otellerden dökülen
Turist bakışının eğlentisi
Aylıklı güller değil
Kasabamın gülleri
Anne teri
Babanın çocuk yası
Sesten değil
Dilsizlikten doğan
Sisten değil
Aydınlıktan
Güneşin doğuşundan önce
Gün ışığından doğan
Samanyolu'nda alnı
Çiğ demetlerinde gözleri

Vapur bağırtısıyla ürpermemiş
Isırmış vahşi eşeklerimiz onları belki

Tüyleri dökülmüş hadım
Ada eşeklerini bilmemiş
Denizlerin derinliğine düşmemiş belki
Ama yağmurlardan
ibrahim'e mahsus
Ateş hikmetini emmiş
Emmiş emmiş ve ezberlemiş
Eşkiya mezarlarını deşmiş
Deşilmiş mezarlardan gözükmüş
Pencere açmış ölüm zindanına

Ve kapılar açmış doğum zindanına
Diriliş ayazmasına
Yusuf un hücreğine
Düş olmuş
Düşmüş asmalardan
Babil'in dudaklarından
Kudüs sarnıçlarından
Çalkantılar taşımış
Mısır'ın kızgın umutsuzluk akşamlarına

- Bahar gelmiş Yusuf
Çok düş gördük
Gül getirilmiş hapisaneyeye
Çok düş yorumladın ama
Henüz çıkamadık geniş
Ve aydınlık yeryüzüne
Bir gül getirilmiş
Ama aşamadık duvarları
Çıkamadık gül
Bahar ülkesine
GULMUŞTUSU
389

XI.

Ah en çok bu tepe ışıklı
Gün doğmadan önce ağarmış avuçlarımızda
Al tutmuş toprağını
Ses geçmiş kayasına
Taşları süt gibi içmiş
Gönlün gül muştusunu
Her tepeyi tek tek alıyoruz geceden
Ayın çekimi gibi çekiyorlar bizi
Düşüyoruz üstlerine
Bir halice düşer gibi
Gün doğmadan önce
Her tepe
Sanki bir düğünün kına gecesi
Bir tepede
Kırılmış dökülmüş mezarlar
Dağılmış bir ocağın taşları gibi
Doğurduktan sonra
Yatağına yıkılan bir kadın gibi bu tepe
Daha aşağılarda
Karıncaların güne doğru yürüdüğü vadi
Sağda kendi bal düşüne dalmış arıların
Bir iş mezmuru okur gibi vızıldayışları

Solda
Güneşin doğuşunu kutlamak için
Şehvet anıtı kesilmiş
Eşeklerin anırtıları
Ve ortada yürüyen göçebeler
Uyarlığın yumuşaklığıyla
Bir tezgâha yürüyen yün oluğu gibi
Koyun sürüleri
Ah bunlar ne temiz çakıl taşlan
Sessiz çakıl taşları
Kayıyorlar susuz bir akıntıda
Keçiler yol kıyılarında
Tütün yaprağı toplayan işçiler gibi
Meşelerin yapraklarını
Yeni doğan güne göstere göstere
Koparıyorlar ağızlarıyla
Ve inekler öküzler atlar
Böğürtüleriyle kişnemeleriyle
Ve çobanlar haykırışlarıyla
Ovayı çeviriyorlar bir sabah mahşerine
Böcekler kelebekler çekirgeler
Toz içinde rüzgârı canlandırıyorlar
Köpekler soluyan dilleriyle
Ateş katıyorlar bu yeni bâdısabaya
Günün çağrısına
Ve biz her tepeyi tek tek alıyoruz şafaktan
Ve her tepede bir ay gizli sanki
Kendi cennetine çekiyor bizi
Ve ovayla dağın ayrıldığı yerde
Kent
Kentın üst çizgisi gül çizgisi
Aralarında dolaşan

GÜL MUŞTUSU

391

Çaresiz dilsiz âşıklar
Kitabını kaybetmiş meczuplar
Konusu unutulmuş ağıt
Fabrika dumanlarında yanmış bir bülbül
Terkedilmiş bir çeşme
Perisiz ve yankısız
Ve gül tarhları yanmış bir tepe gibi
Gün doğsun doğmasın
Aydınlatıyor yanını yöresini
Ve dağı gördüğümüzde
Karpuz bölen sulara
Sıcak bir bıçak gibi
Saldığımızda yankımızı
Peygamber makamlarında
Diz çöküp boyun eğdiğimizde
Şamdanlarda
Kendimizi mum gibi yaktığımızda
Karacadağ'ı yaktığımızda
Çok eski çağlarda
Tapmılırcasına düzgün kesilmiş taşlarda
Ellerimizi bir güvercin gibi öteye doğru yürüttüğümüzde
Üzeyr peygamberle birlikte
Eşeğimiz ve biz dirildiğimizde
Zülküfül gibi iki kere kefil olduğumuzda
Doğuma ve ölüme

Ashab-ı kehf gibi uyanır uyanmaz kente koştığımızda
Ülkümüzü iğde ve gül bahçelerine saçtığımızda
Kerpiç damların içinden
Yoksul kadınlar memesinden
Sen çıkıp geleceksin ey oğul

Kuşlar dolmuş bahçemize
Konmuş nişasta güneşe
Domates suyu ve ipe dizili biber
Tarhana ve bulgur
Evin kışı yazda hazırlanır
Kazanlar kaynar
Ateşler yakılır
Dut kurutulur
Teşbih taneleri gibi kiraz ve vişne
Biriktirilir evin kilerine
Yaz bir yay gibi gerilir yılın üstüne
Kış sıkıştırılır
Düşünceden başlayarak
Ellerin emeğiyle
Bütün bunlar kadınların sanatı
Ve dudaklarında gül türküleri

Gül gelmiş gül gelmiş
Gümüş düşmüş bahçemize
Altın serpilmiş suya
İğde dalı yola ağmış

Bahçemize bülbül doğmuş
Ay gibi bir bülbül doğmuş
Bülbül sesi bir gecede
Sedef gibi aydınlanmış

GUL MUŞTUSU

393

Gül gelmiş gül gelmiş
Şam'dan bir bulut inmiş
Bağdat'tan bir rüzgâr esmiş
Sabah rüzgârları esmiş

Ve erkekler inerken çarşılara
Doğudan ve batıdan gelen haberlere
Katır eşek at ve deve sırtlarında
Taşman dünya ve ahiret azıklarına
Ölçmek biçmek ve tartmak için
Ve büyük kahvelerin aynalarında
Boy göstermek için sert marşına kentin
Çay içerler gül suyu damlatılmış
Ölenleri ve evlenenleri
Ve askere gidenleri
Ve askerden dönenleri
Ve okuyanları konuşurlar
Eski savaşlar
Anılar
Skandallar
Ayetler ve hadisler
Sancaklar
Eski kale alımları
Düşüş
Radyodaki yabancı söz
Gazetelerin el kirleten teri

Mürekkepteki Lâtin teri
Ve Lâtin hilesi
Avrupa öfkesi
Kuşluk kahvelerini dolduran
Melek ve şeytan

İblis ve Cebrail
Cin ve insan
Mezar beşik düşün atölye dükkân
Maarri ve Piyer Loti
Savaş ve Kur'an
Açılmış sayfalar
Karışmış yapraklar
Sonra bir trenin düdük sesleri
Kızgın ray
Kampana ve ney
Sonra çarşıda
Halı kaçak kaput gizli tütün ve tüfek
Ağarmış saç
Ölü terekesi
Haciz eşyası
Nakli çıkmış memurun çalar saati
Sabrı buğday çuvallarının
Kantar
Yoğurt kâseleri
Baharat
Tarak lif kese ve kınakına otu
Kuşak
Kavun ve karpuz sergileri
Tulumlardan boşanan ayran
Krom taşlarıyla dengeli
Odun denkleri
Çarşı tablosu
Durgun an yaklaşan öğle
Duvarlara doğru çekilen gölge
Camilere doğru yürüyen adımlar
Ve

GUL MUŞTUSU

395

Bir ses

Bir patlayış sesi

Tabancanın yılan dili

Devrilen bir insan

I .

Kaçışanlar koşuşanlar

Birikinti boşanış sessizlik ve çığlık

Yere devrilen bir insan

Kan dâvasından bir belge daha

Ekle ekle karayazına

Akan kana gül ekle

Ve silinen bulanık çarşı kent hayallerinin gerisinde

Bir ağıt yükselir tutar de gıyuyu batıyı

Yıkıldı dağlar yıkıldı

Evimin üstüne güpegün

Güneş yaktı ekini

Kuş bitirdi tarlamı

Sen çabuk öldün

Hey köyü kenti titreten

Sen ölmeseydin

Oğlunu öldüremezlerdi

Yıkıldı dağlar yıkıldı
Evimin üstüne yüreğim

Sen ata bindin mi oğul
Atlar ayrı kişnerdi
Arafat dağım görmüş gibi
Göğe sıçratırlardı başlarını

GÜL MUŞTUSU

Seni görmek için
Düşünlere koşardı kızlar
Niçin gittin o kara yere
Kendi ayağınla ciğerim

Yıkıldı dağlar yıkıldı
Başımın üstüne ciğerim

Kahrolun... oğulları
Kara kışa batın
Dağılsın yuvanız
Fırtınada karınca yuvası gibi

Üşüşsün karıncalar etinize
Oğlum muratsız gitti
Sizi Fırat götürsün
Oğlum muratsız gitti

Yıkıldı dağlar yıkıldı
Bacının üstüne kardaşım

Oğul almazsan öcünü
Öcünü kardeşinin
Sütümü helâl etmem
Emdiğin haram olsun

Kanlı gömleğini getirdiler
Kendisini göremedim
Kimbilir nereye gömdüler
Kendisini göremedim
Yıkıldı evi yıkıldı
Bacınızın kardeşler

Koymadılar gideyim
Mezarına erkekler
Karayazımın taşını
Toprağına dikeyim

Allah nasıl verdinse
Öyle al canımı
Ciğeri sökülmüş ana
Ölmeyip de yaşar mı

Allahım yıkıldı dağ
Üstüme dün güpegün

Artık gün kara su acı
Yeşil ağaç köz olmuş
Aklımı yemiş ifritler
Yüreğim kopmuş ciğerim ezilmiş

Yıkıldı dağlar yıkıldı
Evimin üstüne güpegün

Gül açmış diyorlar gül açmış
Dağlarda bahçelerde
Herkes gül toplamaya gitmiş
Sen niye gitmedin gelinim

Keşke sen de gideı/din
O hiç ölmemiş gibi gelinim

Sen beni gönderdin
Gülün muştusunu vermek için
İsa'nın doğumunu yaz gibi
Yahya'nın sesini kış gibi
Zekeriya'nın ürpertisini
İnsanlara
Bir bahar aşısı gibi
Taşımak için
Gülün muştusunu vermek için
Sen beni gönderdin

Kur'an meşalesini
Dikmek için karanlık dağlara
Işık saçmak için dört yana
Zeytine yağ
İncire bal vermek için
Gülün muştusunu vermek için
Dağlara taşlara
Kuşlara balıklara mercana
İnsana
Beni sen gönderdin

O kış gecesi
Arkamda sönen
Anne baba feneri
At arabasında
GUL MUŞTUSU
399
Balyaların üstüne
O çocuğu sen çıkardın
Büyük yolculuk için
Gülün muştusunu vermek için
Okullara
Kitaplara
Laboratuvarlara
Zindanlara
Yeraltına
Dikitelere ve sarkıtlara

Hey altın hey altın
Yerin insana yılan bakışı
Firavun büyüü
Samiri'nin bir bağ örümceği gibi
Gönül yemişlerini paslandıran salgısı
Hey kokudan mahrum
Candan mahrum altın
Tanrım altına karşı
Altının ufukları tutmuş

Görünmez yüzlü kanatlarına karşı
Bir gülü kılıç gibi kullanarak
Kalb yararak
Ruh sarsarak
Akıl kırarak
Büyük savaşı vermeğe sen gönderdin

Sen gönderdin Rabbim sen gönderdin
insanı meleği şeytanı
Gül tanesindeki zamanı
Zeytindeki Zekeriya ışığını

İsa'daki acımanın zafer takını
İnsanı insandaki düşüş makamını
Ve kitapların var
Yaprakları melek kanatları
Ve İskit Roma
Kudüs'te yıkılan tapınak
Omuzlarda taşman cüzzam çarmıhı
Ve Roma'da gerilen köle kası
Ben
Milâttan önceki ben
Milât yıllarının beni
Hicret yıllarının
En muştulu kölesi
Ben
Evet Tanrım
Sen gönderdin
Tüm sen gönderdin
Kendi ışığında tutarak
Kendi gölgenden sayarak saymayarak
Sen gönderdin
Dağlara buyurucu kıldın
Demiri yumuşattın avuçlarımda
Deveyi önüme çökerttin
Samanyolu'nu bir nar ağacı gibi donattın bize
Bütün bu muştuyu sen verdin bize Tanrım
Suda kendimi gördüm Tanrım
Bu muştuyu sen verdin bize sen verdin Tanrım
Geceleri bütün yıldızlarını saydım
En çok geceyarılarından sonra
Ülker yıldızında konakladım
Sabah yıldızını bekledim
GUL MUŞTUSU

401

İçime doğacak bir ilham gibi
Dağuçlarmdan çıkan güneşinde döndüm
Döndüm Tanrım döndüm
Sonra geceleri
Meşe ağaçları arasından
Bir su şırıltısı
Bir keçi melemesi mi
Hiç biri değil bu hışırtı
Doğan aydır bu
Bu ayı sen gönderdin Tanrım
İşaret saydım senden onu yıllarca
Aramızda ne gizli sözleşme bu
Ne arzu ne ateş bu
Her şeyiyle dünya

Gece ayışığmda
Senin tükenmez sözünden bir sağlık
Bir yoğurma bu

Aym muştusunu vermek için
Beni sen gönderdin Rabbim
Ayağıma sen taktın
Aya doğru akan hız türküsünü
Hey Odiseus nerdesin
Ksenofon
İbn-i Baruta
Evliya Çelebi
Yazın yeniden insanın macerasını
İnsan kasının çılgın kahkahasını
Duy yeraltındaki yerin ta kendisi olan adam

GUN DOGMADAN
XIV.

Tanrım duam Şu ki her Şey yeniden toprak olsun
Su toprak olsun
İnsan toprak gibi duysun yeri
Ay toprak olsun
Topraktan kaçanı toprak tutsun
Gün toprak olsun
Kabirler saltanatı toprak olsun
Yazı
Kitap
Ve söz toprak olsun
Ekin ekilmeye mahsus
Yeni tohum atılmaya ait
Yeni insan doğsun için
Toprak olsun
Ah yetiş çocukluğunda çobanlık eden
Yetiş toprağın yeni mayalanmasına
Yetiş mağaranın ışımaya
Yetiş ayı ikiye bölen parmaklarıyla
Yetiş büyük armağancım
Oruç armağancım namaz armağancım
GUL MUŞTUSU

403

Yetiş uluların imamı
Yetiş toprağın yeni doğuşuna
İnsanın yeniden
Dirilme süzülüşüne
Yetiştir toprak saçan ellerini
Tanrı gücünü görmeyen gözlere
Saçtığın topraklardan yetiştir bize
Ey gök yolcusu
Yolculuğunda meleğin kanadı
Mevsimi geçmiş bir gül yaprağı gibi kuruyan
Yetiş bize kıyamet bildiricisi
Kıyametteki sevinç muştucusu
Yetiş kabaran yeni toprağa
Ku/an tohumunu ekmek için
Gül tohumlarını saç bize
Gül bahçesi olan türbenden
Ve komşun Tanrıevi'nden
Ve sevgilin olan ve sevgilisi olduğun
Diri Diriltici olanın
Acımasından bize

Yetiş ayağının tozu olduğumuz peygamber
Yetiş her zaman diri olan varlığınla
Yetiş yak lâmbamızı
Yetiş aydınlat karanlığımızı
Yetiş yeşillendir çöllerimizi
Yetiş dirilt insanımızı
Seni sevenin ismiyle yetiş bize
Yetiştir bize
Günahlarımızı kül edecek ateş harmanını
Verim yağmuru insin ÷lkemize

GÜN DOĞMADAN

Mekke'ye Medine'ye şam'a
Kudüs'e Bağdat'a İstanbul'a
Semerkand'a Taşkent'e Diyarbakir'e
Yetiş Peygamber imdadı yetiş
Yetiş Allah'ın izniyle
Yetiştir erlerini
Diriliş bayraklarını taşıyan
şehit gömleklerini peşin giymiş
Ateşten, sudan geçer gibi geçen
Allah önünde her varı yok gören
Dağların üstünde erip
Kentlere şafaklar gibi açan
Küçük askerlerini
Gül diksinler diye yeni topraklarına
İnsanın ta gönlüne
Yetiştir erenlerini
Allah'ım
Âmin

(1969)

GUL MUşTUSU

405

SES

Dünyanın ucunda bir çocuk
Kitabın ak sayfasını çeviriyor
Bağın yeşil yaprakları arasında
Kimdir o çocuğa fısıldayan

Cebrail'dir o kitabı taşıyan
Koyan dünyanın en yüce yerine

Kitapsa daha kitap değil
Sayfalarını çevirmemiş çocuklar
şimdilik oku diyen bir kelimedir
Loş bir dağın koğuğunda

Tek ses Cebrail'dir
Kelimeleri o taşıyor
Yoksa alıştığımız günlük kelimeler de gidebilir
Gider ve bir daha gelmez geri

Dışarda çizgiler var derin fırtınalı
içerde bir yeni dünya mermerden
Ben mağarayı bir kefen gibi aldım kendime
Gerisi put gitti zaman çerçevesi

GÜN DOĞMADAN

şehrin yarasalara verdiği ürperti
Kemerlerin altından geçen çiçek

Hepsini bırakıp geldim buraya
Açmak için batının doğunun kapılarını

Ve tenin önünde yasak gibi
Yeşil atlar yeşil ses
Geçer gibi bir savaşın çatı katmdan tahtaboşundan
Kırar gibi fenerini melankolyanm
Yeni evkireci gibi yakıp günübirliğin kurşunî tozlarını

Bir şimşek gibi aydınlık
Melek kelimelere basa basa
"Oku, Rabbinin adıyla oku" dedi

Kelime hey kelime
Azık için kullanılan
Deve için kullanılan
Savaş için ölüm için kullanılan
Ana için çocuk için kullanılan
Ezilmiş çarpılmış yıkılmış kelimeler
Ölüm cezasından yapılmış kelimeler

Kelimeler yarıdır bütün değil
Eşyanın dilini henüz öğrenemedim
Kentinkiniyse ticarete verdim gitti bir kervanla
Belki de Şam'dadır şimdi
Bir şamdandır belki de Kudüs'te
GUL MUŞTUSU
407

Kutup soğuğu gelip dolandı çevremde
Ekvator sıcaklarından yandı yüreğim
Kelimeleri ararken devrildi Roma'nın sütunları
Ama melek vazgeçmedi: "Oku Rabbinin adıyla"

Bu melektir son şiddettir
Lehimden bir ateştir
Beni öteye bitiştirir
Okumaksa daha ötesi

Yok ki bir horoz ötsün
Yahya İsa Musa gelsin
Ermiş göle zeytin düşsün
En çetini okumak

Çivi dilin altındaki
Dünya çocukların hışırdattığı yapraklar

Okumadan okuyacak
Öğrenmeden okuyacak
Yazmadan okuyacaksın
Melek işte böyle oku dedi

Mağarada bir ışık
Birden tuttu ortalığı
Cinler şeytanlar kaçıştı
Bir ben kaldım bir de melek

GÜN DOĞMADAN
Bir tavandan geliyor ses
Bir duvardan geliyor
Dört bir yandan geliyor
"Oku Rabbinin adıyla"

Meleği vücudumda duyarak
Kendimi kendime muhatap sayarak
Meleğin kelimelerinde yaşayarak
Okudum yeni bir kitabın ilk sayfasını
İlk âyetlerini

Elim birdenbire bir aynayla
Benim arama girmiş gibi
Göründü melek oku dedi
Oku Rabbinin adıyla

Aç kalmayı bilirim
Uykusuz kalabilirim
Susuzluğa dayanabilirim
Ama okumayı bilmem ben

Bütün kitaplar eskimiştir
Yazılar yazı değil
Dünyayı arkamda bıraktım
İraktır benden ıraktır okumak

Birden bir kanat çarptı yüzüme
Ağır bir su ışıltısıydı
(1969)

GUL MUSTUSU

409

MASAL

Doğu'da bir baba vardı
Batı gelmeden önce
Onun oğulları Batı'ya vardı

Birinci oğul Batı kapılarında
Büyük törenlerle karşılandı
Sonra onuruna büyük şölen verdiler
Söylevler söylediler babanın onuruna
Gece olup kuştüyü yastıklar arasında
Oğul yarınki masmavi şafağın rüyasında
Bir karaltı yavaşça tüy gibi daldı içeri
Öldürdüler onu ve gömdüler kimsenin bilmediği bir yere
Baba bunu havanın ansızın kabaran gözyaşından anladı
Öcünü alsın diye kardeşini yolladı

İkinci oğul Batı ülkesinde
Gezerken bir ırmak kıyısında
Bir kıza rastladı dağların tazeliğinde
Bal arılarının taşıdığı tozlardan
Ayna hamurundan ay yankısından
Samanyolu aydınlığından inci korkusundan
Gül tütününden doğmuş sanki
Anne doğurmamış da gök doğurmuş onu

GÜN DOGMADAN

Saçlarını güneş destelemiş
Yıllarca peşinde koştun onun
Kavuşamadı ama ona
Batı bir uçurum gibi girdi aralarına
Sonra bir kış günü soğuk bir rüzgâr
Alıp götürdü onu
Ve ikinci oğulu
Sivri uçurumların ucunda

Buldular onulmaz çılgınlıkların avucunda
Baba yağmurlardan anladı bunu
Yağmur suları acı ve buruktu
İşin kühüne varsın diye
Yolladı üçüncü oğlunu

Üçüncü oğul Batı'da
Çok aç kaldı ezildi yıkıldı
Ama bir iş buldu bir gün bir mağazada
Açlığı gidince kardeşlerini arayacaktı
Fakat Batı'mn büyüğü ağır bastı
İş çoktu kardeşlerim aramaya vakit bulamadı
Sonra büsbütün unuttu onları
Şef oldu buyruğunda bir çok kişi
Kravat bağlamasını öğrendi geceleri
Gün geldi mağazası oldu onu parmakla gösterdiler
Patron oldu ama hâlâ uşaktı
Ruhunda uşaklık yuva yapmıştı çünkü
Bir gün bir hemşehrisi onu tanıdı bir gazinoda
Ondan hesap sordu o da
Sırf utançtan babasına
Bir çek gönderdi onunla
GUL MUŞTUSU
411

Baba bu kağıdın neye yarayacağını bilemedi
Yırttı ve oynasınlar diye köpek yavrularına attı
Bu yüklü çeki
İyice yaşlanmıştı ama
Vazgeçmedi koyduğundan kafasına
Dördüncü oğlunu gönderdi Batı'ya

Dördüncü oğul okudu bilgin oldu
Kendi oymak ve ülkesini
Kendi görenek ve ülküsünü
Günü geçmiş bir uygarlığa yordu
Kendisi bulmuştu gerçek uygarlığı
Batı bilginleri bunu kutladı
O da silindi gitti binlercesi gibi
Baba bunu da öğrendi sihirli tabiat diliyle
Kara bir süt akmıştı bir gün evin kutlu koyunundan

Beşinci oğul bir şairdi
Babanın git demesine gerek kalmadan
Geldi ve Batı'nın ruhunu sezdi
Büyük şiirler tasarladı trajik ve ağır
Batı'nın uçarılığına ve Doğu'nun kaderine dair
Topladı tomarlarını geri dönmek istedi
Çöllerde tekrar ede ede şiirlerini
Kum gibi eridi gitti yollarda

Sıra altıncı oğulda
O da daha Batı kapılarında görünür görünmez
Ağıştırdılar tatlı zehirli sulara
içkiler içti

GÜN DOGMADAN
Kaldırım taşlarını saymaya kalktı
Ev sokak ayırmadı
Geceyi gündüzle karıştırdı
Kendisi de bir gün karıştı karanlıklara

Baba ölmüştü acısından bu ara

Yedinci oğul büyümüşdü baka baka ağaçlara
Baharın yazın güzün kışın sırrına ermişti ağaçlarda
Bir almyazısı gibiydi kuruyan yapraklar onda
Bir de o talihini denemek istedi
Bir şafak vakti Batı'ya erdi
En büyük Batı kentinin en büyük meydanında
Durdu ve Tanrı'ya yakardı önce
Kendisini değiştiremesinler diye
Sonra ansızın ona bir ilham geldi
Ve başladı oymaya olduğu yeri
Başına toplandı ve baktılar Batılılar
O aldırmadı bakışlara
Kazdı durmadan kazdı
Sonra yarı beline kadar girdi çukura
Kalabalık büyümüş çok büyümüşdü
O zaman dönüp konuştu:
Batılılar!
Bilmeden
Altı oğlunu yuttuğunuz
Bir babanın yedinci oğluyum ben
Gömülmek istiyorum buraya hiç değişmeden
Babam öldü acılarından kardeşlerimin
Ruhunu üzmem istemem babamın
Gömün beni değiştirmeden
GUL MUŞTUSU

413

Doğulu olarak ölmek istiyorum ben
Sizin bir tek ama büyük bir gücünüz var:
Karşınızdakini değiştirmek
Beni öldürseniz de çıkmam buradan
Kemiklerim değişecek toz ve toprak olacak belki
Fakat değişmeyecek ruhum
Onu kandırmak için boşuna çok dil döktüler
Açlıktan dolayı çıkar diye günlerce beklediler
O gün gün eridi ama çıkmadı dayandı
Bu acıdan yer yarıldı gök yandı
O nurdan bir sütuna döndü göğe uzandı
Batı bu sütunu ortadan kaldırmaktan âciz kaldı
Hâlâ onu ziyaret ederler şifa bulurlar
En onulmaz yarası olanlar
Ta kalblerinden vurulmuş olanlar
Yüreğinde insanlıktan bir iz taşıyanlar
(1969)

GÜN DOĞMADAN

SEPET

Bir vakitler niçin
Böyle büyük tutulmuş ölçüleri
Çocuklar bile biliyor
Cezayir'in ekmek sepetleri
Filistin'in ekmek sepetleri

Anne ne koysun içine
Ekmek mi çocuk mu
Düşmanın ilk baktığı
Ekmek sepetleri

Dolmayı bekleyen
Ekmek sepetleri

Ve boşalmayı
Ekmek sepetleri

Her eşya gitse
Kalacak tek eşya
İnsana en aykırı
Cezayir'de ekmek sepetleri
Filistin'de ekmek sepetleri
(1970)

GUL MUŞTUSU

415

FECİR DEVLETİ

Çağırduğım fecirde yoğrulacak bir yapı
Dumanlar içinde
Alevler içinde bir Şeyh Galib'tir ustası
Taş- ses mercan kitap doğurgan yara
Fırtına öncesi bir uygarlık
Dumanlar alevler kan içinde bir usta
Ve horoz çamaşır çarşambaları
Hayaletler mi
Bir tarihe hayalet dedin
Ölüm nerede o ölüm ki
Ters çevrilen dedeninki
Karanlıkta bir yanan bir sönen yüz çizgileri
Ne işçi ne usta ne mimar çizgileri
Yorgun hayır anlamamış
Hz. İsa'nın Dağ Vaazındaki
Dinleyiciler mi
Hayır bu bir iftira Havariyuna
Korkunun arasından sıyrılan zekalarıyla
Sesleriyle yıkan Roma'yı
Kılıçlar kıran yürekleriyle
Havariler, onlar mı inkâr ettiler
Siz mi inkâr ettiniz onları
Horoz üç kere ötmeden şafakta

416

GUN DOGMADAN

Ve Şeyh Galib, yeniden iş başında şafakta
Yeni dünyanın ilk ustalarından
Benim dünyamın muştucularından
Alev duman kan ve gül içinde
Leylâk, kadından düşen şafak
Ve kadın, anneden çocuğa akan
Bir şelâle belki, dünya kayalıklarından
Ta... Cennet'e dökülecek
Ve kutsal dağların önünde eridiği kutlu ekmek
Güneşi çapalayan çiftçi
Dağı memnunluğundan boynuzlayan öküz
İşte böyle bir tarlanın ufkunda
Mermerden düzgün orduların göz ucunda
Bir yapı doğrulacak
Kim doğuracak geceden artarak
Kaynayan tarih akrebinin azabından gazabından kalarak
Mercan kitap ve doğurgan yara
Bütün umudum bu paravanada
Bu yere serilmiş kemiklerin
Lime lime olmuş etlerin
Bu harap ev iskeletlerinin
Çalı çırpı çevirmelerin
Kış artığı seslerin

Kuş artığı
Kımıl kokulu buğdayların
İçinden yeşerecek
Yeni bitkide
Usta mimar yani Şeyh Galib'in öğrencisi
Şafağı öğleyi sabahı akşamı
Yatsıyı
GÜL MUŞTUSU
417

Ve hele ikindiye tam yerinde kullanan
Bir insanı gölgeleyecek olan
Bir başa gerekli gençlik düşünüşü
Yeni bir dünyanın
Dünya ötesi dünyanın ülküsünü
Şam Bağdat'tan sütun çizgileriyle
Arafat Dağı'nın âhengiyle
İlhamın en yemişlisinden tatmış
Bir başa uzatan yaprağını
Hurmalar mı
Hurmalar dağ derinliğini anar
Denizi gezdirirler üstünde
Sarayburnu tüter gözlerinde
Çölün fatihi tek ağaç hurmaların
İstanbul'dan bir çizgi yapraklarının üstünde
Gözlerinden fırlayan bir ok
Haber beklerler
Aç kalan insanların ekmek
Susuz kalanların su beklediği gibi
Çöl, üstünde altın ayaklı atların nalları çınlamış
Çöl, Kitab'm sayfalarını Doğu'ya Batı'ya ulaştırmış
Çöl, Nil ve kahverengi adalar ve kıtalar
Senden haber bekler
Senden işaret umar
Ve bir cami üstünde hutbe
Bir gül bulutu gibi yükselir
Güneş düşer
Bir kasaba üstünde
Şeftali çiçeklerinin üstüne
Kaslar gerilir derinden derine

418
GÜN DOĞMADAN
Çağa er kişinin kası gerilir
Bu ülkü bir kılıç gibi keskindir
Uzar uzar kalbimizin içinden
Kalbinizin içine kadar
Sizi öldürmek için değil
Sizi diriltmek için
Tutun ki bu kılıcıdır Ali'nin
Halid İbn- i Velid'in
Fakat ben dağların sesini duydum
Anladım gelmekte olan zamanı
Yöneldim Büyük Amaca
Doğan güneşe dönen
Bir gün çiçeği gibi
Evet ben gelecek zamanın sesini duydum
Ve dönüp denizlere doğru haykırdım:
Yaşasın yaşasın yeniden seslerini duyuyoruz suların
En özel gizli demlerde
Dağlarda ve denizlerde
Birden kendi ulusumun sırrına erdim

Halkım yalnız iki duyguyu tanıdı
Ya birini yaşadı ya öbürünü yaşadı
Fetih veya bozgun;
İşte sırrı ulusumun.
Ya fethin zafer anıtıdır o
Gökten inmiş bir dizi güvercin gibi
Gök pusatı
Ya da yıkılmış atlar, ölüm çığlıkları
İçinden çekilen karanlık bir akşam
Ve güneş karanlık bir kilise gibi sönen
- Yahya Kemal mi?

GUL MUŞTUSU

419

_ Ha evet Yahya Kemal;
Bozgununda bir fetih düşü.
Şimdi ben bozgunu yaşayan bir ulus gibi
Bozgununu yaşayan ulusum gibi
Gömülüyorum yabancı bir geceye
Su altlarının deniz diplerinin
Yer derinliklerinin bilinmez yeraltılarının çinisine
Didik didik ediliyorum sokaklarda
Büyük caddelerde
Bir yanı tüm düz ay olan
Bir yanı tüm düz dünya olan
Bir caddede zikzaklar çizer gibi
Bir aya, bir dünyaya çarpan
Bir Şarlo, ya da fikirlerin şaşkm altın arayıcısı
Hayır. Hayır. Bu madenî sis
Bu kömür tabakası üfürülecek
Gül bahçelerinden gelen
Şeyh Galib işi
Bir şafakla
Savruluyorum kaybolan bir ses gibi o yana
Ne altın başaklar harmanı bu
Babamın biçtiği
Güneşin sıcaklığından rengini alan buğday
Yıkıntılar leşler ve mezarlar
Ve gece hışırtıları içinden
Bin yılhk kar altından
Ölümler kentinden
Sıyrılarak
Geceyi ışıklarla delerek
Gelenler var biliyorum

GUN DOGMADAN

Yaklaşıyorlar gölgeler
Hayaller anılar ve sesler
Büyük aydınlıklarla birlikte geliyorlar
Gittikçe beliriyorlar
Gittikçe yoğunlaşıyor
Doku et kemik kazanıyorlar
Kasları çağa gerilmiş
Er kişiler çıkıyorlar bir bir gecedan
Biliyorum geliyorlar sancaklarıyla
Geceyi silen sancaklarıyla
Gök yeşilini getiriyorlar
Güneşin ışığını taşıyorlar
Koşanlar bunlardır çağırdığım fecre doğru
Yoğrulacak bir fecre doğru
Aydan sütunlar taşıyorlar
Gün ışığından kemerler

Çerçeveler yerleştiriyorlar dört yöne
Hayatları bir ölümce yağma edilmiş
Anne ve babaların çilesinden
Çalınmış miraslarının içinden
Örselenmiş kefenlerinin içinden
Geliyorlar ustalar çıraklar
Şafak işçileri
ikindi mimarları
Çağı bir ortaçağ yayı gibi geren ülkülerine
İnançsızlığın yıkıcılığın
Köleliğin sömürmenin
Kör yüreğine ok atan
İnkârı öldüren
İnsanı diriltten
GUL MUŞTUSU
Bir fecrin erleri
Batmış medeniyetimizin
Ruhumuzun arkeologları
Çıkıp Çıkıp bir lânetli geceden
Geliyorlar
Işık tut Rabbim
Büyük ışığını esirgeme bizden
Koruyan acımana
Güzeller güzeli adlarına
Sığman bu erlere
Işık tut Rabbim
Kur'an'ın aydınlığını yay gönlümüze
Peygamber duasını eş et bize
Saçılın senin solmaz baharının gülleri yolumuza
Sırrına sır katılın ulusumuzun
Yırtılın inkârın zarı
Reddin şeddi yıkılın
İnancın fecri doğsun
Ağsın sabah yıldızı gibi ufkumuza
Batı ve Doğu bütün anlamıyla
Geçmiş ve gelecek bütün anlamıyla
Açılın önümüze bir kitap gibi
Yeşeren ağaçlar eğilsin üstümüze
Damarlarımız canlansın eski ruhun dirimiyle
Alev duman ve kan içinde
Bir şafak yapısı belirsin önde
Şeyh Galib'in divânı gibi
Yükselsin önümüzde yeni bir fecrin devleti
Çağırıldığım işte bu FECİR DEVLETİ
insanlığın yeni bir kader dönüşümünde

GÜN DOĞMADAN

Mercan kitap ve doğurgan yaradan
Zamanın an an tanık olduğu
Bütün gerçekliğiyle sûrelerden
Gelecek yeni bir, bir insan ruhu
Yüzü hep dönük fecir devletine
Gönlünde hep cennetten bir site
İpek örtülerin hışırtısı
Gün yüzlü insanların gezintisi
Dillerinde ipekten yumuşak
Kılıçtan keskin âyetler
Gezinirler fecir yapısının ufkunda
Ve ben gözlerim onları
Her sabah gün doğarken
Güvercinler konarken taraçalara

Fatih'te
Oturduğum
Çatı
Katında

(1970)

ZAMANA ADANMIŞ

SÖZLER

(1971-1974)

(Sekizinci Sağnak: ebedî yaz sağnağı. Ruhun
ve tarihin yıkılıp yeniden yapılma fırtınaları.)

ZAMANA ADANMIŞ SÖZLER

1. SÜRGÜN ÜLKEDEN BAŞKENTLER
BAŞKENTİNE

I.

Gelin gülle başlayalım şiire atalara uyarak
Baharı kollayarak girelim kelimeler ülkesine
Dünya bir istiridye
Dönüşelim bir inci tanesine
Dünya bir ağaç
Bir özlem duvarı
Bülbül sesine
Şair
Gündüzü bir gül gibi
Akşamı bülbül gibi
Sarıp sarmalayan öfkesine

Anılar demirden alçısı zamanın
Şair kollarını çarmıha geren
Ve mısralar boyu kireçleşen
Gençlik hayalleri
Ah eski kemik ah eski deri
Ve kemikle deri arasına gerilen
Ruhumun şenlik günleri
Ah eski kemik ah eski deri
Yenilgi sanılan zafer saatleri

GÜN DOGMADAN

Bana ne Paris'ten
Avrupa'nın ölkü mezarlığından
Moskova'dan Londra'dan Pekin'den
Newyork
Bütün bu türedi uygarlıklar umurumda mı
Birazcık Roma'yi hesaba katabilirdim
Ama Roma
Kendi kendini inkâr edip durmakta
Buz gibi eriyerek
Bir kokakola
Veya bir votka bardağında
ZAMANA ADANMIŞ SÖZLER

II.

Gelin gülle başlayalım atalara uyarak
Baharı kollayarak girelim kelimeler ülkesine
Bir anda yükselen bir bülbül sesi
- Erken erken karlar ortasında
Güneş donmuş ışık saçan bir yumurta -
Bana geri getirir eski günleri

...Paslanmış demir bir kapı açılır
Küf tutmuş kilitler gıcırdarken
Ta karanlıklar içinde birden
Bir türkü gibi yükselirsin sen
Fısıldarım sana yıllarca içimde biriken
Söyleyemediğim ateşten kelimeleri
Şuuraltım patlamış bir bomba gibi
Saçar ortalığa zamanın
Ağaran saçın toz toprağını
Bana ne Paris'ten
Newyork'dan Londra'dan
Moskova'dan Pekin'den
Senin yanında
Bütün bu türedi uygarlıklar umurumda mı
Sen bir uygarlık oldun bir ömür boyu
Geceme gündüzüme

428

GUN DOGMADAN

Gözlerin

Lâle Devri'nden bir pencere

Ellerin

Baki'den Nefi'den Şeyh Galib'den

Kucağıma dökülen

Altın leylâk

ZAMANA ADANMIŞ SÖZLER

429

III.

Ölüler gelmiş çitlembikler sarmaşıklarla
Tırmanmışlar surlarıma burçlarıma
Kimi ırmaklardan yansıma
Kimi kayalardan kırılma
Kimi öteki dünyadan bir çarpılma
İçi ölümle dolu
Dönen bir huni
Doğarken güneş
Kesilmiş ölü yüzlerden
Bir mozaik minyatürlerden
Dokunur tenimize
Soğuk bir Azrail ürpertisiyle ay
Ve birden senin sesin gelir dört yandan
Menekşe kokulu sütunlardan
Komşu dağlardaki nergislerden leylâklardan
Gözlerine ait belgeler sunulur
Ey aşkın kutlu kitabı
Uçarı hayallere yataklık eden
Peribacalarımın yasağı
Gönlümün cellâdı acı mezmur
Bana bıraktığın yazıt bu mudur
Ölüm geldi bana düşün armağanın gibi

GUN DOGMADAN

Senden bir gök

Senden yıldızlar ördüler

Ateşböcekleri

O gece dört yanıma

Ey bitmeyen kalbimin Samanyolu destanı

Sen bir anne gibi tuttun ufukları

Ve çocuklar gülle anne arasında

Seninle güller arasında

Tuhaf bir ışık bulup eridiler
Çocuklar dağ hücrelerinde erdiler
Aramızdaki sırra
Bir de ay ışığında büyüyen fısıltılar
Gençlik monologları
Seni alıp kaybolmuş zamanın çağiltısından
Bana getiren
Yasamız vardı
Öfkeyle yazardın sen bir yüzüne
Ölür ölür okurdum öbür yüzünde ben
ZAMANA ADANMIŞ SÖZLER

IV.

Senin kalbinden sürgün oldum ilkin
Bütün sürgünlüklerim bir bakıma bu sürgünün bir süreği
Bütün törenlerin şölenlerin ayınlerin yortuların dışında
Sana geldim ayaklarına kapanmaya geldim
Af dilemeye geldim affa lâyük olmasam da
Uzatma dünya sürgünümü benim
Güneşi bahardan koparıp
Aşkın bu en onulmazından koparıp
Bir tuz bulutu gibi
Savuran yüreğime
Ah uzatma dünya sürgünümü benim
Nice yorulduğum ayakkabılarımdan değil
Ayaklarımdan belli
Lâmbalar eğri
Aynalar akrep meleği
Zaman çarpılmış atın son hayali
Ev miras değil mirasın hayaleti
Ey gönlümün doğurduğu
Büyüttüğü emzirdiği
Kuş tüyünden
ve kuş sütünden
Geceler ve gündüzlerde

GÜN DOGMADAN

İnsanlığa anıt gibi yükselttiği
Sevgili
En sevgili
Ey sevgili
Uzatma dünya sürgünümü benim

Bütün şiirlerde söylediğim sensin
Suna dedimse sen Leylâ dedimse sensin
Seni saklamak için görüntülerinden faydalandım Salome'nin
Belkıs'ın
Boşunaydı saklamaya çalışmam öylesine aşikârsın bellisin
Kuşlar uçar senin gönlünü taklit için
Ellerinden devşirir bahar çiçeklerini
Deniz gözlerinden alır sonsuzluğun haberini
Ey gönüllerin en yumuşağı en derini
Sevgili
En sevgili
Ey sevgili
Uzatma dünya sürgünümü benim

Yıllar geçti sapan ölümsüz iz bıraktı toprakta
Yıldızlara uzanıp hep seni sordum gece yarılarında
Çatı katlarında bodrum katlarında
Gölgendi gecemi aydınlatan eşsiz lâmba

Hep Kanlıca'da Emirgân'da
Kandilli'nin kurşunî şafaklarında
Seninle söyleyip durdum bir ömrün baharında yazında
Şimdi onun birdenbire gelen sonbaharında
Sana geldim ayaklarına kapanmaya geldim
Af dilemeye geldim affa lââyık olmasam da
Ey çağdaş Kudüs (Meryem)
Ey sırrını gönlünde taşıyan Mısır (Züleyha)

ZAMANA ADANMIŞ SÖZLER

433

Ey ipeklere yumuşaklık bağışlayan merhametin kalbi
Sevgili
En sevgili
Ey sevgili
Uzatma dünya sürgünümü benim

Dağların yıkılışım gördüm bir Venüs bardağında
Köle gibi satıldım pazarlar pazarında
Güneşin sarardığını gördüm Konstantin duvarında
Senin hayallerinle yandım düşlerin civarında
Gölgendi yansıyıp duran bengisu pınarında
Ölüm düşüncesinin beni sardığı şu anda
Verilmemiş hesapların korkusuyla
Sana geldim ayaklarına kapanmaya geldim
Af dilemeye geldim affa lââyık olmasam da
Sevgili
En sevgili
Ey sevgili
Uzatma dünya sürgünümü benim

Ülkedeki kuşlardan ne haber vardır
Mezarlardan bile yükselen bir bahar vardır
Aşk cellâdından ne çıkar madem ki yar vardır
Yoktan da vardan da ötede bir Var vardır
Hep suç bende değil beni yakıp yıkan bir nazar vardır
O şarkıya özenip söylenecek mısralar vardır
Sakin kader deme kaderin üstünde bir kader vardır
Ne yapsalar boş göklerden gelen bir karar vardır
^ün batsa ne olur geceyi onaran bir mimar vardır
lanmışsam külümden yapılan bir hisar vardır

434

GÜN DOĞMADAN

Yenilgi yenilgi büyüyen bir zafer vardır
Sırların sırrına ermek için sende anahtar vardır
Göğsünde sürgününü geri çağırın bir damar vardır
Senden umut kesmem kalbinde merhamet adlı bir çınar vardır
Sevgili
En sevgili
Ey sevgili

(1971i)

ZAMANA ADANMIŞ SÖZLER

435

2. ESİR KENTTEN ÖZÜLKE'YE

I. - alınyazısı şiiri -

Gülle başla şiire atalara uyarak
Ey şair kelimeler ülkesine gir gülle

Her kelime gönlünde kan kırmızı bir şafak

Kafiye olmak için yaratılmış bülbülle

Göz gözü görmez olmuş toz duman arkana bak
Almyazm yarışmış sanki kutlu düldülle

Gül bülbül ve düldülle kaybolanı buldurmak
Ne noktayla ilgin var ne ünlem ne virgülle

Ey şair kelimeler ülkesine gir gülle

GUN DOGMADAN

Çocukluğun güllerin kasabasıydı sanki
Baharda anne ve gül çifte aynaydı sana

Ve gençlik yıllarında son ışıklar perisi
Gibi gelen sevgili gül ve aynaydı sana

Sonra güller ezildi aynalarsa devrildi
Ne anne ne sevgili ne gül kaldı ne ayna

Kala kala ağlamak armağan sana şimdi
O ise uzaklarda dalmış öz rüyasına

Gençlik yıllarındaki o ışıklar perisi

Kadere inen kamçı karanlıktaki kudret
Derinliklerden gelen fizikötesi öçler

İstersen bin parçaya böl de gözlerden kaybet
Yine bulur izini tozunu sessiz göçler

Nerde kaldı o aziz o gün yüzlü saadet
Altın taçlı sevgili şiir sağılan cevher

Yakut işi hayaller aleladeden nefret
Su yerine bengisu her yapı için mermer

Nerde kaldı o aziz o gün yüzlü saatler

ZAMANA ADANMIŞ SÖZLER

Bir ömür boyu yağdın kutlu yağmurlar gibi
Meryem gibi boşandm dört bir yönden gönlüme

Aşk yolunda durmuşum yüce dağlar örneği
Umutlar bulut bulut seraplar küme küme

Ah çılgınım seni ilk gördüğüm gündenberi
Ah delilik gömleği üstümde lime lime

Sen birsamalar sultanı hakikatlar meleği
Şiirler kelebeği en bakire kelime

Meryem gibi boşandın dört bir yönden gönlüme

Kalbim gibi horozlar çizedursun portreni
Gecenin gündüzüne gündüzün gecesine

Zengin ruhun yüceltmiş Tanrı katında seni
Ayak uydurmuş gönlün yıldızların sesine

insanlar izleseler güneş gibi gölgeni
Kavuşurlar ilâhî diriliş bestesine

Sen fosfordan bir soluk yırtan demir kefeni
Konuşan Samanyolu sineye sine sine

Ayak uydurmuş gönlün yıldızların sesine

GÜN DOĞMADAN

Bir bâdısaba gibi es doğudan batıya
Hayatı yumşattığm gibi ölümü yumşat

Yağsın gönlünün nuru bu karanlık çatıya
Zehre batan ruhumu ışığınla aydınlat

Ben en ölüden ölü senden ayrı kaldım ya
Çaresiz derde şifa olan elini uzat

Ben dudakları çatlak kavrulmuş yanık kaya
Sen kevser gibi gökten boşanan abıhayat
Hayatı yumşattığm gibi ölümü yumşat

Ah al bir kadifeden savrulmuş pelerinin
Tann'dan gelmiş gibi yüzünde solmaz renkler

Kuşların uçtuğu gözlerin gökten derin
Yakılır kervanlarda sanki ipekten denkler

Saçların aşk güzünde biçilen altın ekin
Dişlerin bakışlara gözyaşından âhenkler

Önünde el bağlamış insanoğlu dev ve cin
Kapında bekler durur secde için melekler

Tann'dan gelmiş gibi yüzünde solmaz renkler
ZAMANA ADANMIŞ SÖZLER

439

II.

Balmumundan bir şehir arkadaşlar ülkesi
İçinde yanar durur yalanın lâmbaları
Benim hakkımda yalan senin hakkında yalan
Kapadılar sonunda sana çıkan yolları

Yine de suç benimdir onların değil benim
Karanlıkları delen bir ışık olamadım
Akıtamadım ayağına gönlümün pınarını
Senin gönül kentine bal ve süttten bir nehir

Tatlı doğu rüzgârı beni sana ittikçe
Zehirden kılıcını savurdu bana batı
Ben akşamın ufkunda döne döne battıkça
Seni kuşattı durdu firavun saltanatı

Firavun saltanatı firavunlar sanatı
Ve firavun saati bir kent ördü çevrende
Güleryüzlü yılanlar ve akrepler ülkesinde
Sen güller ve inciler gibi aynı kaldın yine de

GÜN DOĞMADAN

Kötülüğü görmeyen gözlerin mucizesi
Meleklerle define olağanüstü kalbin

Paçavrayı ipeğe çevirmesini bilir
Bakırî altın yapar ölüleri diriltir

Herkes bir kurtuluşa erdi
Yerleştikleri için senin kutlu çevrende
Payını alacaktır güneşten katran bile
Yeraltı sularında da var ayın med ve cezri

Köle diye mi sattın ayrılık ateşine
Sana köle olmanın değerini bilmeyen
Kendini dev saymanın sonsuz cehennemini
Benliğinde taşıyan gurur sarhoşu beni

Artık yolun uğramaz bilirim toprağıma
Ömrüm yanıp yıkılmış harap ölüm sayfası
Sen orda hakikata çevirirken yalanı
Ah, yalana çevirdim ben burda hakikati
ZAMANA ADANMIŞ SÖZLER
441

III. - kurtuluş -

Mini bir akşam geldi bana
Unuttun beni dedi hayalin
Ağır dağlardan ağır çöktü omzuma
Zalim anıların azap sesleri

Kanlı bir geçmişi onara onara
Kaydı gözlerin öz benliğime
Ağladım seni içimde bulmanın düşün sevinciyle
Yeniden seni bulmanın sevinciyle

Zaptetmek istedim gözyaşlarımı
En derin zengin denizler gibi
Zebercet ve mercan şefkatini
Avuç avuç saçtı ellerin üzerime

Aydınlığını gördüm kuşatmış yine
Müthiş bir ışık gibi gönül evimi

GÜN DOĞMADAN

IV. - özgür bahar -

Dün bir gül düştü bir taraçadan
Bahar gelmiş dedim başımı kaldırmadan
Andım o gençlik günlerini güneş kızıl bir duman
Sense yüzünden göğsünden ellerinden gül akan

Eğilirdin zamana menekşeler gibi sen
Korkardım altında durduğun leylâklara bakarken
Leylâkların aydınlığında belirirdi mermer ülken
Kalbimizi serin özlemleriyle yakan

...Almyazımı vurdu sular dağlara yıldızlara
Geceye gömdü beni gün ve lâmbam karara karara
Bulutlar gölge saldı o ışıklı bahara
Çiçek tozlarının sarhoşlukları arasından bakan
ZAMANA ADANMIŞ SÖZLER
443

gir rüzgâr çarptı yüzüme bahar diye bağırarak
Bir köleyi özgürlüklere çeker gibi beni sana çağırarak
Ta Babü'den üstüme yıkılan zincirleri kırarak

Sana doğru koşmak istedim hemen o saat o an

Sonra birden bir sükûnet indi üstüme
Sen geldin gözlerimin önüne yüzünde bir gülümseme
Çevrende çocuklar mutluluklar gül demetlerinden bir küme
Gönlüme salkım salkım düşlerini bırakan

Kuvvetle yere bastım yokladım derinliğini toprağın
Omuzlarımdan kalktı sanki ağırlığı bir dağın
Resmini çizdim durdum kutlu sayfalarına çağın
İsmini fısıldadım yeryüzüne gökyüzüne durmadan

GÜN DOĞMADAN

V.

doğuş -

Ay kalktı sen yayıldın ortalığa
Sessiz bir çalgınlık içinde elim durdu bir yerde
Elim bu okyanuslarda yıkanmış
Senin eline değmiş lekesiz saf eline

En derin deniz dibi gibi
Vurdum vurdum kendimi heykel kırıklarına çalkalandım
Kendimi Venüs'e vurdum çalkalandım
Senden ıraklarda seni ayda sayarak
Ayda ve bütün çocuklarda
Bütün ülkeler ve insanlar küle çevriliyor
Kararttığım sevgi geçitlerinde
Kurtulan bir tek sevgili var ki
Ay içinde kolu parça parça
Akdeniz kıyılarında

m

ZAMANA ADANMIŞ SÖZLER

- ek -

Aym çekimine uğradım Dicle'nin kuruyan dudağında
Çalkandım durdum senin albeninle şiirin sıcağında
Sense yıkandın durdun heykeller gibi gönlümün ayışığında
Ellerin yaz demekti
Gözlerin yeşerirdi kalbimin baharında

Bir vakit vardı sen ipek ben topraktım
Çaldılar bir periye çalar gibi seni
Beni görünmez zincirine vurdular günlük acıların büyülerin
Seni alıp götürdüler zalim kervanına katıp batının ve ses
vermez kaderin

GÜN DOGMADAN

VI.

Sarhoş gibi gözlüyor karşımdaki dağ
Çağ ki attım onu
Örtmüş bir heykeli sarmalayan dev bir kelebek gibi
İçimin kartal kanadıyla bezenmiş geceyi sanki
Ah, ilk yağmurda devrilen tavus
Beni çarpan cinli çiçekler elektrik çiçekleri duvarına
Kan sabırsızlığına
Acıma fırtınasında döndüren beni
Yakıp söndüren kitap fenerimi
Ölümün baldan ayaklarıyla yürüyen şiirimle
Şehrin kılıcı sanki suda bir ay gibi kırılıyor şiirimle
Bir ev ki yalnızlık olmuş konuk etmiş beni
İsmarlamış çiçeklere önüme ardıma bakma görevini

Kol ibrikleşmiş ellerim çeşme gibi
Saçıyor dört yöne akan kalbimin köpüklerini
Çağdaş bir sanat felâketi
Paletin saltanatına son veren mermi
Görüntü haber ve reklâm alacası
ZAMANA ADANMIŞ SÖZLER

447

t san ölünceye kadar emen haber memesini
Kurumuş çeşmelerden işiten anne sütünün sesini
Ölüm bile gelir insana bir anne haberi gibi
Bahar çarpıyor kalbimize bir haber gibi
Bir iklim haline gelen sevgilinin haberi
Fırlatarak sır saklama ödevini
En ırak yıldızlara
Ay düştü
Ansızın bir perde gibi
Ağlıyor kalbimde
Yeni doğan yeniden doğan bir çocuk gibi
Ah yastıkta gizlenmiş
Ay doğuran sevgili
Uyku filozofu
Hindistan defnesi
Sevgili zeytin ağacını gökyüzüne yükselten son meşale gibi
İçimi ışığa boğan uçsuz denizlerin derneği
Fısılda bana n'olursun sağ olduğunu
Kırpıştır büyüyen öğlede yeniden
Aydınlığa uzayan kirpiklerini

448

GÜN DOGMADAN

VII.

Bu ülkede ilham yağmur ve rüzgârlara bakar
Donmuş ruh ancak baharla kanatlarını açar
Kışı bırakmak yeniden yaratılmak gibi
Yeniden olmak gibi bir fizikötesi töreni
Deride ve zarda kendini aramaktan ötede
Şeytan uyumsuzluğundan ve umutsuzluğundan ötede
Çığdan ve şimşekten biçilmiş almyazılarıyla
Beni çevreleyen geceyi aşmanın cılgın nöbeti

Ağu kanatlıdır uçup uçup bana gelir
Kuş olur kelebek olur çevremde dolanır
Kimi gün eski vakitlerden kalma bir yapraktır
Akşam beni dünyanın bütün ufuklarından
Bütün ağuları çeken bir huniye çevirir
Ağu bana yaradılıştan önce armağan edilmiş bir ahnyazısı gibidir
Ağuların deccalı gün batımından sonra belirir
Bulvarlar yanan kireç gibi kaynayan suratlarıyla
Gelip geçen insanların ağıllıklarından
Akan bir çizgidir
Her volkswagen kafamın içinde sıçrayıp duran bir piredir
Ya da yuvarlaklaşıp yuvarlaklaşıp kalbime çarpan bir peridir
Ah! Şafak nerededir!
Ateş nerededir! Alev nerededir!

ZAMANA ADANMIŞ SÖZLER

449

Bu yaştan sonra saç bile ağaran bir kederdir
Gönül güneşini kaybetmiş batan bir ülkedir
Taş kaplı kapalıysa ben içeriye sızmışımdır
Baş ihtiyar bir dağ gibi çökmektedir

Ah volkan nerededir, lâv nerededir
Alev nerededir, ateş nerededir

Yüzlerde yeni bir çizgi yoktur, hep eski yüzlerdir
Kapı çalmmıyordur çalmsa da açmamak onura aykırı
Açmak çağrılan bir pişmanlıktır
Ey, gelecek zaman ne kadar yakınsın artık
Çağrılmadan gelen pişmanlıksın artık
Ey artık dibi görünen su
Bölünüp bölünüp yok olan su
Yazlar ki gelip geçiyor üstümüzden bir yarasa soluğu gibi
Kış yerden yükselen yılın kefeni
Zamanın zehri bana gelir beni ağular
Bende patlar ama yine bende şifaya çevrilir
Ben, bir zehir rüzgârını
Ruhun çekiciyle döğe döğe
Bir gelecek zaman şehrine döndüren
Görülmedik sevinçlerin devrimi
Ah, güneş nerededir, nehir nerededir
Nehirlere batmış o güneş nerededir

genç değilim ama seninle birlikte şiiri yeniden dolanıyorum
Sıcak sulara fosfor sarhoşluğunu arıyorum
en beni çekip yeniden evrene bırakıyorsun
1 ve tutsaklığın ve kurtuluşun öyküsünü kalbime bırakıyorsun
Birlikte eğiliyoruz Kutsal Onurun önünde
adak diliyoruz kurban gençliğinde

450

GÜN DOĞMADAN

YILAN

Gittin ve bozdun bütün büyüsünü yuvanın
Yüzyılların sabrıyla
Ayışığının harcıyla
Güvercinlerden kırlangıçlardan
içgüdü müziğinden
Çocukların pul pul düşlerinden
Doğmuş bir çiçek evine
Girdin ve bozdun sessizliğini
Güneşin doğuşunu
Işığın camlardan geçişini
Durdurmak istedin
Uğursuz ıslığıyla
ZAMANA ADANMIŞ SÖZLER

451

Karlar içinde donmuştun
Tuttun sıcacık ovaya indin
Baharın gözlerini ezdin
Nergisler üstünde dans ettin
Bozdun bütün büyüsünü canlı olmanın

Tanrı böyle yaratmış seni
Sen yılan olmaya mahkûm
Gecenin ta kendisi
Kara kaderlerin çerçisi
Zafer anıtlarının güvesi
Mutlu ülkelerin sfenksi
Göğdende ölüm zehirli bir ağıt gibi
Ve insanoğlunun karşısında
Kül kedisi

Melek dağıtansın
Zehirli tozlarında
Skandal serpersin meryemlere
Cennetin kapısını durmadan kapayansın
(1973)

GÜN DOĞMADAN
AKREBİN ÖLÜMÜ
Yürüdü lâmbanın önünde durdu
Bir yaz gecesinin ayışığında
Düşündü bu loş aydınlıklarda
Evlerin mahkûmu olmayı akrep

Kanatları olsa göklerde olurdu
Boğum boğum kuyruğuna çarptı ay
Titrek titrek göğü yansıttı lâmba
Kaderini gördü cehennem biçiminde

Geldi samyeli camlardan geçip
Üzümlerden incirlerden bir koku taşıyarak
Dondu akrebin zehri damarlarında
Karşısına dikilip durmuş bir insanoğlu
(1974)

ZAMANA ADANMIŞ SÖZLER
453

İNSAN VE ORUÇ

Oruç, ruhun sesi gelir her yıl
Gümüş topuklarını dokundurur kalbimize
Vücut dönmeğe başlar bir tapınağa kurban gibi
Yapılır örülür uçurumları yakan dualardan

Ten ruhun avuçlarının içinde
Hilkat günlerinin yeniden oluşun terlerini döker
İnsan gecesini değiştirir gündüze erer
Bir mevsime döndürür zamanını hiç değişmeyen

insanın olma vaktidir bu erme fırsatı
Ruh emzirir anne gibi yeri göğü fecri
Yeni bir insan gelip nöbete duracaktır
Eskisi çürümüş bir heykel gibi devrildiğinden

Ey oruç, diriltici rüzgâr, islâm baharı
Es insan ruhuna inip yüce ilham dağından
Kevser içir, abıhayat boşalt kristal bardağından
Susamış ufuklara insan kalbinin ufuklarına
(1974, Eylül)

454
GÜN DOĞMADAN
SONBAHAR

I.

Rüyalar bende kiraz gibi
Olur ve çürür bu mevsimde
Gün doğar ve yükselir de
Ben yatağımda bir kaptan

Gemisini terketmeyen bir kaptan
Gibi eski günlerin hülyalarında
Bir deniz hazinesine sarılmış
Çocukluktan gençlikten yapılan

Sanki yıllarca önce
Koyup gitmemiş sevgili
Annem hiç ölmemiş gibi
Günden öç alır geceler
ZAMANA ADANMIŞ SÖZLER
Atlar ki bende kiraz gibi
Büyür ve çürür bu mevsimde
Gün doğuşundan güç alan
Kelebeklerden kurtulurum

Bir kuş fosfor gibi geçer
Koşup sonsuz çayırları geçer
Başımı uzatırım sularına
Anlamak için anlamak için denizi

Ve şehirler deniz kıyılarında
Yükselen alçalan atlar gibi

456
GÜN DOGMADAN
II.

Evin ötesinde berisinde meşaleler
Su meşaleleri ölü tuzu düşün biberi
Birinci Cihan Harbi'nden kalmışlar
Astragan dişleriyle fırçalanmış geceleri

Aşk artık eski ağaçlar arasında
İncir zeytin nar arasında
Evi boğan ipek böceği kurdelâsında
Kadın saçları dinleniyor ve çocuk tüneleri

Zafer devesini süre süre
Eski bir dişbudak köküne götürür
Patlayan kelebekler korosu
Önümüzü bir daha aydınlatıyor mu?

Eve girmek evden çıkmak ev olmaklık bu
Evin bodrumundan ummak
Taşları sorguya çekmek
Uymuyor yakışmıyor dostuna
(1974)

ZAMANA ADANMIŞ SÖZLER 457
DENİZİN KENTİNİ YAKTIM
Denizin kentini yaktım
Vızıldayıp duran kafamın ortasında
Denizin kentini yaktım
Hurma şırıltılarıyla

Denizin kentini yaktım
Beni çocukluğumdan koparan
Denizin kentini yaktım
Bir kent kadın kabuklarından

Denizin kentini yaktım

Miras kalmış bir alevle
Denizin kentini yaktım
Veli ağaçlarla kalbi atan mermerle

Tanrı'yi anarak kalbi atan
Cami sütunları boğdu
Sararmış gözyaşlarıyla
Kararmış denizin kentini

istanbul ey sevgili şehir
Dön dön karadan gelen sesime
Son veren zaman yatırında
Denizden getirilen biçimine

(1974)

GÜN DOĞMADAN

KIŞ

Ses kışı. Ateş yırtıldı. Çarpıldık.
Ürktü insanı aşkıyla terleten kitap
Bir baş vardı gitti Bağdat'tan öte
Çöktü bir akşam güne Şam'dan önce

Kurumuş üzümde de razıydık çürüttün
Yaralanmış ayı kullanarak kızıl dağ
Soluğunu yollayarak zaman zaman üstümüze
Daralttın gençliğe ve bahara susamış gönlümüzü

Baharı seller götürdü boğuldu yaz
Kırıldı kristal vakitler güz kadehi
Ne çok mezar taşları taşıyarak sırtında
Çıkıp gelmesini bildin ölüm tüccarı

Ben ki ölümsüzlüğe ermiştim dese dese
Ülküleri düşünceleri düşleri insan çiçeğini
Aşmıştım kaç kere Hızır'la abıhayatın kemerini
Geçip çılgın gerçeğe devirerek büyü mendireğini
(1974)

ZAMANA ADANMIŞ SÖZLER

459

AKŞAM

Ah sessiz sessiz gelişen akşam
Erkek ağacında büyüyen çocuk
İnsan gözleriyle ağlayan sergi
Ateşi armağan getiren yolcu

Bizi yakan ateşi getiren yolcu
Gül kırmızısı bir rüzgâr gibi
Evi sevgiliye saran çiçekçi
Yirmi dört saatte güz deneyicisi

Lâmba ışığına uygun kitapçı
Okutup okutup eski kitapları
Onulmaz aşklara yandıran avcı
Külümüzü havaya savuran ocak
(1974)

460

GÜN DOĞMADAN

ÇEŞMELER

(1975)

TÖREN

Miras mimarı ölümün payı
Çürüyüşlerden bir fosfor donanması
Alkış alkış ölümlle barışan
Bir ülkü alıyor gözlerimi

Işıyan ne bir göz kapağında
Çocuk anne monologu mu
Ses kınası saçıldığında
Eski dağ kentine dedelerin
(Dokuzuncu Sağnak: aynalar sağnağı.
Bardaktan boşanırcasma paslanan talihin
içinden gülümseyen uygarlık ırmağı.)
(1974)

ÇEŞMELER

I.

Benim yalnızlığımdan
Damıtılmış çeşmeler
Kurumuş unutulmuş
Çeşmelerin akışımı
İnsanlık içinde

Ay görmez onları onlar ayı görür
Aydan haberlidirler
Söylediklerinin çoğu
Ay hakkındadır
Aya dair
Ayın tarihine ait

GÜN DOĞMADAN

Fındıklık Mehmet Ağa
Çeşmesi
- Silâhtar Tarihi'nin yazarı -
Yenilmez karpuzlar
Acı salatalıklar yıkamıştım suyunda
İçilmez
Bozuk suyunda
Gece yarısı
Ayışığımda
Yaz ay ve ben
Silinmeye yüz tutmuş yazı
Ölümü hecelemiştik
Ortalığı dolduran sesinde
Ta... aşağılarda olan yatıra
Bir türkü söylüyordu
Ölüm ötesinde açmış
Menekşeler kimliğinde

Ölüydü insanlar
Yalnız yaşıyordu o yatır
Ve o çeşme
Ben de
Sıratı andıran bir çizgide
Soluyordum, devrildim devrileceğim
Hayatı ve ölümü birlikte
Aynı geçmezlik ve değişmezlikte

Aynı yenilik ve tazelikte
Ürpererek geçiyordu yarasalar
Uzaklardan
Beyoğlu'nu bir telgraf gibi
İleterek birbirine

ÇEŞMELER

465

II.

Eski zamanın kartvizitleri
Gibi birden uzanan önüme
Birden en ummadığım bir anda
Ve hiç beklemediğim bir zamanda
Birden beliren bir köşede
Birden karşıma çıkıveren
Terkedilmiş unutulmuş
Eski zaman çeşmeleri
Ruhumun hiyeroglifleri
Gönlümün çözülmez şifreleri
Ölümsüz bir uygarlığın
- Ah, ne çelişki -
Ölümsüz kitabeleri
Sonsuzluğun mezartaşları
Çeşmeler

GÜN DOĞMADAN

Şimdi anlıyorum niçin
Eski şairler onların
Yapımına
Tarih düşerlerdi

Kendisine benzediğini
Bilirdi şair bir çeşmenin
Onun doğumunu kutlardı
Böylece şairlerle

Bilirlerdi çeşmelerin de
Kendileri gibi
Toplumun ortasında
Çağıldayıp durduğunu şairler

O insanların susuzluğunu giderir
Arıtır ellerini ayaklarını
Şair de giderir ruh susayışını
Yıkar çirkefe batmış insan ruhunu

Ama ikisinin de alınyazısı en son
Unutulmak terkedilmek
Sırrolmak
Ait sayılmak eski uygarlıklara

ÇEŞMELER

III.

Eski zamanların durmuş saatlarıdırılar
Ne zaman durdular
Kim durdurdu onları
Kim kesti bu neşeli çocukların sesini
Kim susturdu o canım çeşmeleri

Ruhun ve kaderin güneş saatleri
Sesleri ayarlıydı bir uygarlığın
Tükenmek bilmez bir çağdaşlığın

Gecelerine oynayan gölgelerine

Ruhumun içinde durmadan
Açık gibi duran batıya
Fakat doğuyla konuşan çeşmeler
Eski zaman inceliklerinin kapısı
Doğunun batınının kapısı çeşmeler
Bh yağmur ruhuma çiseler

468

GÜN DOGMADAN

IV.

Yunan şairlerini bilmem ama
- Onlar daha çok uzmanıdırlar nehirlerin
Çeşmelerin dilinden anlardı
Lâtin şairleri
Kimi diller kuş sesi
Kimi dil çeşme sisi
ÇEŞMELER

469

Eski uygarlıklar çeşmesi
Ruhum
Güneş batar o doğar

Kan döğmeli
Ürkütücü bir gece lâmbası gibi
Ansızın çıkar karşıma
Çeşmeler ve ruhum Ulu Kent'te
Bir köşeyi dönerken yapayalnız
Gece vakti

Çağı geride bırakan
Ve yosun
Ve mağara
Çeşme bir pencere uygarlığa

Çeşmeler kapalı kapıları eski günlerin

Ağa Camii'nin yanındaki
Baklava biçimi
Dışa doğru bombeli
Direniş bu
Bir velinin kerameti gibi
Çağ dışı değil
Çağ açan çağ aşan
Çağı geride bırakan

GÜN DOGMADAN

Ve derken Üsküdar Tophane
Kabataş ve Valideçeşme
Sultanahmet Sofular
Her yerde ve her zamanda
Anıt gibi ayakta
Durabilen
Taşını kırarsınız çeşmelerin
Başını kırdığınız gibi şairlerin
Ama onlar
Yağmurlarla akrabadırlar
Yer konuğudurlar göklerin

Haber getirirler
Diplerinden dağların

Sesten lâmbalardır
Sihirli lâmbaları tarihin
Alınlarında tuğraları sultanların
Sultan Ahmed-i Şalısın
Sultan Hâmid-i Sâninin
ÇEŞMELER
471
V.

Ses ve şafak
Toprak ve öğreti ve başak
Gece öğretisinden gümüş tüylerle dönüş
Bir kere daha yükselen çeşme
Eşyada gülün yakıldığı acı bir şölende
Kahraman
Mezarı çizgileştiren sabır ayinde
Bağrımızdaki karanlık ufku
Kutsal bir kitap genişliğinde
Aydınlatan diriliş depreminde
Zaferde

GUN DOGMADAN
Karanlık yüzlü kahraman
Ayinini yenileyerek eski çeşmede
Işığa boğan kendini ve son atı
O at ki zafer takı
O at ki der
Geceyi dinle
Sese uy
Kalbinin sesine
O at ki der
Yeni iz
Yağmurdan önce gelir
Ayı kırar yumurta gibi
Ve döker üstüne eriyen mermerin
Gümüş tenli çeşmelerin
Ay karışır göğdelerine

Çeşmeler eşyanın arkayüzünün
Fotoğrafını çekerler
Olayların geçmiş zamanın
Toplumun ve tarihin
ÇEŞMELER
473

O at çeşmeyle birleşip bir koro olur
Ve koro sesini yükseltir:
Güneşin özel olarak yaktığı
Yapraklarını kızılaştırdığı
Kestane ıhlamur ve karaağaçlarla çevrili
Ayasofya'yı da kat Ruhun Diriliş Kenti
Şiirinin içine
Görkem dolu tarihi ve metafizik bir görünüm
Kazandırmak için ülküne

(Kulis I:
Pencere ayrı bir yakıt olabilirdi şiire

Araya girerek
Bir dünyadan bir başka dünyaya geçiş değil mi?
Kelebek camı kıramaz ama
Onu dünyasına kavuşturabilir
Pencereyi açarak gizli ve kutlu bir el
Kilitli ekmeceyi
Mücevherat dolabını kurcalayarak)

474
GÜN DOğMADAN
Ve

(Kulis II:
Doğ kendi eşmenden kendi uygarlığından
Ağacın topraktan
Çiçeğin ağaçtan
Suyun dağdan doğduğu gibi)
Çeşmenin şahdamarını
Bir kere daha zorluyor
Tarihin eperi
ÇEŞMELER
475

VI.

Ve koro sesini yükseltir:
Gel! Sen denizsin neden ekildin
inanamaz hiç kimse senin kuruyuşuna
Senin tükendiğine inanmaz hiç bir kimse
Bir kişi kendisinden
Ve kendi etrafında dönmesinden
Meydana gelen
Düş emberlerinden mi ibaret
İnsan bir kıtlık mı bir bereket mi
Neyin kıtlığı ve bereketi

476 GÜN DOğMADAN
Önce çeşmelerden uzaklaştırarak
Sonra çeşmelere koşturarak
eşmelerin çevresinde döndürerek
eşme deneylerinde kavurarak
İnsana kendini buldurur ermişler
ÇEŞMELER
477

Ve düşlerinde eşmeleri koğalarlar dervişler
Biliyorum gökte doğdular
Őimřekler yıldırımlar ebelik yaptılar
Güneşler aylar dadılık onlara
Göğün spermaları gibi saçıldılar yeryüzüne
Toprağın derinliklerinde akıp piştiler
Toplanıp büyüdüler
Sonra bir çıkış yolu aradılar
Özledikleri güneşe ve yeşile
VII
Kimi zaman eşmeler
Karagözü bile şairleştirirler
Ve karagöz söz arasına sıkıştırır
"Acemi sakaların elinden neler çeker horhor eşmeleri"

478
GÜN DOğMADAN

VIII.

Ya ben gidip bir çeşmeye kapansam
Ya çeşme bana açılrsa
Ya çeşme gelip bende kapansa
Ya birlikte bir ağıt olsak
Kurumuş bir ağıt
Kurumuş bir kan gibi
insana ve kente

Kadıköy'de Osmanağa Camii'nin yanındaki
Buruşturulmuş bir kâğıt gibi
Çürümüş sebzelerle yemişlerle
Ödüllendirilmiş
Ruhumun öz penceresi
Üstüne kokmuş isyan afişlerinin asıldığı
Yavru kedilerin köpeklerin annesi
Kimsenin farkına varmadığı Ulu Çeşme
Lâayık değiliz biz senden af dilemeye bile

ÇEŞMELER

Ve sen Kanuni Sultan Süleyman'ın adını taşıyan
Onun kadar alçakgönüllü dört yüz yıllık çeşme
Taşıyorsun her yerinde
"Tamir yapılır" levhalarını
Plastik veya naylondan paslı teneke ve ıvırzıvırdan
Bir takım yeni zaman kolyelerini
Esir olana zincirini taşımak yaraşır bilirsin sen
Hiç bilmediğin bir hayatı öğreniyorsun
Kölelik ve uşaklık bodrumunun gizli dersi
Yapıştırılıyor çile balmumuyla o kutsal alnına
İdam fermanının gibi

GÜN DOĞMADAN

IX.

- Yorum -

Açtım bir fal gibi dün gece kitabımı
Kader meşaleli şiirlerle donandım

*

-Kuş-

Seni anmak her günkü gök armağanadır benim
Ebedî şadırvansın gün içinde kalbimden

AYINLER

(1976-1977)

(Onuncu Sağnak: kuş sağnağı. Simurg örneği.
Öteye doğru. Daha öteye. Daha öteye.)

AYINLER

483

BİRİNCİ AYIN

I.

Yağmurun kapandığı bir sesle birlikte
İncive güneş. Deniz, kuş seferlerinin depremin yerle bir ettiği anıtı.
Nerede Kenf i ve ölüleri havaya dağıtan İsrail sûrları, güller?
Ve eski kasidelerde unutulmuş menekşeler?
Leylâk, matemin bereketi midir gönüller ülkesinde?
Tarihin asmalarında kırağı, ceylan gözlerinde şiddet çiğı.

Kim verecek kedilere trafik bilgilerini,
Kihayatlarıyla ödemekteler bir yandan öbür yana geçmeyi.
İnsanlara alışık hayvanlar için güz.
Mevsim döndü. Son güz. Yok olarak ödüllendirecekler
insanlık sevgilerini.

Zulüm bir hayat tarzıdır artık insana mahsus;
İnsan, şeytanın sinekkâğıdına yakalanmış melek kelebeği.

484

GÜN DOGMADAN

Bahar, o çağrı, kadını ve erkeği alıp tertipleyen
Gecenin bakır döğmeleriyle mühürleyen
Birinin öbüründe kaybolduğu yanlışıklık türküsü.
Develerin ve atların sırtlarında taşınan,
Soruların cevabı değil, haberlerin yorumu asla,
Çiçeklerden çiçeklere iletilen bir bulanıklık duyarlıklarda
Toprak sağırdır yağmur mezmuruna artık
Sen son iz, son işaretisin
Ateş yiyen, ateşin yiyemediği semenderden.
Ateş büyüsünü çözen sabır köprüsü peygamberden.
Matematik metafiziktir, metafizik matematik değil.
Döl metafiziği çağrı sona erdi, son buldu insan artışının teoriği.
Çoban, sürüsünü müzikle erdirirken tabiatüstü yüceliğe
Zaman, çevirdi insan kitlesini karılmış ve yıkılmış bir
hayvan çerisine.

Ah! Taş olsak, toprak olsak; denecek çağ geldi;
Cennet trajedyasından bir yaprak döndü.

Tükrüksüz çevrilmiyorlar sayfalar. Anlamsız, kahvaltıdan
öte zeytin taneleri.

Zekeriya saklayan ağaç yok, ortasından biçilmek için bile.
Gürül gürül kapılarını örttü mucize.
Kilitlendi mi açılmamak üzere çile pancurları.
Hileyle mi lehimledi Tapınak göz kapaklarını?
Ağır ağır kapadı mı göz kapaklarını?

AYINLER

485

Çiçek, arkeolojik bir malzemedir artık diyorsun. Biliyorum, o...
Arkaik bir kalıntı, arasında tunç ve taşın,
İnşaat planlarında yer alan.
Mezarlara bir anı, son anı gibi bırakılan
Bir haftalık kitabedir.
Şiir için fazla ham ve ilkel.
Anlık uğramalarda öne serilen ölüm tozu.
Biberi bile değil, sade, ziyaret tuzu.

Bağırabilirsin: yağmura yön değiştirtebilirim.
Baharı smırlandırabilir, çarpıtabilirim çiçeği.
Tabiat benimle birlik değil artık, bir ilişirme:
Benden bana bir ilişirme, o
Bir tatil, izin verdiğim bir yaz-kış olgusu, bir ayrıcalık belki.
Bir mozole, bir müze, açıp kapadığım istediğim saatlerde.
Düzenleyebilirim bahar matineleri maden ocakları
derinliklerinde.

Sergileyecek güçteyim eczane vitrinlerinde piknik drajeleri.
oSürekli bu duymak istemediğim söylevin
Kulakları patlatan sırasız nöbetin.
Soğuk humman. Tabiatı kefen gibi beline dolayısın.
Yeni şehvetin. Kuleden kuleye seslenişin.
Babil'in. Asma yapraklarında rahip ezişin.

486

GÜN DOĞMADAN

Yağmurun kapandığı bir sesle birliktedir
Oysa inci ve güneş. Türbe ve derviş
Alışverişini sürdürmektedir ne kadar dirensen de.
Ayın başlamak üzredir her an en alt derecesinde bile.
Halkalarını kemirecek mutlu ejder,
Ne kadar güçlü olsa da dişlerini hazırlamıştır zincirlerine.
Yalvar, gözyaşı akıt. Musa'nın esasını
Dirilt, yeşert içinde kurumaya yüz tutmuş Sopayı.
Uçmak için yaratılmadı eşek kanadı.
Yok öyle bir kanat. Sesini ayarlama boşuna çirkin hoparlöre.
Bir dinamit gibi at kendini granitlerden granitlere.
Parçala kayaları. Bulmak için yitirdiğın suyu,
Yeni zamanların yoksul düşlü kuzgunu.

AYINLER

487

II.

Değişmek mi bir mahkûmluğu bir başka mahkûmlukla?
Ay ve yıldızların elleriyle onamaz dünya.
Parlaklıklarda değil senin iksirin, şifan.
Karanlıklarda gizli Büyük Derman.
Gökgürültüsü, şimşek ve yıldırımlarda...
Silâhlarınla göğsümde doldurulmaz bir boşluk açtın.
Dağıldı ayın aynalanndaki musikinın sırrı.
Toparlamak görevini yok ettin şelâleler çığlığınını.
Yakacağın ışık hâlâ uzak değil.
Muştı, konukluk günlerini doldurmuş değil.
Ud ve Keman, asılı o meşhur duvarda
Sise batık elleri aramakta.
Sesin bir saattir dünya alanına asılmış.

488

GÜN DOĞMADAN

O saatin akrebi gibi sabah ve ikinci
Dolanırsın bir güneş gibi göğü yeri.
Bir yelkovan gibi oysa muştı koğalar peşin sıra seni.
Hesaba çeker anlamlandırır, gölgenin güneşi izlediği gibi.
Ve milât yılının bilmem hangi günü
Ve hicret senesinin bilmem hangi gecesi
Yeniden başlarsın denemeğe Samanyolu'na gözyaşı dökmeği.
Gözlerin kör olmadıysa eşyaya bakmaktan, ne iyi!
Bak bir kere terketmiş hangi kutlu eli
Hangi inkâr süzgecinden geçmiş bu eşya köpeği.
Hangi çirkefe devrilmiş tabiat direği.
Gecikmedinse ah, gecikmedinse, ne iyi!
Yanına yörene bakıp durma öyle
Belki de gerçek zamanı ve hayatı gömdün gitti çelebi

Ulu bir ağaç. Şimşekle çizilmiş, gelir doğudan ve batıdan seslerL:
Gök gürültülerinin eşliğinde.

Ama, ne yazık ki, Şehir ölü. Natürmort şehir. Frigofirik şehir.

AYINLER

489

Ruhunun simgesi olan bir dumanla örtülü.
Yalnız bir anti - şehir var durur içinde,
Bir türbe, bayram biçiminde.
İç kale. Aslanlı Cami.
Ve bir dergâh taç gibi.
Zincire vurulmuş tapmmaevi.

Ve sade isimler kalmış alımlı sevimli:
Leblebici, ibadullah, Mukaddem,
Sultan Alâaddin.. ve benzerleri.
Asılı bir kılıç ölü - kentin üstünde
Getirip getirip başlarını vurdururlar kendi kendilerinin
İnsanlar hakkettikleri cezaya ermek kavuşmak için.
Kan damlamaz görünmez kılıç ne yapsa
Bitip tükenmek bilmez bu karadosya.

Yağmurun kapandığı bir sesle birlikte
Oysa inci ve güneş. Ufku doğudan gelen ulu ağaç kaplamakta
Ayın başlamak üzredir yeraltı tapınağında.
Güneşle ve inciyle yeniden tanışma.

GÜN DOĞMADAN

Su ve ateş yansımalarında
Yenilenen bir anlaşma.
Duvarın gölge oyunlarında Salome eriyip durmakta ama.
Kabarmış sıvalarda Yahya.
Mantar yosun ve hurma
Gök sofrası
Tekin olmayan mihrab
Meryem
Zaman metafizikçisi bir çağı aşan İsa...
Yapıştır asanı Org'a
Büyük Org'a Mucize asanı ey Musa!
Yeniden ayın başlıyor
Sabır Depremi Limanında.

Deniz yeniden yapraklanıyor,
Ter döküyor incilerce.
Gemiler tıkız sırlarla dolu,
Kalkmak üzre, gündönen sararmış limanlarda.

AYINLER

491

Toprağı yeniden kıran
Bir kaside gibi başlıyor ayın;
Yurt savunan bir erin
Ölüm töreni gibi sâde
Ayın başlıyor.

GÜN DOĞMADAN

İKİNCİ AYIN

Toprağı fazla terk ediyoruz artık
Trenlerle otobüslerle otomobillerle
Yerden ayağını kesmiş uçaklar ve helikopterlerle
Özüne aykırı devinmelerle
İyice yorgun yeryüzü
Dinlenmesiz
Kışsız ve baharsız
Yazsız ve sonbaharsız
Tekdüze cehennemler ve yapay cennetler titreyişinde

AYINLER

493

Ve derken birden çıkageliyor kadın
Nehirlerin içinden yeni bir dökümle
Benzersiz olmaya değil benzerim olmaya savaşıyor
Barikatlardan bahsediyor bana
Boynunda kolye yerine tabanca

Göç etmiş sanki ilkelikten barbarlığa
Yüzünü seyretmek amacıyla
Bir kan ırmağında

Nerede kaldı ikindi suları pastaneleri
Ve fallar fincan uygarlıklarının çiçekleri
Evlerden tüten zafer
Sessizce fethedilen ülke
Ev gücü
Karlı dağlar görüntüsü
Güneşin buzlarda bin çılgın bebeğe bölünüşü
Dönüşü dönüşümü
Kapalı çarşılar telâşı
Düşün armağanı
Kapı arkalarında duran çile
Kış tatlıları örneği

Dönüyoruz döne döne eriyoruz başka bir vakte
Geçmiş zamandan bir enstantane

494

GÜN DOĞMADAN

Belimizden ipeksi dokunuşlarla tutan bir el
Bizi bırakmayan kadın figürleri
Kabartmalardan çıkıp geliyorlar
Ve sonra kayboluyorlar birer birer
Ve yine yalnızız kurumuş bir ırmak gibi
Sonbahar ağaçları gibi çıplaklık yöneliminde
Kokakola bardaklarincılayın devrilen hayâller
İçinde yapayalnız ve eskimiş miyiz?
Ayinin içinde değil miyiz?
Unutma diyor bir ses beni unutma
Kulak ver ve dinle
Kendini bulacaksın ancak bir ayinle
Savruluyor vücutlar kollar bacaklar ve kafatasları
Düşmüş bir yere atom bombası
İnsan ölümünden bir sis içindeyiz
Çelik fırtınasında ve uranyum boyutlarında
Soluk almak ve varolmak sınavında
Öçle bağrımızı deliyor batı kargıları
Ciğerimizi delik deşik ediyor yalancı bir soyutun kargaları
Tam hiçliğin arefesindeyiz hiçlik bayramının
Cellât toylarının idam sonralarının kutlanışı
Umutsuzluğun şahdamarmdayız
Birden kurtarıcı ses göğün meşaleleri yaklaşıyor
Dolduruyor yanımızı yoremizi

AYINLER

495

Cebraail gelgitleriyle ıslanıyor kurumuş dudaklarımız
Ay! Ay düşüyor kucağımıza
Birden ne mutluluk bu
Varoluşun odak noktasında mıyız yoksa

Ve yine yolumuzu kesen o aldanışlar furyası
Diri görünümlü mezarlar ay kasırgaları
Çocukluk buzulları aysbergler maelstromlar
Haziran patlayışları gelmesi bitmeyen yazlar
Ebedî görünümlü baharlar
Kaçamak bakış sarhoşlukları
Çay bardaklarıyla gizlenen tanıdık saçlar
Ufak suçların tanıklıkları eşyaya sığınişlar
Sayfiye

Kapalı pancurlar
Kopuk kopuk anılar güneş gölge oyunundan fragmanlar
Artlarında cin kabilelerinin ziyaret tablosunu gizleyen
fermuarlar

Geyik sürüsü gibi koğalanan aynalar
Uyum ve birliği bozmakta bütün bunlar
Oysa kurtulmuş gibiydik bir anda
Ve varmış gibiydik ölümsüz saltanata
Yeniden kuşatıldı kalelerimiz surlarımız
Güm güm vuruluyor kapılarımız

GÜN DOGMADAN

Gelip çatmış o en önemli saat sanki
Almyazısı ortasından çatlayacak sanki
Ama dönüyoruz döndürülüyoruz birden değişiyor sahne
Bir kez daha kurtuluyoruz Kur'an seheri seferinde
Âyetler bir ordu gibi kurtarıcı bir ordu gibi
Dağıtıyoruz bizi çepçevre saran gulyabaniler derneğini
Kadınların korkuluk maskeleriyle gelen
Ve merhamet damarımızı sömüren
Şeytan algıları dönemi kapanırken
Kollarımız göğe açık ve ayaklarımız yok gibi
Bir uçuşun tutkusuyla bir yerden bir yere boşalıyoruz gibi
Ağır sular yerine lavanta serinliği
Mevlütlerin yüreğinde doğan şerbet bardağı klanının yıldızı

AYINLER

497

ÜÇÜNCÜ AYIN

Bakır maşrabalara doldurduğun ne
Hangi çağa dair ışıkları sana vuran su
Bir bengisu ikindisi mi vakit çırası
Nehrin saçlarını tarayan kızıl yapraklar fırtınası
Ne der neler söyler neden dolanır
Kaybolan çarşılar çevresinde
Kurumuş kanları hayal ettiren çeşmeler ertesinde
Grevlerden hangi çiçek tozunu toplar
Açların tencerelerinde tuz geometrileriyle oynar
^asü bir kristaldir bu bin parçaya bölünür
ynayan fıkırdayan suda yeniden derlenip toparlanıp görülür
Su tuz ve kemik ateşin çılgınlığında
y^1 bİRDÜŞ kurarlar 20. yüzyıl kızgınlığında
m curüyüş ve çöküş dumanlarının ve sislerin ardında
r kez daha gebe kalır ütopyalar panayırında

GÜN DOGMADAN

Tabiatın kalbine kurşun sıkıp durmada
Altın arayıcısı serüven avcısı gangsterler
Sonra oyları darmadağın edilir özgür tutsakların
İşler eksiksiz kanunu gizli odalar logaritmalarının

- İyi ama dostum konudan uzaklaşıyorsun
Bunlar çok yabancı bana beni gerçeğimden ayırılıyorsun
Zeytinaltıları deprem gözlü deniz
Altın yataklara devrilen güneş
Yazın yüreğinde yuvarlanan
Buz tekerleği ay
Dağların fısıltısı
Bahçelerdeki cennet saatlerinin tik takı
-Ah ne yük gramer -
Çevremi dolduran şairler
Homeros Lebid Firdevsi Şeyh Galib

Mevlâna Goethe İkbâl
Ne yüce anıt çağlara karşı
Benim dediğim ebedî bir iklim
Senin dediğin değişen durmadan değişen mevsim
İşte bak bir bulut geldi üstümüze
Mutluluk geldi üstümüze
Artık yeşile türbelerin yeşiline çalıyor giysilerimiz
Yeniden kadifeden bir ülke kentlerimiz

Kentlerimiz düşük çocuklar doğurganı
AYINLER
499

Son tanıklar kuşlar nereye gittiler diyorsun
Sonra onları soyutun metafiziğinde kebaba çeviriyorsun
Sayı paniğini unutma
Depremi gökyüzünde değil yeryüzünde ara
Sen ölümü bir ayna gibi kullanıyorsun
Onunla arana perdeler çekiyorsun
Sen hayatı boşaltırsan
Ölüm aynasında aksin mi kalır
Ölümün tekdüzeliğine dalma yaşamın devrimciliğiyle gönen
Olumsuz sembollerle oyalanma yalın ve çıplak gerçeğe bak
Doğunun batının Orfeus ve Panlarını bırak
Çırpınma boşuna teslim ol kader virtüözlerine
Akıl mimarlarına irade atletlerine
Yalnız ölüm mezar kazmaz mezar kazılır ölüme de
Bir boydan boya batı batı selsebillerine
Yeniden doğ ol kendi kendinin ışıldağı
Kır seni senden eden eski bardağı
İzinden git çağın fatihlerinin
Merihel uzatan olağanüstülüklerin
Bir kere koştun geçmişinden geriye dönme
Eski sayrılıklar hummasına düşüp sönme
Lanet olsun arı beylerine diyebilirsin
Ama eninde sonunda onların gölgesindesin
Çıraklıkla ustalık arasında bir uçurum var
Düşünden düşüne değişir kurdellâlar

500

GÜN DOĞMADAN

Bir aptallık çerçevesi gibi geçmesin ağzına kelimeler
Nene gerek yer ve gök ötesi velveleler
Ömrünü hayatla doldur boğulma ölüm ırmağında
Birsam labirentlerinde kaybolma en verimli çağında

- İyi ama dostum konudan uzaklaşıyorsun
Bunlar yabancı bana beni gerçeğimden ayırıyor
Güneş varsa ay da var gölge de var
Hiç bir ışık yerini tutamaz gereğinde bir mumun
Fırtınalı denizde gemin parçalanırken sen başka mısın
Çocuğunun tabutu arkasında
Mezarlığa doğru yaklaşırken sen başka mısın
Aç kalmaktan öte yok mu hafakanın
Karşılıksız çarpmayı bilmez mi senin kalbin
Karşılıksız çalkalanmaz mı senin kanın
Sen iyiden iyiye gelmişsin oyununa şeytanın
Son eri de kalsam ölüm kalım savaşında uygarlığımın
Yılmam geri dönmem bekçiliğini yeğlerim mezarlığımın
Hayat ve ölüm tabiat ve tarih iç ve dış âlem
İçice birbirinden kopmaz tanrısal bir gerçeklik her dem
Üç merdivenli bir minaredir arştan boşanan şeyler

Bir hilâle çıkar sonunda bütün yaşanan şeyler
ayınlar
501
Ne kadar dalsam da göklerin ve suların derinliğine
Gözlerim kaçırmaz yeryüzünde karıncaların en hurda
kımıldanışlarını bile
Eşyaya ve insana yeni bir maya katan
Kıyamet merceğiyle uyarlı diriliş aşısından
Bu son ayının fısıltısından
Yeni bir soluk gelip ufkumuzu sarınca
Yeni Düzen'de buluşacak ağaç ve insan
Toprak ve su taş ve kannca
Artık mutluluktur ve mutluluğun ötesidir bu
Tanrı'nın gözüyle bakış penceresidir bu.

502 GÜN DOGMADAN
DÖRDÜNCÜ AYIN
Vücutlar bir dönüşle erir bengisudur kayboluş pelerinleri
Selâm safında toplanır kalbimizin müminleri
Eski mimarların avuçlarından akar gibi
Sızar pancurlardan günüşiği loş bir âmentü örneği
Bağlarda sarhoşluk üzüm salkımlarından taşar
İnsan doğar bir kere daha doğar sonsuz doğuşu yaşar
Gelecekler yansır kırılmış antik kristallerden
Ses ve çizgi mucizeleri göklerin avizelerinden
İner yere yalvaçların uygarlığı halinde
Tufan suları basar her yeri
Ama ıslanmaz dervişlerin etekleri
AYINLER

503
Şeyhin postu canlıdır şeyh kaybolur o canlanır
Depremde Mekke Medine sallanır
Bağdat ve Şam yerleşir köşelere
İstanbul saçılır son define gibi orta yere
Her insan bir derviştir
Her inanan ermiştir
Düşer yalınayak ayınların yollarına
Gözü mihli ayağına
Gönlü mihli Tanrı'sına
Bırakmış kendini selâm rüzgârına
Kurulmuş alçakgönüllülüğün Roma arabasına
Gider İlâhî Site'nin yurttaşlığına
Nice mimar mermer keser
Nice üstad sütun diker
Nice kardeş alkış tutar
Koyulaştıkça saatler
Ayın bir kurban ayını
Ölüp dirilme töreni
Ruhu diriltme şölenu

Namaz sultan bir at olur
Oruçlar kanat olur
Bütün yollar Sırat olur
Kolları bağlanır şeytanın

Arkaya atarak doğuyu batıyı
- göğsünden kan sızan bir güvercin -

504 GÜN DOGMADAN
Yavrusunu kaybetmiş olmaktan

Yasa batmış bir anneyken toprak
Köprülerden geçerken batırı güne bakanlar
Lâlelerin yumurtasını kıran ticaret ataşeleri
Arkası boş bir dama merdiven dayayanlar
Geriye dönüp kaynağını yakan nehirler
Gece fırtınası suda boğulma provaları
Ve benzerlerini arkada bırakarak
Yeni bir barış düzeyine çıkmak
Secde görmüş alınlar barışma ermek
Kurtuba söndüğünde görünür Muhyiddin-i Arabî kenti
Tatar ordularını gömen bir Mevlâna Silueti
Mâm selâm yağmurlar indikçe görünmezlikten
jelâm selâm eridikçe taş karların kefeni
At bir adım daha dünya çökmüş de olsa omuzlarına
Pamuk gibi atacaksın onu Hallacı olacaksın dış birikimlerin
Nesimi gibi derisi yüzülecek denizlerin
Darağacı yaradılış sarkacı dünyayı sallayan asılış
Diriliş beşiği'ışığa çıkan o çocuğun yüzü
Gerilen tel Şam ve Buhara arasına
Semerkand ve Bosna arasına
Tekrar sil bütün levhayı
Yürüyen İsmail'i göreceksin babasının yanında
Susamış kertenkeleye acıyan
Kendi alinyazısının ötesinde
Ve İbrahim sırtına bir kuş gibi konmuş gelecek zaman
At bir adım daha tarih bir metafizik gibi
Dünyayla birlik çökmüş de olsa omuzlarına
ayınlar
Sağında doğu kitabeleri
Solunda Helen harabeleri
Makinaları ezerek ilerle ilerle kader çerisi
Darmadağın et hatıralar haritasını bile
Emme hiçliğin ve fâniliğin zehirli memesini
Acıkmayı ve susamayı öğren yeniden
Buğday sunmasını bil boşuna dönmesin değirmen
- Sonra kendi kendini yer değirmen taşı -
Tanrı için olsun yalnız doğa ve insan savaşı
Üstün bir barış ve uyum değişiminden
Bir öz kazansın bu kavga yeniden

"Ey kalb güvenliğine er bütünleş sûrunu onar
Narlar sarksın eskimiş taşlarından
Ölümün ötesini bir rebab gibi çal
Sevinç şimşeğini indir ağlayış pınarlarına
Kavuş erişilmemiş dağların özgür havasına
Çam ve çınar sevdasını tazele ufuklarda
Mutluluk karıncalanmaları şahdamarlarda
Kıyamet kopmakta fakat sen üstündesin mahşerin
Yayıllı ve diriliş sergileridir sesin
At köpek ve maymun dağılıyor son fecirde
Kediler mermere dönüşüyor evlerde
Akşamlar büyüyor minicik kedilerin gözlerinde
Kol geziyor depremler yüzyılın kentlerinde
Depremi bekçi yaptın Tanrı öcünün bekçisi yaptın

GÜN DOĞMADAN

Fabrikaları aldın uyumsuz bir yarışın çemberinden
Havuzların kıyılarına dönüş fıskiyelelere açılış yeniden
Kem küm etmesin artık doktorlar doktoru
Bu başka bir nabız atışı başka bir kalb vuruşu
Slogan çağı tükendi tanımlar yenilenecek

Yeniden işte bugün işte bu ay denecek

Kuşlar dirildi tepelerde ve tepeler ölümden kurtuldu
Yeni Maske gaz zerreciklerini tuttu
Tanrı'dan başkası kalmadı bir bakıma
Her şey birden yok oldu O'nun karşısında
Her şey yeniden var oldu O'nda
Ve sen yeniden ayak bastın dünyaya
Aparı bir gönülle
Tür'dan inen bir akıl
Miraç'tan dönen bir ruhla
Yeniden açıyorsun kapılarını Kent'in
Sözü uzatmanın yeri yok inan bana
Tek kelimeyle: dirildin söyleyeyim sana
AYINLER

507

BEŞİNCİ AYIN

Diri dedikleriniz ölü, ölü dedikleriniz diri
Sonbahar yaprakları gibi dökülüyor dünya terleri
Mücevher saatler ayın yeri duvarlarında kımıldanış
Lete'de değil Ganj'da değil Kevser'de yıkanış
Çin ressamaları döneminden rum ressamaları dönemine geçiş
Daha sonraki dönemde de gönlü arıtıp genişletip derinletiş
Hüdavendigâr önüne diz çökmek için izin bekleyiş
Bir buhurdan gibi yayılan bir koku
Havariyun ve sahabe havası tuttu ufku
Oz yaşam öyküsü ve özeleştiri dosyasından öte
Yeni kâğıtlar imzalandı yeni bir sınır gölgesinde

508

GÜN DOGMADAN

İnsan ve melek yakınının yakını iki dakika gibi
Birbirini kovalıyorlar ney ve sema gibi
Bir fısıltı sözden öte ve sestem ilerde
Melek kanatlarının yandığı yerde
Yön bir ilkbahar gibi tazeliyor çiçekleri
Saksısız bahçesiz susuz güneşsiz menekşe çekirdekleri
Leylâk sakları bitiyor selâm makamında
Eskilik nedir bilmez o post civarında
Ölümler bir bir dirilip gelmiş
Kurt ve kuzu kardeş kesilmiş
Yeni bir bahçeye düştük güneş özsu kesilmiş
Salkımlar salkımların üstüne devrilmiş
Ebedî etkili bambaşka bir şarap içilmiş
Tapmak anıt anıt bir seherde erimiş
Yataklar üzerinden bir fecir geçmiş
Kütüphaneleri örtmüş çiğle donanık incir yaprakları
Ahn yazısı levhasında titreyiş dolaşmış ürperti gezmiş
Kemer ve kubbe olmuş omuz çizgileri
Köprüler dağların üstünden aşmış
AYINLER

509

Açumış kalblerin önüne geleceğin sayfaları
Merhem en yakıcısıyla dağlanmış geçmişin yaraları
Et ve süt uygarlığından ötede
Gölge ve görüntü savından ilerde
Tepi ve dürtü yönsemesine aykırı
Musikin kanatları gibi yeşil ve sarı
Kırmızı mor bütün renkler bir bir

Gün ışığında fâni olmaya gitmektedir
Tanrı'dan razı olanların şölenidir bu
Vaktin kılıçtan keskin son törenidir bu

Su kuş çiçek havayı yoklayan ağaç
Mezar ve balkon fabrika bacası ve kuleler kulesi
Açılmış önlerine eksiksiz artıksız bir sofraya gibi
Gün batınımdan sonra doğmuş olanların

Yeniden doğarak doğumu aklamış olanlar
Balığın karnında geçirilen nice gün ve geceden sonra
İnkâr kentinin ortasına düşenler
Ancak onlar böyle bir sofranın başmimarı

GÜN DOĞMADAN

Bunlar diriliş erleri erenleri pirlere dir
Kucaklarına dünya kesilmiş bir baş gibi devrilir
Ruhlarının akustiği sağlansın diye
Arşta çınlayan cezbe sesleri devşirilir

Sabahları uyanışlarını selâmlar horozlar
Çiğ yağmur günışığı ve rüzgâr
Kişneyen atların gözlerinde canlanan kıvılcımlar
Onların gizli cennetinden yansımalar

Varoluş baharının yıkılmaz sütunlarıdır onlar
Karşılarında beliren korku ve ürküntü seli
Dünyaya ve putlara tapanlarca hazırlanan
Kavruk yellere gelen bir sonbahar

1

Kış ve sonbahar da gerekli bu tabloda
Yazı ve ilkbaharı belirtmek için
Çerçeveleyerek keskin ve kesin
Çizgilerle renklerle ateşler ve sularla
AYINLER

511

Kızgın lâvlar çağındadır artık ayın
Yandı rahibin zünnarı sarıldığı veli cübbesinde
Ve çocuk öz annesinin süt ve memesinde
Görmektedir gerçekleştirdiğini düşlediği âlemin

512

GÜN DOĞMADAN

ALTINCI AYIN

Ve Tanrı görünüyor artık
Ve Tanrı onlardan razıdır artık
Saçılıyor bir hazine gibi ortaya
Gizli bir hazine gibi ortaya sırlar
Dayanmaz oldu bu açılıma aynalar
Kırılıp dökülüp yokluğa karıştılar
AYINLER

513

Uzaktan yakından camiler geldi
Gecemize ışık tuttular mum ve fener gibi

Ve öteden kurban edilen koç geldi
Giydirdik makam postunu ona
Meleklerden armağan bir gümüş tepsi
Gibi ay sunuldu bu ölümdirim kutlamasına

Meşaleler ırmağının çalgın şelâlesiyle

Boğuşuyordu gördüm batıda aşmalı saatin hayaleti
Batıp batıp çıkıyordu tutkulu bir depremde
Sergileyerek çehresini geçmişin ve geleceğin sefaletini

Son ırmağın ötesi aşk yazlarının durgun göğü
Cennet kitabı ve kitap cenneti
Sınır taşlarını yakuta döndüren yağmur taneleri
Nasibimize mi düşüyordu ayın sona ermeden önce

Teslim oluşun çınlayan sesi
Teslim alışın kaynayan atı
Koşuyu bitiren yarış atı
Gibi duruyordu yambaşımda her bir ayın eri

GÜN DOĞMADAN
Yorgunluksuz hiç koşmamışçasına
Nefes tüketmemişçesine
Alev almamışçasına
Duruş yerine ulaşmış bir savaş atı

Koşu işaretlerini
Yarış ödülleri yakmamışcasına
Diriliş ışığının vurduğu kutlu evin önünde
Duran bir koşu atı

Dünyayı teriyle birlikte
Gayb çizgili teninden
Dışarı uğratmasını bilmiş
Kendi zaferini aşmış şah at

Nice geçitlerden
Tehlikeli dönemeçlerden
Puslardan ve sislerden
Yivlerden dönen bir kurşun gibi geçen
AYINLER

Kabartmalar kabartmasını
Bir yaz günü pancurları gibi aralayarak
Hedef tahtasında
Nişan alınan yeri
Ateşe çeviren bir ok

Gibi atılarak solduran bütün renkleri
Siyah-beyaza dönüştüren
Ney olup üflenen
Sema olup dönen döndürülen
Bakış ve duruş çiçekleri

Güller leylâklar ve menekşeler
Çevresinde dönen
Diriliş tacını ören
Son nisan mahşerinde

Artık ne korku ne umutsuzluk
Taze ışıklarla
Güneş kılıçları deniz soluklarıyla
Yeniden çiziliyor ufuk

516
GÜN DOĞMADAN
Yalnız yerde değil
Gökte de anlatılıyor menkıbe

Sona eriyor ayın
Sona ermeyen ayın

Olup biten bu ebedî an macerası
Olacak olan maceramızdır da
Vaktin defteri kapanmadıkça
Evren tomarı açık kaldıkça

LEYLA İLE MECNUN

(1974 - 1977,1980)

(O nb irine i Sağnak: sevgi sağnağı.

Masallaşan gerçek. Çile ve gönül prizmasından

Şeçen yedi rengin tek hakikat ışığına dönüşmesi.)

LEYLÂ İLE MECNUN

YOLLARIN GETİRDİĞİ

[Çöl. Gece. Ay. Çadır. Sofrada Baba ve misafiri bir yolcu.]

Baba:
İhtiyar bize bir şey de.

Yolcu:
Size ne diyeyim
Ekmeğinizi yedim
Hep iyiliğinizi isterim.

Baba:
Anlamak istiyoruz bir parça geleceği
Çok gün gördünüz
Büyük kentlerden geçtiniz
Bir parça aralayabilir misiniz
Bizim için
Zamanın örttüğü perdeleri?

Yolcu:
Bana güveniyorsunuz, teşekkür ederim
Çok ülkeler gördüm,
Çok şehirlerden geçtim.
Çok karanlık sözler işittim.
Çok aydınlık yüzler gördüm
Ama hiç bir yerde
Kaplamadı içimi
Bir duygu
Buralardan geçerken
Beni kavrayan duygular gibi
Ufukta bir toz var bir kıyamet sanki
Açılan bir gülün kızıllığımdaki etki

GUN DOGMADAN

Doğumla ölümün böylesine barıştığı
Görülmemiş masallarda bile belki
Bir ders, meleklerdeki bilgi
Bir konuşma, kuş dili.
Bir gülümseme, çiçeklerin ürpermesi
Bir ağlayış, ta göğüsteki
Kemiğin eriyişi.
İçte akan gözyaşları
Kan damlaları
Bir savaşı, zafer saymak yenilmeyi
Ne ileri gidilebilir

Ne geri dönülebilir
Bir yürüyüş, çölün en derin yeteneği
Ne mutlu size, anılacaksınız
Yeryüzü zaman yüzünde
Kurumuş bir yemişe dönünceye kadar
Batımcaya kadar insanlığın almyazısı güneşi
Ama ne yazık size, siz çekeceksiniz
Belki bütün insanlığın
Çekmesi gereken çileyi
Çok az bir vakit içinde
Ay döner, siz yatakta dönersiniz.
Baharlar gelir, siz ölmüşsünüz dirilmesiz
Atlarınızın üstünde uçan hangi kaderin perileri
Doğu gönderiyor şimşekten cinlerini
Batının gün ateşinde pişmiş devleri
Sizin üstünüzden geçecek gök gürültüleri gibi
Ama her yerde zebercet, yakuf çağlıyor
Kum altın gibi yağıyor gönüllere
Bir ışık giriyor karanlık ülkelere
İçtiğiniz kevserdir, yediğiniz bal ve şekerdir
Bütün bu süre.
Her şey dolup
LEYLA İLE MECNUN
Vakit olunca
Derin derebildiğinizce
Ebedîlik çiçeklerini

Baba:

Sağolun. Bize güzel sözler söylediniz
Anlaşılmaz garip haberler verdiniz.
Bir öykü dinlettiniz
Yakıcı güneşten daha yakıcı belki
Ama
Anladığımı kadarıyla
Sonu iyi

Yolcu:

Evet sonu iyi
Kararmış ocak taşları
Çadır paçavraları
Kırışmış alınlar
Bir köşeye sığınmış meczuplar
Sonsuzluğa eğilmiş hurmalar
Kartalların çaldığı çalgılar
Batıyı yüklenen kargalar
Ve gelecek zamanın kentlerinde
Çölün saf özlemini
İnsanı aşan sevgi sesini
Duyan işiten şairler
İçin

Baba:

Öyleyse biz de
İçelim çöllerin kevseri
Koyunların sıcak sütlerini
Öykünüz haberleriniz

522

GÜN DOĞMADAN

Ve gelecek zamanda
Bizi anıtlıştırmak için

Gözyaşlarını ve terlerini
İçlerine akıtan şairler için
Gönüllerinin menekşelerini
Artık sade bir ses uğuldayan
Bizden unutulmaz yankılarla çınlayan
Boşalmış ıssızlaşmış çöllere doğru fırlatan
Şairler için
LEYLA İLE MECNUN
523

BİRİNCİ BÖLÜM

DOĞUM

(Leylâ'nın doğumu için sonradan Mecnun'un söylediği)

I.

Çiğ düştü göklerden
Ve bir bahar günü doğdun sen

Güvercinler geçti menekşelerden
Ve bir bahar günü doğdun sen

Kendi kendine ayna olan nergislerden
Leylâkların gün doğuşu ürperişinden
Zambakların kıyı kıyı bakışından
Geldin sen
Ve rüzgârlar karları süpürdüğünde
Ve insanı çıldırtan kuş sesleri işitildiğinde
Birdenbire aydınlandı annenin yüzü
Ve bir bahar günü doğdun sen

ilkin horozların gözüne göründün
Dünyaya haber verdiler ötelere
Baban yeni dönmüştü eve ıraklardan
Birden aydınlandı annenin yüzü
Ve bir bahar günü doğdun sen

Marta bakan biliyordu geleceğini
Nisana bakan görüyordu alaca renklerini

524

GÜN DOĞMADAN

Kızıl ve yeşil seherini
Mayısa bakan buldu seni
Ve bir bahar günü doğdun sen

Sana Leylâ dedim Suna dedim şiirlerde şarkılarda
Gerçek adm bir fısıltı gibi kaldı ağızlarda dudaklarda
Çatlar yüreğim bir nar gibi o sırrı anar da
Avunurum doğumundan gelen muştulu armağanlarla
Melekler gökten geldi armağanlarla
Ve bir bahar günü doğdun sen
Bir ilkbahar günü doğdun sen
Baharın ta kendisi oldun sen
Şimdi her baharda doğan çocuklarla
Sen en aşılmaz boya tenlerinde saçlarında
Sen görünür görünmez ufuklarda
Karlar erir erir kaçır kaçır da
Gökler yağmur biçiminde güler ağlar ağlar da

Güneş öğünerek yansır yansır da sularda
Gelirsin her baharda
Bir diriliş gibi ölü dünyaya
Ölüler gölgenden ateş ala ala
Ekilip biçilip yankı yapa yapa
Yaz sıcaklığından arta arta
Birer birer çıktılar gönlümüzün aynasına tarlasına
Ki bir bahar günü doğdun sen

Güller dönüştü yatak çarşaflarına
Leylâklar yaklaştılar korka korka
Nergisler benliğimizin ortasından baka baka
Gelip fon oldular insanın
Bir kere daha
LEYLA İLE MECNUN
Sende yeniden yaratılışına
Bir bahar hali yaratılışına

Bir bahar günü doğdun sen
Baharın ta kendisi oldun sen

II.

Sonbahar benim ölümüm kırmızı kırmızı
yanışım karaağaçlarda
Senin ak doğumunu daha çok ortaya koymak için
Toplayıp gelişim güzü bütün sarılarımla loşluklarımla
Çürüyen solan evrenin karşı koyusu
Senin baharda doğuşunun anısına

Ah o ne sıtmadır güneşteki sıtma baharda
Her an senin doğumunu yaşamaktan gelen
Ve güzün güneşte bir kuruyuş bir dağılma
Benim ölümümden gelen haykırış ve ağlayışlarla
Bir ömür boyu oldum salt ölüm kemiği
Parlamak için senin doğumundan gelen fosforlarla
Eve girmekte geç kalan çocuklar görecekler geceleri
Aşk baharının sessiz direnişini yanıp duran ışıklarda

Yaz güneşi biriktirdi biriktirdi
Sonbahar yapraklarda delirdi
Kış derin çizgileriyle devrildi
Bahar gül tanklarıyla çiçek çağlayanlarıyla belirdi
Ve bir bahar günü doğdun sen

GÜN DOĞMADAN
doğumunda bir yer yaratılışının söylediği şiir)
SARA

Dünyayı ayrı renge
Boyayan kanlı sara
Geçişin kedilerle
Uzak Çin parklarından

Uyup bakirelere
Katılmışın bir büyüye
Alışıp çiçeklere
Kurtulup korkulardan

Seni ne büyüler ne çiçekler
İletir som aşklara

Alıştırır loş aşklara
Alıp son aydınlığımdan

Seni ne büyüler ne çiçekler
Alıkor sevgi bağbozumundan
Alıştırıp yalvarılmayan
Uyur gezer aşklarına

Yumuşak bakışın bana
Uzak çin parklarından
Geçişin kedilerle
Çılgın kuş tarlasından
LEYLA İLE MECNUN
(Leylâ'nın doğumunda bir gök yaratığının söylediği şiir)

PERİLİ ŐİR

Bir peri miydi bir peri miydi
Sevgilim bir peri miydi
Diriliş dedim diriliş dedi
Kav dedim kav dedi

Gözleri yumulu bir peri miydi
Gözleri yumulu bir peri miydi
Bir uyurgezer gibi
Bir uyurgezer gibi

Çeşmelerin yankısı mıydı
Çeşmelerin yankısı mıydı
Aldı bıraktı beni
Aldı bıraktı beni

Baharın gözleri miydi
Baharın gözleri miydi
Kırlardan bana baktı
Kırlardan bana baktı

Işığın kardeşi miydi
Işığın kardeşi miydi
Kirpiklerimi gördü
Kirpiklerimi gördü

GÜN DOğMADAN

Ruhumun şebnemi miydi
Ruhumun şebnemi miydi
Gözyaşlarıma yağdı
Gözyaşlarıma yağdı

Öldüğümü bildi
Öldüğümü bildi
Dirildiğimi bildi
Dirildiğimi bildi

Bir peri miydi bir peri miydi
Sevgilim bir peri miydi
Diriliş dedim diriliş dedi
Kav dedim kav dedi

LEYLA İLE MECNUN

(Rüzgârın dilinden)

NİNNİ

Melekler çöl şehrine dağılsın
Leylâ'nın uyku saati geldi
Bütün çıkrıkları bozsunlar
Leylâ'nın uyku saati geldi
Sussun bütün böcekler sussun bütün çöl
Leylâ'nın uyku saati geldi

Unutma çöl ulu bir şehirdir

Hurmalar rüyalarda
Kapalı kirpikleri Leylâ'nın
Güvercin yuvalarda
Kapalı kirpikleri Leylâ'nın
Atlar kışner dururlar
Kapalı kirpikleri Leylâ'nın

Çöl bana mahsus bir şehirdir

Leylâ çok yorgun uyuması gerek
Leylâ çok uzaklardan geldi
ilk olarak birdenbire
Leylâ bugün söze değdi
Annesinin yüzünde sonsuz gülümsemeler
Leylâ'nın saçlarına bir güneş düştü

GÜN DOĞMADAN

Çölden geçmek Leylâ'ya ermek içindir

Kuşlar öttü Leylâ için
Güller açtı Leylâ'dan ötürü
Uyku bir bahara döndü
Leylâ ayla yıldızların
Arasında paylaşıldı
Ortasında kapışıldı
Sussun bütün dünya şehir
Leylâ derin bir uykuda

Güller Leylâ'nın uykusunda olgunlaşırlar
Leylâ'nın düşlerinden renk alır kuşlar

LEYLÂ İLE MECNUN

531

DOĞUM

Çöle vahiy indi: dümdüz ol ve hazırlan
Kumlarını düzelt suyunu damıt ve yellerin bahara dönsün
Bir gün Gelecek Olan'a işaret olsun diye
Gönlün nişanı bir çocuğa gebesin

Gönül arılığı İlerdeki Gerçeğe yatak olacak
Vakit gelecek karanlıkta tek başına ışılan bu inci
Geleceğin mücevherat yıldızlarının arasına katılacak
Şimdi olan, ilerdeki zaman için
Dağbaşmda çöl ortasında yanan bu ışık
Bir gün buradan geçecek Ulu Kervan için
Bu bir ateş sütunu gün için, zaman için
Kurtuluş özlemindeki

Vaktin kölesi insan için
Cehennem, dalından kopsun diye
İlk sarsılış bu olsun
Dutun ilk silkelenişi
Dudaklara bir tadımlık ikram olsun
Bundan böyle
Ulu çöl doğan her çocuğuna Mecnun desin

Yıldız yol göstereyin o belli yıldız
Tanrı'nın işaret koyduğu yıldız
kolcuların yıldızı yalnızların ışığı

Yol açılsın Gelecek Haberci'ye bir nokta
Ondan bir koku gibi

GÜN DOĞMADAN

Ondan bir ses bir nağme
O Yağmurdan bir damla
O Rüzgârlardan bir soluk
Bir tan belirtisi
Görünsün ufuklarda
Bu bir kum tanesidir O Denizden, O Sahilden
Bir ışın O, Güneş çubuğundan
Bir çentik Allah Yolunda Atacak Damarda
Bir damla kan, akan Şehit Göğsünden
Gönlünde bir müzik âyin-i şeriflerden
Ruhunda bir ahenk cami kubbelerinden
Göğsünde bir alâmet minarelerden

Hurmalar sallanarak o yana bu yana
Alkış tutsunlar bu doğacak olana
Kervanlarda güvenlik söylentisi gibidir o
Develerin bile bellediği ince bir şiir gibi
Uzaklarda ne tatlı yürüyen dikenlerdir
Develer kentlerden kentlere ulaşan hazinelerdir
Ahnyazılarının kapalı kutuları
Gelinlerin bekledikleri haberlerdir
Haber defineleridir beklenen develer ki
Her deve haber kenti hayat ve aşk kenti
Çöl ipeğini yırtan sevgili makaslar ki
Sanki kızlar için biçilen ölümsüz giysilerdir önlerindeki
Bilir her biri şecere filozofları gibi
Doğmuş çocukların doğacak çocukların geçmişini geleceğini
Evet onlar yalnız geçmişin değil geleceğin
Yalnız soyların değil ruhların da
Şecerelerinin bilgini ve bilgesidirler
Onlar için her doğum bir çöl sıtması gibi
Bir şey sezinlerler arı vızıltısından
LEYLÂ İLE MECNUN

533

Dolu dolu içerler karıncaların bilgelik bardağından
Evrak deposudur arşivleridir bu kutlu hayvanların hörgüçleri
Devlet kadar ağır sabırlı ve öfkeli

Ve ufuklarda görünen atlılar
Savaşın kartal kanadını göksel kalkanlar gibi taşıdılar
Kabile savaşları sona erdirilecek gibi
Acele ediyorlar kaçırmamak için nasibi
Geliyor öncüsü bu savaşların sonunu getireceklerin
Geliyor birincisi ipekböceğine dönüşecek kelebeklerin
Tabiatın nevrini döndüren doğrulardan bu

Işığa muştı olan alacakaranlıklardan bu
Yanarak ateşe çevrilerek

Yanarak ateşe çevrilerek atlılar o yarış çemberinde
Denediler bir kere daha kendi kendilerini
Baştanbaşa uçtular bir ufuktan bir ufka
Öç ve çöl birbirine geçmiş iki çemberdi
Atı ve atlıyı birbirine ve sehre bağlayan bir mermerdi
Uyanırdı her birinin ruhunda şafak vakti
Ta binlerce yıl öncesinden gelen aynı ürperti
Roma sütunları Bizans kavisleri
Çin'in kamıştan ve ipekten dinlenişe mahsus
Ve kendini dinleyişe ait yerleri
Çay afyon ve tapınak karışımı
Bunlar ancak efsanelerdir
Dağlardan yansıyan efsanelerdir
Çölse.. insanın boynuna dolanan yılandan bir kemerdir
Çöl, at nallarının altında çınlayan bir demirdir
Çöl, aslan gibi uyur, kaplan gibi homurdanır
Deri haline gelmiş zar haline gelmiş
Kertenkele ve çekirge, yılan ve geyikten, birbirine
geçme bir şehirdir

534

GUN DOGMADAN

Sigara kâğıdı gibi ince
Uyuyan bir kedi gibi içine kapanmış
Kıptırsız bir volkan
Ama kimi zaman
Ansızın yerinden fırlayıp bir atlıyı o
Yakalar ayağından ve vurur yere
Evet., atlılar hep giderler
Boyuna giderler
Çölde
Öteki ülkeye
O hep ilerde
Gözlere bir sürme
Bir başak
Bir hurma dalı
Bir su ışıltısı
Bir ay serinliği gibi vuran
O ülkeye
O ülkeye doğru giderler
Kaybolarak, uçsuz sözsüz diriliğin ötesine

Birden öttü bir çöl kuşu kızıl öğlede
Çadırlar kımıldadı ve gökte bir al değişme
Kadınlar gelip durdular bir adak gibi bir köşede
Erkekler dışarda gözleri temmuz titreyişlerinde
Kumlarda yeni bir iz başıboş bırakılmış atların ipinden
Ne anlama gelirdi bu. Ne demekti bu göç sararışı
Mevsimde vakitte güneş dönencelerinde
Kurumuş bir yaprak gibi kıvranan meczup deve
Ne demekti bu acaba gelirdi ne demeye

Ve bir çöl kuşu gibi çınladı kutlu öğle
Bir kımıldanış mı bu ölü şairlerin tümseklerinde
LEYLÂ İLE MECNUN 535

Serap artışı

Yeni bir mayalanış hurma tortusunda telvesinde
Fosforlandı gece vakti ansızın çöldeki tek KİTABE

Ve gözlere görünür oldu gece gündüz
Düşte ve uyanırken ulu ve kutsal yapı olan Kabe

Tavus köşeyi döndü çarpıp kuyruğunu çadır direğine
Beklenmeyen bir tavus yitik bir cennetin konuğu
Gözlerinden çiğler serpip öteye beriye
Kızların taşıdığı sulara bakıp bakıp
Umutsuz uçup gitti uzaklarda fırtınalardan öte
topraksız bir ülkeye

Böyle doğdu çocuk, bir bakıma
Sorabilirsiniz, göze çarpan
Olağanüstü ne vardı diye
Değişim yok belki bir hazırlık vardı ilerdeki değişime
Adını koydular ama ne yarar değiştirecekti o ad
İyi kullansın ve iyi binsin diye
Kılıca ve ata dokundurdular
Ama neye yarardı bu
Atı ve kılıcı insana karşı mı kullanacaktı o
Nasıl başkasının kanını dökebilirdi
Kendi damarlarında kan bırakmayan kişi

GÜN DOGMADAN
İKİNCİ BOLUM
İKİZ ALINYAZISI

GÜNLER

Büyüyordu Leylâ büyüyordu Kays adlı Mecnun
Oymaklarının ortasında sütun sütun
Çöllerin özgür sütüyle
Deve at koyun ve geyik etkisiyle
Çölü içlerine sindirerek
Çekirge seslerinde kuş ve yaprak
Çiğ ve kırağı kum ve hurma
Serap ve su bulut ve rüzgâr
Savaş ve yağma
Göç ve konma
Arasında gün gün ilerleyerek
Saf ve temiz havayla
Çocuk oyunlarıyla
Gelişerek serpilerek
Okul çağına vardılar

Çöl okulu çekti onları da
Bütün kabile ileri gelenlerinin çocukları gibi
Öğrendiler yazıyı yeni bir dil gibi
Ezberlediler şiirleri efsaneleri
Gönüllere ateş düşüren ilgileri
Tanrı ve insan hakkında eski belgelerden kalma sözler
Peygamberlerden aktarma sözler
İçlerinde Kabe'nin uzak bir kent gibi çizgileri yandı
Günler ve geceler Kara Taş alev alev yandı
Öğrendiler eski ve yeni bilgileri
LEYLA İLE MECNUN

Gelenekleri töreleri tören ve şölenleri
Yiğitlik namus onur ve doğruluk üzerine
Doldu dağarcıkları en özlü söz ve öykülerle
Yakın ve uzak kabileler bilindi
Soylar soylar kan dâvaları öğrenildi
Kimden kime kalan oç var
Kimler başıslanacaklar

Eksik bir şey kalmadı öğrenileceklerden
Ata binmekten deveye su vermekten
Güneş ay yıldızlar ve rüzgârlar
Fırtınalar ve gelip geçmiş
İlâhî ceza ve gazaplar hakkında
Çölün bilgisi bellidir ne artar ne eksilir
Ve her çocuk tarafından tam ve kesinlikle bilinir
Leylâ da Kays da öğrendi
Birbirlerini tanıdıkları gibi
Tanıdık bilgilerin tüm gerçeklerine erdiler
Kabul etmiyorum ki aşkları okulda başlamış olsun
Bir ilk yakınlaşmadan ileri varsm
Gerçi o iklimlerde erken erginleşir insan
Yine de okul yaşlarında aşamaz o duvarı insan
Ama aşk ki ezeli bir tanışıklıktır
Doğmadan önce başlamışlıktır
İlk bakışta ve ilk tanışmada duyuramaz mı kendini
Ve gün gün büyümeyi mi memedeki bir çocuk gibi
Onlar da şüphesiz birbirlerini orda ayırdılar öbürlerinden
Orda yerleştirdiler yerine
Almyazılarının ilk temeltaşlarını
Bilgileri gibi kesin aşk orda dokundu kalblerine
Dokunan hafif hafif bir kuş gibi
Gagasıyla
537
Çöld

GÜN DOĞMADAN

Baharlarda duydular yakınlığın arttığını
Damarlarına ılık bir ırmağın yayıldığını

II.

Günler geçtikçe büyüyüp gelişti Kays ve Leylâ
Beslendiler âdeta güneşle yıldızla ayla
Baskın olduğunda yiğitçe davrandılar
Misafir geldikçe cömertliklerden sundular örnekler
Düşünler oldu eğlendiler
Ölenler oldu döğündüler
Yaz ve kış arasında
Göçü yaşadılar parça parça
Düşünler kavgalar ölümler
Ziyafetler şölenler
Törenler
Sebep oldu zaman zaman bir araya gelmelerine
İyice Kays farkında oldu Leylâ'nın böyle böyle
Kays da başlamıştı Leylâ'da yer etmeğe
Zaman gibi yavaş fakat derinden
Yaralanıyorlardı ta gönüllerinden
Damla damla biriken bir şey vardı
Bir gün gelecek mutlaka patlayacaktı
Aşk kader gibi birikiyordu almyazılarında
Bir dağın ufkunda biriken kar gibi tıpkı
Ve karın yavaş yavaş içe işleyişi gibi
Ve sonra günü gelince topraktan bitki ve çiçek fışkırtışı gibi
Birbirlerine karşı getirip ortaya koydukları bir duygu
İlerleyip gelişip büyüyüp durdu
Kimseye itiraf edemezlerdi bunu
Hatta sakladılar kendilerinden bile

Ömür böyle akıp gidiyordu

LEYLA İLE MECNUN

539

Ama bir şey Kays'ı çok düşündürüyordu
Kimbilir belki bir gün Leylâ'nın gönlünü çececek biri
çıkacaktır

Ya da zaten bir gün evlenmesi zaruret olacaktır
Aslında Kays kendini Leylâ'ya lâyük görmüyordu
Fakat zaten kim lâyük olabilirdi ki O'na
Hiç kimse lâyük olamazdı O'na
Her soluk pas getirirdi o aynaya
Her sel bulandırırıldı o billur ırmağı
Her taş kırardı o sırça lâmbayı
Her el düşürürdü o çiçeği dalından
Koparırdı ve soldururdu al'ından
Kays gecelerden bile kıskanıyordu O'nu
Gece ki koynuna alıyordu O'nu
Ama artık bakışların ereceği yaşa gelmişti Leylâ
Gün gelmişti bir şeyler yapmak gerekti mutlaka
Fakat içte saklanıp da kimseye itiraf edilmeyen,
Yavaş yavaş aklı yer bitirir tâ içinden
Akıl dıştan sapsağlam görünen bir yemiş gibi
Ama içten kurt yeyip bitirmiş gibi
Leylâ gidecek, artık söyleyemeyecek O'na söylenecek sözü
ölünceye dek

Leylâ gidecek, kimbilir belki bir daha O'nu hiç görmeyecek
Leylâ gidecek, O'nunla birlikte gidecek ruhun bekâreti
Hayaller monologlar sitemler ve benzerleri
Gittikçe büyüyerek bütün bu kuşkular
Kays'ı yavaş yavaş çığırmdan çıkarmaktaydılar
Bir yerde artık duramaz olmuştu
Onu hep Leylâ'nın obası çeker olmuştu
Bahaneler bulup kendini kandırarak
kide bir soluğu alıyordu Leylâ'nın obasında
0 nerde bulunursa o da ordaydı

540

GÜN DOĞMADAN

O nerden ayrılmışsa orayı yoklamaktaydı
Hele bahar mevsimi geldi mi
Sular başkalaşıp çiçekler delirdi mi
Âdeta tavaf eder gibi
Kays dolaşıyordu Leylâ'nın dolaştığı yerleri
LEYLA İLE MECNUN 541

KAYS'IN AŞKLA ŞÖHRET BULUP
ADININ MECNUN KONMASI

Gün geldi, Kays'in bu hali son ucuna vardı
İçindeki sevgi toprağı verdi ulu yemişini
O öyle yaratılmıştı sevmek ve sevgisine kendini vermek üzere
Sevgide yanmak, yok olmak ve bir daha onmamak üzere
Eski peygamberler çağında birinci mümin olurdu o
Ve insan sevmekten irak dururdu o
Ama uzaktaydı eski peygamberler
Ve henüz gözükmemişti Son Peygamber
Eski gitmiş, yeni gelmemişti
Eski uç sönmüş, yeni uç belirmemişti
Çöl, kendi kanununu yaşıyordu
Kan, kendi vurgusuyla çalkanıyordu
Sevginin'özü, mayası gibi Kays'm gönlü
Böylece takıldı bir başka gönül çengeline
Raslamadan olumluluk olumsuzluk engeline
Ama iç, bu özgürlükle koşarken aşka sevgiye
Dış bağılydı sımsıkı binlerce yıllık sert kabile gelenekleriyle

Gün gelecek geleneklerin katılığını O Peygamber kıracaktı
Henüz uzaktı o günlerden ne yazık ki Kays'm çağı
Gün gelecek, kentler kabilelerle ilgi kuracaklar
Ve yumuşayacaktı kayalardan yapıllı katılıklar
Ama ne yazık ki çağ henüz bu çağdan çok uzaktı
Dışta kaskatı kabile kuralları...
İçteyse aşkın uçsuz bucaksız özgürlük saltanatı
Dış bağıın iç özgürlükle kılıç kılıca gelişi
Artık Kays' m gün gün bitikti işi
Düşünceler, iç fırtınalar, dıştan dalgın kıldı O'nu
İlkin "dalgın!" adına kavuşturdu O'nu
i

GÜN DOĞMADAN

Giderek her "dalgın!" sözü alayla karışarak
Her yerde söylenir oldu meydan çadır at sırtı
İki deve arasında kulakları maske gibi kullanarak
Fısıldadılar Kays'a bir şeyler olduğunu akraba ve ahbablar
Kays'sa sanki buna iyice meydan veriyordu
Leylâ'nın oymağının çevresinde pır... pır... dönüyordu
Dalgın, üzgün, küskün... eriyordu
Gittikçe hali daha çok belirleniyordu
Dolaylı yollardan hep herkesten haber sorardı
Her olayın çevresinde Leylâ'ya ilişkin bir nokta arardı
Ha! Leylâ'ların orda mı, Leylâ'nın oymağında mı?
Şu ev civarında mı... şu çadırın yakınında mı?
Şu at ve şu deveden ötürü mü?
Diyerek ve Leylâ'nın ismini ağzına almaksızın
Her şeyi bir hale sokardı O'nunla ilgili
Bu böyle böyle O'nda bir mantık oldu
Bu mizaç O'nda bir başka dil oluşturdu
Bu yüzden O'nda bir başkalık gördüler
Sebebini bilmeden bir şeyler sezdiler
Değişim mantıkta ve sözde de kalmadı
Kays'm bütün davranışlarına sızdı
Bir gün baktılar ki Kays en sıcak günde
Kat kat yün giysiler içinde
Ve bir gün kışın soğuğunda fırtınaların parladığı anda
İpince bir gömlek içinde tiril tiril titremede
Her durumuna da akla gelmez bir açıklama getirmede
Çoğalan bu haller Toplum'u zorladı
Kays'm ondan sonra Mecnun oldu adı

542

LEYLA İLE MECNUN

ANNENİN VE BABANIN VAZİYETİ

ANLAMAYA BAŞLAMASI

Mecnun'un derdi günden güne arttı
Eski halini arayışı hep boşa gitti
Eski günler gibi uyanmak, istediği, her sabah
Eskisinden beterdi her yeni gün, ah!
İstiyordu ki bir sabah uyansın
Tıpkı eski günlerdeki gibi uyansın
Fakat başlıyordu düşünceler yakmaya uyanır uyanmaz
Gün bir büyü gibi güneş sihirbaz
Yakalanmıştı bir kere afsunsuz suların ağusuna
Aklın, önünde iflâs ettiği bir örümcekağma
Ruhuna yazılmıştı silinmez alinyazısıyla
Bir aşk, nefretten ve sevgiden öte âdeta
Hurmalarla konuştu aya anlattı halini
Hiç biri anlamadı bu hiyeroglif dilini

Hasta değildi ki iyileşmek için uzak kentlere gitsin
İyi değildi ki at koştursun sürü seğirtsin
Bir çözümlü bir kopuştu hayat çevresinde
Her şey, yarasanın uçuşunda, baykuşun sesinde
Kâbusu tersine aba gibi giymiş anlatılmaz bir çile,
Bitmez bir mektubun satırları gibi gelirdi ona yağmur bile
Çok düşündü gidip anlatsın bir takım kişilere
Ama biliyordu ki kimse anlamayacaktı zerre bile
Çölü değiştirmek ne mümkün çöl insanını değiştirmek
ne mümkün

Okuyup yazanla kapatılamaz aradaki uçurum
Yazılardan gelmiş bir zehirlenişti bu
sursun zehiriydi bu tesir kabul etmez ağu
lrru zaman kendimi bırakayım gitsin diyordu
at içindeki kurt gece gündüz durmaksızın

543

544

GUN DOGMADAN

Heyamolalarla ilerliyordu
Bir gün düşündü gitsin kendini atsın Kabe'nin eşiğine
Çünkü tek onu biliyordu değer güvene
Ama bu bir dertti ki kurtulunmaz
Leylâ düşüncesinden alıkoyan çareye başvurulmaz
Kurtulmak kurtulmamak olur hatta kurtulmamaktan beter
Leylâ'sız hayat Mecnun olmaktan beter
Bütün bu düşünceler onu Mecnun'a çevirdiğinden beri
İster istemez gizli kalamıyor dışa vuruyordu hâli
Zayıflamış iğne ipliğe dönmüş
Dünya işine ilgisi sönmüş
Ne iş ısmarlansa ne reddeder, ne kabul
Ne savaşa katılır ne yağmada bulunur
Oymak idaresine onda yok en ufak bir alâka
Sâde tenhalıklarda dolaşıp durmada
Annesi yavaş yavaş sezinledi bir şeyler olduğunu
Anne yüreği bu.. Onun hâli ilkin ona yansımış oldu
Kuşku içinde düşünürken oğlunu
Bir gün Mecnun'un babası ona sordu:
"Nedir bu Kays'm hâli? Hiç beğenmiyorum
Dünyadan el etek çekmiş sanki... Sence nedir durum?
Rahiplik âdeti yoktur oymaklar içinde
Hem zaten bu rahiplikten de başka biçimde
Sözü anlamakta., delilik diyemem
Fakat dinlememekte... akıllılık diyemem
Birine mi kaptırdı gönlünü ne dersin
Oğulun bu durumu hakkında sen ne söylersin?"
Annesi: "düşündüğün gibi olsa gerek" dedi babasına
"Ben de öyle sanıyorum sanmasına ama
Kim olabilir bu kız neden söylemez."
Babası dedi ki: "ağzını ara bakalım
Bulursun belki bir ipucu."

LEYLA İLE MECNUN

545

ANNESİNİN MECNUN'UN

AĞZINI ARAYIŞI

Annesi bir gün Mecnun'u az çok iyi bir halde buldu
"Oğlum, dedi, biliyor musun artık vakit geldi
Evlenmek bir âdettir, insanlık âdeti
Hele biz göçebelerde zaruretini zarureti
Bir an önce eş seçmek gerek
Bu imtihandan da geçmek gerek

Ben düşünüyorum ki artık evlenmelisin
Baban da benim gibi düşünüyor bilmelisin
Ölmeden görmek istiyorum mürüvvetini
Oğlumuzun düşün dernek saadetini
Torunlarımız olsun kalabalıklaşm oymağımız
Korkuya batsın düşmanlarımız
Atların çevresinde dolanan taylar bir gün büyüyecekler
Onlar da kendilerine binecekleri bekleyecekler
Gün doğarken billur vaha sularına
Altın saçlı kızlar gerek gitsin su başlarına
Bu âdettir bu âdeti kimse değiştiremez
Söyle kime eğilimlisin, saklamak fayda getirmez
Bu oymağın ve çevre oymakların kızlarından
Kim gönlüne yakındır söyle saklama anandan
Fakat ne yaptıysa lâf alamadı ağızından Mecnun'un
Mecnun sanki sessiz taştan bir sütun
Bu sefer bir bir saydı bilinen kızları
Ve her söyleyişte ihmal etmedi oğlunun yüzüne bakmayı
Mecnun kedere hüzne gama batmıştı
Adeta ruhuna boylu boyunca bir ölü uzatmıştı
Yalnız Leylâ'nın adı geçince elinde olmaksızın
Bir bakış fırlattı annesine yakıcı külden kızgın
Anne bir şeyler sezinledi ve üstelemedi daha
Kuşkusunu bir vakit açtı böylece babasına

546

GUN DOGMADAN

BABA UMUDU

Sonunda anlaşıldı Mecnun gönlünün dâvası
Dış çizgileriyle gün tutuluşunun macerası
Ses sese ulaştı yankı yankıya eklendi
Hurmalar fısıldadı çöllere dillendi
Develer bile esirgemedi bilgece imâlarını
Hep aynı yüz donattı vaha sularını
Çiğ tanelerini mercekletiren kuşlar
Leylâ izine ayna tuttular
Aruzun büyülü elçiliğiyle
Yansıdı kalbden kalbe çile
Şarkılar gazeller çölün günlüğü gibi
Bu onulmaz aşktan haberler verdi
Herkes bildi kimse bilmiyormuş gibi
Aşikâr sırların budur nasibi
Herkes bilir bir bilmeyen sensin
Herkesin bildiğini bir sen bilmezsün
Haber ulaştı kabileden kabileye
Kervanlarla yol aldı bitmeyen hikâye
Yaz gecelerinde her konaklanan yerde
Soğuk mevsimlerde gecelenen kentlerde
Aynı öyküdü birbirine bağlayan kabileleri
Çölün bağrından kopan bir efsane kıyameti
Göze görünmez işmarların mahşeri
Masalların gül demetinde açıyordu bir yenisine yeri
Çöl adamı ayrıntıya inmeyi sever anlatışta
Ama bütünün gölgesinden ayrılmaz asla
Sanki gül menekşenin zambak leylâkın yanma gelerek
Oldu dosttan dosta sunulacak bir demek çiçek
Çiçek tozlarını uzaklara taşıdığı gibi rüzgârın
Zaman usta gördü çağıldadığını göze görünmez hafızaların
LEYLA İLE MECNUN
Böyle böyle oluştu ikiz alinyazılarının destanı

Kılıçtan keskin çöl onurunun kurbanı
Mecnun'un babası tanınmadığı bir yerde
Vakıf oldu bir gün bu sonsuz derde
Ta yüreğinden yaralanmıştı fakat
Aklı koruma saatiydi saat
Oğul sevgisiyle olanı biteni unuttu
Aklını sımsıkı yerinde tuttu
Eşe dosta danışıp karar verdi
Gönlünde Kays'la Leylâ'yı everdi
Ama burda durmamak gerek
Vakti kaybedip dondurmamak gerek
Kabilenin ileri gelenleriyle
Gitti karşıdan Leylâ'yı istemeye
Gerçi hoş karşılandılar töre gereği
Ağırlandılar elbet iyiden iyi
Ama söz ulaşması gereken yere varınca
Tatlı anılar şiirler yiğitlik öyküleri onca
Bir kenara itilip kalb ve söz yalımlandı
Sanki çölün ögle güneşinde parladı yandı
Kınından sıyrılan keskin kılıçlar ..
Aman vermez acımasız gergin kılıçlar
Barışı unutmuş dargın küskün kılıçlar
Masum kanına susamış bütün kılıçlar
Konukseverliğin açmış gülleri soldu döküldü
Yaprakları sarardı âdeta sonbahar güldü
Dostluk baharını yazını geçip kışa erdiler
Kafdağmdan ileri açılmaz geçitlere erdiler
Kuş uçmaz yamaçlardan kartallar gibi
Birbirlerine seslenip uçurumlaştırdılar karşılıklı söylevi
Biri doğulardaysa öbürü batılarda
Blrı güneşteyse öbürü yıldız çatılarında

GÜN DOĞMADAN

"Sana canım feda" dedi Leylâ'nın babası
Ama bu konuda olmaz zerrenin fedası
Baba olmanın göz kapatan yanı
Sana bizim onurumuzu unutturmuş olmalı
Yoksa sen bizden çok düşünürdün bizi
Bir böyle teklifle yıkmazdm evimizi
Oğlun söylemesi güç ama gerçek şu ki
Aklını yâd yellere emanet etmiş gibi
Dillere düştüğünü bilmeyen mi var
Var onu başka türlü kurtar
Hekimlerden kâhinlerden
Sulardan göklerden ve yellere
Ona bir şifa arayalım
Hep birlik diz çöküp Tanrı'ya yalvarahm
Konuşumsun ben duymadım söylediklerini
Sen de unut ve bir daha hatırlama dediklerini
Yeniden atlara binildi develer sürüldü
Eller sallandı dostça ayrılış selâmı verildi
Çöl rüzgârı getirdiği kumlarla
Örttü bu son umudu da söndü lâmba
Çadır köşelerinde getirilmiş armağanlar
Aşıkların gönlü gibi mahzun kaldılar
Mecnun'un babası gönlü daralmış dönüyordu
Bir hayat için gelmiş bir ölüm götürüyordu
Olmasaydı bir parça bilgelik özelliği
Yüreğinde atalardan kalma barışçıl sezgi
Kan akıtmaya yakın olurdu
Hincını kurttan kuştan alırdı

Ama kavga döğüş neye yarardı
Ölümde diriltmeğe çare mi vardı
Kafasından çınlıyordu Kays'm "kurtarın!" sesi
Diri diri gömülen bir insanmki gibi
LEYLÂ İLE MECNUN

549

KARABASAN

Görüntü görüntüyü, ses sesi yer
Aşk dedikleri işte böyle bir yer
Herkes gibi olmak, olmayacak bir şey
Herkes gibi olmak, olmamak gibi bir şey
Leylâ'yı aklından çıkarmayı her isteyişte
Suçtan ve gûnahtan beter ve öte
Bir boşluğa yuvarlanıyordu Mecnun
Sanki ayda donuyor güneşte yanıyordu Mecnun
Gece, kristal bir bıçak gibi
Uçmaya hazır ruh güvercinini
Ta boşazından yaralayarak
Boynunu kızıl bir gerdanlıkla sarmalayarak
Gündüzün azabına terk ediyordu nöbeti
Ve mızraklı zırhlı gün ışığının iskeleti
Her çiğ damlasından kılıç salardı
Her kırağı tozunda kalkanı vardı
Gün yaraya çekilen bir yakı
Gece cehenneme dikilen bir zafer takı
Ruhun özeleştirisinden tüten zebanilerin
Heykel heykel utançtan yontulmuş cinnilerin
Başa üşüşmesi gece ve gündüz o
Ah, ruhun ölümü başlıyor dümdüz
Ah, ölen ölene içimizde ve dışımızda
örülmemiş bir baskın, duyulmayan bir yağma
üşünüyordu Mecnun nasıl bir kervanim ben
Anları cennet ufkunda kaybolmuş bir kovanım ben
1 bir yay gözüme görünen bu gökkuşağı
>n geçer geçmez cennet oluyor birden cehennem

bucağı

urgun bir havada güvenli güvenli giderken

GUN DOGMADAN

Çölün hortumuna mı yakalandım yoksa ben birden
Doğuya gidip gidip de güneşe mi yaklaştım
Bir ateş tuğlası gibi yanıp olsam bir cam
Onu Leylâ'nın düşününe armağan ederler mi
Yoksa bunda da Mecnun'dan eser var derler mi
Kırıp atarlar mı külümün ateşinden yaratılan camı
Beni hatırlatıyor diye koğarlar mı akşamı
Ülkelerinden, ocak ve lâmbalarından
Lanetlenir mi onlarca bana şahit oldu diye zaman
Bana ve. bin bir başlı yazgıma şahit oldu zaman
Bana düşüme ve hayal çağıma ağıt oldu zaman
Diye onlar güneş saatini kırarlar mı, kırarlar mı
Boşalmış göğdeleriyle zamanı gösteren hurmaları
Develerin kumda yuvarlanması iyiye yorulmaz
Derler: Mecnun gibi olmuş bu deve işe yaramaz
Atlar kişneyip eşindi mi yerlerinde
Derler: Mecnun'u düşünde mi görmüş bu at ne
Yok yok bütün bunlar benim kuruntularım
Kimin umurunda benim ıstıraplarım benim avuntularım
Ömrüm boyunca alay ettikleri gibi
Ölümümle unutup yokluğa gömerler beni

Adımın anılması bile bir ayıp olur
İsmim anılır anılmaz kaybolur
Anama babama kavmim ve kabileme
Neyim kalır miras bıraksam bile
Bıraksam bıraksam utancı miras bırakabilirim
Ve bir de çıkmaz bir leke gibi bir san, bilirim
Başıma deve dikeninden bir taç kondururlar
"Deliler ülkesinin sultanı!" der dururlar
Atasözlerine de geçerim amma ne için
Olmaz arzuları örnekleme için
Kays böyle kara düşüncelerle

LEYLA İLE MECNUN

551

Yürüyüp giderken çölde oldu öğle
İçteki ateşle dıştaki ateşin birleşmesi
Kavurucu bir alev doğurdu sanki
Mecnunu alıp götürdü bu bunaltıcı hortum
Yakıcı sıkıntıların hunisi bir uçurum
Bıraktı ölü bir hurmanın gölgesine
Sanki onu attı su Nuh'un kurtuluş teknesine
Kendini kaybedip Kays boydan boya yere serildi
Ruhu Arş'm perdesi gibi sonuna kadar gerildi
Bir düş gördü yarı uyur yarı uyanık
Babası boşuşuyordu kıpkızıl kana boyanık
Kartallar ve kurtlarla dev gibi yılanlarla
Kırkayaklar kumkumalar akrepler ve çıyanlarla
Çadırlar uçmuş kaybolmuş ocak izleri
Çalınmış şeytanlarca perilerin gizleri
Ortalıkta kör ceylanlar dolaşıyor
Her biri sırtında bir sırtlanı taşıyor
Gökyüzünü doldurmuş kılıçlar gürzler
Tepesine ineceği insanı gözler
Domuz şekline girmiş bir ufuk
Şafak kâbus zindanında tutuk
Sonra yavaş yavaş bir kış kapladı çölü
Nice zaman kaldı böylece bir hiçliğe gömülü
Derken bakır kapak kalkıyor üstlerinden
Ölüler diriliyor otlar göğeriye yeniden
Bir bahar bastırıyor yeşil patlıyor ovalar ve tepelerde
Yalnız iki kuru ağaç kalıyor tam orta yerde
Kuşlar arılar böcekler ve kelebekler
Yalnız onların çevresinde dönmekteler
Yalnız onlara dönük bütün çiçekler
Herşey kendini onlara çevirir onlara ekler
Kurumuşlar fakat yalnız onlardan bekler

552

GÜN DOGMADAN

Canlanıp dirilmeyi geçmiş zamanlar ve gelecekler
Ne kadar uyudu kimbilir sonra birden uyandı Mecnun
Yazın karabasani bitmişti dağılmıştı kederi bir süre için
olsun

LEYLA İLE MECNUN

553

YILDIZ FALI

Bir gece ay yırttı Leylâ'nın çadırını
Taşdı göklere o bakirenin sırrını
Alıp ağına sanki onu yumuşak bir şimşek
İpek bir giysi gibi vücut kıvrımlarında titreyerek
Samanyolu'nun açılmamış gömülerini önüne sere sere

Götürdü onu düşünde bile görmediği bir yere
Yakmayan bir ateş ıslatmayan bir yağmur
Bir nehrin ateşi ateş nehrine vurur
Şelâle içinde alevlenmiş ocaklar
Ateş üstünden söndürmeden akan sular
Yüzü belli belirsiz bir aslanı andıran
Sonsuzun baskısından yassılaştırmış bir levha: zaman
Çöl uzaya uzaya sanki eriyen bir at
Yollarda toz toprak içinde kaybolan saltanat
Hurmalar bulutlaşıp kızıl ufuklara dağılmış
Bilge develer en çetin sorun için göğün bir ucuna yığılmış
Anne baba kardeşler hısım akraba
Ve onur veren bütün şeyler soylu araba
Hepsi birer tayfa hayalete dönüşüp gitmiş
Geçmiş zaman hayalleri anılar bitmiş tükenmiş
Ne giysi merakı ne ufka ait telâş
Ne baskın korkusu ne yağma ne savaş
Ne sevinç ne üzüntü ne azap ne serap ne su
Hatta ne varlık bilgisi ve ne hiçlik duygusu
Sanki ruh kıldan ince kılıçlarla kıyıla kıyıla

554

GUN DOGMADAN

Duyurmadan derinleşen kazmalarla kazıla kazıla
Akim düşün uyum ve uyumsuzluğun ilerisine
Ulaşılmış son anlama daha da ötesine
Vücut paylaşılmış yıldızlar arasında
Bir avuç ışık gibi ateşten kızlar arasında
Her şey ölümsüz bir dirilikten doğma
Pınarlar bengisu kemerler eleğimsağma
Geçmişin âdeta tümüyle yitip kaybolduğu bu anda bile
Vardı gözden ve gönülden gitmeyen bir gölge
Onun gölgesi Mecnun dedikleri Kays'm aksi görüntüsü
Cevapsız bir soru kavsi gibi insanı kül eden sesi ve öyküsü
Hayat ve ölüm bu kaviste bu sorunun çözümünde
Olmak veya olmamak bu yay bükümünde bu çözümün
düşümünde

Ne onu sevdiğini söyleyebilirdi ne sevmediğini
Ne anladığını söyleyebilir ne anlamadığını dediğini
İçinden çıkılmaz dolambaçlı bir vadi
Aslında âciz kalırdı onu niteleneğe aşk kelimesi adı
Irak dağlar yaklaşp yaklaşp da kabileler obasını bassa
Bundan daha büyük olmazdı yürekteki tasa
Ay Zühre Merih veya Utarit
İşte bu periler ya da meleklere ait
Yerde bile yine karşısında yalnız o var
Ruhunda ve kafasında yalnız o var
Kurtulmak mümkün değil Kays'tan Mecnun'dan
Aşk değil bu düpedüz bir yazgı anlaşılan
Ne ondan kaçmak bir şeye yarar
Ne ona varmakla dağılır karanlıklar
Güneş ve gölge su ve serap şarap ve sarhoşluk
Nasıl birbirinden ayrılmazsa galiba öyle olduk
Dedi kendi kendine Leylâ o yer ve zaman dışında
Ay güneş ve yıldızların birbirine çarpışında

LEYLA İLE MECNUN

555

Düşen yükselen kayan kaybolan yeniden doğan
Ölen dirilen o büyük maddeler ve gizemliliklerin açılımından
Ruhunun yarasını dindiren merhemi dermanı aradı
Kalbine sükûnet verecek Meryem'i Lokman'ı aradı

Fakat hep karşısına çıkıyordu ehram gibi bir duvar
Almyazısı duvarı sfenks yüzündeki esrar
O zaman sildi bütün ruhundan zamanı ve mekânı
Düşünceyi kuşkuyu umudu olanı olmayanı
Teslim olmaktan başka çare yoktu kesin yazgıya
Leylâ'yı bu makama erdirdi ilhamı andıran bu Hızırsı rüya

556

GUN DOGMADAN

NEVFEL

YAZGI SURLARI ÖNÜNDE KILIÇLAR

Çölün de kendine mahsus devleti vardır
Âdeta kabilelerden biri hükümdardır
Bu devlet elbet ne benzer bildiğimiz devlete
Ne federatif ne konfederatif bir hükümete
Kabileler arasında bir kabile baş gibidir
Onun da başı çöl yüzüğünde kaş gibidir
Çölün özgür insanlarını fazla bağlamaya gelmez
Onun birlik ehramı sıkı yasalar ve buyruklarla yükselmez
Yalnız zaman zaman üstün ve seçkin yeteneğiyle
Bir obanın başkanı saydırır kendini en hoyrat bedeviye bile
O âdeta onların başı değil arkadaşıdır
Babası kardeşi sırdaşıdır
Çok kez zora başvurmadan ara bulur barıştıırır
Savaş için değil barış için kızıştırır yarıştıırır
Cömertlik fedakârlık verilen söze sadık kalış
Gibi onlara özgü erdemlerin kapısını çalış
O başlar başının görevi olur
Uzlaştırma ateşinin alevi olur
Kutsal Ev'dir bu ödevin kaynağı
Kopmasın diye bir kere çölde gönüller bağı
Dostluk bir kez düşmanlığa dönüşmeyegörsün
Bir yangın paçavrası gibi düşmeyegörsün
İki oba arasına kan dâvası denen dinamit
İnsan kanıyla beslenen o ifrit
İnsan kanma susamış o ejderha
Doymak nedir bilmeyen zalim iştiha

LEYLÂ İLE MECNUN

557

Yer bitirir nice yiğiti eri
Söndürür ocakları devirir direkleri
Çölün derisi incedir damarları ipekten
Sakinmak gerekir en ufak bir örselemeden
Kan akmayagörsün artık durdurulmaz
Sonuna kadar öçle bulanır durulmaz
Bundandır ki çağın ileri gelenleri
Kulak tutarlar çölün her yanma sürekli
Kan dâvası tohumu olacak ne var
Onu vaktinde önlemeye bakarlar
Yoksa bir kıvılcım nerden çıkarsa çıksın
Bütün kabileleri alabilir çemberine yangın
Herkes ve her yer cayır cayır yanar
Yangının kendi yasası dur deyinceye kadar
İnsanın çabası değil eşyanın tabiatı
Belirler ancak ateşin söneceği saati

Kays'm kabilesiyle Leylâ'nın kabilesi
Kuşkular imâlar şiir atışmaları silsilesi
İle dolup taşmış olmuştu sanki bir vehim ve korku kulesi
Aşkın dedikodunun söz taşımanın velvelesi

Yeni bir dâvanın işaretiydi
Âdeta gelen zelzelenin alâmetiydi
Surda burda tartışmalar çatışmalar
Ufak tefek olaylar sataşmalar
Haber veriyordu yeni bir kavgayı
Bitmek nedir bilmez bir dâvayı
Yaşlı tecrübeli kişiler fark edince bunu
Tuttular vaktinde felâketi önleme yolunu
O çağda Necd'de başlar başı çapında
Bir baş hüküm sürüyordu Nevfel adında
Yiğitti cömertti gözetirdi adaleti

558

GUN DOGMADAN

Sağlamaya çalışırdı az çok çölde selâmeti
Bilge kişiler ileriye düşünen yaşlı başlılar
Ona başvurup olup biteni anlattılar
Nevfel yüreklerde saklanan korkuyu görüp bildi
Kısık çığlıkları duyup gözlerdeki yaşlan sildi
İşe karışmaktan başka çare yok anladı
Yoksa batıp gidecekti o meşhur adı
Hepsini konukların ağırlayıp avundurdu
Bir çare bulmak için söz verip durdu
Önce Mecnun'u surda burda aratıp buldurdu
Kente getirtip devlet mihengine vurdu
Şu aşka düşüş dışında gördü o kahraman
Mecnun dedikleri baktı olağanüstü bir insan
Onu kendisine danışman ve dost yaptı
Mecnun da böylece hizmet nimetinden bir parça huzur kaptı
Barışı hakkı adaleti elden geldiğince
Yerine getirmek için didinip durdu ikisi de
Fakat Kays ve Leylâ kabileleri bölgesinden haberler
Gün gün azalmadı. Çoğaldı aksine. Kader!
Bir gün Nevfel ne yapmalı dedi Danışman'ma
Korkunç kavga patlamak üzere sizin oralarda
Mecnun aslında az çok sakinleşmiş olgunlaşmıştı
Toplum uğruna kendi problemini aşmıştı
Kendi öcü değil gelecek felâketleri
Önlemek için Nevfel'e öğütledi peşin seferi
Nevfel yanında Mecnun ve akıncıları
Yürüyüp gitti arkada bırakıp vadileri obaları
Leylâ'nın kabilesine varıp durdu ordu
Böyle bir orduya karşı konulmaz sanılıyordu
Oysa bu gelişi böyle gelişi kabile onur meselesi yaptı
Anlaşmaya yanaşmayıp savaş yoluna saptı
Kaçınılmaz oldu kavga çekildi kılıçlar

LEYLÂ İLE MECNUN

559

Akan kanın hesabını kim sorar
Çöl savaşının sürebileceği kadar
Ölüm saçtı iki taraftan da silâhlar
Sonunda iki taraf da geri çekildi
Belli olmadı kim yendi kim yenildi
Korkunç savaş böyle bitince
Nevfel'de görüldü bir değişme bir düşünce
Öfkeyle ikinci savaşı başlattı
Kays'm ölçülülük öğüdünü bir yana attı
Yine karşı durdu Leylâ'nın kabilesi
Ama bu kez boşunaydı sesi gulgulesi gücü hilesi
Yaktı yıktı Oba'yı mahv oldu karşıdakiler hemen hemen
Öyle ki yandı Kays'm da yüreği ve iyice soğudu Nevfel'den

Kabile uluları toplanıp Nevfel'e gittiler
Önünde baş kesip durdular paylanıp azar işittiler
Sözü uzatmaya ne gerek herkes bilir
Yenilenlerin başına neler gelir
Onlar da az çile çekmediler
Gururlarının cezasını pahalı ödediler
Nevfel hıncını alınca öfkesi geçti
Özürleri kabul edip af yolunu seçti
Bir daha olay çıkarmayaya söz verdiler
Sonra her konu görüşüldü birer birer
Nevfel Kays için de başvurdu Leylâ'nın babasına
Ama o bunun mutsuzluk olacağına O'nu etti ikna
Asıl amaca barışa vardığını sandı Nevfel
Oralardan ve onlardan çabuk usandı Nevfel
Kalkıp gitmek için askerini topladı
Kays sonucu çürük görüp sebebini açıkladı
Benim için değil köklü barış için önlem al dedi
Gerekirse bir süre daha buralarda kal dedi
Ama artık Nevfel'e anlamsız geliyordu

I
560
--

GÜN DOĞMADAN

Bu döğüş. Askerlerine geriye dönmeyi buyurdu
Bütün bu kavgalar boşuna olmuştu
Sönüp gitmişti Necd'deki umut yalana mustu
Nevfel'le birlikte gitmedi bütün ısrarına rağmen onun
Ondan ayrılıp kendi yalnızlığına döndü Mecnun
Acı kaderinin ıssızlığı daha iyiydi Nevfel'den
Çöle yaramazdı kent soluğu; soluk, ak gönülleri kirleten
Sahraya taraf döndü dedi yazık oldu güne
Âdeta bir sağlık rüzgârı yeniden çarptı yüzüne
Nevfel sağlamamış olduğu için gerçek barışı
Kısa sürede başladı iki kabilenin savaşı
Leylâ'nın kabilesiyle Kays'm kabilesi
Birbirine girdiler cana kasetmiş gibi
Savaş uzayınca Kays'm babası
Geçerli olur düşüncesiyle Kays'm duası
Gidip onu çölde derin düşüncelere dalmış buldu
Değişmiş bambaşka bir Kays olmuş buldu
Ne dediyse umulmadık bir cevap aldı*
Aşk ve cezbe önünde akıl ve mantık yere serilip kaldı
Sonra Onu alıp Kabe'ye götürdü diz çöktüler
Beraber ağlayıp göz yaşsı döktüler
Ama biri ağlıyordu oğlu kavmi kabilesi için
Öbürüyse Leylâ ve Leylâ'nın ailesi için
Herkes için kendinin ve Leylâ'nın kabilesi için
Bütün insanlık için insanlık ailesi için
Boşa giden umutlar dökülen kanlar için
Bir hiç uğruna devrilen arslanlar için
Geceye dönmüş günlük güneşlik çağ için
Gözyaşı döktü Mecnun ölü için sağ için

*Baba - Kays dua et bize
Mecnun - Ne için dua edeyim

LEYLÂ İLE MECNUN
561

Baba ve oğulun gözyaşı karıştı birbirine
Öte yanda savaş durdu ansızın ve birdenbire
İlci taraf ayrıldı dağıldı saflar savaş bitti
Mecnun, babası ve kabileler herkes kendi yönüne gitti
"ka - Leylâ'nın kabilesinin yenilmesi için

Mecnun - Leylâ'nın kabilesi yenilmez ki
Leylâ leylâktan yaratılmış
Üstünden rüzgâr geçse
Leylâkın rengi değişmez ki
Leylâ gecelerin demirinden
Kılıçlarınız ona işlemez ki
Her gün doğan güneş O'nun izinde sanki
Bin yıl doğsa yine ona yetişemez ki
Atlarınızın kulağında O'nun sesi
O'nun aydınlığında varolan perilerin sesi
Hep Leylâ'ya doğru giderler ama
Leylâ'ya bir türlü varamazlar ki
Leylâ dağların işareti kerameti
Çöllere ovalar dağların tepelerine ulaşamaz ki
Leylâ nerede sanki
Her gece çadırımızın tam ortasında belki
Siz onu sonsuz ufuklarda aramakla
bulamazsınız ki
Her gece hurmaların üstünde
Ay Leylâ'ya el etmez mi
Vadilerden gelen sular baharda
içenleri Leylâ'nın gözleriyle sarhoş etmez mi
En yüksek bilgilerle yüceltilmiş Leylâ'nın kabilesi
Bir yüce kabile Tanrı gölgesi

GÜN DOGMADAN

562

Sanki geleceğin Horasan erenlerinden bilge
Kılıç kullanırlar Türk yiğitleri gibi
Var bütün bunlardan da ötede
Leylâ'nın göze görünmez askerleri
En büyük ordu Leylâ'nın gözleri
Sabah çesmeleri dolduran gümüş perileri
Sizi ta yüreğinizden yaralar
Ansızın bakarsınız
Göğsünüzün ortasında
Bir bıçak yarası gibi
Dayanılmaz bir ağır
Kıskıvrak bağlar
Bin tuzak gibi
Leylâ'nın saçları sizi
Leylâ'nın kabilesi
Yeraltı suları gibi
Çağıldar derinden derine
Sizi boğar bir altın büyü mahşerine
Gelin sığınan bir af belgesi gibi
Tanrı'ya açılmış Leylâ'nın elleri
Ben o ellerin aydınlığında
Yürüyorum doğduğum gündenberi
Bulurum yolumu onunla aydan mahrum
Yıldızdan mahrum en karanlık kış geceleri
Leylâ'nın ayrılığı en keskin bir karakış gibi
Ve varlığı yakıcı yaz öğlesinin güneşi
Gidin yanın kavrulun siz de benim gibi
Siz ey sabırsız kumların çekirgeleri

Baba - Oğlum sen bize dua değil

Beddua ettin

LEYLÂ İLE MECNUN

563

Mecnun - Altın altına gider, bakır bakıra doğru

İpek altınla beraberdir

Kürk dilberlerin boynunda

Dua cennet ülkesine ait

Beddua lanetlenmişler için

Leylâ'ya karşı akıldan geçen her kara düşünce

Cehennem mimarı olur bizler için

Cehennem bizim için biz lanetlenmişler için

Kendi elimizle kendimiz

Cehenneme çevirdik içimizi

Sizi bilmem

Ama cehennemimden memnunum ben

Belki ateş dökülen pencerelerimden

Bir kurtuluş işareti alırım

Leylâ'nın ülkesinden

Yansın ellerim kollarım ayaklarım

Belki böylece

Bir kanada kavuşurum beni Leylâ'ya götüreceğim

Gözlerimin küle çevrilmesinden

Görünmeyen bir dünyanın sağlığına

kavuşurum da

Gökten yerden

Gün ve ay gibi

Alinyazımıza yol gösteren

Tanrı nimeti yıldızlar gibi

Bana gelir Leylâ

Leylâ'nın gözleri

caba - Sen bu sözlerinle Leylâ'dan öteye gittin

Mecnun - Leylâ'dan öteye gidilmez ki

Leylâ Kafdağı ve Çin Şeddi

Leylâ ötesinde meleklerin bile yandığı

GÜN DOğMADAN

Son sınırlar ülkesi

Yaradılışın sonu ondan ötesi

Leylâ, ölümüne susamış

Birinin içmesi gibi

Son yudumu bardaktaki

Leylâ bir kaynak gibi

Kim kurutabilir içerek

Çöllere hükmeden suları bir kaynaktaki

LEYLA İLE MECNUN

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ÇÖLDE KURTARIŞLAR DÖNÜŞÜR

KURTULUŞA

GİRİŞ

1. ÇÖLÜN ÖYKÜSÜ

Çölün genişliğine selâm

Çölün büyüklüğüne övgü

Çölün derinliğine selâm

Çölün yüksekliğine övgü

Çölün yüceliğine selâm

Çölün inceliğine övgü

Çölün çiçeğine selâm

Çölün dikenine övgü

Çöle selâm

Çöle övgü
Mecnun'u sayıklayan çöle selâm
Mecnun'u kucaklayan çöle övgü
Çölde gün battığı zaman
Mecnun'a selâm Mecnun'a övgü
Çölde ay doğduğu zaman
Mecnun'a selâm Mecnun'a övgü
Mecnun'un öyküsünü bir kez daha başlatan
Yeniden yenibaştan başlatan
Şairleri bir kez daha dünyayı yeniden
Kurmağa
Yeni bir dünya kurmağa çağırın
Çöle övgü çöle selâm
Yeniden allak bullak olmuş aklını

GUN DOGMADAN

Sislerin bastığı kalbini
Çölde bakır bir tava gibi kızarmış
Güneşin bağına yaslayan
Yas içinde kumların sonsuzluğuna sığınan
İnsanlık dünyasından bir zincir gibi boşanan
İnsandan ötedeki yaratıkların aşinalığına sığınan
Uzak mesafelerin değil
Gözün ve ellerin eriştiği
Yüreğin çarpışmadan etkilenen
Yerlerin büyük kâşifi
Mecnun'a sevgi Mecnun'a selâm
Rüzgârı bülbül doğuran
Her titrek dalda
Fâniliği fısıldayan ^^^^
(Fânilik! Çölde yeşerip çölde çiçeklenen
Kızıl kapıların ardında çöreklenen
Akrepte bin yıllık zehri biriktiren
Kızgın taş üstünde kımıldanan her kertenkeleden
Boa yılanından devekuşundan ve zürafadan
Elmasta
Ebediliğe dair
Paradokslar devşiren
Arzulu reddiyle değişmezliğe
Protestosuyla sonsuzluğa iştihali
Gerçekte
Hep ebediliğe vurgun, hep ebediliğe aç)
Çöl,
Muhtaç olduğu güneş, ruh bodrumunun
Her soru dağının cevap düzlüğü
Her zindan kaçığının saray düşü
Bağır bağırabildiğin kadar
Sesin kayıp gidecektir
LEYLÂ İLE MECNUN
567
Güneşin battığı yere erecektir
Bir levhadır çivi yazısından hiyerogliflerden
Geçmişi ve geleceği bilinmeyen
Bir vakte tercüme eden
Çöl parlar çöl solar çöl kızarır
Yazı ve baharı göğe saçan
Uçsuz bucaksız bir sonbahardır
Yere vurmuş bir ayna
Devrilmiş bir perde
Gerilmiş bir ip
Ezilmiş bir kemer

Kurumuş bir sarnıç
Alev almaya hazır kibrit
Kapanan ufka son kıvılcım
Ayınlerin suların ve ağaçların
Falların uğurların adakların ötesinde
Sarı bir ayazma
Havagazı ve lâmba
Ölümün tasviri gibi
Kımıldanan dupduru bir suda
Ne engin bir şahittir o
Zaman denen
Şimşeğinde bulutunda
Leylâk testisi Leylâ'nın
- Sümbül, bir özeniş
Hurmada göğeren saçma -
Ve yıldırımlar Mecnun'un kalbi gibi
Tik-tak canlandırırılar bir saati
O onulmaz saati
Ateşin ve fırtınanın
Bir değirmen gibi öğüttüğü
Ağıt buğdaylarının

GÜN DOĞMADAN

Ördüğü acı gergefin sesi
Bir kanattır çöl bir kartalca açılmış
Taşımak için kaderin son destanını
Sabah çiğleri gibi toplamak için
Çılgınca acımasız bir deneye batmış
Şairlerin kanını
Çöl bir avcıdır
Şair yüreğiyle beslenen
Gözbebeklerini
Yüzüğüne taş gibi takan
Ciğerlerini
Açıp yaprak yaprak
Günlüğünü tutan
Kaburga kemiklerini ok gibi fırlatan
Karanlık aşk levhasına
Ve şair Hızır'a arkadaş
Abıhayat yolculuğuna çıkan
Dilinde kırık dökük heceler
Dante Virjil Beatris
Romeo ve Jülyet
Firdevsi Hafız Cami
Fuzuli ve Nizami
Leylâ ve Mecnun
Kaf ve Nün sûrelerinden
Azık toplayan yolcu
Çölün sır tuzaklarını
Esrar beldelerini aşmak için
Tanrı dilinden
Medet umup
İmdat isteyen
LEYLÂ İLE MECNUN

2. ŞAİRİN KUŞKUSU

Özgür çöllerde bin yılda birikmiş
Aşkın ve şiirin kıldan ince
Kılıçtan keskin sıratlarından geçmiş
Saf bedevi türkülerinden cevher seçmiş
Nizami Molla Cami Fuzuli

Daha nice ulu şairin kalemiyle
Anıt eserlerin en büyüklerinden
En arı duru eğilmez bükülmez
Benzeri olmaz değişmez dönüşmez
Bin zırh ve bin kalkan içinde
İpek kadar kaygan
Çelikten bir gövde
Burç ardında burç
Kale ötesinde kale
Yaz gündüzünden açık
Gizli kış gecesinden gece
Bir öykünün önünde nasıl durdun
Niçin kendini bu sarp yola vurdun
Daha iyisini mi yazacaksın içlilikte Fuzuli'den
Daha ileri mi gideceksin hayalde Nizami'den
Daha derine mi ineceksin Câmi'den
Çağın geçeraçça konuları dururken
Bu ateşten işe giriştin, neden?
Diye bir kuşku yedi bu kitabın şairini
Yaşadı âdeta Leylâ Mecnun hikâyesini
Aylar yıllar geçti yazamadı tek mısra
Sanki önü kapalıydı yüksek dağlarla
Sanki yasak bir bölgeye girmişti
Güneşin gözünü kamaştıran bir gölgeye girmişti
Karanlık mağaradaki son mum da sönmüş

GUN DOGMADAN

Çevre, uyumsuzluk gezegenine dönmüş
Günler günlere böyle devretti borcu
Yarım kalan kitabı bütünleme tutkusunu
Yarım bırakmamıştı şimdiye kadar hiç bir işi
Bitirmeli giriştiği işi kişi
Ama söz ve yazının yerini tuttuğu
O yaşanmayan anlar sarmıştı ufku
Şairler yaşayamadıklarını yazarlar
Ama o yazılacak olanı yaşarlarsa susarlar
Dil kımıldamıyor ağız kapalı
Kalem cepte küf tutmuşcasma saklı
Anladı ki bu öykü başka bir öykü
Ne şiir işi sadece ne türkü
Leylâ ve Mecnun dönüp bakıyorlar Cennet'ten
Bir işaretle hep sus diyorlar
Sus, yazma, kır kalemi, çevrene bak
Korkmadan dal ölümün ve hayatın gözbebeklerine
Neler göreceksin onları dinle
Anlatabilirsen onları anlat
Odur işte bizim hikâyemiz
Ayaklar altında çiğnenen sevgiler
Kırılan onurlar... odur bizim hikâyemiz
Zindanlarda boşanır kadehimiz
Aç susuz ve tekmelenmiş
Zavallı hayvanların bakışlarında
Çatlamış yüreğimizin kavı tutuşur
Öksüzün ufkunda hayallerimiz uçuşur
Dulların yetimlerin
Köle ve esirlerin
Yoksulun çaresizin
Gönlündeki burukluk bizim anımızdır
Anlatırsan bütün bunları bizi anlatmışsmdır
LEYLÂ İLE MECNUN

Ama şairin akli takılmıştı bir kere
Yarım kalmış bitmeye arzusuz hikâyeye
Hilâl dönemini aşmış ama dolunay olamamış
Bir ay elbet bütünlenmek ister
Ama kalemde bu mucize kudreti
Ve göklere mahsus güç ne gezer?
Bir yerdesin ki ne geri dönebilirsin
Ne de bir adım ileri gidebilirsin
Ne de olduğun yerde durabilirsin
Duyuş düşüncede düşünce duyguda
Yatırılmış gibi gizli bir uykuda
Bir rüyanın çarpılışına şahit olmak
Perilerin çeşmeye yansımından
Doğan ışık ve alevlerin titreyişi
Gibi etraftan geçen geçmiş zaman hayallerinin
Gözyaşı döktüren mahkûmluğunu tatmak
Ve birden yazmıyorum dedi
Sen zorla beni
Sen görevlerin görevi
Sen zorla gecenin kelebeği
Namaz bitimlerinin sır dili
Oruç ikindilerinin şehri

Sen zorla beni
İnsan dersi

Kelimeleri getir
Cebrail'in öğrencisi

Kâğıdı akla gözyaşı duasıyla çocuğun
Ateşten geçir kalemi
Bir tanecik dostum

GÜN DOGMADAN
Sevgilim
Çile adlı peri
Her ulu değişimin seheri
Her sonu bir başlangıç yapan
Yüce bir makama çıkararak her seferi

Ve yazmayacağım dedi
Leylâ ve Mecnun yaz demedikçe
Hayvanat bahçelerindeki
Esir geyiklerin gözlerinde
Ve şehit kanında bir ebcet gibi
Bir şifre bir parola bana açıklanmadıkça
Çınarlar serviler ve deniz
Beni çağırmadıkça
Yeniden
Sohbetin en derinine

Ve toprak bağırmadıkça
Kesilen bir kurban gibi

Ve ruh sarsıntılar cehennemini
Aşıp geçmedikçe
Kanadı ıslanmadan.
LEYLA İLE MECNUN
573

Araya giren bir eleştiri eri
Edebiyat Partisinin Sürekli Muhalefet Lideri
Dikkat edilmeyecek her şeye dikkat eden
Ve bir kalemde geçen dikkat edilmesi gerekenleri
Nedir bu yani senin yaptığın dedi
Bir kitabı ortalamışken
Neden birden başa dönüyorsun
İlk söylenecek şeyleri şimdi söylüyorsun
Onu da tam söylemiyorsun

Sebeb-i telif-i kitap dedim
Sabretseydin söyleyecektim
Ama sabretmedin

Cevap verdi:
Kitabın yazılma sebebi belirmemişse
Nasıl yazmaya girişirsin
Eski huyun bu senin
Eskilere inat münacâtları da
Sona bırakmıştın eski kitaplarında

Hayır, dedim, iş o kadar basit değil
Bak sana açıklayayım bir bir
Elbet kitap başladığında
Yazılma sebebi oluşmuş olmalı ama
Söz halinde değil anlam halinde
Söz kızışıp akkor hale gelince
Görüldü ve kristalleşti o anlamlar da
Kelimeler biçiminde
Su altından çıktı su yüzüne

GUN DOGMADAN

Aranan beklenen umulan gerekçe
Sezgi dile geldi konuşuldu
Sezdiğimiz bildiğimiz oldu
Eskiler haklıdır başlarken söylemekte
Umutları büyük kitabın sonunu getirmekte
Ama bu çağda bu kısır sulara
Çok ihtiyatlı olmak gerekir başlangıçta
Eser az çok yazılmadan
Yazılma sebebi yazılmamalı
Eski kitaplarımda da, Tann'ya yalvarışlar
Yer alırlar buna yakın bir sebeple
Kitabın başında değil
Kitabın sonunda
Eskiler yaşıyorlardı olgun bir toplumda
Herkesin hemen Tanrı'yla olacağı bir makamda
O yüzden
Kitaplarının başında yer alır
Tevhitler münâcatlar
Onlar esere Tanrı'yi ululamakla başlar
Hazır bulmuşlardır her şeyi önceden
Ve herkes her an dolu saf İslâmla
Bizse sesleniyoruz cehennemden
Bataklık ve her türlü kir içinden
İnkâr umursamazlık körlük
Her türlü putlaştırma ve maddeye taparlık
İlkin bu kötülük ağını yırtmak gerek
Köleliklerin çelik zincirini parçalamak
Ruhları çekip götürmek yeni bir dünyaya
Eritip arıtmak bir yüksek fırın potasında

Her türlü cüruftan pastan arınmalı maden
Arınış, büyük arınış gelmeli ateşten
Ruh arma arma özgür olmalı

LEYLA İLE MECNUN

Tann'ya yaklaşma halini bulmalı
Kitabın bir ödevi bu
Çağdan çıkarıp ebedî çağa götürme oyunu
Namaz için abdest gerektiği gibi
Ve okuyan, eserin sonunda bulur nasibi
Son gelmiş Ulu Tapmağa varmışlar
Yazan ve okuyan
Allah'ın önünde secdeye kapanmışlar
Perde kapanırken bu sahne
Daha yakışmıyor mu günümüze
Eskiler mutlu kişilerdi her an ve her zamanda
Tann'ya yakaracak bir halde ve bir durumda
Bir çağdayız ki eskilerin başladığı bizim sonumuzdur
Sonumuz olsa yine ne mutluyuzdur

Dostum yeter kendine verdiğin zahmet
Gözlüğünü çıkar ve çıplak bak ortalığa
O zaman işte ancak o zaman
Şuraya buraya dağılmış olan
Hakikat mozaiklerini
Kopmaz bir bütünün parçalarını
Ruhunda toplayıp yerine oturtursun
Gerçekte bir değişim yok deyip
Kuşkuların tümünden kurtulursun

Arkadaş gel koparmayalım çiçeği
Dalında seyredelim
Onun esintilerle gelen kokusuyla yetinelim

Ne fazla uzağa git ne fazla yaklaş
Bu tabloyu gör lütfen istediği mesafeden

GUN DOGMADAN

4. DÖNÜŞ

Bin dönem geçti sofraya aşk ve ölüm özeti
Evrim gelişim devrim gerçekte ne değişti
Savaş ve barış hep aşan takati
Bir zaman iğnesi kurcalayan saati
Bir toz zerresi
Durdurur zembereği
Ufacık bir taş kırar dişi en nefis bir yemekte
. Ve toplar asırlık sofrayı kara bir haber birdenbire
En güneşli günde ayrılır yollar
Aşk çiçeğini olgunlaşmadan yiyen bin kurt var

Her kapıyı ölüm kapar ölüm açar

Olmasa basubadelmevt bereketi
Umutlanacak ne var

Basubadelmevt nimeti yalnız
Bozulmaz kilit erimez anahtar

Demir paslanır elmas küf tutar
Her kabaran sıra kef bağlar

Yeşil dağlar sararır gün solar

İnsan için ne aptallık büyüklenmek illeti
En son çıkar gelir alçakgönüllülük nöbeti

En güçlü sofraya devrilir bir rüzgârla
En ömürlü çiçek göçer sonbaharla
Ve ölüm hep asılı keskin kılıç başuçlarında
Ve kapanır açılır ulu bir perde her yüzyılda

Güneşin çekildiği yerlere gece iner
Ve gecenin yıllandığı yerlerde su seslenir
Altın sarayların hayalî sütunları

LEYLÂ İLE MECNUN

Gün batımında harabelerde titrer

Yıkılır yapılır saçar ortaya mercanı
Düşen taşlar açılan diriliş mezarları

Mermerde doğan aynalar içinden
Karanlıkta ışıır hep Yeni Yapımın gözleri
Yıkılan her ulu şehir yeniden yapılmıştır
Her son, kaderde bir başlangıçtır
Nice kuş akşama iner bir suya düşer gibi
Kurşunla vurulmuş sanki dağılmış tüyleri
Uçuş yorgunluğu imrendirir onu bungunsuz hiçliğe
Varolma kaygısını örtmek ister
Gecenin ve ölümün birbirine denk yapraklarından
Örülme birbirine geçme salıncağında
Sen kuşu öldü bilirsin yine öyle bil
Ama dinleniş her kiri yıkar gümüşten kaynaklarıyla
Çürüyen kireci ilham perdahıyla ayıklar
Nice bin kez tattım bitiş şerbetini
Nice kez dişledim ölümün etini
Gün battı sanki kıyamet batışıyla
Dünya parçalandı mahşer çmlamasıyla
Ama doğuş var
Yine bir doğuş var
Dedi bir serçe kuşu
Konmuş son incecik dala

vet doğdu yine doğmayacak sandığım güneş
Jf ^i gelmez dediğim haber
S cehennem bir cennete işaret
er kara sunun ötesi bir ak kevser

578

GÜN DOGMADAN

Yıkıldı yapıldı saçtı ortaya mercanı
Düşen taşlar açılan diriliş mezarları
Başlamak gerek yeniden hayata
Dedi bir geceyarısı çırpman saat
Sana yeniden yaklaşacaktır
Korkma
Uzağa kaçmış yabancılaşmış tabiat

Düşünce ve sanat
Senin için kanat
Senin için hayattır dedi
Bir eski zaman pîri
Bir eski zaman pirinin hayali

Ve birden Mecnun'u duvara resmedilmiş gördüm
Gölgeler içinde gördüm
En saf şekliydi
Bölünmez bir gülümsemenin

Artık eşya
Bembeyaz bir sayfa gibiydi

Ölmüş ruhun -ruhumun- kıpırdadığını duydum

Geriye döndüm Kaf Dağı'ndan Çin Şeddi'nden
Kartalların iskeletinden
ay yapılan yerlerden
LEYLA İLE MECNUN 579
İçinden çıkılmaz dolambaçlı yollardan dönemeçlerden
Geçe geçe
Yola çıktığım ilk yere
Geri döndüm

Toplum insanlık zaman
Ve ölümün kadavrasında
Uyanabilecek tek nokta

Bir iğne ucu
Aranıyordu
Zaman ötesi yer dışı
Ve insanüstüler bölgesi
Ziyaretçilerince

Atan bir nabız
Arıyorduk sanki tüm vücutta
Bir ses
Tik tak diyen
Kâinatta

İlk nokta
Başlangıç noktası
Hakikata

Biri dedi
Hk nokta aşktır

Ve öbürü dedi
Aynı zamanda
Son nokta

GUN DOGMADAN
Yeniden yola çıkılmalı dedik
Sıfır noktasından

Biri dedi peki
Tarihin hangi asrından
Hangi şahıstan şahıslardan

Birden döküldü dudaklarımdan;
Leylâ ile Mecnun'dan

Uzaklaşırken o yüce hayaller
Onayladılar beni
Ve "evet" dediler ebedî bir yankı gibi:

Leylâ ile Mecnun'dan
Leylâ ile Mecnun'dan
Leylâ ile Mecnun'dan
LEYLÂ İLE MECNUN
581

MECNUN YENİDEN ÇÖLDE

Bir gün Mecnun açtı gözlerini
Uçsuz bucaksız çölde buldu kendini
Günlerce bilmemişti nereye gittiğini
Ne yaptığını ve ne yediğini
Büyük şokun etkisi altında
Ölü gibi dolaşmıştı surda burda
Demek onu yine çöl çekmişti
Gel öz yurduna dön demişti
Bir maddenin kendi cinsinden bir maddeyi
Çekmesi gibi
Hükmetmişti kaderine
Yine
Bir mıknaatıs ilişkisi
Sanki sonsuzluğa ve aşka
Dönen bir ibreydi o
Çöl meczubu bir mecnundu o
Sıyrılmıştı bir kez daha
Bağlardan kayıtlardan akitlerden
Vücut sıkın ruh bunaltan iplerden
Özgürdü çöl rüzgârları kadar özgür
Ve geçti hiç kimsenin olamayacağı kadar
Kar gibi eriyordu bütün acılar
Gençlik sıcaklığının önünde
içinde ateşten yanan bir yara
Dıştan herkesten sakın görünebilmede
içinde yaşayan engel -olamazdı dışta yaşayana
Bir gençlikteydi ki bedeldi bir kaç insana
Her biri ayrı yetenekte ve yetide bir çok insan
Mecnun'da bir araya geliyordu meydan meydan
Her yere koşup gidebilirdi artık
Her bir yerde bir başka olabilirdi

GÜN DOGMADAN

Yol gösterebilirdi çölde yol yitirmişlere
Susuz kalmışlara su
Azıksızlara azık taşıyabilirdi
Büyük ve tek uzmanı oydu çölün
Yıldız kılavuzu ve rehberi kayıp gölün
Neredeydi gölgesiyle kurtaran o tek ağaç
Kahraman ve masallar üstü kahraman
Can kurtaracak hurma ağaçları nerde
Emin konaklar su başları serap koğalayan
Her türlü hastalığın hekimleri
Mecnun'du bu çılgın turizmin tek rehberi
Konuğu sayıyordu kim çöle düşmüşse
Âşinâsıydı onun kim çölden geçmişse
Birbirini koğalayan kabileleri
Şaşırtıp önlerdi mücadeleleri
Ara bulmak için neler söylerdi neler
Birinin dilinden öbürüne methiyeler
Uğrardı arada bir de obalara
Son vermek için onulmaz kırgınlıklara
Çölün nice yerine taş dikmişti
Bunlar yol yitirenlere işaretetti

Kurt kuş için su taşırdı
Yaralarını onarırdı
Sakat hayvanları iyileştirir
Eski sağlıklarını geri verir
Bu yüzden onu izlerdi geyikler dağ keçileri
Yaban eşekleri çöl kedileri
Sonsuz çölün ebedî bekçileri
Devekuşları ve zürafalar
Mecnun'un bu vahşetten
Medenî bir ordusu var

LEYLÂ İLE MECNUN

583

Hepsi uslu ve zararsız
Temiz bakışlı ve temiz yürekli
Her biri bir musiki parçası gibi
Oluştururlar büyük dostluk ve sevgi türküsünü
Bilerek bilmeyerek Mecnun'du
Bu barış uygarlığının mimarı
Bir kez daha
Bir başka biçimde
Bir başka alanda
Tecelli etmişti Tanrı Halifeliği
İnsanda

GUN DOGMADAN

DEĞİŞİM

Mecnun meczup meczup dağlarda çölde
Dolaşırken aslanlarla geyiklerle
İnsanlık öğretisini yayıyordu bir yandan
Kendi anladığı ve gördüğü açıdan
Başka başka adlar altında
Başka görüntülerle başka kılıklarla
En karşı olduğu, kan dâvası
insana karşı insan dâvası
Gizli gizli aşılıyordu sevgiyi
Sevgi genel ve tek kurtuluş rengi
Bir değişim vardı artık surda burda
Farkına kolay kolay varümasa da
Mecnun'du alçakgönüllüce ortadan kaldıran
Pürüzleri. Ve patikaları Ana Yol'a hazırlayan
Artık hava değişmekte gören göz için
İnsanlık geri gelmekte gönüller için
Ancak Mecnun öldükten sonra
Ufukları tutacaktır Büyük Dâva
Hayatının bu ikinci safhasında
Mecnun nasıl çalışıyor bir kaç nefha
Bir kaç sayfa örnek vereyim
Somut ve canlı tablolarla göstereyim:

LEYLA İLE MECNUN

MECNUN VE SİLÂHŞOR

Bir gün Mecnun silâhşor kılığında
Geziyordu çölün büyük yalnızlığında
Bir adamın bir adamı dövdüğünü gördü
Kaya gibi önlerine dikildi durdu
Biri köle idi öbürü sahibi
İlk bakışta oluyordu belli

Mecnun (şiddetli):
Dövme o köleyi

Köle sahibi:
Sen kimsin?

Mecnun:
Ben silâhşorum.

Köle sahibi:
Silâhşor! Ben de silâhşorum
Ve silâhımın hakkı olarak
Bu esir, hükmüm altına girmiştir.

Mecnun:
Belli! Silâhşorsun.
Ama, daha önce insansın.
Esirdir, belli!
Ama, daha önce, insandır.
O ellerini iyilik için de
Kullanabilirdin
Yurdundan uzak
Eş ve dostlarından ırak
Bu kardeşimiz için
gerçek silâhşorun eli ancak savaşta silâh tutar
armaklan yumuşak olur sulh zamanı

GUN DOGMADAN

Bir savaşçı eşit şartlarda savaşır
Küçülme sayar ondan ötesini
Bir savaşçı hep güneşe bakar
Kalbinde güneşler aylar doğup batar
Barış ülkesine en büyük armağanı.
Ben de savaşçıyım ama
Dökmedim kimsenin kanını
Benim kanımı da kimse dökemez
Bırak o köleyi savaşçı

(Kaybolur)

Köle sahibi (şaşırmış):
Kimdi o acaba?

Köle:
Hızır'dı belki de.

Köle sahibi:
Senin için Hızır.

Köle:
Senin için de.
Bana bir muştı gibi geldi sesi
Gözlerimde canlandı yurdum ocağım
Çocuklarımı gördüm o saf gülüşlerini
Sılamı içimde bir mucize gibi buldum
Efendim, aldırma döv istersen beni
Senin bu dövmeden tüter bir
kurtuluş buhurdanı

LEYLA İLE MECNUN
587

Köle sahibi:

Benim de ellerim bağlandı sanki
Gökten bir gümüş zincir indi
O azizin buyruğuna karşı koysaydım
Bir hançer kalbime saplanacak sandım

(Sönükleşip kaybolurlar)

MECNUN İLE RAHİP

Bir gün de bir dağ ıssızlığında
Hurma dallarından bir manastırda
Bir rahibe rastladı Mecnun
Sordu: Neyi bekliyorsun
Yol geçmez kervan geçmez burada
Rahip dedi: Bekliyorum, bir gün
Buradan geçecek olanı
Bütün insanlığa yol götürecekleri
Seçecek olanı
Bekliyorum dedi rahip
Burdan
Başında bir bulut
Geçecek olanı
Ruhunda muştı umut
Geçecek olanı
Rahip dedi bekliyorum
Parmağıyla ayı
İkiye bölecek olanı
Göklere yükselip
Cenneti cehennemi bilip
Dönecek olanı

GÜN DOĞMADAN

Kıyamet saatinin
Tiktaklarını
Kulaklara
İşittirecek olanı
Bekliyorum ölümler diyarının
Diriliş anahtarını
Mahşer kanatlarını
Cebinde taşıyanı.
Mecnun sordu
İyi ama
Ne zaman gelecek O
Bilmiyorum dedi rahip
Ama
Kıyamete dek sürse
Bu bekleyiş
Değer.
"Peki. İşaretler?" dedi Mecnun
"İşaretler belirdi:
Gök işaret verdi
Yer işaret verdi
Onu çağırıyor
Bilerek bilmeyerek
İnsanlığın hali
Hilkatin dudakları
Çatladı susamaktan
O Rahmet Kevserine
Ağaçlar kurudu
Sarardı yapraklar

O Merhamet Yağmurunu
Bekleyip durmaktan
LEYLA İLE MECNUN
589
Ve ölmüş tabiat
Bir hayat bulutu
Umuyor o Rahmet Rüzgârından
Mecnun dedi bakıyorum
Bir rahip olduğun halde
Tasvir yok hücrende
Tasvir yok dedi rahip
Ve olmayacak da
Bütün putları devirecek
İnsanı yeniden Tanrı'ya erdirecek
O ortaksız Tek Tanrı'ya
Döndürecek olanı
Bekleyen kulun
Durduğu yerde
Mecnun dedi
Teşekkür ederim
Keşke ben de görseydim
O Kılavuzu
Ben de önünde
Diz çökseydim
Rahip dedi: Üzülme
Senin gönlün
Peşin müminidir O'nun
Bir gün O'nun ümmeti
En çok anacak seni
Anlatacaklar hikâyesi
En ünlü şairleri
Seni saf aşkın
Örneği diye gösterecekler
Kaybolmuş mezarından
Ölümsüz çiçekler

GÜN DOĞMADAN
Güller menekşeler derecekler
Ve onları serecekler
Umutsuz gönüllerin önüne
Onlarla ölmüş ruhlara
Diriliş sunup can verecekler
Sen aşk alevisin
Hayat kılıcısın
Asılı ölümün tepesine
Ve canlanış kıvılcımısın
Sönmenin olduğu her yerde

MECNUN VE TOZ BULUTU

Bir gün Mecnun
Yalnız ve yorgun,
Karşıda bir toz bulutu gördü
Sanki geliyordu O'nu yutmak için
Dedi dur ey toz bulutu
Karanlığın bereketi ölüm otu
Acele etme vakit var
Sayılıdır saatler dakikalar
Azrail bile senden sabırlıdır
Burda sencileyin benim de işim vardır
Arzum şu ki ödev bitip gün dolsun

Benim de kaderim mutluca
Bir toz zerresi olmak olsun

MECNUN, MUM VE PERVANE

Bir gece Mecnun'un yaktığı
Bir mumun etrafında
Dönüyordu
Zavallı incecik bir pervane
LEYLÂ İLE MECNUN

Mumsa devrilmek istiyordu
Pervane yerine
Mecnun'un üstüne üstüne
Sevgili mum
Dedi Mecnun
Sevdim seni
Acıdığın için pervaneye
Ben de önerirdim
Kader izin verseydi
Beni yakmanı
Onun yerine
Ama acele etme vakit var
Sayılıdır saatler dakikalar
Azrail bile senden sabırlıdır
Burada sencileyin benim de işim vardır
Ben herkes için
Değişik ve ayrı dozda
Soyut bir otobiyografyayım
Herkesin yaşadığı bir iç tarih
Herkesin yüreğinden geçen bir coğrafya
Gidip gidip varacakları
Fakat ulaşamayacakları
Bir panorama
Kaderin zaman zaman
Kabaran kanlara uyguladığı
Nirengi noktaları batmış
Beyaz bir karanlığa batmış
Mutsuzca mutlu bir topografya

Sonra gece bitti mum söndü
Bu söyleşilerle tan atarken
Pervane Mecnun'a
Mecnun pervaneye döndü

GUN DOGMADAN
KERVAN

Mecnun bu olgunluk yıllarında
Koştı kervandan kervana
Hizmet ederek insanlara
Erdi teselli pınarına
Zamanı hâtıraya karşı kullandı
Aşka karşı hakikatle donandı
Şefkat merhamet ve hakikat
Aşka karşı aşkla birlik silâh ve at
Ve Tanrı'nın saltanatı tek saltanat
Bu görüşle karışıp insanlara
Buldu çoklukta bir tek manzara
Her işin sonu başı Tanrı
Almyazımız heykeltıraşı Tanrı

Tek var olan O... gerisi gölgeler

Sabah uyanıp karşılamak yeniyi
Ufuklara bakıp beklemek geleni
Kudüs'ü gördü Şam'a vardı
Biri güneşin parça oluşu
Biri aydan düşmüş bir mezardı
Biri selvi biri çınardı
Biri ayna biri duvardı
Kervanları şehirlere şehirleri kervanlara
Çevirerek içinde sürüp gitti bu macera
Eşyada alevlenip alevlenip sönüş
Dolaşıp dolaşıp Tanrı'ya dönüş

LEYLA İLE MECNUN 593

Tenha kaldığı an çadırlarda
Kalbine inerdi bal rengi bir levha
Yeni bir yazı çözmeğe uğraştığı
İnsanlara kapalı harflerdi savaşı

Bir gün Leylâ'nın evlendiğini duydu
İçinde bir ses dedi: ne acı düşün bu
Başkaldırdı bu sese: hayır hayır dedi
Kendine, şeytana karşı haykır dedi
Lekeleri gitti lekelenmez ismin
Öyleyse alkış tut öyleyse Mecnun sevin
Geceler, yıldızlar, yakın yıldızlar
Toplanın Leylâ'nın oraya yıldızlar
Saçın saçına çiçekler yıldızlar
Benden bir şimşek çizin havaya
Bir dokunur dokunmaz gibi bir esiş gibi
İyilik dileklerimi bırakın yıldızlar
Böyle düşünüp sevinme ve üzülme arasında
Günlerce düşünün akında kâbusun karasında
Zorladı ölümlü hayatın sınırlarını
Bir uçtan bir uca var ve yok olmanın sırlarını

Annenin Ölümü babanın ölümü
En kara haberler düşümü
Geldi gitti yıktı Mecnun'u
Aylarca bilinmezle pençeletti O'nu
Bir kez bin kez daha vurdu yere
Tunçlaştı çelikleşti Kays işte böylece

Ve alıştı bütün bu olanlara
Yaz kış durgunluk ve fırtına

GÜN DOĞMADAN

Aynı varoluşun dönüşümleri
Gün değişiminin aynadaki izdüşümleri
Gibi bir etkiye dönüştü O'nda
Böyle bir yoruma kavuştu sonda
O ve Leylâ aynı kadere susamaktalar
Birlikte de olsalar ayrı da olsalar
Aynı günün biri gecesi biri gündüzü
Aynı alinyazısının cevheri ve yüzü
Sevgi gözde değil gönüldedir
Vücut değil ruhtur aşka kadir
Her şey havada bir toz gibi döner durur da
Yok olur sonunda Tanrı'nın varlığında
Yaşamak Tanrı uğruna Tanrı içindir
Geri ne varsa tahttan indir

Ruh hürdür Tanrı sevgisiyle
Bağlı değil zaman ve yer ilgisiyle
Artık buluşmuşlardır Tanrı katında
Bir yersizlik ve zamansızlık saltanatında
Bir şey değişmez gelse de gelmese de Leylâ
Farketmez gitse de gitmese de Mecnun O'n;
LEYLÂ İLE MECNUN 595
LEYLÂ KÖŞESİ

Bir de bakalım Leylâ köşesinden
Aşkın kadın adlı penceresinden
Bırakmıştı kendini yazılmış olana
Susmak ve konuşmamak denen cana
Evlenmişti ve görünüşte mutlu
Şimdiden memnun ve gelecekte umutlu
Fakat bir eksiklik ufacık bir nokta
Kalbi kurcalıyordu hâlâ
Mecnun ne olmuştu neredeydi
Nasıldı ne yapıyordu hâli neydi
Geceleri loş gölgeler arasında
Kum tepelerinde ay yarasında
Mecnun'a benzeyen hayaller olurdu
Bu anlarda sanki kalbi dururdu
Bitmiş olan bir daha mı başlayacak
Ne çare başlayan başlamamış
Bitmiş bitmemiş olacak
Gibi gelirdi O'na
Ürküntü geçmiş ama erememişti huzura
Karanlık bitmiş fakat kavuşamamıştı nura
Ay tutulmuş tutulmuş kurtulmuştu
Gönlü zaman zaman tutmuştu muştı
Gün kırmıştı siyah çerçevesini
Yarmıştı ışıkla ötesini berisini
Baskın korkusuyla ürperen çadırların
Bugün düzen ve güven, ama yarın!
Yarma bir güvence olamayan
Neye yarar böyle bir şimdiki zaman

GÜN DOĞMADAN

Acıyla da olsa dopdolmuş olan hayat
Boşalmıştı zembereği boşalmış bir saat
Gibi. Dönmüştü bomboş bir kâğıda
Ağızdaki tat benzemiyor eski tada
Irmak kurumuş rüzgâr esmiyor
Yakıcı güneşi bir parçacık bulut örtmüyor
Arzu ve korku iki karanlık duygu
Yüreğinde birbirini koğalayıp duruyordu
Ya bir gün geri dönerse Mecnun
Yine altüst olursa ortalık bütün
Daha mı iyi olur daha mı kötü bilmiyordu
Bir umut vardı gönülde eksilmiyordu
Sonra kızılıyordu kendine kınıyordu kendini
Kapamak istiyordu içinde eskinin kepengini
Eski öldü diyelim ama neydi yeni
Ve nasıl eskitmeli eskimeyeni
Nasıl öldürmeli ölmeyeni
Nasıl diri sayarsın ölü olanı
Eski bir zehirdi belki ama yeni
Andırıyordu tatsız tuzsuz bir yemeği
Beklemek neyi beklediğini bilmeden
Gün günü ay ayı koğalarken

Beklemek bir vaktin doluşunu
Öç alan kaderin zalim oyunu
Her şey akılla kurulu akılla düzgün
Ama akim içinde olmalı baharat gibi
Bir parça delilik
Oysa Mecnun almış bütün deliliği gitmiş
Kupkuru bir hayat kalmış ve âdeta oyun bitmiş
Arzulanan zenginlik, at kumaş ve ziyafet
Yetmez olur insana bir gün elbet
İnsan hep bir şey umar bekler
Ne olduğunu bilmez fakat
LEYLA İLE MECNUN

597

Fakat sonradan duruldu Leylâ
Tevekkülle huzuru buldu Leylâ
Ruhta kopan fırtınalar dindi
Gökten gönle sükûnet indi
Anladı ki acı tatlı soğuk sıcak
Geçmiş ve gelecek ayrılmak ve kavuşmak
Hep aynı varoluşun dönüşümleri
Aydınlanışimleri ve sönüşimleri
Her şey havada döner durur
Sonunda Tanrı varlığında yok olur
Ruh hürdür vücut esir
Ruh baldır beden zehir
Ruh hürdür Tanrı aşkıyla
Bağlı değil yer ve zaman kaydıyla
Farketmez gelse gelme Kays O'na
Gitse gitme O'na Leylâ
Tanrı katında buluşmuşlardır
Hakikat yurduna kavuşmuşlardır

598

GÜN EOGMADAN
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ÖLÜM, VE ÖTESİ: EBEDÎ DİRİLİŞ

ÖLÜM

Anlatacaktım ölümlerini bir sonbahar eşliğinde
Bir kış güneşliğinde
Fakat baktım bu ölüm değil diriliştir
Tabiatı aşan bir bildiriliştir
Ne güz ne sarı renk bu göçü anlatır
Bu kan rengi bu kıpkızıl öçü anlatır
Görünüşte kırmızı gerçekte yeşil
Görünüşte öç hakikatte değil
Fâninin sonsuzla barışması
Affın mağfiretle yarışması
Yaprağın düşüşü değil bu toprağa
Bir yıldırımın çarpışısıdır dağa
Sonbahar değil ilkbahardır
Ölümden sonra ölümsüz hayat vardır
Bulutlar açılır güneş çıkar
Yağmur taneleri inci tanelerine dönüşür
Deniz çalkanır saçar ortaya hazinesini

Anladım onlar ölmediler
Ölüm adına
Ölüm maskesini takınarak
Dönüştüler bir ışığa

MECNUN'UN BİR IŞIĞA DÖNÜŞMESİ

Yıllar geçti., ve bir gün gidip gidip Mecnun
Uzaklaşp yollardan kervanlardan obalardan
Serap ya da gerçek su vâdeden ovalardan
Dallarında umut mercanları salkımlanan hurmalardan
LEYLÂ İLE MECNUN
599

deve., köpek., insana bütün bir arkadaşlık sunanlardan
Kus gölge., hışırtı ve karaltı bütün kımıldanış furyalarından
Kopuk kopuk trajedyâ parçaları olan anılardan
Kan damlaları gibi gönülde donuklaşan sanrılardan sorulardan
nuvuşdan düşünceden sestem, ruhta damıtılmış kanılardan
Arınıp/ durdu ayak basılmamış yerinde çölün.
Karşısındaydı artık bölünmeyen Bütün
Şahsiyi kale almaz görünen Genel
Açık kapıları kapayan kapalıları açan El
Mevsim mi? Artık ne bahar ne sonbahardır
Burada artık ne yaz ve ne kış vardır
Ot bitmeyen bir toprak, vahşeti bile gömen
Geceye tabut gündüze kefen
Güneşe geçirdiği kılıftan ürküp çekilmiş geri
Bu sfenks maskelerinin en korkuncu en beteri
Mecnun durup dört bir tarafına baktı
Gönlünün en kızgın ateşini mumunu yaktı
Bir ışık olup gökyüzüne doğru
Bir yıldız olup yıldızlara doğru
Bir şimşek gibi çaktı, bir yıldız olup aktı.

LEYLÂ'NIN BİR IŞIĞA DÖNÜŞMESİ

^fecnun'la aynı anda mı
! Biraz önce mi biraz sonra mı
E" yeşil vahalar bereketinde
Bir ışığa dönüştü Leylâ Ece
Evden yükselen bir ışık sütunu
yükselip tuttu ışık olan Mecnun'u
j^rdü herkes gökte yarıştı iki ışık
Birbirine kavuştu iki ışık

600

GÜN DOGMADAN
ADAK IŞIĞI

Sıcak yaz göklerinde
Önde uzanan ovada
Birden bir ışık sağdan
Bir ışık soldan çıkar
Ve bunlar
Şimşek hızıyla birbirine ulaşırlar
Bunu halk adak için uğur sayar
Derler: Leylâ ile Mecnun buluştular
Bu göz açıp kapama anında
Ne varsa dile muradında
Mutlak yerine gelir arzun
Yerde kavuşmayanlar gökte kavuşurlar
Ve bir uğurlu anda
Kavuşmak isteyenleri kavuştururlar
ATEŞ DANSI
(1978-1982)

(Onikinci Sağnak: gz sağnağı. Suyun
sabah alacakaranlığı yankısına dönüşü,
sararıp dökülürken çınarların yaprakları.)

ATEŞ DANSI

603

ATEŞ DANSI

I.

Ateşe düştüğünü gördüm kadının
Dans edişini durduramamıştı yine de
Sularla titreyen sabah rüzgârı iğneleriyle
Parlayıp parlayıp sönüyordu tükenen bir mum gibi
Bahar iplikikleriyle dokunmuş giysileri

Soluğu alevdi, kızgın kum ığıydı sesi
Sonbahar kızıllılığıyla elleri tutuşturuyordu göğü
Cennet kentinden cehennem kentine atılmış köprü
İdi vücudunu saran bir ebemkuşaağı kefeni
Hurduramamıştı yine de dans edişini

604

GÜN DOğMADAN

Ne harf ne söz ne yazı ne işaret
Ne büyü ne afsun ne fleyiş sanatı
Ruhu katrandan damıtılmış o sıcak
Dağların dibinden gelen depremi durduramazdı
Deprem, kollarında bir kuş, berrak ve ak

Heykeltraş için değil, ressam için değil
şair için model olmayı bildi
Güneş giden ateşin jesti mimiği
Bir anda hayatı soyunup ölüme girdi
Ne harf ne söz ne yazı ne işaret ne dil

Yeni bir a, b, c. Düğün. şiir ve yolculuğu
Saat saat sona eren tutsaklık
Bir sırrın aynasında tüten buğu
Meczipluğun kıyısında görünen ışık
Mecnunluğun batısında sallanan doğu
(1978, Mayıs)

ATEŞ DANSI

605

ATEŞ DANSI

II.

Yazlan g ettiler denize gömmek için
Ateşten fırlayan o zehir paracıklarınını
Kışın kentin kayganlığında
İçki bardaklarının ardında
Prtk televizyon ekranlarında
Biten o deniz dibine mahsus anı yosunlarını

Biten ve çoğalan ve hiç tükenmeyen
Ölüm anındaki bir kaplanın gözleri
Hicaz bulutlarındaki yağmur cevheri
Ya da Kafkaslardaki kar gibi demirden
Biten ve çoğalan ve hiç tükenmeyen

606

GÜN DOğMADAN

Ne tabiatçıldır bu elektrik balığının kabloları
Vahyin kadranına çarpıp çarpıp gıcırıyor
Dansın ortasında yanmış saçlardan
Bir kehribar lâmba aydınlığında notlar alan
Ulu dağlara fırtınalardır sunduğu rapor
Parçalamak için kıyamete ait tabloları

Gelir ve yakalar en olmadık yerde
Günübirliğe batmış bulanmış insanları
Kanayan yarayı kitler doyumsuz derde
Geceyi tersyüz eden sonsuzluğun boyaları
Suçluluk tortusu gibi birikir gönüllerde

Sonbahar acımasız bir ruh gibi göğdelere siner
Yılgı, her kalbi kızaran bir nar gibi çatlatır
Yargı, o dişi kartal, çatılara taraçalara iner
Ev içlerine unutulana, hep o unutulana hatırlatır
Ve ancak itiraf baldıranı kadehleriyle gün diner
(1978, Haziran)

ATEŞ DANSI
607

ATEŞ DANSI

III.

Beni çıkarmayın karşısına
Dansıyla ateşe eren kadının
Ki bakışı yansır güllerde leylâklarda
Ben mührünü kırıyordum bin bir cadının
O kendisini kendisi için yaktığında

Ağlayışı yankır kuşlarda sularda
Çeşmelerde dansının gölgeleri kırılır
Güneş, batmaz hayalini çerçeveler her duvarda
Her çizgi, başışlamaz bir yazıt, onun alinyazısıdır
Aklanamam beri de bu taş levha nazarda

<s^ GÜN DOĞMADAN
Aklanamam belki ama kaçmadım
Bir ömür boyu sorgu sorgu sorgu
Bilmeceye karşı savaştım adım adım
Bilinmeyene karşı bin bir kurgu
Bin bir yarışa karıştı adım

Şimdi sizi gözlüyorum gözlüyorum
Denizin denizi kestiği kristalden
Ne girdaptır göze görünmeyen o yorum
Geleceğe kapanık, geçmişini inkâr eden
O kadını sarkıttığınız ateşten uçurum

Ama gün gelir dans dönüşür duaya
Ateş uzun bir Samanyolu olur
Onu çeker kendisine bir rüya
Fosfor bir kaynağın başında solur
Kanar her ateşi dindiren suya
(1978, Haziran)

ATEŞ DANSI
609

ŞAİR

Tart kaderini kuş uçuşlarındaki hafiflikle
Bülbül ötüşüyle gül açılımdaki arzuyla
Deniz a lü kırmızı ve yeşil yosunla
Ateşle hayatının her anındaki atomu
Formülü Cebrail'in cebinde olan iksirle

Ve sen şairsin kelimeler ülkesindeki bilge
El salla fosfordan daha ışımsız bir umut
Zeytinden daha yeşil bir muştı
Daha sakın palmiyeden defneden
Bir çağrıyla tükenmeyen

610

GÜN DOĞMADAN

Ak çuhani ört üstüne develerin
Kulaklarını kısıp dünya ertesi sesleri zapteden
Güveysiz düşün aşısında gülümseyen
Gelinler gibi kınalı
Günlük güneşlik sağdıçlarca yönetilen

Yazısız bir mezar taşısın belki
Ama kendisi yazı olan
Çağın toprağındaki şifreyi söken
Ağaran tanın kırmızı yağmurunu çizen

Git gidebileceğin yere
Kalemde kâğıttan defterden öte
Kitaptan sonraki sette
Dur ve bul o ülkeyi yeniden
(1981, Nisan)

ATEŞ DANSI

61

BAL

Arı, bir avuç altın tozunu alıp çiçeklerden
Döğerek elmas elleriyle gümüş havanlarda
Ağda gibi katarak gönlündeki şekerden
Ruhunu damla damla biriktirir tan rengi kovanlarda

Bu, geleceğin arıları için, gelecek insanlık için
Gelmeleri için yeni balı yapacak duruma
insandan anlara arılardan insana bin
Çiçek, bin öz, bin ateş saçan dondurma

612

GÜN DOĞMADAN

Petek ki, saf biçim, arınmış dikenlerden
Çarpılmışlıklardan ezilme ve bükülmelerden
Bir mühür, bir damga Cennet'ten
Sızdırılmış som simetri Cennet'ten

Nar taneleri birbirinin içinde eriyen
Yıldız ve ay döğmeleri karanlığın yüzünde
Ölümü hatıra savaşında alt eden altıgen
Baharın ay bölünmesi aşk güzünde

Yazın meyve mumu, sonbahar
Yerleşmiş serin suların göğdesine
İnmiş bin bir konak şelâleler bahçesine
Küçültülmüş kuleler ve kahverengi bir kent duvar duvar
ATEŞ DANSI

Ben yıllar yılı burada
Başka bir zamanı yaşadım
insanlar başka kelimeler başka
Başka bir gümüştü ağaçlardan dökülen

Arkama bakamam zorlama beni
Anılar perisi biçme kaburga kemiğimi
O keskin kılıcının ağzıyla
Tatmak istemem o azaptan zehri

GÜN DOĞMADAN

Anılar siz zaferinizi kutlayın gerdekte
Ben beton bir fonda kızgın gerçekte
- Neyler geçiyor gökyüzünden -
İnanılmaz sesler için tetikte

- Ülker yıldızı gene yerinde
Gölge davulunu güneş döğende -
Çıkıp gelecek olan o konuk için
Şimşir tasta su sunmak için
(1981)

ATEŞ DANSI

615

GAZEL

Rüzgâr ıdıdı titredi çiğ gül düştü
Tutunduğu dalı tutuşturup bülbül düştü

Gün doğumundan gün batımına kızardı bahçe
Bir bir leylâk nergis lâle ve sümbül düştü

Ne çam dayandı ne kestane ne kavak ne nar
Bin yıllık çmar gürül gürül düştü

Geçti mi ki yeşilin sonsuzluk yüklü çağı
Kader yanardağından kızıl kara kül düştü

Vakit görmemişti böyle bir kıyameti
Akıl sarardı karardı ruh gönül düştü
(1982)

616

GÜN DOĞMADAN

ŞEHİRLERİM

Gördüm Diyarbakir'i Konya'yı Bursa'yı İstanbul'u
Görmediğim şehirlere karşılık
Şiraz İsfahan Semerkant
Basra Bağdat Şam kaybolmuş ve karanlık.

Bir anının uzak akisleri
Kurumuş ağacın sararmış çiçekleri
Aydınlığı çalınmış lâmbanın pervaneleri
Sönmüş bir deniz gibi baük

Sürmüş bir mezar kökü

Ölümün ötesindeki toza işlemiş
Çarpılmışlar tarihinin maketi
Gibi sarhoş gibi yıkık gibi derviş
ATEŞ DANSI
617

Kentler benim kırılmış
Kollarım ve kanatlarım
Ak kuşlardır çağrılmış
Yaslar şölenine atlarım

Adları bile çağrışım yapmıyor
Yeraltına ve gökyüzüne
Ve yeryüzü hatırlamıyor
Ve hatırlatmıyor gökyüzüne
(1982)

618
GÜN DOGMADAN
İSTANBUL'UN HAZAN GAZELİ
Ne yapacaksın plaj yerlerini
Gidelim Kâğıthane'ye Sâdabat harabelerine

Şâd etmek için Nedim'in ruhunu
Ağzımızı dayayalım kurumuş çeşmelerine

"Sinemaya gidiyorum" de annene
Cuma namazına gidelim onun yerine

Bakalım hayranlıkla Süleymaniye'ye
Sultanahmed kubbe ve minarelerine
Sahaflarda kitapların sonbaharında
Erelim geçmiş baharların menekşelerine

İstanbul'un kaybolan geçmiş tarihini tabiatını
Son kez tadalım başlamadan ahiret seferine

Dünyadan daha dünya ahiretten ahiret
Bir kent ki benzer divan şairi kasidelerine
(1982)

ATEŞ DANSI 619
KIZKULESİ'NE GAZEL

I

Kızlar çıkar Kule'den bir gün kızlar gelir
İstanbul'u yeniden bir ipeğe çevirir

Bir gün bir uğurlu doğu saatinde
Kızkulesi bir zafertakı gibi yükselir

Gelecek oğullar için beşiklerin en güzeli
Denizde sallanan o kulenin etekleridir

Güneş der ki: yeniden doğmağa değer
O günü o kuleyi o çocukları görmelidir

Gecenin çiçekleri değince Kule'nin saçlarına
Beklediği konuşun sırrı çözülecektir
(1982)

GÜN DOGMADAN

DİRİLİŞ

Yeniden başlamak yazma sanatına
Kat kat olup açılmak gök katına

indirmek yeryüzüne Allah'ın rahmetini
Bir gül gibi sunmak dünya saltanatına

Yeni bir zamanı indirmek kılıç gibi
Güneş saatine geceler saatine

Varmak Rabbani ile çileye katıp çile
Muhyiddin-i Arabi ve Mevlâna hakikatına

Gökyüzünü dolduran meleklerin sabrıyla
Kaldırmak aşk kadehini insanlık sıhhatına

Harfleri ve sesleri sözleri kelimeleri
Kitapları getirmek Peygamber fitratına

Merhameti ruhun en iç musikisi yapmak
Ve ölümü çevirmek diriliş hayatına
(1982)

ATEŞ DANSI

621

NİNNİ

Sana Tanrı Armağanı
Desem uyur musun yavrum
Geleceğin kahramanı
Desem uyur musun yavrum
Gözün göğün siyahından
Göğsün güneş kadehinden
Yüzüne nur saçmış Kufân
Desem uyur musun yavrum
(1982)

GÜN DOĞMADAN

ŞAİRLERE VE ŞİİRE

DAİR DÖRTLÜKLER

Şiirin yazanı yoktur
Vardır yalnız okuyanı
Şair de bir okurdur
Kendi şiirinin okuyanı

*

Ben her şiiri okudum
Kendi şiirim hariç
Okuduğum şiiri yazmam
Yazdığım şiiri okuyamam

ATEŞ DANSI

Önüne çıkar hayat yolkesen gibi
Soyulur çırcıplak gider şair
Bir deri bir kemik öteye geçtiğinde
Arkasında kalır şiir tomarı kefeni

Dilimi çaldın kelimelerimi çaldın

Bana ne bıraktın kanlı soygun
Bu korkunç talandan ne umdun
Düğün bitti bir ağıt kaldı ortada sade

Şair o büyük ağıtçı geldi dünyamıza
Günlerce gecelerce ağılattı bizi
İrili ufaklı ölenlerimizin ardından
Öldü ve kendi ağıtını yazmadan gitti

Şair önce kendi ağıtını yaz
Binlerce ağıttan önce
Gün gelip saat çalınca
Vaktin olmaz kendi ağıtını söylemeye

GUN DOGMADAN
Fildişi ölümün işlemediği taş
Doğumumun yüzüğüne kaş olsa
İkinci doğumum olan ruh doğumumun
Benliği eskimiş giysiler gibi çıkarıp atan

Ben ağıt yazmayı sevmem
Ölümden değil dirilişten yanayım
Ölümden değil ölüm sonrasında yana
Ağıt yazmaktan değil mevlüt yazmaktan yana
(1982)
ALINYAZISI SAATİ

(1979-1988)
(Onüçüncü Sağnak: kış sağnağı.Ölüm.
Sonra çark bir daha dönecek: diriliş.)

ALINYAZISI SAATİ
ateş*
Ve Kudüs şehri. Gökte yapılıp yere indirilen şehir.
Tanrı şehri ve bütün insanlığın şehri.
Altında bir krater saklayan şehir.
Kalbime bir ağırlık gibi çöküyor şimdi.
Ne diyor ne diyor Kudüs bana şimdi
Hani Şam'dan bir şamdan getirecektin
Dikecektin Süleyman Peygamber'in kabrine
Ruhları aydınlatan bir lâmba
ifriti döndürecek insana:
Söndürecek canavarın gözlerini
ifriti döndürecek insana

GUN DOGMADAN
Ve Kudüs'ü terkettiğin o ikinci
Birinci Cihan Harbi günü vakti
Kan sızdırıyor kaburga kemikleri
Karlı dağlardan indirdiğin atların
Bir evde perdeyi indiriyor bir kadın
Mahşerin perdesini kıyametin perdesini
Ağlıyor yere inen saçları

Göğü yırtan kefen beyazı elleri

Ve Kudüs şehri. Gökte yapıлып yere indirilen şehir.
Tanrı şehri ve bütün insanlığın şehri.
Yeşile dönmüş türbelerin demiri
Zamanın rüzgâr gibi esen zehriyle
Ve yatırırlar patır patır kaçıyor geceleri
Boşaltıyorlar işgal edilmiş bir şehri boşaltır gibi
Kaçıyorlar Lût şehrinde kaçır gibi
Tuz heykele dönüştürmek için Tanrı gazabıyla
Susmuş minarelerin azabıyla
Yıkılmış cami kubbelerinin ıstırabıyla
Ve şehit kemiklerinin bakışı bir başka bakış
Artık burada taş bile durmak istemez
Ve ay'ı görmek istemez zeytin ağaçları
Eğilerek selâmlamazlar hilâli hurmalar
Artık ne Zekeriya ve ne Isa var
Sararmış bir tomar mı mucizeler
Ölümlerin dirilişi şifa veren kelimeler
Ve ne de Miraçtan bir iz
Yerden yükselen kaya

ALINYAZISI SAATİ

629

Ve Kudüs şehri. Artık yer şehri, toprak şehri.
Bakır yaprakların, çelik gövdelerin, acımasız yüreklerin.
Demir köklerin, tunçtan ve uranyumdan dalların.
Kurşundan çiçeklerin şehri.
Gülle kusuyor ana rahmi
Bomba parçalıyor beynini bebeğin.
Tanklar saldırıyor evlere bir anda ev yok tank var
Uçak var gök yok utanç var
Ve kime karşı bütün bunlar
Masum insanlara karşı
Binlerce yıl oturdukları yurttan kalmak isteyenlere karşı
Ve kim tarafından bütün bunlar
Roma'nın, Babil'in, Asur'un ve Firavunların
Ve nice milletlerin zulmünü görenler tarafından
Zalime olan öcünü mazlumdan almak
Zalim olmak ve en zalim olmak
Ve artık ne İbrahim ne Yakup ve ne Musa var
Tersinden okunan Tevrat hükümleri
Karaya boyanmış Mezmurlar

Ve Kudüs jehri. İçiyle ve ruhuyla suskun
Göklere kaçmış hayaliyle
Bir pervane gibi ışığa uçmuş gönlüvk
Bir başka âleme göçmüş hakikati
Tanrı katma varmış
iki elini kavuşturup divana durmuş
Hüküm istemiş

GÜN DOĞMADAN

Yeryüzüne yeryüzü kadısına

Hüküm ki:

Haksız yere bir insanı öldüren bütün insanlığı öldürmüş
gibidir

Ve haksız yere insan öldürenün cezası ölüm
Ve fitne, Arzı fesada verme, daha büyük suç adam
öldürmekten

Fitne bastırılmaya kadar savaşın!
Yeryüzünden fesat kalkıncaya kadar

Ey insanlık, ey insanlar
Ey gündüzden daha gündüz,
Hakikatten daha hakikat
Müslümanlar.

630

ALINYAZISI SAATİ

2.

Ne kadar uzaktık Dicle'den
Çok yakınında doğmuşken
Dicle ki aşağılarda köpüklerinden
Bir şehir doğurmuş Bağdat'tır bu senin ülken
Bağdat'tır bu kardeşim senin ülken
Aydın Dicle'ye düşüp toprağa yükselmesi yeniden
Ayna koparmak boyuna ayna koparmak güneşten
Açık ve seçik bir fetih kılıçla yarılan güneşten
Senin şehrin benim şehrim ve hepimizin şehri
Bir nehrin şehri ki bizi yıkamıştır ruh ve beden
İçimizde akmıştır gece ve gündüz demeden

632

GÜN DOĞMADAN

Gövdesinde izler benekler taşır Kara Âmid kalesinden
Yaralar kaplan derisini cam gibi süsleyen
Gönül yaralan fizikötesinden

Ve bir şehir ki haber verir
Gök yaratılmadan önceki gökten
Zebercet seslerin ev kafesi oluşu
Diş diş bahçe parmaklıkları gümüşten
Hurmalar Dicle'nin çiçekleri peygamber armağanı
Veliler armağanı Bağdat'a doğru gelen
Boyuna gelen bin yıldan beri
Bin bin yıl daha öteye giden
Altın palmyeler sulh ve sükûn defneleri

Görmedim Bağdat'ı ne kadar görmek istemişken
Bizi mahrum bırakmışlar birbirimizden
Kendimiz mahrum bırakmışızdır kendimizi kendimizden
Bağdat ki Kerbelâ şehitlerinin kanıdır harcı
İslâm Uygarlığının Başkenti
Harun Reşit barışı
İmam-ı Âzam adaleti
Cüneyd'in gözleri
Geylâni'nin gönlü
Ve Halid'in zikri
Binbir gece ülkesi
Binbir gündüz gerçeği
Fuzuli' nin günü
ALINYAZISI SAATİ

633

Leyli vü Mecnun nefesi
Ve Hallaç-1 Mansur'un kanıyla beşli
Gece meleği
Yaksam bütün lâmbaları
Çağırarak üzere ateş pervanelerini
Fitili kıssam ışık baharını
Yanmasın aşıkların yüreği
Bir aldanişla bir yanışla
Ulu bir kanışla bir yanışla

O çocuğun kederini biliyorum
Kaderi bir ağıt gibi sızdıran gönlüne
Bağdat bir sarnıca ine ine
Yaklaşıyor yeniden derinden derine
Çarpılmanın mermerine

Alçılar kırılıyor Lût gölü tuz gibi
Dicle kara bir fırtınada dönüyor fırdolayı
Çatlayan toprak karanlığın anası
Ve su, kurumuş çiçeklerin damıttığı

Kitap yüklü develer boşuldu
Ateş yüklü atlar yüzerken yandı
Kördüğündür halifenin sırrı
At nallarının altında

Kuşlar ki boğazları tıkanmış mercandan
Kıyamet habercisi çıkardığı seslerle

634

GÜN DOĞMADAN

Zeytin ezmesi sergisi sonsuz bir asfaltta
Bilyeler üstünde kayan otomobiller göçünde
Bir halk gidiyor burdan bilinmeyen bir yere
Hâtıralarını savurarak sıcak bir rüzgân küllerine

Ve haberci diyor ki: n'oldu Bağdat
Nerde onu koruyan sur ve perde
İnsan ki yaşar eserde
İnsan nerde ve eser nerde

Devrilen her taş benim taşım
Yıkılan her ev benim
Benden yıkılıyor hepsi ben yıkılıyorum
Yıkılan benim
Ve haberci diyor ki: yıkılan benim
Taşta suda hurmada
Kuş boğazında
Otomobil tekerinde petrol zerresinde

Her zerrede ölen benim
Ölen Bağdat benim

Ve diyor ki haberci:
Yanan ay sönen gün benim .
Çöken akşam gelen geceyim ben

Neden anlamadın bütün bunları sen
Ey Bağdat'ın altın anahtarını küle çeviren
ALINYAZISI SAATİ

635

3.

Deniz köpüğünden kurulmuş kubbeler altında
Yıkayan hatıraları incir kamaşmalarıyla
Zeytinde tutuşan akşam mavisini ağıtlar
Güveyi çamaşırları kadar andırıyor baharı

Yerin altında bir şehir var yaza mahsus
Rüyalar, pınarları güneşle karıştırıp sayıklar
Ruhumuz, kıyamet aşısıyla damgalı damar damar
Kabirlerde, eski taşlarda, mahzenlerde mahpus

GÜN DOGMADAN

Ben Şam'ı bin yıl öncesinden bilirim
Annemin sütü kadar yakın bana
Babamın uğradığı son antik çarşı
Dedemin kılıcını dayadığı surlarına

Ey kalbimin içinde uyuyan şehir
Hiç bir uçak hiç bir tren hiç bir otomobil
Hiç bir mustu hiç bir belge hiç bir kanıt hiç bir
Seni alıp bana getirmemiştir
(Beni alıp sana gelememiştir)

Niçin göçtün benden ve nereye
Yükleyip gittin ağır kervanını
Neden aldatmadın karanlığın bezirganını
Boyanmış olan sarıya kızıla griye

Peygamberlerin türbeleri makamları
Mahallelerinde ağaçlarla çevrili
Altından suların aktığı
Bir sırrı fısıldayan yeşil rüzgârı

Tevrat çizgisi Zebur yankısı
İncil sesi Ku/an nefesi
Şam sokaklarının sabah öncesi
Ve güneşi yere indiren öğlesi
ALINYAZISI SAATİ
Atların aşık kemiğine kadar çıkmıştı
Seni son koruyanların kanı
Taşdıkları yeşil peygamber sancağı
Dalgalanmıştı sağnak sağnak tepelerinde

Şehirde adım adım savaş...
Sokak sokak gerileme ve çekiliş
Maveraünnehir'den gelip de durmuş
Huzurunda peygamberlerin. Şimdi geri gidiş

Nereye gidiş? Şehitler ülkesine elbet
Vahyin kanatlarıyla sedefleşen yer
Gecenin günün ortasında cennetler
Sonsuz balkonlardan gül saçılışı sepet sepet

Yeniden doğuş diriliş sûru çalınca
Benim geri döneceğim şehir Şam'dır
Bir Başşehir döner gibi dönecek askerler
Belki yorgun, fakat neşelerin en neşesiyle

Fırat sana geldiği zaman
Nasıl karşılayacaksın onu
Dicle sana geldiği zaman
- Bir diriliş başlangıcı
Bir kıyamet sonu -
Nasıl karşılayacaksın onu

GÜN DOGMADAN

Taşlarının içindeki cevher
Kederimin madeninden
Toprağın ruhumun yeraltında gezer
Bir gelgit depreminden boğazıma yükselen

Şam Şam Şam
Sana hangi kadırgamı göndersem
Sana hangi çektirimi yollasam

Sana hangi kucağımı uzatsam

Bir nar gibi koparılan Şam
Yabancı ellerce gerçek dalından
Güneşten ayırıp götürülen geceye
Renginden ruhundan anısından soyulan

Atların aşık kemiğine kadar çıkmıştı
Dünya yüzüne Allah adını yazan kan
Bir kan ki, İlgaz, Erciyes, Ağrı, Süphan
Dağları ırmaklarından akmıştı coşkun coşkun

Ve sonra ne yazık sonbahar büyük bozgun
Çıkageldi Büyük Halk ve Büyük Yurt için
İstanbul'u, Bağdat'ı, Şam'ı kaplayan matem için için
Kanatlarıyla siyah siyah bir kuzgun
ALINYAZISI SAATİ

639

Ama, umutsuzluk yok, en yakın ve keskin günde,
Sonunda dönecek talih, gelecek Büyük Atlı
Çileye batmış İslâm halkı için kurtarıcı
Görünecek ilkin Şam'da der gelenek saati

640

GUN DOGMADAN

4.

Bütün dünya mahkûm gibi
Yalnız sen hürsün sabah yıldızı
Bizim zincirle bağlı her yanımız kolumuz kanadımız
Yalnız sen özgürsün sabah yıldızı
Güneş bile lekelenmiş
Yerden yükselen dumanlarla
Ay paslanmış
Gecedен sisler ve puslarla
Yalnız sen saf lekesiz ve masum
Yalnız sen tertemiz
Gecenin eremediği
ALINYAZISI SAATİ

Gündüzden önce ulaşan
Kendi gönül sırrına
Ve günün soluğuyla sararmayân
Parçalanmaz aydınlık
Ve bölünmez ışıık
Almyazımız tek ak noktası gibi parlayan
Sabah yıldızı
Bütün gece uykusuz kalsam
Bütün ömür susuz kalsam
Ne çıkar
Seni görürüm mutlak
Sabaha doğru

Sabah namazı
Senin kanatlarındır
İnsanı götüren
Hür ve aydınlık ufuklara doğru

Yıldızlar çekilir
Ve güneş erteler doğmasını
Ve sana kalır
Zaptedilmez öz vatan gibi
Gökyüzü

Ve sabah rüzgârı
Hafif hafif siler

GÜN DOGMADAN
Gözünde birikmiş yaşları
Kadifeden görünmez ellerle

Neden ağladın bu gece
Ve dün gece
Ve neden ağladın evvelki gece
Neden söyle
Sabah yıldızı

Bırak Beyrut'a ben ağlayayım
Altmış bin ölü verdi
Daha dün
Kardeş kardeşe

Ve Irak'ın ve İran'ın
Canım şehirlerine ağlayayım
Ölen kadınlarına ve çocuklarına ağlayayım
Avrupa'dan Rusya'dan Amerika'dan
Kan pahasına alınmış
Ölüm kusan silâhlarla

Bir kalb duracaksa
Acıdan ve ıstıraptan
O benim kalbim olsun
Senin kalbin değil
Sabah yıldızı

Ağlama ve dayan sabah yıldızı
Kalbin durabilir sonra
ALINYAZISI SAATİ

Bunca acı ve ıstırap levhası karşısında
Oysa sen daha çok lâzımsın
Sabah uyanan insanlara
Tanrı'nın bütün masum yaratıklarına
Gülümsemen gerek
Hatırlatman gerek onlara
Yüzyıllarca belki bin yıllarca
Masumluğun var olduğunu

Umut gibi ışık
Ezan gibi uzan her sabah
Ve rüyasına sız
Uyuyan o çocuğun

Bir kalb duracaksa
O benim kalbim olsun
Sınırları belli insan ömrünün çünkü
Ama senin yaşını
Ölüm saatini kim bilebilir
Şanı yüce

Tanrı'dan başka

GUN DOGMADAN

5.

Bırak ben ağlayayım
Esir pazarında satılan Afganistan'a
Açlıktan milyonları kırılan Afrika'ya
Filipinler'e
Habeşistan'a Eritre'ye Filistin'e
Esaret prangasıyla kıvranan
Kafkaslar Azerbaycan Türkistan'a
Bütün milletlere ülkelere
Irmaklar gibi ben ağlayayım
Sen demir gibi olmalısın
Çelik gibi sabah yıldızı
ALINYAZISI SAATİ
Ceyhun dursun ben ağlayayım
Seyhun dursun ben ağlayayım

Sen diriliş yıldızısın
Büyük Tanığısın
Tanrı'ya inanmanın

Ve baharda
Tomurcuklanan gül
Senin doğuşunla açar gözlerini dünyaya

Seninle uyanmıştır çoban
Çağırılmaktadır sürüsünü
Yeni gün taze vakte

Seninle uzay aynasında
Keskin sesini ayarlar
Şah horoz

Ve yankılar yankılar yankılar
Gökkubbede eşsiz yankılar
Dağlardan dağlara
Ovalardan ovalara

Sen demir gibi olmalısın
Çelik gibi
Sabah yıldızı
Kırılacak bir kadeh değilsin
Bu meyhanenin
Kepenleri inerken

GUN DOGMADAN

Sen ruhumun rönesansı
Göğe vurmuş yansıması
Kalbin saf aynası
Ve ta kendisisin şafağın
Ta kendisisin sabahın

Korkma seni gölgeleyemez
Karanlığın öbekleri
Seni örseleyemez
Sabaha kadar havlayan
Şerrin köpekleri
Çevrende halkalanmış

24 saat nöbette
Peygamber ocağının bebekleri
Yeryüzü melekleri
Kahraman
Asker tüfekleri

İçim gece yarılarında
Kömürleşen
Bir boşluk gibi
Onu yakacak ateş
Yalnız
Sabah yıldızı
O yıldız ki
Tren
ALINYAZISI SAATİ
647
Sabah vakti geçerken
Sivas'tan
İlişir göğe
Bir sarı
Bir mavi
İğne gibi

Bundan mı ki
Sana
"Sarı yıldız
Mavi yıldız"
Demiş halk şairi

O yıldız ki
Kur'an diline girmiş
İlk işaret olmuş
Büyük Birliğe

Ben onu benzetmem
Mitolojideki gibi
Güzelliğini insandan alan (yer insanından)
Hiç bir şeye

Soyut kalsın diye
Onu yakıştırdığım
Güzel olana değil sâde
Güzellik düşüncesine
Güzelliğin ta kendisine

648

GÜN DOĞMADAN
Kimse söndüremez seni
Sabah yıldızı
İnsanlığın alinyazısısm
Altın çivilerle çakılmış
Zaman levhasının göğsüne

Ürkek bir güvercinin
Kalbi gibi atsa da nabzın
Sen çelik kalesinin secdenin ve sabrın

Kerpiç damlara

Sessizce sürünüp geçsen de

ALINYAZISI SAATİ

649

Aym gölgesinde

Belli belirsiz

İletsen de bildirini

Güneşin ilk parlayışıyla

Sönecek çiğ tanelerine

Kimse bilmese de

Yine sen olacaksın

O güneşin gözbebeğinde

Güneş yakar

Sen ısıtırsın

Ateş denizinin çalkantılarından

Yüzü bulandıkça onun

Yüzünü aydınlatan

Suyunu durultan

Sen olacaksın onun

Ve o kadınlar nereye gittiler

Anne olan sevgili olan o kadınlar

Çocuklarının üzerine titreyen

Kirpiklerinde hep aynı

Sevgi ve merhamet ışığı

O kadınlar gökyüzüne mi çekildiler

Eleğimsağmalara mı göçtüler

GUN DOGMADAN

Muratlarımızla birlikte

Ve şimdi

Erkeklerin kötü alışkanlıklarına özentili

Bir kadınlar seli

Onlar gibi

Kumar içki ve şiddetin esiri

Ve kentte gece yarılarında

Tabanca sesleri

Bir kurşun senin de yüzünü sıyırmıştır

O terör yıllarında

Farketmişsindir sabah yıldızı

Yaşatmağa değil

Öldürmeğe inanmış

Diriltmeğe değil

Söndürmeğe kanmış

Bir takım eli silâhlılar

Seni de mutlaka seni de

O sonsuz sükûnet dünyasında

O her kıvılcığın bir altın değer kazandığı cihanda

Ürperttiler titrettiler sarstılar

En sefil bir kapitalizm taklidi

Ve komünizm ciridi

Kendi insanımızı

Ruhumuzu canımızı kanımızı

Eritip emdi, emdi eritti

Bir oyun böyle başladı

ALINYAZISI SAATİ

651

Bir oyun böyle gitti

Bir oyun böyle bitti

Hayır, sabah yıldızı
Gözümüzün bebeği
Gönlümüzün çiçeği
Sevgili
Sabah yıldızı
Oyun bitmedi.
Bitti sanılan bu yerde
Yeniden başlayacak
İndi sanılan bu perde
Yeniden açılacak
Onların istediği gibi değil
Kaderin istediği biçimde
Kan seli olarak değil
Gül sağnağı halinde
Ve yeniden
O anneler o sevgililer
Geri gelecekler
Ve o aydın o yiğit çocuklarını getirecekler
Senin kurşunla yaralanmış
Kana batmış gözlerini
Ruhlarından akan
Ak ve billur
Bir kevserle yıkayacaklar
Gök gök olacak
Yer yer olacak
Ve yeniden başlayacak maceramız
Dünya ve âhiret hayatımız

GUN DOGMADAN
ALINYAZISI SAATİ
653

Ben düşüncede
Yeryüzünü dolaşıyorum
Sen düşünde
Gökyüzünü
Sabah yıldızı
Haritalar çiziyor ruhum
Acının utancın hincin ve hüznün haritalarını
Umut dağları yükselmese
Muştı, nehirleri beklemese
Denizler denizlere direnme
Yağmur ağaçlara örtünüş olmasa
Küller içinden çıkmasa
Yepyeni ve güçlü hakikatlerin hayalleri
Hayatın yükünü kim taşıyabilir
Bu ateşten kara parçalarında
Kuşlardan bahsetmek isterim sana
Güvercinlerden kırlangıçlardan
Hurmaldan çiçeklerden
Güllerden ve samanyollarımdan
Bütün bunlarla
Direniyoruz dünyaya
Yeraltından çıkan taşlarla
Göktaşlarıyla
Hisarlar kuruyoruz
Ölümün kara ölümün pususunca
Büyük savunma
Gecemiz gündüzümüz
Bir rehinden kurtarıyoruz

Tam satılacakken evimizi
Hep cehennemlerden gözlüyoruz cennetimizi
Bir eskiler alayım yankısına çevirmişiz geçmiş günlerimizi
Büyük şelâlelerle akan taptaze sesimizi
Sabah yıldızını
Ak yıldızını

GUN DOGMADAN
Kaybetmiş ülke
Sevgili ülke
Afganistan

Seni andım yine bu gece
Sattılar seni bir gün
Esirler pazarında Rusya'ya
Zavallı Afganistan
Hayır hayır zavallı değil
Kahraman Afganistan

Ruhları donmuş şahların
Sana yabancılaşmış aydınların
Attı seni kucağına Rusya'nın
Pakistan'a karşı
Zavallı Afganistan
Hayır hayır zavallı değil
Kahraman Afganistan

İleriyi göremediğinden
Habersiz olduğu için gelecekte
Ürküttüğü için kendinden
Attı seni esarete
İstemedен bilmeden
Pakistan
Zavallı Afganistan
ALINYAZISI SAATİ
655
Hayır hayır zavallı değil
Kahraman Afganistan

Dünyayı bir kefeye
Kendini bir kefeye
Koyan
İran
- Yalnız kendine açık
Kendi sorunu dışında sorun tanımayan
Umursamadı yanı başında
Gözler önünde
Çiğnenmesini bir kardeş ülkenin

Pakistan, İran, Türkiye
Dağıttılar birliklerini
En düşman ülkeler
Paktlar kurarken
Seni başbaşa koydular kaderinle

Ey islâm ülkeleri
Birlik sizin ana ilkenizken
Paramparça oldunuz
Niçin ve neden

Hergün biriniz bir ziyafet konusu
Kurda kuşa
Kalanlarınız da giriyor sıraya

GÜN DOĞMADAN
Bekliyorlar
Kurban edilme nöbetini

Ama Afganistan'ın
Kahraman çocukları
Bir bir can verecek gerekirse
Yurtları mukaddesatları uğruna

Hindikuş dağlarında bugün
Bambaşka bir ateş yanıyor
Sönmez bir ateş bir ateş tohumu
Geleceğin diriliş meşaleleri için

Bir gün Hayber geçidinden
Kuş uçmaz dağlardan o Sancak geçecek
Kurtuluş günü olacak o gün
Şehitlerin dirildiği gün
Ebedî anlam ve amaçta
ALINYAZISI SAATİ

8.

Yeryüzüne ayı indir o bir şehir olsun
Yaklaştıkça büyüyen
Ayrımları setleri bahçeleri
Yumuşak çizgileriyle ortaya çıkan
İşte ben o şehri yaşadım yıllarca
İstanbul'da parça parça
Çeşmelerinde ayı yaşadım
Servilerinde ayla birlik bölündüm
Ayla birlik yaralandım
İstanbul mezarlıklarını aydınlatan ayla
Soludum bölük bölük âhiretin

658

GÜN DOĞMADAN

Keskin çizgili özgürlüğünü
Kanlı canlı özgürlüğünü ay kesmesi
İçtim sıcak bir yaz günü içilen buz gibi bir vişne şurubu
benzeri

Kutsallığın ballı biberli çilekli çile kevserini
İstanbul'dur bu otuz yıl kana kana yaşadığım
Resmim âdeta taşlarına geçti
Ben İstanbul'da dağıldım zerre zerre
İstanbul damla damla içimde birikti
Mermer tozu gelip gelip içimde oluştu bir şehir
Bu yeryüzünden ve gökyüzünden ötedeki şehirdir
O bir kılıçtır Doğu'dan Batı'ya uzanıp
Çin ipeğinden örülmüş şeytan kozasını bölen
Darbeleriyle Batı çeliğini lime lime eden
O Tanrı'nın kılıç halindeki hilâli
İslâm ruhunun kristalleşmiş heykeli
İçimin sesi rüyamın öfkesi merhametimin şehri
İstanbul'a gel oruç günleri gez gör ve dinle derinden
Taştaki oymalarını incele bir er gözüyle
Semerkant'tan kalkıp gelmiş erlerin gözüyle gör her yeri
Camileri mezarlıkları çeşmeleri ve sebilleri

Git Sümbülefendi'ye servilerden sor olup biteni
Merkezefendi'de tüket maddeyi yırt maddeciliğin kefenini
Bağdat'ta ebedî başı ruhun ve ilâhî hikmetlerin
Şam'da son sınırı manevî medeniyetlerin
Kozmik bakış metafizik sezgi

ALINYAZISI SAATİ

659

Bağdat'tan dal Şam'dan yaprak Diyarbekir'den çizgi
Hep İstanbul'da kırık dökük
Parçalanmış silinmiş sönmüş
Hayaletler gibi kaçmış gizliliklere
Loş boşluklara sığınmış kan rengi bir huzur arzusu
Sabah Karacaahmef ten öten şafak kırmızısında savaş borusu
Sökün eder her sabah ufkun bir ucundan yeniçeriler
Su şırıltısından gök gürültüsüne değin
Bütün seslere düzen vermiş ebedî mehter

Yok olduysa da bu şehir ruhu ruhuma sindi
Ben yaşadıkça o yaşayacak bende
Kimbilir belki o da dirilecek benimle
İslâm Milletinin dirilişinde
O yeniden güneşin güneş ayın ay dünyanın dünya
İnsanın insan olduğu o günde
Ölümün biliyorum ey İstanbul diriliş içindir
Öyleyse indir ruhunun teslim bayraklarını indir göm toprağa
Doğrul ve kalk ayağa
Kemiklerinle etin arasında
Sonsuz güç topla korku ve muştuyla
Mucize muştusuyla
Yüreğim yırtılıyor çınılıyor ağlıyor yüreğim
Fırtına yaprak yaprak dökülüyor
Gecenin tüyleri savruluyor havaya

660

GÜN DOĞMADAN

Ölümümü kutlayan Arz oğullarıyla
Mübarek toprağın anlamından bile yoksun
Taşın demirin mermerin ve tozun metafizik kadrine
bile düşman

Kâbus ruhumu çalmak isteyen hırsız
Madde dönüşür bin bir şeye ama ruh kaybolmaz
Altın madeni gibi pırıl pırıl kalır ve solmaz
ALINYAZISI SAATİ

661

9.

Ve ben karadan geldim ama denizi üstlendim
Denizi yükledim âdeta denizle evlendim
Denizle yaşadım denizle öldüm
Öldükten sonra denizin gözlerini gördüm
Denizden denize yükseldim
Birliğin şarkısını işittim dinledim derinliklerinde
Sedeflerinden yapılmış İstanbul camilerinin taşları
Beyaz güvercin kanadı köpüklerinde kubbelerini gördüm
camilerin
Bilirim atalarımız denizden yaptılar bu şehri
- Ama gizleyerek saklayarak itiraf etmeyerek -

662

GÜN DOĞMADAN

Bursa'dan gelen yeşil bu denizi boyadı gökten sonra

Ve trenler şifreli düdükleriyle trajedileri perdelerken
Dönüp bir köşeden ötede kaybolurken
Ben kayalarını denizin âhenkleştirdiği kıyılarda
Gerçeği koğaladım hayal meyal görünen kelimeler arkasında

Ve derken birden karaya sıçradım Ayasofya
Padişah türbeleriyle örtülmüş maskelenmiş şehzade mezarlarıyla
Kayboldu o deniz o kentle birlikte Rabbim bildir bana olup biteni
O yeşil ötesi ışığı o güneşi tahlil eden su çizgisini

Ve sen ey Avrupa yerin dibine batacaksın bitmez tükenmez
suçlarına karşılık

Ve derken Ayasofya yüzüme çarpan karanlık
Serin ve kilim nakışlı kızıl gözlü dev bir cam gibi
Ve kılıcımın ucunda Ayasofya küçük bir bilya gibi
Uzatıyorum göklerin kubbesine bir ikram gibi
Gök sofrasında bir çeşni bir garnitür gibi
Kalk ve kavra ruhum bir kadavra gibi olan bu göksel yapıyı
Bir kartal taşırken yere düşmüş
Ve kalakalmış kaldığı yerde
Sonra karanlıklardan çıkan kargalar tünemiş üstüne
Yemişler ötesini berisini
Ey kozmiğin kemirdiği bir kent gibi yükselen yapı
ALINYAZISI SAATİ 663
Ey Allah'a açılan ve kapanan ulu kapı
Bir at gibi soluyorsun kulelerinle
Deniz öfkenin köpükleriyle benekli
Gel barışın köprüsü ol içimizde dışımızda
Yeniden sularından içelim kana kana
Savaşabilirim bugün bütün dünyayla
Gerekirse
Ruhumuzun susadığı hakikat olan
Evrensel İslâm Barışının zaferi için
Aşk için Tanrı hakikati aşkı için
Göğe çıkan İsa yere insin diye
- Fazla çıkardılar göğe -
Gel ey Muhammed ve İsa hakikati
Burada sizi bekleyen bütün bir insanlık var
Bulutlar yaralı insanlar zehir saçan fırtınalar
Kara-düşünce fırtınalarıyla yüklü kurşun levha havaları
Savaşırım doğudan daha doğu
Doğrudan daha doğru olanı bulmak için
Zulme karşı savaşabilirim
İnsan başı yalnız Tanrı önünde eğilecektir
Ebedî hakikat budur
Bunun için savaşırım ben
Bunun için kanım helâl olsun
Şehrimin alnına özgür Tanrı aşkını yazmak
İstanbul'u yeniden Tanrı şehri yapmak
Bunun için savaşırım ben

664

GÜN DOĞMADAN

Servi için savaşırım çınar için savaşırım
Tozlanmamış gün doğuşu için
Yıldızlar geceleri yeniden görünsün diye
Tuz deniz damlasında gülsün
Çam denizle gülüşsün
Su tenimizle barışsın

Ruhumuzla ısısın diye
Savaşçıyım ben atalarım gibi
İstanbul için savaşırım
Bağdat'ın dervişlik ortağı
Şam'ın kılıç kardeşi
Olan İstanbul için

Benim güneşimden öteye kimse gidemez
Benim güneşimin üstüne doğmadığı hayat hayat değil
"Benim duvarımdan yüksek duvar haraptır"
Gerçek özgürlüktür kölelik değil Tanrı'ya kulluk
İstanbul olacak yine gerçek özgürlüğün türküsü
Kıyamete kadar söylenecek türkü
ALINYAZISI SAATİ
665

10.

KIZKULESİ'NE GAZEL

II

Ölümden korkuşun sembolü olan
Ölümden kurtuluşa yol arayan
Zehiri saklayan incir tatlılığında
Yılanı saklayan meyve sepetinde
Bizans mahzenlerinin yarı ışıklı sularında
Örölmüş tabiat ihanetinin masalı
Kuleye giydirilen ipek maske
Hayır bu bir iftira çizilmiş zaman pergeliyle
Metafizik bir dirilişe koşan ermişliğin eliyle

666 GÜN DOĞMADAN
Denizin ortasında yükselmiş ışık anıtıdır o
İslâmın denizden güneşe yükselen sütunu gibi
Denizden yükselmiş bir Eyyûb Sultan gecesi mumu gibi
Geceyi gündüze dönüştüren ruh oyunu gibi
Bakireliğin kehânete kurban oluşu değil
Işığın şehre ilk kabul edilip dağıtuluşunun merkezi
Bizans dirilmek için umması ondan medet
O yalnız ve yalnız islâmın dirilişine işaret
Bir şehâdet parmağı gibi yönelmiş Tanrı'ya
Kelebeği arıyı karıncayı konuk eder
Ördek sürülerini selâmlar martılara el eder
Yaz kış geçişlerinde etrafında döner leylekler
Leyleklere yön belirlemelerinde yol gösterir
Kız Kulesi Galata Kulesine nur gönderir
Giderir Ceneviz karanlığını
Bizans karanlığını her sabah
Her akşam sulara duyduğu müslüman ninnisiyle
Kazır büyük konuşmasını ruhumuzun derinliklerine
Yayar Semerkant kokulu ceviz yaprağı akşamını havaya
Yeşil bir duadır o en büyük aydınlığa

Batı güldü yüzümüze
Ama hep arkadan vurdu
Hep öyledir Batı
Ve hep öyle kalacak
Ey, doğunun iki yüzlü, batının iki yüzlülükten de artık yüzlü
ALINYAZISI SAATİ

667

Hainlikleri ve düşmanlıklarıyla karşılaşan

Saf ve temiz yürekli müslüman
Sen hep yalın kılıçla
Ve yüzyüze
Ve apaçık ilân ederek savaştın
Bunu bir onur işi saydın
Kaybettinse zırhsız savaştığından kaybettin
Müslümanlar
Sizin için büyük hayat tehlikesi var doğuda ve batıda
Batıdan iki defa korkun doğudan iki defa
Korkun demek sakının demek
Yoksa müslüman için korkmak ne demek
Doğu da batı da korksun senden geçmişte olduğu gibi
Korkut ve muştula buyruğunca
Yeniden söyle söyleyeceğini doğuya batıya
Çin, psikolojik incelikler ve duyarlıklar uygarlığı
Gerçekte mahrumdur hakikatin metafizik cevherinden
Onlar ne kadar batılı görünüm alırlarsa alsınlar
Yine cinlidirler. Ayınleridir sabah akşam jimnastiği
İdealleri, bütün dünyayı istilâ
Kumların çölleri istilâsı gibi
Ve Hint, ne kadar metafizik görümlü olursa olsun
Dinleri ve uygarlıkları: düşüncenin gölgesi duyarlık üstünde
Semboller tabiatın soyutlanışmdan
Onların da dünyayı istilâ niyetleri
Suların ovaları istilâsı gibi

668

GUN DOGMADAN

Büyük Hakikahn gölgesi burdan vurmuşsa oraya
Kartalın gölgesi düşmüşse toprağa
Aldatmasın kendisini hintli
Kartal uzaklarda sonsuz gökyüzünde
Ve hakikat uzaklarda
Ve iki kere tehlikedir Batı senin için
Rusya... buzul, sonsuz kutup soğukluğu...
Dondurucu kış gibi gelip kavurmak ister her yeşili
Karanlık ülkelerden güneşi söndürmeğe gelmiş aydınlık
ülkelere
- Yine de tümünde halkları ayırıyorum yönetimlerden
Halkları sürü gibi itiyorlar savaşa
Kullanıyorlar onları kızıl kara sarı esmer zulümler için
Onları nisbeten mazlum ve hatta mağdur kabul
ediyorum-
Ve ateş gibi Batı gittiği yeri yakar
Ruhunu kezzaba batırır insanın
Artık insan onursuz ve idealsiz
Yıllarca ve yüzyıllarca
Amaçsız donmuş kalakalır
Tanrı yardım etmezse
Diriliş ne güç!
Batı, ateş ve duman
Rus, kızıl buz
Hint, boşucu su,
Çin yutan kum çölü
Tanrım, müslüman ne korkunç âfetlerle çevrili!
ALINYAZISI SAATİ

669

11.

Tanrım, müslüman, ne korkunç âfetlerle çevrili
Hem âfakta hem enfüste

Hem dışta hem ite
Hem fizikte hem ruhta
Onu koru Tanrım
Ona acı ona yardım elini uzat
Senin halkındır onun halkı
Onu uyandır onu şuurlandır
Ona bilgi ve g ver
İleriye görüş gücü ver
O, yeşilin şiiridir

GÜN DOĞMADAN

Yeşil şiirdir onun ruhu
Hızır'dır öncüsü artısı bu halkın
Onlar tek sahibi metafiziğin
Ruh ve hakikat medeniyetinin
Onun uygarlığıdır hayata anlam veren
Aklı da aklı aşanı da fiziktesine götüren
Tabiatı verimlendiren
Ayı ay güneşi güneş eden
Çelişkileri bile ahenk olarak kullanan
Kavisleri bile dosdoğru
Zehir bile onda şifanın buyruğunda
Onlardır güneşi ve gölgeyi yerli yerine koyan
Bu dünya ve öteki dünya, hakikatin gölgesi
Tanrı aşkını yaşayanlardır onlar
Mevlâna görünür bir uçtan
Konya'dan Kubbe-i Hadra'dan
Muhyiddin-i Arabi İmam-ı Gazali
İmam-ı Rabbani ve Hallaç esintileriyle dolu uygarlık
Pancurlar var Hallaç gibi
Yaz sıcağında ruha açılan
Sabrın ve tevekkülün son ucu Geylâni
Halisliğin saf madeni Rufai
Dünya nakışlarını silmiş kalbden
Kalb ahiret aşısının boyasıyla boyalı nakşi
Ey kalbim sen yine bunları ara
Ve bul yeniden

ALINYAZISI SAATİ

671

Çatıda setlerde ufuk çizgisinin olduğu her yerde
Her müslüman gönülde ve yüzde
Bin bir yol gider bir yola varır
Orda kalbimizin fidanı gĞerir
Orda gönlümüzün çiçeği açar
Açar bir gün elbet yeniden gönlümüzün iekleri
Görülmemiş fiziktesine ait iekler
Mesnevi'nin Mnevi'nin
İhy'nm Mektubat'ın
İstanbul'un Bursa'nin
Diyarbakır'ın Konya'nın
Erzurum'un Bağdat'ın şam'ın
Kahire'nin ve bütün Afrika'nın
Mekke'nin ve Medine'nin glleri
Ne tkenmezdir islmm şehirleri
En büyüğünden en kğne
Hangisini ansam eksik kalır
Sayılmaz güzellikleri iyilikleri
Kuala Lumpur'dan Darsselm'a kadar
Ve ayrıntılar ayrıntılar ayrıntılar
Merzifon'da sen gördün mü Kara Mustafa Paşa Cami'inde
Kesik insan başi gibi ağlayan yaşlı ınar köklerini

- Gövdeyi geçen kökler -
Hamamlarını ve bedestenini
Gmhacıky'n camilerini
Mardin'in kaleyi andıran içice ve üstüste evleri

672

GÜN DOĞMADAN

Ve kalesinde Hızır Makamı

- Ve her kim Mardin kalesini bir kere grmse
yedi kere görecek demektir -

Ve Bitlis kalesi

Dört mevsim baharı yaayan Van Dağları

Erek Dağı, orda erilir bala ve tertemiz sırra

Yalanmazlığa

Hızır sırrına

Ey zaptedilmez ruh, yine sensin!

Seni hiç bir gem dizginliyemez

Süphan Dağı

AĞrı. Ruh volkanik bir dağ gibi erimitir orda.

Herey kurun ve bakır

AĞırlıklar her yeri kertmi

Meteor taı gelmi gökten ve yeri yakmı

Küçük AĞrı'da yer yerin dibine batmı

Koparamazsın en ufak taı bile yerinden

Talar eriyip donmu

Aydan gelmi bir maden

ALINYAZISI SAATİ

673

12.

Yol nedir yolun neresindeyiz

Dönüyor muyuz sonsuz bir dairede

Tarifsiz telfisi olmayan bir gerilemede mi

Farkedilmeyen ama ansızın farkedilecek olan

İlerlemede miyiz hafif hafif birikip

Birden patlayan

Deprem dalgaları gibi gelip

Skneti duruu blok blok dren

Önlenemez bir sonda mıyız

Bütün medeniyetlerin ölümü m bu

Peki ne kalacaktır geriye

GÜN DOĞMADAN

Yoksa tam tersine bir saflama mı

Eninde sonunda

Hakikate sahip olduğumuza göre

Rnesansımız dönemine mi girdik

Parçalanma ve bölünme dönemine mi

Ne olup ne bitiyor

Gün nereye gidiyor

Sana kalsa ikindi ya da akam

Bana kalsa ikinci

İkinci kuluk ve ikinci

Sabah alacakaranlığı

p ve öz saman ve tane birbirlerinden mi ayrılıyor

Dikenler gl m reddediyor

Saklıyorlar mı geleceklerden

Kan boğacak mı hakikati

Sıkarak damarları

Gerilim

Yaralandık mı
Aklımız mı duyarlığımız mı yara aldı
Bütün belgeler yakıldı mı sandık sandık
Bütün sır İstanbul - Bağdat - Şam çizgisinde mi
Ya iki üçgen söz konusu biri dar biri geniş
Darını iç üçgeni söyledim. Geniş
Ya da dış üçgene gelince
Afrika'dan Malezya'ya gider ta.
Ve orta daire Kahire - İslâmabat - Mekke...

ALINYAZISI SAATİ

675

Dokuz şehir kurtulsun,
Kurtulacaktır müslümanlar.
İnsanlık kurtulacaktır,
Diriliş fikri gitmelidir bu dokuz şehre akırmak gibi
Cennetten çağlayan
Işıklarla yıkanan
Öte yer öte zaman kınalı
Rüya oyalı
Arı gönül aşılı
Tanrım yeniden dirilişin tohumlarını
Saçmamız için fırsat ver
Kötülük ilkesini zayıflat
Direnişini kır yoğunluğunu seyrelt
Doğrulukla doldur doğumumuzu
Peygamberin zamanından bir...
Zaman düşür üstümüze
Hakikat içimizde göğersin
Yeniden o gümüş sükûnet gelsin
İkindilerimizin saatine
Suları dalga dalga arıtan gönüller ve havuza
Can gelsin suya dallarını sarkıtan asmalara
Yapraklardaki toz
Doğudan gelen o atlı silüetinin
Atının ayaklarından çıkan toz
Altın tozundan daha değerli
Bir at ki karnında taşıyor bir başkaldırısı

676

GÜN DOGMADAN

Bütün başkaldırıışlan eskitip değersizleştiren başkaldırısı
Bir başkaldırı ötesi medeniyetini taşıyan karnında o at
Ve o atlı
Nereden geliyor o atlı
Tanrı aşkından doğan o atlı
Yunus izli Mevlâna çizgili
Muhyiddin-i Arabi gölgeli Gazali hacimli
Develerin hörgücünde saklı hazineler
Moğol atlılarının Dicle'ye döktükleri
O hazinelerin gizli şifreleri
Ve bin bir Bağdat mitolojisi
ALINYAZISI SAATİ

677

13.

En büyük acı şu: insanlık hadım edildi
Hakiki düşünceden gerçek duyarlıktan ve öz bilgiden
Bayrakların ve sancakların gerisindeki sancak söndürüldü
Karanlıktan sunî ışık yapıldı ve gerçek ışık öldü
Hayat dediğiniz ölüm ölüm sandığınız gerçek hayat
Diyarbakir'in yaz sıcağında meyankökü şerbetindeki tatla

Koka-kola zehri arasındaki fark bu
Benim yazlarım ebedîlik yelpazesinin kat kat açılışı
Çamlı ahşap köşklerin pancurların aralanışı
Dupduru denizin sonsuzluğa kardeş kabul edilişi
Gidersin yorgunluğunu gecelerin ve gündüzlerin
Yeniden özgürlüğe ve özgünlüğe çıkmak
Bize mahsus görüntüler Bursa İstanbul Konya Edirne

GÜN DOĞMADAN

Bize mahsus görüntüler Diyarbakir
Ulu Cami Peygamber Camii Süleyman Camii
İçkale Aslanlı Çeşme
Dar sokaklar kapı içinde kapı uygarlık bu
Kendi uygarlığımız
Yenilememiz gereken
Ve diriltmemiz
Kopyadan taklitten dönmek
Ölümden dönmekten daha zor ama
Varolmanın tek şartı
Kaderin kaderle çarpışması
Kaderin kaderi ertelemesi
Kaderin kaderi yenmesi
Yeniden varolmanın sırrı
Dirilmek ve diriltmek görevi
Ölümün çürütemediği güzellik
Ben o güzelliği söylüyorum
Ben o güzelliği söylüyorum
Ölümün ötesindeki güzellik

Ben o güzelliği söylüyorum
Sonbaharın kızıl yapraklardaki baharı
Ben o güzelliği söylüyorum
Açlık ve susuzluktan sonraki sofraları
Yakıcı çölün derinliğindeki ırmak
Yatır örtüsündeki yeşil sükûnetin bal peteği
Balın içindeki geometri vahyin kanıtı Cebrail izi
Cebrail'in gölge gibi geçerken bıraktığı iz gecede
Ben hep o güzelliği söylüyorum
ALINYAZISI SAATİ

679

AĞUSTOS BÖCEĞİ BİR MEŞALEDİR

Böcek ki akıtıyor damla damla ağızından
Üzüm ballarında süzölmüş ağustos
Titreyen şmgırdayan bir çocuk oyuncağı
Ağustos bu seste
Bu durmayı unutmuş seste

Çam diyor ağustos böceği
Çamlara kasideler söylüyor
Tanrı'ya yakarıyor nesli tükenmesin diye
Bu hanedanın
Ağaçlar içinde şah ağaç olan bu hanedanın

GÜN DOĞMADAN

Ey masalcı adam iftira ettin sen
Bu harikalar harikası böceğe
Onu suçladım tembellikle
En çalışkan onu görüyorum ben
Hiç bir karşılık beklemeden

Yazı ağustosu çamı çınarı
Tanıtıyor bize yazı ağustosu çamı ve çınarı

Ağacın dalında güneşe doğru yaklaşarak
Suyun, bir damla suyun değerini altın ediyor
Çiğ damlası bir zümrüttür diyor
Susadıkça eşsiz sesiyle şarkılar söylüyor
ilâhiler okuyor güneşe gönderiyor
Sen bunları levha levha kızart diyor
Bir daha yanmayacak şekilde kızart diyor
Kıyamete kadar kalsın insanlığa uzat diyor

Güneşi yakıcı güneş bilen gölgeyi reddeden
Gölgede saklanma kurnazlığını reddeden
Aç kalma pahasına olsa da öten
Susamanın armonilerini en iyi bilen
Matemden alevden bir gömlek giyen
Yapraktan bir saray ören
Sesini bir şehir gibi boşaltan nehre
Dağlara kırlara ve ormanlara zerre zerre
ALINYAZISI SAATI

681

Sonra kış gelince karıncalar saklanır toprak altına
Herkes bir önlem almıştır o hariç
O hep iyiyi güzelliği yaşamış
Özgürlüğe dalıp çıkmış yalnız özgürlüğe
Öbürleri hep gerçekçilik taslamış
Ama o hep gerçeği aramış
Gerçeği aramağa çağırmış
Ve gerçeği yaşamış

Sizin acımanıza gülüp geçiyor
Sizi gidi faydacılar çıkarıcılar sizi
Üzülmevin evi yuvası yok diye
Kışlık erzak biriktirmemiş diye
Sizin acımanıza yok onun ihtiyacı
- Sahtedir zaten acımanız
Siz ancak alay edersiniz acımasız -
Özgürlüğün sesidir o ürkmez korkmaz
Titremeden geçer gündüzden geceye

Bir başka ağustosta yeniden doğacaktır
Ağaçların tepelerinde güneşe en yakın yerde
Tanrı'nın sırrıyla bir mucizeyle
- Oysa nesli kesilmeliydi size göre -
Ama hiç bir zaman hiç bir yerde
Sönmez Tanrı'nın yaktığı meşale
İsterse bir böcekte olsun o meşale

682

GÜN DOGMADAN

Temmuzda ağustosta ağaçlar cayır cayır yanarken
Yalnız o, odur teselli eden dayanın diyen
Yaşamının en büyük ilkesi sabrı öğütleyen
Yavru kuşlara masallar anlatarak geceye serine götüren
Âdeta güneşle onlar arasına sesiyle bir perde geren
Şırıl şırıl sesiyle onları serinleten
Gözlerine ışıltılı vahalar gösteren
Çeşmelerden su sesleri alıp getiren
Sesiyle - o ufacık gövdesinden tüten -
Dağ gibi sessiz korumasız bahçeyi örten

Herkese her yere mutluluk saçan sevinç serpen
Dünya cehennemine Cennet'i karşı diken
Işık kıyametine mızraklar havale eden
Harbeler gönderen oklar atan sesinden
Ağustos böceği deyip hor gördüğümüz
Minik göğsünde bir koskoca orkestra taşıyan

Hiç yere bir şey yaratmamış olanın
Bize gönderdiği bir muştucu o yaratık
Uyarıcı ve muştucu bir yaratık
- Tanrı boş yere bir şey yaratmamıştır
Anlayan için muştucu duyan için uyarıcı -
Ateşle dans eder o güneşle dans eder
Çırçıplak çıkar güneşin karşısına
Belki yaşayamaz güneşi eksik kışta
Fakat ardında unutulmaz bir yaz bırakır
içindekiler

- 7 MONNA ROSA
- 9 Rüzgâr
- 10 Yağmur Duası
- 13 Monna Rosa - I- Aşk ve Çileler
- 18 " " II- Ölüm ve Çerçeveler
- 23 " " III-Pişmanlık ve Çileler
- 30 Ve Monna Rosa
- 35 Kar Şiiri
- 36 Şehrazat
- 37 Karaçay'm T'irküsü: Danseden İki Kardeş
- 39 ŞAHDAMAR
- 41 Şahdamar
- 44 Kara Yılan
- 46 Ötesini Söylemeyeceğim
- 50 Pingpong Masası
- 51 Lili
- 53 Köşe (1.-5.)
- 58 İşaret
- 59 Çay
- 60 Kapalı Çarşı
- 62 İnci Dakikaları
- 64 Sessiz Müzik
- 65 Veda
- 67 İlk
- 69 Tut
- 71 Kader Yolu
- 72 Tahta At (I.-II.-III.)
- 74 Sultanahmet Çeşmesi
- 75 Kan İçinde Güneş

- 78 Kayboluş
- 79 KÖRFEZ
- 81 Balkon
- 82 Deniz
- 83 Yoktur Gölgesi Türkiye'de
- 84 Kutsal At (I.-II.)
- 86 Sabun Yası (I.-II.)
- 88 Telefon Farkı
- 90 Festival
- 91 Anneler ve Çocuklar
- 92 Sevgi (1.-2.)
- 94 Ben Kandan Elbise Giydim
Hiç Değiştirsinler İstemezdim
- 95 Eski Kirazın Gereği

- 96 Büyüyüp de Çocuk Kalmak
97 Çocukluğumuz
99 Samanyolunda Veba
101 İpin Ucunu Kaçıran İnsanlar
103 Batış
104 Kanarya
105 Kalorifer
106 Yapı Aralıkları
107 Kapamak İçin Gözlerini
108 Rubailer (1.-2.-3.)
109 Çatı
110 Av Edebiyatı
115 Reklâmlarda Yaşama
116 Şehzadebaşı'nda Gün Doğmadan
119 Küçük Na't
121 SESLER
123 Sesler (1.-6.)
129 Köpük
141 Kav
145 Somut
146 Tan
147 Yaz
150 Bahçe Görmüş Çocukların Şiiri
151 Ödünç Gece (1.-2.)
153 Güz anıtı
155 Gök Gürültüsü Anıtı
158 Kış Anıtı
162 Fırtına (1.-8.)
170 Ova
173 HIZIRLA KIRK SAAT (1.- 40.)
297 TAHA'NIN KİTABI (yedi bölüm)
361 GÜLMUŞTUSU
363 Gül Muştusu (I.-XIV.)
405 Ses
409 Masal
414 Sepet
415 Fecir Devleti
423 ZAMANA ADANMIŞ SÖZLER
425 1. Sürgün Ülkeden Başkentler Başkentine (I.-IV.)
435 2. Esir Kent'ten Özülke'ye (I.-VII)
450 Yılan
452 Akrebin Ölümü
453 İnsan ve Oruç
454 Sonbahar (I.-II.)

457 Denizin Kentini Yaktım
458 Kış
459 Akşam
460 Tören
461 ÇEŞMELER
463 Çeşmeler (L-K.)
481 AYINLER (altı ayın)
517 LEYLÂ İLE MECNUN (dört bölüm)
601 ATEŞ DANSI
603 Ateş Dansı (I.-II.-III.)
609 Şair
611 Bal
613 Konuk
615 Gazel
616 Şehirlerim
618 İstanbul'un Hazan Gazeli

- 619 Kızkulesi'ne Gazel I
620 Diriliş
621 Ninni
622 Şairlere ve Şiire Dair Dörtlükler
625 ALINYAZISI SAATİ (1.-13)
679 Ağustos Böceği Bir Meşaledir